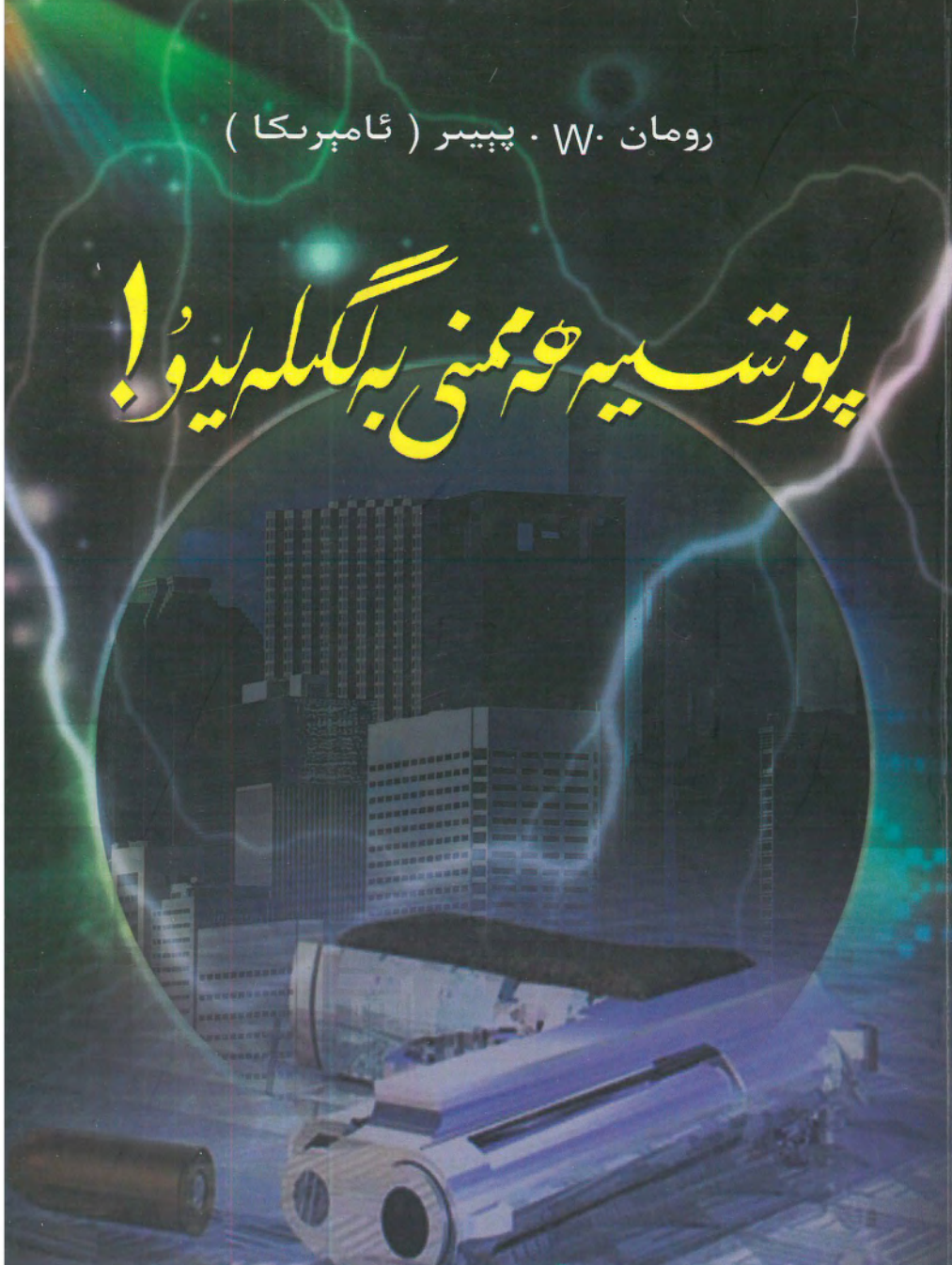
رومان W۰ . پیپیر (ئامپرىكا)

پوزىتسىيە ھەممىنى بەگىلەيدۇ!

ئاپتورنىڭ تەرجىمھالى

پىيىر: «پوزىتسىيە ھەممىنى بەلگىلەيدۇ!» دېگەندى، نۇرغۇن ئادەم غەلبە قىلدى.

پىيىر يەنە: «مۇئەپپەقىيەت بىرخىل پوزىتسىيە!» دېگەندى تېخىمۇ نۇرغۇن كىشىلەر مۇئەپپەقىيەت قازاندى.

رومان. W . پىيىر ئامېرىكىلىق مەشھۇر پەيلاسوپ، ناتىق، كىشىلەر قەلبىگە تەسەللى بېرىشتە شۆھرەت قازانغان يازغۇچى. ئۇ ئامېرىكىنىڭ ئوھىو شتاتىدا تۇغۇلغان، سىراكۇس ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ ئىلاھىيەت ئىلمىي دوكتورى. ئۇ ئىنسان تەبىئىتىدىكى غۇرۇرنى تەرغىپ قىلىش بىلەن جاھانغا تونۇلغان. ئامېرىكا، كانادا ۋە ياۋروپادا ناھايىتى يۇقىرى ئىززەتكە ئىگە.

«كىشىلىك ھايات تەلىم ـ تەربىيىسىدىكى بۇيۇك ئۇستاز» ۋە «قەلبىنىڭ مۇھاپىزەتچىسى» دەپ ئاتالغان پىيىر 20 ـ ئەسىردە ئەڭ زور ئالقىشقا ئېرىشكۇچى ۋە قەلبكە تەسەللى بەرگۈچى شۆھرەتلىك ئۇستاز. ئۇنىڭ «ئاكتىپ تەپەككۇرنىڭ قۇدرىتى» دېگەن ئەسىرى 41 خىل تىلغا تەرجىمە قىلىنىپ، پۈتۈن دۇنيادا كەڭ بازار تاپقان. قولىڭىزدىكى «پوزىتسىيە ھەممىنى بەلگىلەيدۇ! » دېگەن بۇ كىتاب ئۇنىڭ كىشىلەرنى تاڭ قالدۇرغان يەنە بىر نادىر ئەسىرى. بۇ كىتاب ئامېرىكىدا ئۇدا 10يىل ئەڭ بازارلىق كىتابلار قاتارىدىن ئورۇن ئېلىپ، «پوزىتسىيە ھەممىنى بەلگىلەيدۇ!» دېگەن بۇ سۆز ئاكتىپ تەپەككۇرنىڭ قۇدرىتىنى ئىسپاتلىيەلەيدىغان مەشھۇر سۆزگە ئايلىنىپ، پۈتۈن دۇنياغا

تارقالغان. پېيىر ئەسەرلىرىنىڭ پۈتۈن دۇنيادا ئومۇمىي سېتىلىش مىقدارى ئىككى يۈز مىليون نۇسخىدىن ئېشىپ كەتكەن.

پېيىر تاكى بۇگۈنگە قەدەر «ئاكتىپ تەپەككۇرنىڭ بوۋىسى»، «غۇرۇرۇنى تەرغىپ قىلغۇچى» ۋە «دىننى ئاۋاملاشتۇرغۇچى بۇيۇك ناتىق» دەپ تەرىپلىنىپ كەلمەكتە. ئۇنىڭ: «مۇۋەپپەقىيەت برخىل پوزىتسىيە!»، «پوزىتسىيە ھەممىنى بەلگىلەيدۇ!» دېگەن ھېكمەتلىك سۆزى سانسىزلىغان كىشىلەرگە چەكسىز كۈچ ـ قۇۋۋەت ئاتا قىلغان. پېيىر «ئاكتىپ تەسۈر ھاسىل قىلىش» قارىشىنىڭ ئاساسلىق تەرغىباتچىسى، ئۇنىڭ كېيىنكى ئۆمرى شىركەتتىكى كىشىلەرنىڭ قەلبىنى ئۇرغۇتۇش ئۈچۈن نۇتۇق سۆزلەش بىلەن ئۆتكەن.

ھەر قېتىم سۆزلىگەن نۇتۇقىنىڭ باھاسى ئەينى ۋاقىتتا نەچچە ئون مىڭ دوللار بولغان. پېيىر «ئاكتىپ تەپەككۇر» ۋە «ئاكتىپ پۇشايمان» قىلىش ئۇسۇلى بىلەن شىركەتكە غايەت زور پايدا ئەكەلگەن. تولۇق بولمىغان سانلىق مەلۇماتلارغا ئاساسلانغاندا ھەر يىلى پۈتۈن دۇنيادا بىر مىليوندىن ئارتۇق كارخانا، ئاپپارات، مەكتەپ ۋە ئىجتىمائىي كوللېكتىپ رومان. W . پېيىرنىڭ «ئاكتىپ تەپەككۇر»ى بويىچە خادىملارنى تەربىيىلىگەن.

پېيىر marble ئىنستىتۇتىدا خىزمەت قىلغان مەزگىلدە، كىشىلەرنىڭ قەلبىنى ھاياجانغا سالىدىغان نۇتۇقلىرى بىلەن زور دەرىجىدە قارشى ئېلىشقا مۇيەسسەر بولغان. ئۇ چاغدا marble ئىنستىتۇتىنىڭ ئالدى ئۈنىڭ نۇتۇقىنى ئاڭلاشقا كەلگەنلەر بىلەن ئۆزۈن ئۆچەت بولۇپ كېتەتتى. پېيىرنىڭ «تۇرمۇشتىكى سەنئەت» دېگەن ھەپتىلىك رادىئو پروگراممىسى NCB دا 54 يىل ۋاقىت ئۇلاپ ئاڭلىتىلغان. ئۇ ھەر ئايدا تەخمىنەن 750 مىڭ

ئادەمگە نۇتۇق سۆزلىگەن. ئۇنىڭ مەسئۇل مۇھەررىرلىكىدە نەشر قىلىنغان «يول كۆرسەتكۈچ» دېگەن نەشرى ئەپكارنىڭ تىراژى 4 مىليون 500 مىڭ نۇسخىدىن ئېشىپ كەتكەن. ئۇنىڭ ھاياتى «ھايات» دېگەن نام بىلەن كىنو قىلىپ ئىشلەنگەن.

پېيىر ئادەم ئۆچۈن ئەڭ مۇھىم نەرسە غۇرۇر دەپ قارايدۇ. ئۇ پسىخولوگىيە بىلەن ئېتىقادنى بىرلەشتۈرۈپ، زامانىۋى مەدەنىيەت نۇقتىسىدىن كەڭ تەبىئەتتىكى، «غۇرۇر ئەقىدىلىرى» نى تونۇشنى ئىجاد قىلغان. ئۇ پسىخولوگ سىمىللىي بىلاند بىلەن marble ئىنستىتۇتىدا پسىخولوگىيىدىن مەسلىھەت بېرىش ئورنى تەسىس قىلغان. كېيىن بۇ جاي ئامېرىكا بويىچە روھىي كېسەللەرنى داۋالايدىغان داڭلىق فوندى جەمئىيەتكە ئايلانغان. 1972 ـ يىلى بۇ فوندى جەمئىيەت روھىي ساغلاملىق ئىنستىتۇتىغا قوشۇۋېتىلىپ، ساغلاملىق تەتقىقات ئورنىغا ئايلانغان. پېيىرنىڭ «غۇرۇرنىڭ ئاتىسى» دېگەن چىرايلىق نامى بار.

پېيىر ۋاپات بولغاندىن كېيىن نامى تېخىمۇ تارالغان. ئامېرىكىلىق مەشھۇر زات گىراخام «مەن دۆلەتكە پېيىر ۋە لويىس پېيىر (پېيىرنىڭ ئايالى)دىنمۇ ئارتۇق تۆھپە قوشقان ئادەمنى دەپ بېرەلمەيمەن ياكى ھاياتىمدا ماڭا ئۇ ئىككىسىدىن ئېشىپ چۈشكۈدەك ئىلھام بەخش ئەتكەن كىشى يوق دېسەممۇ بولىدۇ» دېگەن.

پېيىرنىڭ ھاياتى توغرىسىدا يېزىلغان بىر ئەسلىمىدە بۇ ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچىغا مۇنداق باھا بېرىلگەن: «رومان. W. پېيىر بىر ئىخلاسمەن مۇرىت، ئۇ ئامېرىكىدىكى ھاياتىي كۈچىنى يوقاتقان دىنىي سورۇنلارغا رېئال ھاياتىي كۈچ بېغىشلىدى، مەيلى مال ساتقۇچى، ئۆي ئايالى ياكى

مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتقۇچىلىرى بولسۇن... ھەممىسى پېيىرنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىغان، پېيىرنىڭ ئېيتقانلىرى ئادەتتىكى ئادەملەرنىڭ سۆزى، ئەمما ئۇ ئادەتتىكى كىشىلەر بىلەن ئورتاقلىشىش ئۇچۇن تولىمۇ يۇقىرى بەدەل تۆلىگەن». پېيىرنىڭ ئوقۇرمەنلىرى ئۇنى قالتىس ھۆرمەت قىلىدۇ. خارۋارد ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ بىر پەلسەپە پروفېسسورى: «پېيىرنىڭ ئېيتقانلىرى كىشىلىك قىممەت نەزەريىسى، ئۇ دىن ئەمەس، پەلسەپەمۇ ئەمەس، مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش ئىلمىمۇ ئەمەس، ئۇنىڭ ئېيتقانلىرى كىشىلىك تۇرمۇشنىڭ ھەقىقىي قىياپىتى، ھازىرقى زامان كىشىلىرىگە جىددىي زۆرۈر بولغان مۇھىم مەزمۇنلار» دېگەن.

مۇندەرىجە

بىرىنچى باب نىشان بەلگىلەش
ھەر دائىم كىشىنى روھلاندۇرىدىغان نىشان بىلەن ھازىرلىنىڭ

بەخت — ئۆزلۈكسىز ئالغا ئىلگىرىلەش 3
ئۆزىڭىزگە جەڭ ئېلان قىلالايدىغان كىشىگە ئايلىنىڭ 6
ئىشەنچكە ئىگە بولۇش ئىقتىدارىغا ئىگە بولۇشتىنمۇ مۇھىم 9
نىشان بىلەن تەييارلانغان ھامبۇرگ 12
مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشىشتىكى توققۇز مۇھىم ئامىل 14
نىشانىنى «يۇرىكىڭىز»نىڭ ئۈستىگە قويۇڭ 17
نىشانىنى ئەملگە ئاشۇرۇش مۇددىتىنى بېكىتىڭ 21
«نۆت ئامىل» ئارقىلىق ئۆڭۈشسىزلىقنى يېڭىش 25
«72 كىلوگرامىلىق» ئىشەنچ 29

ئىككىنچى باب ئىشەنچنىڭ قۇدرىتى
«ئۆزۈم قىلالايمەن» دېگەنگە قەتئىي ئىشەنچ قىلىش كىشىلىك ھاياتتىكى ئەڭ زور بايلىق

ئىشەنچ غەلىبىگە يول ئاچالايدۇ 37
«14تال مۇسكۇل» سىزنى كىشىلىك ھاياتتا شاد ـ خۇراملىققا ئىگە قىلىدۇ 41
ئىشەنچ سىزنى قېيىن شارائىتتىن قۇتۇلدۇرۇپ چىقىدۇ 45
تالانتنى يېتىلدۈرگىلى بولىدۇ 48
كىشىلىك ھايات «كۆۋرۈك ئاستىدىن ئاققان ئېقىن سۇغا ئوخشايدۇ» 52

بىر سېكۇنتنىڭ ئالدىدىكى ئۆزگىرىشگە يەتمەيسىز 55
دۇنياغا يېڭىۋاشتىن توغۇلۇڭ 58

ئۇچىنچى باب نىشان بەلگىلەش
ئۇمىدۋارلىق — كۆلپەت ئىچىگە يوشۇرۇنغان ئەڭ ئېسىل پۇرسەت

«ئازاب ـ ئوقۇبەت» بىلەن كەشتىلەنگەن سىرلىق سوۋغا..... 65
روھىي جەھەتتە ساغلام كىشى بولۇڭ..... 69
قىينچىلىقنى «ئەقىل ـ پاراسەت»نىڭ رېتىمىغا ئايلاندۇرۇڭ 71
ئۆز ـ ئۆزىگىزنى كەمسىتىش تۇيغۇسىزنى چۆرۈپ تاشلاڭ 74
مۇشكۇل ئەھۋالدا قالغاندا يېڭى يول تېپىپ ئىلگىرىلەڭ 78
بېسىمنى يېنىكلىتىشنىڭ «قەلب»تىكى رېتىمىنى 82
ھايانتا كۆچلۈكلەر ئۆزگىرىشنى قارشى ئالىدۇ 86
يېشىگىز چوڭ بولغان تەقدىردىمۇ ئارزۇلارغا باي بولۇڭ 89

تۆتىنچى باب ئاكتىپ تەپەككۇرنىڭ قۇدرىتى
— ئارزۇنى رېئاللىققا ئايلاندۇرۇشنىڭ ئاجايىپ ئېسىل ئۇسۇلى

«ئىشەنچ» ئارزۇنى رېئاللىققا ئايلاندۇرۇشقا يېتەكچىلىك قىلىدۇ 93
«قىياس قائىدىسى» قولدىن ئىش كەلمەيدىغانلارنى مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىغا ئايلاندۇرىدۇ 96
«ئۇچۇشنى بىلگەن ئىكەنسىز، نېمىشقا ئېگىز ئۇچمايسىز؟» 101
«مۇمكىن ئەمەس» دېگەن يالغان ـ ياۋداق گەپنىڭ تېگىگە يېتىش 103
«ئارزۇ» — «مۇمكىن ئەمەس» دېگەن پولات ئىستېھكامنىمۇ بۆسۈپ ئۆتۈپ كېتەلەيدۇ 106
كىشىلىك ھايات خۇددى ئانىنىڭ «يارايسەن!» دەپ ئىلھام بېرىشىگە

ئوخشايدۇ..... 108
مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى «تۆت پەلەمپەي» 111
مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى ئون مۇھىم نۇقتا 115

بەشىنچى باب تەقدىرنىڭ قانۇنىيىتى

— تەسەۋۋۇر — تەقدىرىڭىزنى ئۆزگەرتەلەيدۇ

باشقىلارنىڭ سىزنى باھالىشى ئەمەلىيەتتە ئۆز ـ ئۆزىڭىزنى باھالىشىڭىز بولىدۇ 119
«خىيال»نى «ئەمەلىيەت»كە ئايلاندۇرۇشنىڭ ئىلمىي قائىدىسى..... 123
«تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش» — مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى ئەڭ چوڭ سىر 126
ئوڭۇشسىزلىقنى ئوڭۇشلۇققا ئايلاندۇرۇشتا «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش» 129
«ھەممە غايىۋى نىشانغا قاراپ تەرەققىي قىلماقتا» 132
«ئىشلار قانچە ئوڭ كەلمەكەن»سەۋەبى، شۇنچە ئاسان پاكىتقا ئايلىنىپ قالىدۇ 134
«روھ» نىڭ بېلىنى رۇسلاڭ 137

ئالتىنچى باب بۇگۈننى چىڭ تۇتۇڭ

— «بۇگۈن» دىن تولۇق پايدىلىنىڭ

بۇگۈنكى ئىشلارنىڭ ھەممىسى ناھايىتى ياخشى 143
«بازغان ئەينەكنى ئۇۋۇتۇۋەتكەن بىلەن، پولاتنى تاۋلاپ چىقىدۇ» 146
«بۇگۈن»كى مەخپىي سىردىن چۆچۈرلۈك بىلەن پايدىلىنىڭ 149
ئاغرىپ يېتىپ قالغان ھالەتتىمۇ، قىزغىنلىق ئوتىنى يالقۇنلىتىڭ ... 152
شېرىن ئۈيقۇدىكى يوشۇرۇن ئىقتىدارىڭىزنى ئويغىتىڭ 157

ئوگۇشسزلىق ئىچىدىكى مۇۋەپپەقىيەت ھەققىي مۇۋەپپەقىيەت 159
پۇرسەت ھامان «قىيىنچىلىق» يېتىپ كەلگەندەك قىيا-
پەتكە كىرىۋالىدۇ 163
بىر نەچچە مىنۇت بىر ياشنى تامامەن ئۆزگەرتىۋېتەلەيدۇ..... 166

يەتتىنچى باب مەغلۇبىيەتنى يېڭىش
— «ئۇمىدسىزلىنىشتەك قورقۇنچلۇق كېسەل»نى داۋالاشنىڭ مەخپىي رېتسېپى

«ئۇمىدسىزلىنىشنى يېڭىش»نىڭ سىرى..... 173
ئىرادىسىزلىك نىيىتىدىن ۋاز كېچىڭ..... 175
چوڭقۇر تەپەككۇر قىلىش — ئۇلۇغ شەيئىلەرنى يارىتىدە-
غان بۆشۈك 179
باش قېتىپ لەگىزنى ئىزھار قىلىڭ 181
«ئاكتىپ ھەرىكەتكە» كېلىش ئوگۇشسزلىققا تاقابىل تۇرۇشنىڭ
ياخشى رېتسېپى..... 185
جاپا ـ مۇشەققەت، قىيىنچىلىق، نامراتلىق — «ئۇچ
بۈيۈك ئۇستاز»دۇر 189

سەككىزىنچى باب تىلنىڭ قۇدرىتى
— «ئاكتىپ تىل» خاراكتېر ۋە ھاياتىڭىزنى مۇكەممەللەشتۈرىدۇ

ھەرگىز «سوغۇق سۇ سېپىدىغان سۆز»نى قىلماڭ 195
«كېيىنگى قېتىم» بىزگە يەنە يول ئېچىپ بېرىدۇ 198
قارا قۇيۇن «ئۇلۇغۋار غايە ـ جەسۇرانە ئىرادە»نى ھېچ-
نېمە قىلالمايدۇ..... 200
كالتەك توپ ماھىرى مودىكاي..... 203
«ئىشەنچ» مۆجىزە تۇغدۇ 206

قانداق قىلغاندا ئۆزىگىزنىڭ بەش يىلدىن كېيىنكى ئەھۋالىگىزنى بىلەلەيسىز 211
بارلىق «پاسسىپ پەرەزلەر»نى يوللۇپ تاشلاڭ 213
«ئۆزىگىزنى ئۆزگەرتىشنى باشلىغان كۈندە» قەتئىي نىيەتكە كېلىڭ 215
ساختا «راھەتپەرەسلىك»نى قەتئىي ئىككىلەنمەي تاشلىۋېتىڭ 219
ئارزۇلارنى ناھايىتى كىچىك كۆرسىتىش — «مەغلۇبىيەتچىلەرنىڭ پسىخىكىسى» دۇر 222

توققۇزىنچى باب تەپەككۇر ۋە ساغلاملىق
— «ساغلام تەپەككۇر» ھاياتنا مۇجىزە يارىتىدۇ

ئېتىقادنى ھازىرقى زامان تېببىي ئىلمى بىلەن بىرلەشتۈرۈڭ 227
«تەكرى مېنىڭ ساغلام بولۇشۇمنى ئۈمىد قىلىدۇ» 230
تەن، مەنىۋىيەت ۋە روھنىڭ ماسلىشىشىنى قوغلىشىڭ 235
پەقەت تاللاشلا غالىبىيەتچى بىلەن مەغلۇبىيەتچىنى ئايرىيدۇ 238
ئالدى بىلەن كىشىلىك ھاياتتىكى جىنايەت تۈيغۇسىنى چۆرۈپ تاشلاڭ 241
«ئېتىقاد»نىڭ كۈچى بىلەن كېسەل داۋالغىلى بولىدۇ 244
خۇشاللىق زەھەر قايتۇرۇش دورىسى 247
ئۈمىدنى ھەمىشە ئۆزىڭىزگە يار قىلىڭ 249
«ساغلام تەپەككۇر» بىلەن قوتقۇزۇۋېلىنغان ئۆسمۈر 252

ئونىنچى باب ئۆز - ئۆزىنى ئۆزگەرتىش
— قانداق قىلغاندا ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشىگە ئايلانغىلى بولىدۇ

مېنىڭ ۋۇجۇدۇمدا يۇز بەرگەن مۆجىزە 257

«ھەققانىيەتكە نىسبەتەن ئېچىرقاپ كەتكەن تۇيغۇدا» بولۇڭ 261
كۆڭلىگىزدە ئۆزىگىزنى مۇئەييەنلەشتۇرۇڭ 265
«ئىنسان تەبىئىتى» مانا مۇشۇنداق يارىتىلىدۇ 268
«نېرۋىسى قالايمىقانلىشىپ كەتكەن» كىشى ئۇچۇن تىلاۋەت قىلىڭ 272
بىر نەچچە مىنۇتتىن كېيىن «ئىنسان تەبىئىتىنىڭ» ئاجايىپ ئۆزگىرىشى 275

ئون بىرىنچى باب ئۆزلۇكنى ئىشقا ئاشۇرۇش
— مۇۋەپپەقىيەت ۋە بەخت يارىتىدىغان كىشىلىك ھايات

40 مىڭ دوللارلىق ئوقۇش پۇلى..... 281
ئۇنىڭ ۋۇجۇدىدا يۇز بەرگەن مۆجىزە خاراكتېرلىك ئۆزگىرىش..... 285
سىزنى ئالغا باسىدۇرىدىغان ئىككى مۇھىم قائىدە 288
ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدىكى ئارزۇسىغا قايتىش 290
باشقىلارنى سۆيۈش — ناتىقلارنىڭ مەخپىيىتى..... 294
ھاياتتا بەختنى ئەڭ كۆچلۈك ھېس قىلغان ۋاقىتلار 298
ئېرىق ئىچىدىن تېرىۋالغان بەخت 301
«بەختلىك ئىشلارنى ئويلىغان ئادەم ئەڭ بەختلىكتۇر» 304
ئادەم ئۆزىنى بەختلىك قىلىشى كېرەك..... 307

پۈتۈنئەسىيە ھەممىنى بالىلىرىڭىز!

بىرىنچى باب نىشان بەلگىلەش

ھەر دائىم كىشىنى روھلاندۇرىدىغان نىشان بىلەن ھازىرلىنىڭ

بەخت ـ ئۇزلۇكسىز ئالغا ئىلگىرىلەش دېمەكتۇر

ھەقسىز خۇشاللىق ۋە چەكسىز بەختىيارلىق تۇيغۇسىغا نىشانغا يېتىپ بولغاندىن كېيىن ئەمەس، بەلكى نىشانغا قاراپ ئىلگىرىلىگەندىلا چۆمگىلى بولىدۇ.

مەن ھاياتىمدىكى بارلىق نىشانلىرىمنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ بولدۇم دەپ قارىمايمەن. ئەزەلدىن بۇنداق ئويلاپمۇ باقمىدىم. تاكى بۈگۈنگە قەدەر، كۆڭلۈمدە يەنىلا ناھايىتى نۇرغۇن ئارزۇلىرىم بار. داۋاملىق پىلان تۈزۈپ، يېڭى ـ يېڭى نىشانلارنى سىناق قىلىپ، ھەممىگە يۈكسەك قىزغىنلىق ئىچىدە يۈرىمەن.

بەزىلەرنىڭ «نىشاننى ئاخىرى ئەمەلگە ئاشۇرغان» لىقى ئۈچۈن، ھاياجانلىنىپ ھېچ ھالى قالمايدۇ. ئادەتتە كىشىلەر مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلارنى ماختاپ: «ئاۋۇ كىشى كۆزلىگەن نىشانغا يېتىپ بولدى» ياكى « ئۇ ھەممىدە مۇۋەپپەقىيەت قازاندى، ئۇنىڭ ئەمدى ھېچنېمىسى كەم ئەمەس» دەيدۇ.

ئەمەلىيەتتە، «مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلار» خۇددى ئىنتايىن قىممەتلىك نەرسىنى يىتتۈرۈپ قويغاندەك، دائىم تىتىلداپ يۈرۈيدۇ.

بۇنداق بولۇشى ئۇلارنى ئېگىز چوققىلاردىن ھالقىتقان ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ — مۇددىئا، زېھنىي كۈچ ۋە رىغبەت ئاللىقاچان سۇسلاشقان. نىشانغا يېتىش ئىلگىرىكىدەك لەززەت بېغىشلىيالمىغان. ئاخىرقى نىشاننىڭ ئەمەلگە ئېشىشىغا ئەگىشىپ، كۆرەش نىشانى يەنە ئايدىڭلاشمايدىكەن، غەلىبە

قىلىشتا شەك يوق بولغان تەقدىردىمۇ شادلىق تۇيغۇسىدىن سۆز ئېچىش ئەسلا مۇمكىن ئەمەس.

بىر مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچى مۇنداق دەيدۇ:

«ھاياتلىقىمدىن ھەممە خۇشاللىق تېپىلىدۇ، ئەمدى ئىلگىرىكىدەك جاپالىق ئىشلىمىسەممۇ بولىدۇ، ئەمدى يەنە يەڭمىسەم بولمايدىغان مەسىلىلەرمۇ قالمىدى».

ئامېرىكىدا بىر مەشھۇر كارخانىچى بولۇپ، ئۇ بىر قانچە چوڭ شىركەتنىڭ لىدېرى. ئۇنىڭ كەسپىي ئىشلىرىنىڭ تەرەققىيات سۈرئىتى ئىنتايىن تېز بولۇپ، كىشىنى تاڭ قالدۇرىدۇ. 35 ياشتىلا كەسكىن رىقابەتكە تولغان سودا دۇنياسىدا ئىنتايىن يۇقىرى ئورۇنغا ئېرىشكەن. 40 ياشقا كىرگەندە ھەممىدىن بىزار بولغان. 45 ياشقا كىرگەن يىلى ئۆزىنىڭ ھەممە ئىشلىرىنى تاماملاپ بولغانلىقىنى جاكارلىغان ۋە ئۇنىڭ تازا روناق تاپقان دەۋرى ئاخىرلاشقان.

ئۇ خۇرسىنغان ھالدا مۇنداق دەيدۇ:

بۇنىڭدىن كېيىن قىلىدىغان ئىشىم ئامال قىلىپ ئورنۇمنى باشقىلارغا تارتتۇرۇپ قويماي، ساقلاپ قېلىش. ھازىر ئويلىسام، تىرىشىپ كۆرەش قىلىپ تەرەققىي قىلىشنى ئىستىگەن دەۋرلەر تولىمۇ كۆڭۈللۈك ئۆتۈپتىكەن. ئۇ مېنىڭ ھاياتىمدىكى ئالتۇن دەۋر. ھازىر ھەر قانچە قىلسامۇ ئۇ خىل خۇشاللىقلاردىن بەھرە ئالالمايمەن.

ئەمما تۇرمۇش ئۇسۇلى ۋە ئىدىيىسى پۈتۈنلەي ئۇنىڭغا ئوخشىمايدىغان كىشىلەرمۇ بار. ئۇلار مەلۇم بىر نىشانغا يېتىكەندىن كېيىن ئۇنىڭغا ئۇلاپلا يەنە بىر يېڭى نىشانىنى بەلگىلەيدۇ ـ دە، خىرىسنى كۈتۈۋېلىپ بۇ نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ. ئىلگىرىكى ئارزۇلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ بولۇپ، يەنە

يېڭى ئارزۇلارنى كۆڭلىگە پۈكۈپ، تېخمۇ يېراق مۇساپىلەرگە قاراپ ئاتلىنىدۇ.

ئۇلار تۇرمۇش، خىزمەت ۋە ئېرىشكەن مۇۋەپپەقىيەتلىرى ئۈچۈن ئوخشاشلا شادلىنالايدۇ، باشتىن ـ ئاخىر جۇشقۇن ھالىتىنى ساقلىيالايدۇ، كۈچ ـ قۇۋۋىتى ئۇرغۇپ تۇرغان بولىدۇ، كۈن ساناپ مەردانىلىق بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەيدۇ، ھەرقانداق ۋاقىتتا قىزغىنلىقىنى ۋە ئىجادكارلىقىنى يوقىتىپ قويمايدۇ.

ئۇلارنىڭ تۇرمۇش لۇغىتىدىن «ھەممە نىشانىمغا يەتتىم» دېگەن ئىبارىنى تاپقىلى بولمايدۇ. ئۇلار ھەر ۋاقىت ئۆزىنىڭ يېڭى نىشانى ئۈچۈن ھارماي ـ تالماي كۈرەش قىلىدۇ.

ھەقىقىي خۇشاللىق ۋە چەكسىز بەختىيارلىق تۈيغۇسىغا نىشانىغا يېتىپ بولغاندىن كېيىن ئەمەس، بەلكى نىشانىغا قاراپ ئىلگىرىلىگەندىلا چۆمگىلى بولىدۇ. يېڭى نىشان بەلگىلەپ، قايتىماس ئىرادە ۋە ئالغا ئىنتىلىش روھى بىلەن خىرىسقا يۈزلەنگەندىلا، ھەقىقىي خۇشاللىقنىڭ تەمىنى تېتىغلى بولىدۇ.

ئەڭ ئاخىرىدا بەختنى ھەقىقىي ھېس قىلغان كىشى، يېڭى نىشانىغا تەلپۈنۈشتە قىزغىنلىقىنى ساقلاپ، مەڭگۈ يۇقىرى پەللىگە قاراپ ئىلگىرىلىگەن كىشىدۇر. نۇرغۇن مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلار ئۆز ـ ئۆزىدىن قانائەت ھاسىل قىلىپ، مۇۋەپپەقىيەتكە ناھايىتى تەستە ئېرىشتىم، ئەمدى خاتىرجەم بولدۇم، دەپ قارايدۇ. بۇ خىل ئوي پەيدا بولغان ئىكەن، غەلىبە شادلىقىغا قايتا مۇيەسسەر بولالمايدۇ شۇنداقلا نىشانىغا قاراپ ئىلگىرىلەش قىزغىنلىقىدىن مەھرۇم قالىدۇ.

ئۆزىڭىزگە جەڭ ئېلان قىلالايدىغان كىشىگە ئايلىنىڭ

ئىشەنچىگە ئىگە كىشىلەرلا، سەزگۈرلۈكنى يوقاتماي، كىشىنىڭ خىيالىغىمۇ كىرمەيدىغان يېڭى قىياسلارنى ئوتتۇرىغا قويالايدۇ.

تۇرلۇك ماللار كەسپىدە ئەڭ ئۇلۇغ مال ساتقۇچى دەپ ئاتالغان ئىموس پالشنى ئەڭ بەختلىك كىشى دەپ ئاتاشقا بولىدۇ.

ئۇ ئادەتتە دۇدۇقلاپ گەپ قىلىدۇ، شۇنداقتىمۇ ئۇ ھەر يىلى نيويورك مەركىزى شەھىرىدە نۇتۇق سۆزلىگەندە، كەڭ يىغىن زالى ھەرقايسى چوڭ شىركەتلەرنىڭ دىرېكتورلىرى بىلەن توشۇپ كېتەتتى. ئۇلار ئۇن ـ تىنسز ھالدا ئىموس پالشنىڭ بازارنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى بىلەن تەرەققىيات يۈزلىنىشىنى تەھلىل قىلىپ سۆزلىگەن نۇتۇقنى كۆڭۈل قويۇپ ئاڭلايتتى. بۇ ئۇنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازانغانلىقىنى چۈشەندۈرىدۇ. ئەمما ئۇنىڭغا نىسبەتەن، بۇ ئۇنىڭ يەتمەكچى بولغان نىشانلىرى ئىچىدىكى پەقەت بىرلا خالاس. ئۇ ئۆمرىنىڭ ئاخىرىغىچە، سەزگۈرلۈكنى يوقاتماي، كىشىنىڭ خىيالىغىمۇ كىرمەيدىغان يېڭى قىياسلارنى ئوتتۇرىغا قويىدى.

ھەر قېتىم مەن ئۇنىڭ قولىغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى تەبرىكلىگىنىمدە، ئۇ قەتئىي پەرۋا قىلماي، پەقەت مۇنداقلا: «ھازىر ئويلاپ چىققان بۇ ئاجايىپ قىياسىمنى

ئاڭلاپ بېقىڭ» دەيتتى.

ئۇ تازا زېھنىنى مەركەزلەشتۈرۈپ سۆز قىلغاندا دۇدۇقلاپ كېتەتتى. ئۇ 94 ياشقا كىرگەن يىلى، مەن ئۇنىڭ ئاز كۈنلۈكى قالغانلىقىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا تېلېفون بەردىم:

— ھە! — ئۇ ئىلگىرىكىدەكلا قىزغىن ئىدى، — مەن يەنە يېڭى بىر قىياسنى تېپىپ چىقتىم، بۇ ناھايىتى سىرلىق قىياس.

ئۇ ئۆزىنىڭ كىشىنى روھلاندۇرىدىغان يېڭى نىشانىنى ئاددىيلا چۈشەندۈردى. ئەمما ئۆزىنىڭ ئەھۋالىنى قەتئىي تىلغا ئالمىدى، يەنىلا ھايات خۇشاللىقىدىن سۆز ئاچاتتى.

شۇنىڭدىن ئىككى كۈن ئۆتۈپ، ئۇنىڭ كېسىلى ئېغىرلىشىپ ئالەمدىن ئۆتتى.

ئىموس پالىشى بىر مۇڭەپپەقىيەت قازانغان كارخانىچى، ئەمما ئۇ ئۆزىنى ئەزەلدىن ھەممىنى تاماملاپ بولدۇم، دەپ قارىمىغان. ئۇ توختىماي كېيىنكى نىشانى ئۈچۈن ئىلگىرىلەپ، بىر ئۆمۈر كېيىنكى غايىلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش يولىدا توختاۋسىز ئىزدىنىش بىلەن ئۆتكەن.

ئامېرىكا كالتەك توپ ساھەسىدىكى مەشھۇر شەخس بىلانچ. لېچمۇ ئىموسقا ئوخشاشلا كىشىدە ئۇنتۇلغۇسىز تەسىر قالدۇرىدىغان كۆزگە كۆرۈنگەن شەخس.

ئۇ ئىلگىرى سېنىت لوئىس قىزىل كىيىملىكلەر ئەترىتىدە، بىروكىرىن داۋچى ئەترىتى ۋە پىتتسبورگ دېڭىز قاراقچىلىرى ئەترىتىدە تىرېنېر بولغان. ئۇ يازغان «ئامېرىكا ياقۇتى» دېگەن ئەسەر كالتەك توپ تەنھەرىكىتى ھەققىدە يېزىلغان كاتتا ئەسەر ھېسابلىنىدۇ.

بىلانچ. لېچنىڭ 50يىللىق كالتەك توپ ھاياتىنى

خاتىرىلەش كېچىلىكىدە بىر مۇخبىر ئۇنىڭدىن:
— سىزنىڭ يېرىم ئەسىردىن كۆپرەك ھاياتىڭىز ئامېرىكىدىكى مۇھىم تەنھەرىكەت تۈرى بولغان كالتەك توپ ساھەسىدە ئۆتتى، سىزنىڭ ئەڭ چوڭ ھاسلاتىڭىز نېمە؟ دەپ سورىغاندا، بىلانچ. لېچ قوشۇمىلىرىنى تۇرۇپ تۇرۇپ:
— بىلمەيمەن، چۈنكى مەن تېخى دەم ئېلىشقا چىقمىدىم، — دەپ جاۋاب بەرگەن.
لېچ گەرچە نۇرغۇن ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن بولسىمۇ، ئەمما ئۇ بۇنىڭ بىلەن بارلىق نىشانلىرىمغا يەتتىم دەپ قارىمىغان. ئۇ داۋاملىق توسالغۇلارغا جەڭ ئېلان قىلىپ، ئۈزلۈكسىز شانلىق نەتىجىلەرنى يارىتقان.

ئىشەنچكە ئىگە بولۇش ئىقتىدارىغا ئىگە بولۇشتىنمۇ مۇھىم

ئىلگىرى ناھايىتى داغدۇغىلىق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن بولسىڭىزمۇ، ھەرگىز بۇلار ماڭا بېتەرلىك دېمەك. سىزگە نىسبەتەن ئەڭ ياخشى پۈرسەتلەر يەنىلا ئالدىڭىزدا.

يېقىندا، مەن كالفورنىيە شتاتى سېرىنگۋل باغچىسى خرۇستال ساريىنىڭ يەكشەنبە ئەتىگەنلىك ئىبادىتىدە نۇتۇق سۆزلەشكە تەكلىپ قىلىندىم. بۇ مۇقەددەس سارايىنى دوكتور روبېرت شولى تەۋرەنمەس ئىپتىقادى ۋە 500 ئامېرىكا دوللىرى فوندى ئاساسىدا قۇرۇپ چىققان. ئۇ كۈنى ئەتىگەندە بۇ مۇقەددەس سارايىنىڭ 30 يىللىق خاتىرە مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلگەن ئىدى. ساراي ئادەملەر بىلەن توشۇپ كەتتى. گېزىتتە 11 مىڭ ئادەم كەلدى دەپ خەۋەر بېرىلدى.

بۇ خاسىيەتلىك يەكشەنبە كۈنى، دوكتور شۇلى مۇخلىسلارنىڭ تەلىپىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن، يېڭى مەركىزنىڭ قۇرۇلۇش پىلانىنى ئىلان قىلدى. باشقىلارنىڭ نەزىرىدە دوكتور شۇلى كىشىلىك ھاياتنىڭ يۇقىرى پەللىسىگە يەتكەن كىشى ئىدى. كىشىلىك تۇرمۇش پوزىتسىيىسى ئاكتىپ كىشىلەر مەلۇم نىشانغا يېتىپ بولغان ھامان، يەنە يېڭى نىشانىنى بەلگىلەيدۇ.

مەيلى سىز قانداق بەدەللەر بىلەن نىشانىڭىزنى ئەمەلگە ئاشۇرۇڭ، ھەرگىز ھەممىنى تاماملاپ بولدۇم دەپ جاكارلىماڭ. ئەگەر بىر قانچە نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرغان بولسىڭىز يەنە يېڭى،

ئادەمنى تېخىمۇ قىزىقتۇرىدىغان نىشان بەلگىلەڭ. مەن سىزگە شۇنى ئەسكەرتىپ قويايكى، ئالدىڭىزدا سانسىز ئېسىل پۇرسەتلەر سىزنى كۈتۈپ تۇرماقتا.

ئىلگىرى ناھايىتى داغدۇغىلىق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن بولسىڭىزمۇ، ھەرگىز بۇلار ماڭا يېتەرلىك دېمەڭ. سىزگە نىسبەتەن، ئەڭ ياخشى پۇرسەتلەر يەنىلا ئالدىڭىزدا. ئۆزىڭىز ئىلگىرىكى نەتىجىلىرىڭىزنى ئەسلىگىنىڭىزدە: «ئەجەب ياخشى، يەتمەكچى بولغان نىشانلىرىمنىڭ ھەممىسگە يېتىپ بولدۇم» دېمەي، بەلكى ئىشلىرىمنى مۇشۇنداق ياخشى ئورۇنلاپ بولۇشۇم پەقەت «يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ تەققى قىلىش مۇمكىنچىلىكىنى ئىسپاتلاش ئۈچۈن» دەڭ. ھەر دائىم ئالدىڭىزدا گۈزەل كېلەچەكنىڭ قۇچاق ئېچىپ ياتقانلىقىغا ئىشىنىڭ، بۇنىڭدىن ھەرگىز دەرگۇمان بولمالڭ. مۇشۇنداق قىلسىڭىزلا مەلۇم دەرىجىدە مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشىپ، تېخىمۇ زور مۇۋەپپەقىيەتكە قاراپ ئىلگىرىلەپ، ئۇلۇغۋار كىشىلىك ھاياتقا ئىگە بولسىز.

ئەركىن دۇنيا كىشىلىك ئاساسى دېموكراتىزم، شۇنداقلا ئۇ ئېلىپ كەلگەن پۇرسەتنىڭ باراۋەرلىكى. ھەركىم ئۆز ئىشەنچى ۋە ئىقتىدارىغا تايىنىپ يۈكسىلىشكە ئېرىشىدۇ. ھەرقانداق ئىشەنچ ۋە ئىدىيىگە ئىگە بولۇش، ئىقتىدارغا ئىگە بولۇشتىنمۇ مۇھىم.

مەن ئاكتىپ پوزىتسىيە ۋە ئىشەنچىنىڭ مۇھىملىقىنى چوڭقۇر تونۇپ يەتتىم ـ دە، نۇرغۇن كىشىلەرنى قايىل قىلىپ، ئۇلارغا ئۆزلىرىنىڭ ئىدىيە، ئېتىقاد ۋە ئىشەنچىكە تايانغاندىلا، يۇشۇرۇن ئىقتىدارىنى قېزىپ چىققىلى بولىدىغانلىقىنى چۈشەندۈردۈم. ئەمەلىيەتتىمۇ نۇرغۇن ئاددىي ئادەملەرنىڭ بۇخىل ئاكتىپ پوزىتسىيە ۋە ئىشەنچىكە تايىنىپ، ئۇلۇغۋار نەتىجىلەرنى

قازانغانلىقى توغرىسىدىكى مىساللار ناھايىتى كۆپ.

مېنى ئۆز ئىچىگە ئالغان نۇرغۇن كىشىلەر قانداق قىلغاندا مۇددىئا، مەقسەتلەرنى رېئاللىققا ئايلاندۇرغىلى بولىدىغانلىقى ھەققىدىكى كىتابلارنى يېزىپ، كىشىلەرگە ئىلھام بەردى، ئەمما بۇ كىتابلارغا قارىغاندا مەشھۇر شەخسلەرنى بارلىققا كەلتۈردىغىنى يەنىلا ئەركىن جەمئىيەت ھازىرلىغان ئالاھىدىلىكلەر. مەن يەنە سىزگە شۇنى قايتا تەكرارلاي:

ئىشەنچىگە ئىگە بولۇش ئىقتىدارىغا ئىگە بولۇشتىنمۇ مۇھىم.

پوزىتسىيە ھەممىنى بەلگىلەيدۇ!

نىشان بىلەن تەيىارلانغان ھامبۇرگ

ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە كىشىلەر ئۆزلۈكسىز يېڭى نىشان تىكلەپ، تېخىمۇ يۇكسەك غايىلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىدۇ.

ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرا شەرقىي قىسمىدىكى مەلۇم شەھەردە، بىر قېتىم مەن ئايالىم لوس بىلەن ناھايىتى زور مۇۋەپپەقىيەت قازانغان بىر كارخانىچىنىڭ كاتتا ھۆزۈرىغا مېھمانغا باردۇق. ئۇ مەلۇم بىر كارخانىنى قۇرغان مەشھۇر شەخس ئىكەن.

ئىلگىرى مەن پۇرسەت بولسا خىناش. يارگى مۇكاپاتنى ئۇنىڭغا بېرىشنى ناھايىتى بەخت ھىسابلايتتىم. بۇ مۇكاپات — كىلىپ چىقىشى نامرات، ئالغا ئىلگىرىلەش ئۈچۈن تىرىشىدىغان، دەسلەپكى قەدەمدە كۆزگە كۆرۈنگەن ئادەمگە بېرىلەتتى.

— سىز قەيەردە تۇغۇلغان؟ — دەپ سورىدىممەن ئۇنىڭدىن. ئويلىمىغان يەردىن ئۇ مۇنداق جاۋاپ بەردى:

— ئۆزۈمۇ ئېنىق بىلمەيمەن. ئېھتىمال ئاتالانتا شەھىرىدە تۇغۇلغان بولسام كېرەك. ئاتا ـ ئانامنى بىلمەيمەن. مەن بىر قارا يېتىم، بىر نەچچە ئامېرىكا دوللىرى بىلەنلا جەمئىيەتكە قەدەم باسقانمەن.

ئۇ تۇرلۇك ئىشلارنى قىلغان، ئەڭ ئاخىرى ئىندىئانا ئوبلاستىدىكى فوت، ۋېن دېگەن كىشىنىڭ ئاشخانىسىدا پراكتىكانت مۇلازىمەتچى بولۇپ ئىشلىگەن. ئۇ ئەقىللىق ھەم ئىشچان بولۇپ، ئىشلارنى ناھايىتى ئەستايىدىل ئىشلەيدۇ.

ئاشخانا خوجايىنىنىڭ ئۇنىڭغا كۆزى چۈشۈپ، ئۇنىڭ قابىلىيىتىنى سىناش ئۈچۈن، ۋەيران بولۇش ئالدىدا تۇرغان كىچىك بىر ئاشخانىنى ئۇنىڭغا تىجارەت قىلىشقا بېرىدۇ.

دەسلەپتە، ئۇ ھەرقانچە ئامال قىلىپمۇ ھېلىقى كىچىك ئاشخانىنى ئاقتۇرالمايدۇ، كېيىن ئۇ كەسپىي ئىشلىرىنىڭ يۇرۇشمەسلىكى — كۆكتاتنى كۆپ ئېلۇۋېلىش، مال سېتىۋالغاندا ئىسراپچىلىق قىلىش، بۇنىڭ بىلەن تازا پايدا ئالالمايۋاتقانلىقىنى ھېس قىلىپ، چىقىمنى ئازايتىش، مۇلازىمەتنى ئەلالاشتۇرۇش ئۈسۈلىنى قوللىنىدۇ. شۇنىڭ بىلەن تىجارىتىمۇ كۈنسېرى رونىق تېپىپ جانلىنىپ كېتىدۇ. كېيىن ئۇ ئۆزى تاپقان پۇلغا ھامبۇرگ ئاشخانىسى ئاچىدۇ، چۈنكى ئۇ كىچىكىدىنلا ھامبۇرگ يېيىشنى ياخشى كۆرەتتى. ئۇ ئاشخانىغا «ۋەندى» دەپ قىزىنىڭ ئىسمىنى قويىدۇ. ئاشخانىنىڭ نامى يىراق ـ يىراقلارغا تارقىلىدۇ، كۆلىمىمۇ تەدرىجىي كېڭىيىدۇ.

ئۇ كىشى دەل دېبو. تاموس بولىدۇ، ئۇ دائىم ئەڭ يېڭى كالا گۆشى ئىشلىتىشكە دىققەت قىلىپ، داۋاملىق يېڭى ـ يېڭى مۇلازىمەت تۈرلىرىنى تېپىپ چىقىدۇ ـ دە، زەنجىرسىمان ئاشخانا ئىچىشقا باشلايدۇ. ئۇنىڭ غەيرىتى ۋە ئىشەنچىسى بىلەن «ۋەندى» نامىدىكى زەنجىرسىمان ئاشخانا ھازىر 3200دىن ئاشىدۇ. بۇ تېز تاماقخانىلار ئىچىدە بىرىنچى ئورۇندا تۇرىدۇ.

ناۋادا بىرەر كىشى ئۇنىڭدىن سەن ئەڭ ئالىي مەقسىتىڭگە يەتتىڭمۇ دەپ سوراپ قالسا، دېبو چوقۇم «ياق» دەپ جاۋاب بېرىدۇ.

مانا شۇنىڭدەك كىشىلەر بولغاچقىلا، ئامېرىكا ئىقتىسادى ئالەمشۇمۇل تەرەققىياتلارغا ئېرىشەلىگەن. بۇنداق كىشىلەر ئۇزلۇكسىز يېڭى نىشان تىكلەپ، تېخمۇ يۇكسەك غايىلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىدۇ.

مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشىشتىكى توققۇز مۇھىم ئامىل

بىرەر نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇپلا ھەممىنى تامامىلاپ بولدۇم دەپ قارىماڭ، داۋاملىق تىخىمۇ يۇقىرى پەللىلەرگە جەڭ ئېلان قىلىڭ.

نۇتۇق سۆزلەش مېنىڭ خىزمىتىم بولغاچقا، مەملىكەت دائىرىسىدە ياكى ھەر قايسى شتاتتىكى كارخانىچىلار كوللېكتىپى، رايون كوللېكتىپىنىڭ تەكلىپى بويىچە ھەرقايسى جايلارغا بېرىپ نۇتۇق سۆزلەش پۇرسىتىم خېلىلا بار. مەن خېلى بۇرۇنلا نۇتۇق سۆزلەش خىزمىتىمنىڭ مەڭگۈ ئاخىرلىشىش نۇقتىسى يوق ئىكەنلىكىنى سەزگەن. مەيلى سىزنىڭ ئىلگىرى قانداق كەچۈرمىشلىرىڭىز بولسۇن ياكى قانداق كۆزگە كۆرۈنەرلىك ئىپادىڭىز بولسۇن، ئەڭ مۇھىمى يەنىلا بۇگۈنكى بۇ نۇتۇق.

ھەر قېتىم نۇتۇق سۆزلىگەندە پۈتۈن ۋۇجۇدىڭىز بىلەن كىرىشىشىڭىز كېرەك. ئىلگىرى ھەرقانچە نامىڭىز بولغان تەقدىردىمۇ، پەقەت باشتىكى بىر قانچە مىنۇت ئىچىدىلا ئاممىنى جەلپ قىلالايسىز. ناتقلار ھەر قېتىم نۇتۇق سۆزلىگەندە ئاممىنىڭ تەكشۈرۈشىنى قوبۇل قىلىدۇ.

بىر قېتىم مەن مەملىكەت خاراكتېرلىك كارخانىچىلار يىغىلىشىدا نۇتۇق سۆزلىدىم، يىغىلىش باشلىنىشتىن ئىلگىرى، غەيرەت ـ شىجائىتى ئۇرغۇپ تۇرغان بىر ياش ناتىق بىلەن ھەمسۆھبەت بولدۇم، ئۇ مەندىن:

— ناتىقلىق قىلىپ كېلىۋاتقىنىڭىزغا نەچچە يىل بولدى؟
— دەپ سورىدى.
— تەخمىنەن 50 يىل بولدى! — دەپ جاۋاب بەردىممەن.
ئۇ:
— قالتىسكەنسىز، قارىغاندا سىز ھۇ كەسىپنىڭ ئەڭ يۇقىرى پەللىسىگە يېتىپسىز. مەنمۇ يېقىن كەلگۈسىدە سىزدەك بولىمەن،
— دېدى.
مەن ئۇنىڭغا:
— ئالدىڭىزدا ناھايىتى خىجىلمەن، مەن ئۆزۈمنى ئەڭ يۇقىرى چەككە يەتتىم دەپ قارىمايمەن. ھۈگۈنكى نۇتۇق سۆزلەشتىمۇ مەن ئۆزۈمنى يەنىلا يېڭى ئۆگەنگۈچى، ئاڭلىغۇچىلار ئالدىدا پۈتۈن زېھنىمنى قويۇپ سۆزلىمىسەم بولمايدۇ، دەپ قارايمەن، — دېدىم.
ئارىدىن بىر قانچە يىل ئۆتۈپ، مەن مەلۇم بىر پروگراممىدا ئۇنىڭ بىلەن يەنە ئۇچرىشىپ قالدىم. يېشىنىڭ چوڭىيىشىغا ئەگىشىپ، ئۇ تېخىمۇ ئەقىل ـ پاراسەتكە تولۇپتۇ. ئۇ ماڭا مۇنداق دېدى:
— مەن ھازىر سىزنىڭ ھېلىقى كۈنى كەچتە چىكاگودا قىلغان سۆزىڭىزنىڭ مەنىسىنى ھەقىقىي تونۇپ يەتتىم، ناتىق بولۇش سۈپىتىمىز بىلەن، بۇنىڭ ئېپى ـ جېپىنى ئىگىلىۋالدىم دېگەن بىلەن، نۇتۇق سۆزلىگەندە خۇددى يېڭى ئۆگەنگەن چاغدىكىگە ئوخشاش خاتالىق تۇغۇلدىكەن.
— شۇنداق، شۇنداق، — دېدىممەن تەستىقلاپ.
ئۇنداقتا، ئادەم قانداق قىلغاندا ئارزۇسىغا يېتىش شادلىقىدىن بەھرى ئالغىلى بولىدۇ:
1 ـ ئۆزىڭىزنىڭ قانداق كىشىلىك ھاياتقا ئىگە بولماقچى

كونكرېت ئويلىشىڭ.
بىكىزنىڭ تۈپ مەقستىنى ھەقىقىي تۇردە تۇرغۇپ

3 ـ سۆز مەقستىكىزنى ناھايىتى ئاددىي، چۈشىنىشلىك سۆزلەر بىلەن يېزىپ چىقىڭ، ھەرقانداق مۇجمەللىكتىن ساقلىنىڭ.

4 ـ ئىمكان بار تېگىشلىك بىلىملەرنى قوبۇل قىلىپ، ئۆز نىشانىكىزنى ۋە ئۇنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۇسۇللىرىنى تەتقىق قىلىڭ.

5 ـ نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش چېكىنى بېكىتىڭ.

6 ـ ئۆزىكىز بېكىتكەن نىشانىڭ توغرىلىقىنى تىلەڭ، توغرا بولمىغان پاسسىپ نىشانلار ياخشى نەتىجە بەرمەيدۇ.

7 ـ داۋاملىق نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا تىرىشىڭ، ھەرگىز يېرىم يولدا بولدى قىلماڭ.

8 ـ ئاكتىپ، ئوچۇق ـ يورۇق پوزىتسىيدە بولۇڭ.

9 ـ ھەر نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپلا ھەممىنى تاماملاپ بولدۇم دەپ قارىماڭ، داۋاملىق تېخىمۇ يۇقىرى پەللىلەرگە جەڭ ئېلان قىلىڭ.

نىشاننى «يۇرىكىڭىز» نىڭ ئۇستىگە قويۇڭ

سەندە پەقەت قىزىلمۇچنىڭ ئۇرۇقچىلىك ئىشەنچ بولسىدىكەن، ئەمەلگە ئاشمايدىغان ئىش بولمايدۇ.

«مەن يازما تۇسنى ئالمىغان پىلان خام خىيالدىن ئىبارەت» دېگەن ئەقلىيگە ئاساسەن تۆۋەندىكى كونكرېت ئۇسۇلنى تېپىپ چىقتىم:

ئۆزىڭىزنىڭ نىشانىنى قەغەزگە يېزىپ، يۇرىكىڭىز جايلاشقان تەرەپتىكى چاپىنىڭىزنىڭ تۆش يانچۇقىغا سېلىپ قويۇڭ.

مەن ياشلىق دەۋرىمدە بەلگىلۈالغان نىشانلىرىم ئارقىلىق كىشىلەرگە تەكلىپ بېرىپ، ئىشەنچ ۋە ئېتىقادقا، ئاكتىپ، ئوچۇق ـ يورۇق پوزىتسىيىگە ئىگە بولۇپ، بۇ ئارقىلىق شەخسنىڭ يوشۇرۇن ئىقتىدارىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، كىشىلىك ھاياتنى يۇكسەلدۈرۈشۈم كېرەك دەپ ئويلاپ ۋە بۇ نىشاننى كارتىغا يېزىپ، بىر قانچە يىللارغىچە تۆش يانچۇقۇمدىن ئايرىمىدىم.

مەن تاسادىپىي ھەرخىل نىشانلارنى كۆڭلۈمگە پۈكۈپ، ئۇلارنى كارتىغا يېزىپ، تۆش يانچۇقۇمغا سېلىپ قويىمەن. شۇنداق قىلىپ، يانچۇقۇم نىشان يېزىلغان كارتىلار بىلەن تولۇپ كېتىدۇ. ھەر قېتىم مەلۇم بىر نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرغاندا، ھېلىقى كارتىنى ئالىمەن. مەن مۇشۇ ئۇسۇلنى يولغا قويماقچى بولغان دوستلارنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرماقچى بولغان

ئارزۇسىنى كارتىغا يېزىپ، تۆش يانچۇقىغا سېلىۋېلىشنى، ئارزۇلىرىنىڭ تېزرەك رېئاللىققا ئايلىنىشنى تىلەيمەن.

مەن دائىم مال سېتىش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ياكى سودا كەسپى ساھەسىدىكى زاتلار بىلەن مۇشۇ نىشانغا يېتىش ئۈسۈللىرى ئۈستىدە ھەمسۆھبەتتە بولىمەن. نۇرغۇن كىشىلەر مۇشۇ ئۈسۈلنى قوللىنىپ مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى.

مەسىلەن: مېنىڭ سۇغۇرتا شىركىتىنىڭ مەملىكەت خاراكتېرلىك يىغىلىشىدا سۆزلىگەن نۇتۇقۇمدىن مۇشۇ ئۈسۈلنى ئاڭلىغان بىر ياش، ئەنە شۇ سانسىز مۇۋەپپەقىيەت قازانغانلارنىڭ بىرى بولىدۇ. بۇنىڭدىن ئىلگىرى ئۇ گەرچە سۇغۇرتا خىزمىتىنى شۇنچە تىرىشىپ ئىشلىگەن بولسىمۇ، ئەمما كەسپىي نەتىجىسى ئىزچىل كۆڭۈلدىكىدەك بولمىغان.

مېنىڭ نۇتۇقۇمنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، ئۆزىنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنالماسلىقىدىكى سەۋەبلەرنىڭ بىرى، رېكورد يارىتىشنى ئەستايىدىل ئويلاپ يەتمىگەنلىكىنى ئېتىراپ قىلغان. شۇنىڭ بىلەن ئۇ تېخىمۇ ئاكتىپ پوزىتسىيە بىلەن، كۆڭۈلدە ئۆزى ئېرىشىدىغان ئەڭ ئېسىل نەتىجىنىڭ مەنزىرىسىنى سىزىپ چىقىپ، رېكورد يارىتىش قارارىغا كەلگەن.

ئۇ چاغدىكى نۇتۇق سۆزلەش يېڭى يىلدىن كېيىن ئۇزۇن ئۆتمەي ئېلىپ بېرىلغان. كېيىن ئۇماڭا، ئۆزىنىڭ ھېلىقى كۈنى مېھمانخانىغا بېرىپ سالاملىق بىلەن ئويلىنىپ، شۇ يىللىق تىجارەت نىشان سوممىسىنى قارار قىلغانلىقىنى، بۇ بىر «كىشىنى چۆچۈتىدىغان» سان بولۇپ چىققانلىقىنى سۆزلەپ بەردى. بۇنى ئۇنىڭ ئىلگىرىكى نەتىجىلىرىگە سېلىشتۇرغاندا، ئەمەلگە ئاشۇرۇش مۇمكىن ئەمەستەك قىلاتتى.

تۆۋەندە تونۇشتۇرۇلغان نىشانلارنى ئۇ قەغەز كارتىغا يېزىپ،

بىر يىلغىچە تۆش يانچۇقىدىن ئايرىلمىغان ئىدى. ئۇ، مۇڭۇپىيەقىيەت قازىنالىشىم پۈتۈنلەي تۆڭۈندىكى سۆزلەرگە تايانغانلىقىمدىن بولدى، دەپ چوڭقۇر ئىشەنگەن:

بۇ يىل مەن ئۈچۈن ئەڭ ياخشى بىر يىل.

مەن بارلىق غەيرىتىمنى ۋە زېھنىمنى خىزمەتكە قارىتىپ، خىزمەت خۇشاللىقىدىن بەھرىمەن بولىمەن.

ئاكتىپ، ئوچۇق - يورۇق پوزىتسىيە بىلەن، بۇ يىل قىلماقچى بولغان ئىشلىرىمنى ئۆتكەن يىلدىكى نەتىجىلىرىمدىن 50% ئاشۇرۇۋېتىشكە ئىشىنىمەن.

مەن چوقۇم بۇ نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرىمەن.

— شۇنداق قىلىپ سىز ئۇ يىلى قانداق نەتىجىلەرگە ئېرىشتىڭىز؟ — دەپ سورىدىممەن ئۇنىڭدىن.

ئۇ مۇنداق دېدى:

— ئىشىنەمسىز؟ ئۇ يىللىق سومما دەل 50% ئاشتى. ئەگەر سىز ئۆگەتكەن تۆش يانچۇققا سېلىپ قويۇش ئۇسۇلىنى قوللانمىغان بولسام، مەن ھېلىھەم شىركەتتىكى ئەڭ تۆۋەن نەتىجىلىرىم بىلەن پەرۋانە بولۇپ يۈرەتتىم. ئۇ ئۇسۇل مېنى ئەزەلدىن كۆرۈلۈپ باقمىغان ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە قىلىپ، مەندىكى ھەتتا ئۆزۈمۇ بىلمەيدىغان يوشۇرۇن ئىقتىدارنى ئويغاتتى. ھازىرقى نەتىجىلىرىمۇ ئۇزلۇكسىز كۆپىيىۋاتىدۇ.

— 50% ئېشىش دېگەن بۇ قالتىس سان، تىجارەت سوممىسىنى كۆپەيتىشنى قارار قىلغاندا، قانداق روھىي ھالەتتە بولغان ئىدىڭىز؟ — دەپ سورىدىممەن ئۇنىڭدىن.

ئۇ مۇنداق جاۋاپ بەردى:

— ئېيتىپ كەلسەم تولىمۇ قىزىق. مەن چوقۇم نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرىمەن دەپ ھېس قىلدىم. مەن بىر دىن مۇخلىسى،

دائىم دىنىي سوروئلارغا بېرىپ تۇرىمەن، شۇڭا ھەر كۈنى دىنىي دەستۇرلاردىكى: «سەندە پەقەت قىزىل مۇچىنىڭ ئۇرۇقچىلىك ئىشىنچ بولىدىكەن، ئەمەلگە ئاشمايدىغان ئىش بولمايدۇ» دېگەنلەرنى ئەسلەپ تۇرىمەن. دىنىي دەستۇرلاردىكى ئۇ سۆزلەر ھەقىقەتەن بىباھا. ھازىر بۇلار مەندە ئۆز كۈچىنى كۆرسەتتى. بۇ پاكىت.

— سىز بۇلارنى ئىشقا ئاشۇرىدىكىز شۇنداقمۇ؟ — دېدىممەن ئۇنى ماختاپ. ئۇ مۇنداق جاۋاب بەردى:

— نەدىكىنى دەيسىز. ئىشلار ئەمدى باشلىنىۋاتىدۇ، ئۆگىنىدىغان نەرسىلەر بەك كۆپ ئىكەن. ئازراقلا بوشاڭلىق قىلسىكىز، ئىلگىرىكى ھالىتىگىزگە قايتىسىز ـ دە، مەغلۇپ بولىسىز. مەن ھەرگىز «ھەممىنى تاماملاپ بولدۇم» دېگەننى خىيال قىلمايمەن، بۇنىڭدىن قانائەت ھاسىل قىلىش ئىنتايىن خاتا. دېمەك، ئۇ زېرەكلىك بىلەن ئۆزىنىڭ تەشۋىشىنى ئىجادىيەتكە ئايلاندۇردى.

نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش مۇددىتىنى بېكىتىش

نىشاننى ۋە نىشانىمىزغا يەتمەكچى بولغان ۋاقىتنى توغرا بەلگىلىۋالساقلا، ئۆزىمىزنىڭ كۈچ قۇۋۋىتىمىزنى ئارزۇيىمىزغا يېتىشكە سەرپ قىلىدىغان، نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن پۈتۈن كۈچ بىلەن ئاتلىنىدىغان ۋەزىيەت بارلىققا كېلىدۇ.

يۇقىرىدا مىسال كەلتۈرۈلگەن، نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا يارىدەم بېرىدىغان توققۇز مۇھىم ئامىلغا يەنە بىر نۆۋەت قارىۋېتىڭ. ئۆزىمىزنىڭ نىشاننى ۋە چەك قويغان نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ۋاقتىنى توغرا ئىگىلەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك.

مۇشۇنىڭغا ئوخشاش ئېنىق نىشان بەلگىلەش ئىنتايىن مۇھىم. ئەگەر ئۆزىمىزنىڭ نىشاننى توغرا ئىگىلەپ ۋە نىشانىمىزغا يەتمەكچى بولغان مەزگىلنى بەلگىلىۋالساقلا، ئۆزىمىزنىڭ كۈچ ـ قۇۋۋىتىمىزنى ئارزۇيىمىزغا يېتىشكە سەرپ قىلىدىغان، نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن پۈتۈن كۈچ بىلەن ئاتلىنىدىغان ۋەزىيەت بارلىققا كېلىدۇ.

تۆۋەندىكى كىچىك ھېكايە بۇنىڭ ئەڭ ياخشى مىسالى:

بىر قېتىم گولف توپ مەيدانىدا، توپنى چىملىق مەيدانغا ئۇرۇپ كىرگۈزۈۋېتىپ قالدىم. بىر ياش دەل شۇ يەردە غازاڭ يىغىۋېتىپتىكەن، ماڭا توپ ئىزدىشىپ بەردى. ئۇ ناھايىتى ئىككىلەنگەن ھالدا مەندىن:

— پىيىر ئەپەندى، مەن بىر ۋاقىت چىقىرىپ سىزدىن

مەسلىھەت ئالاي دېگەنىدىم، — دېدى.
— قاچان دەيسىز، — دەپ سوربىدىممەن.
— ھە! قاچان بولسا بولۇپبىرىدۇ، — دېدى ئۇ ئېرەڭسىزلىك بىلەن.
— سىز مۇشۇنداق قارىسىڭىز مەسلىھەت ئالىدىغانغا مەڭگۈ پۇرسەت چىقىرالمايسىز. 30 مىنۇتتىن كېيىن كۆرۈشەيلى، دېدىم. دېگەندەك 30 مىنۇتتىن كېيىن بىز بىر دەرەخنىڭ ئاستىغا كەلدۇق. مەن ئاۋۋال ئۇنىڭدىن ئىسمىنى سورىۋېلىپ، ئاندىن:
— ئەمدى دەڭ، مېنىڭ بىلەن مەسلىھەتلەشكۈدەك نېمە ئىشىڭىز بار ئىدى. — دېدىم.
— ئۆزۈمۇ ئېيتىپ بېرەلمەيمەن، پەقەت ئازراق ئىش قىلاي دەپ ئويلىغان ئىدىم.
— قىلىدىغان ئىشىڭىزنى كونكرېت دەپ بېرەلەمسىز؟ دەپ — سورىدىم.
— ئۆزۈمۇ تازا ئېنىق بىلمەيمەن، مەن ھازىر قىلىۋاتقان ئىشلىرىمغا ئوخشىمايدىغان ئىشلارنى قىلسام دەپ ئويلايمەن، ئەمما نېمە ئىش قىلسام بولىدىغانلىقىنى بىلمەيمەن. ئۇ شۇ تاپتا تولىمۇ قىيىن ئەھۋالدا قالغاندەك كۆرۈنەتتى.
— ئۇنداقتا سىز تېخى بېكىتمىگەن ئۇ نىشانىڭىزنى قاچان ئەمەلگە ئاشۇراي دەيسىز؟ ـ دەپ سوربىدىممەن يەنە.
ئۇ خۇددى قىيىن ئەھۋالدا قالغاندەك ھەم ئاچچىقلانغاندەك:
— بىلمەيمەن، ئىشقىلىپ بىر كۈنى. بىر كۈنى بولمىسا بىركۈنى مەلۇم ئىشنى قىلمەن، — دېدى. شۇنىڭ بىلەن مەن ئۇنىڭدىن نېمە ئىش قىلىشنى ياخشى كۆرىسىز، دەپ سوربىدىم. ئۇ بىردەم ئويلىنىپ تۇرۇپ كېتىپ، ئالاھىدە ياخشى كۆرىدىغان

ئىشنى تاپالمىدى.

— ئەسلى مۇنداق ئىكەن ـ دە. سىز مەلۇم بىر ئىشنى قىلسام دەپ ئويلايدىكەنسىز، ئەمما نېمە ئىش قىلىشنى بىلمەيدىكەنسىز، ھەم ئۇنى قاچان ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىمۇ بېكىتمەپسىز، ئۆزىڭىزنىڭ ئارتۇقچىلىقىنى ياكى نېمىنى ياخشى كۆرىدىغانلىقىڭىزنى تېخىمۇ بىلمەيدىكەنسىز،— دېدىم.

ئۇ مېنىڭ گېپىمنى ئاڭلاپ، نارازى بولغان ھالدا بېشىنى لىڭشىتىپ:

—مەن ھەققەتەن يارىماس ئادەم ئىكەنمەن، — دېدى.

ئۇنداق ئەمەس، سىز ئۆزىڭىزنىڭ ئويلىرىنى رەتلەپ يېزىپ چىقماپسىز ياكى ئومۇمىي قىياس كەم. سىز ناھايىتى ئەقىللىق ئىكەنسىز، مىجەزىڭىزمۇ ياخشى، ئالغا ئىنتىلىش روھىڭىز كۈچلۈك ئىكەن، ئالغا ئىنتىلىش روھىڭىزنىڭ تۈرتكىسىدە ئازراق ئىش قىلسام دەپ ئويلاپسىز. مەن سىزنى ياقتۇرۇپ قالدىم، سىز مۇڭدىشىدىغان قازىنالايسىز، سىزگە ئىشىنىمەن.

مەن ئۇنىڭغا ئىككى ھەپتە ئىچىدە ئۆزىڭىزنىڭ كەلگۈسى توغرىسىدا ئويلىنىپ، نىشان بەلگىلەپ، ئۇنى قاچان ئوڭۇشلۇق ئەمەلگە ئاشۇرىدىغانلىقىڭىزنى مۆلچەرلەپ، كارتىغا يېزىپ چىققاندىن كېيىن مەن بىلەن كۆرۈشۈڭ، دېدىم.

ئىككى ھەپتىدىن كېيىن، ئۇ ناھايىتى بىتاقەت، روھىي جەھەتتىن خۇددى باشقىلا بىر ئادەمگە ئۆزگىرىپ قالغاندەك قىلاتتى. بۇ قېتىم ئۇ ئېنىق ھەم مۇكەممەل پىكىرلەرنى ئېلىپ كەلگەن بولۇپ، كەلگۈسىدە گولف توپ مەيدانىنىڭ دىرېكتورى بولماقچى بولغان. چۈنكى ھازىرقى دىرېكتور بەش يىلدىن كېيىن پېنسىيگە چىقاتتى. دېمەك ئۇ ئەمەلگە ئاشۇرماقچى بولغان نىشانىنىڭ ۋاقتىنى بەش يىلغا سۈرگەن ئىدى.

ئۇ، بۇ بەش يىل ۋاقىت ئىچىدە دىرېكتورلۇق ۋەزىپىسىنى ئۆتەشتە ھازىرلاشقا تېگىشلىك نۇرغۇن بىلىملەرنى ۋە رەھبەرلىك ئىقتىدارىنى ئۆگىنىۋالدى. دىرېكتورنىڭ ئورنى بوشسىلا، ئۇنىڭ بىلەن رىقابەتلىشەلەيدىغاندىن بىرەرسىمۇ چىقمايتتى.

يەنە بىر قانچە يىلدىن كېيىن، ئۇ شىركەتتە كەم بولسا بولمايدىغان شەخسلەردىن بولۇپ قالاتتى. ئۇ ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان گولف توپ مەيدانىدىكى كادىرلار ئىشلىرىنىڭ ئۆزگىرىشىدىن ئۇ كەلگۈسى نىشانىنى بەلگىلىۋالغان. ھازىر ئۇ ئىنتايىن بەختلىك ياشاۋاتىدۇ، ئۇ ھاياتىدىن ئىنتايىن رازى.

«تۆت ئامىل» ئارقىلىق ئوخشىمىغان يېڭىش

ھاياتتا ئادەم نۇرغۇن قىينىچىلىقلارغا ئۇچرايدۇ، بەزىدە مۇنداق قارىماققا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىدىغانغا ئاز قالغاندەك قىلغان بىلەن، يەنە بەزىدە كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە ھەممە نەرسە ئۆيىران بولۇپ كېتىدىغان ئىشلارمۇ بولۇپ تۇرىدۇ.

ئېنىق نىشان، ئاكتىپ پوزىتسىيە، قەتئىي ئىشەنچ، ئەمەلگە ئاشۇرىدىغان نىشانىنى سىزىپ چىقىشتىن ئىبارەت تۆت ئامىل تولۇق ھازىرلانسا، ھەرقانداق ئادەم ئۆزى دۇچ كەلگەن مەسىلىلەرنى ئوڭۇشلۇق ھەل قىلالايدۇ. ناۋادا نېمىنى قىلىشنى ئۇنىمىد قىلساق، مەيلى قانداق ئەھۋالغا چۈشۈپ قېلىشتىن قەتئىينەزەر، بۇ تۆت ئامىلنى ئىشقا سالساق، ئەڭ زور كۈچنى جارى قىلدۇرغان بولىمىز.

ئەگەر ئۆزىمىزنىڭ تۇرمۇش پوزىتسىيىسى، خاراكتېرى، ساغلاملىق قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئېتىرسىزلىكىمىزنى يەنمۇ ياخشىلىشىمىز كېرەك، دەپ قارىساق، پىلان تۈزۈپ چىقىشىمىز لازىم.

ھاياتتا ئادەم ناھايىتى نۇرغۇن قىينىچىلىقلار ۋە ئوخشىمىغان قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كېلىدۇ، بەزىدە مۇنداق قارىماققا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىدىغانغا ئاز قالغاندەك قىلغان بىلەن، يەنە بەزىدە كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە ھەممە نەرسە ئۆيىران بولۇپ

كېتىدىغان ئىشلارمۇ بولۇپ تۇرىدۇ.

قارىماققا كىشىلەرنى ئىشەندۈرۈش قىيىن بولغان بۇ ئىش، مەن كانادادىكى مەلۇم شەھەردە نۇتۇق سۆزلىگەندە يولۇقتۇرغان بىر ئەر كىشىدە يۈز بەردى. ئۇنىڭدەك كۆچ ـ قۇۋۋىتى ئۇرغۇپ تۇرغان، پوزىتسىيىسى ئاكتىپ، روھىي جەھەتتە شاد ـ خۇرام كىشىنى ئۇچرىتىش تولىمۇ قىيىن. ئۇ بۇ قېتىم 2000 دەك تاماشىبىن قاتناشقان نۇتۇق سۆزلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى. مەن ئۇنىڭ كۆكسى ـ قارىنىنىڭ كەڭلىكىگە ئاپىرىن ئوقۇدۇم.

ئەنە شۇ قىزىقىشنىڭ تۈرتكىسى بىلەن ئۆزۈمنى تۇتۇۋالالماي، ئۇنىڭدىن:

— سىز قالتىس ئىكەنسىز، بۇنىڭ سىرىنى دەپ بېرەلەمسىز؟ — دەپ سورىدىم.

ئۇ مۇنداق دەپ جاۋاب بەردى:

— دەپ كەلسەم گەپ تولا، قىسقارتىپلا دېسەم، مەن بىر مەھەل ھەممىدىن قۇرۇق قالغاندەك بولۇپ قالغان ئىدىم. نېمىلا ئىش قىلسام يۈرۈشمەيتتى. كېيىن مەن سەۋەبىنىڭ ئۆزۈمدە ئىكەنلىكىنى بىلدىم. بۇلارنى ئۆزۈمنىڭ مەغلۇبىيەت تۇيغۇسى كەلتۈرۈپ چىقارغان ئىكەن. نېمىلا ئىش قىلماي تازا كىرىشەلمەيتتىم. ئايالىم مەندىن ئەنسىرەپ، ماڭا داۋاملىق ئىلھام بېرىپ، ئوڭۇشسىزلىق ئىچىدىن قۇتقۇزۇپ چىقسام دەيتتى. بۇ چاغدا ئۇ سىزنىڭ «ئاكتىپ تەپەككۇرنىڭ قۇدرىتى» دېگەن كىتابىڭىزنى ئېسىگە ئېلىپ، مېنى كۆرۈپ بېقىشقا دەۋەت قىلدى. كىتاب قولۇمدا، كىتابنىڭ ئىسمى مېنى خېلى جەلپ قىلغان بولسىمۇ، مەزمۇنى پۈتۈنلەي دىن بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىكەن. ئېتىقاد، دىنىي جەمئىيەت بىلەن مۇناسىۋىتى بولمىغان مېنىڭدەك بىر ئادەمگە بۇ كىتابنى ئوقۇش دەسلەپتە خېلىلا تەس كەلدى.

ئەمما ئايالىمنىڭ نەسىھەت قىلىپ تۇرۇۋېلىشى بىلەن، دىنغا دائىر قىسمىدىن ئاتلاپ ئۆتۈپ، ئادەتتىكى بايانلارنى كۆرۈشنى قارار قىلدىم ـ ده، ئاخىر بېسىپ ئولتۇرۇپ ئوقۇپ چىقتىم. كېيىن دىنغا دائىر قىسىملارنىمۇ ئالا قويماي تەپسىلىي بىر كۆرۈپ چىقتىم.

ئايالى يانى ئۇنىڭ گېپىنى تولۇقلاپ مۇنداق دېدى:

— بۇ ئەپەندى ئىلگىرى ناھايىتى زور ئوقۇشسىزلىقلارغا ئۇچرىغان، ئۇ سىزنىڭ كىتابىڭىز بىلەن ئورنىدىن دەس تۇردى، — دېدى.

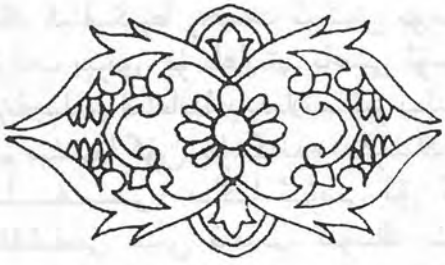
ئۇ يەنە مۇنداق دېدى:

— تىوغرا، سىزنىڭ كىتابىڭىزدىنمۇ ئۇنۇملۇك نەرسىنى تاپتىم. سىزنىڭ كىتابىڭىزغا رەھمەت ئېيتىش يۈزىسىدىن سىزگە بۇ ئىشنى سۆزلەپ بېرەي. بۇ ناھايىتى ياخشى ئۇسۇل. كېيىنكى قېتىم سىز پېيزىقچىلىق قىلغاندا پايدىلانسىڭىز بولىدۇ. بىر كۈنى مەن ھەر قېتىم بېشىمغا كۈن چۈشكەندە تەڭرىنىڭ مېنى قوغداپ تۇرۇۋاتقانلىقىنى، ماڭا ئۇنى ئۆز كۈچۈم بىلەن يەڭگۈزۈۋاتقانلىقىنى ھېس قىلدىم. شۇنىڭ بىلەن مەن بىر دەستۇرغا ئىگە بولدۇم، ئۇ بولسىمۇ قەددىڭىزنى كۆتۈرۈپ تۇرۇپ: « مەن ئوقۇشسىزلىقنىڭ ھەيۋىسىنى يەرگە ئۇرىمەن» دېيىشتىن ئىبارەت. مېنىڭ ئىنكار قىلىدىغىنىم ئوقۇشسىزلىقنىڭ ئۆزى ئەمەس، بەلكى ئوقۇشسىزلىقنىڭ ھەيۋىسى.

— ناھايىتى روشەنكى، بارلىق مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلارغا ئوخشاش، سىزمۇ ئۆز رېئاللىقىڭىزغا تاقابىل تۇرالاپسىز، — دېدىممەن.

— مەن سىزگە قايسى چاغدىن باشلاپ ئاشۇنداق ئىشەنچكە ئىگە بولغانلىقىمنى ئېيتىپ بېرەي، سىزنىڭ ھېلىقى

كىتابخۇزدىكى دىنغا دائىر قىسىمدىن ئەخمەقلەرچە ئاتلاپ ئۆتۈپ كېتىپ، قايتا ئوقۇغاندىن كېيىن ئەنە شۇنداق ئىشەنچكە ئىگە بولدۇم. مەن ھازىر ئەڭلىيا ھېسابلانمىساممۇ، ئەمما ئىخلاسمەن بىر قەلبكە ئىگە بولدۇم. گەرچە ئالدىمىزدىكى يوللار يەنىلا ناھايىتى ئۇزۇن بولسىمۇ، ئەمما ئۆزۈمنىڭ ئاخىرقى نۇقتىغا قاراپ كېتىۋاتقانلىقىمغا ئىشەنچىم كامىل.

«72 كىلوگراملىق» ئىشەنچ

ساغلام تۇرمۇشتىن بەھرە ئېلىش، ھاياتتىكى ئەڭ زور خۇشاللىق. ساغلاملىق بارلىق كىشىلەرنى تەلپۈندۈرگەن يۈكسەك نىشانى.

مەن ساغلاملىققا دائىر بىر باش قېتىنچىلىقنى مىسال تەرىقىسىدە سۆزلەپ بېرەي.

ئىشخانامغا كەلگەن خەت ـ چەكلەر ئىچىدە، ساغلاملىققا دائىر خەت ـ چەكلەر نەچچە مىڭ پارچىغا يېتىدۇ. بۇ مۇتلەق كۆپ ساندىكى كىشىلەرنىڭ باش قېتىنچىلىقى.

ساغلاملىق جەھەتتىكى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، ساغلام تۇرمۇشتىن بەھرە ئېلىش، ھاياتتىكى ئەڭ زور خۇشاللىق. ساغلاملىق مانا مۇشۇنداق قىممەتلىك. ساغلاملىق بارلىق كىشىلەرنىڭ تەلپۈندۈرگەن بىرىنچى نىشانى.

مېنىڭ جوئىي ئىسىملىك بىر دوستۇم بار ئىدى. ئۇ تاماقنى ھەددىدىن ئارتۇق يېگەچكە، تاماكىنىمۇ نورمىدىن ئارتۇق چەككەچكە، ئۇنىڭ ئۈستىگە روھىي بېسىمى ئېغىر بولغاچقا، سالامەتلىكىنى كېرەكتىن چىقىرىۋالدى. ئۇ ناھايىتى سەمرىپ كېتىپ يۇقىرى قان بېسىمى كېسىلىگە گىرىپتار بولدى. پەلەمپەيدىن چىقىدىغان بولسا پوكاندەك قىزىرىپ، دەم ئالالماي قالىدۇ. ئاخىرى ئۇنىڭ مەسئۇل دوختۇرى ئۇنىڭغا، تاماكا، ھاراق، يېمەكلىك ۋە روھىي بېسىمنى ئازلاتمىسىڭ سالامەتلىكىڭنى قەتئىي ئەسلىگە كەلتۈرگىلى بولمايدۇ، دېدى. ئاندىن يەنە

مۇنداق بىر گەپنى تولۇقلاپ قويدى:
— سالامەتلىكىڭىزنىڭ ئەسلىگە كېلىشىگە تايىنىڭىز يېتەمدۇ؟
دوختۇر جوئىي ئىسملىك بۇ كىشىنىڭ غۇرۇرى ناھايىتى كۈچلۈك ئىكەنلىكىنى، ئۇنىڭ قىلالمايمەن دېگەن ئىشىنىڭ يوق ئىكەنلىكىنى ئوبدان بىلەتتى. دوختۇرنىڭ گېپى ئۇنىڭغا تەسىر قىلدى ۋە ئۇنىڭغا غەيرەت ئاتا قىلدى.
جوئىي دەرۋەقە ھاراق، تاماكا ۋە روھىي بېسىمنى ناھايىتى ياخشى تىزگىنلىدى. ئەمما يېمەك ـ ئىچمەكىكە كەلگەندە بېشى قاتتى. ئۇ ھەرقانچە قىلىپمۇ مەززىلىك تاماقلاردىن مېھرىنى ئۈزەلمىدى. خېلى كۆپ قېتىم تاماقنى ئازلىتىشقا ئۇرۇنغان بولسىمۇ، ئەمما ئۇنۇم بەرمىدى. بۇنىڭ سەۋەبى تولىمۇ ئاددىي، ئىرادىسى ئاجىز كەلدى. ئۇ، تاماكا، ھاراقنى تاشلىۋەتكەندىن كېيىن، كۆپرەك يېسەم نېمە بوپتۇ، دەپ قارىدى.
دوختۇر ئۇنىڭغا تەكلىپ بېرىپ:
— سىزگە ھازىر ئەڭ زۆرۈرى ئاكتىپ پوزىتسىيە بىلەن روھىي جەھەتتىن داۋالىنىش، كەم دېگەندە 18 كىلوگرام ئورۇقلىشىڭىز كېرەك. ھازىر دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلاردىن باشقا، بۇنى ئەمەلگە ئاشۇرالىسىڭىز قان بېسىمىڭىز چوقۇم چۈشىدۇ، — دېدى.
مەن، ھېلىقى دوختۇر، جوئىي يېقىن دوستلاردىن ئىدۇق. دوختۇر جوئىيغا مېنى ئىزدەشنى تاپىلىغانىدى. جوئىي سۆھبەتتە ئىزچىل پاسسىپ قاراشتا بولدى.
ئۇ ماڭا غودۇڭشىپ:
— يېمەك ـ ئىچمەك ئادىتىمنى ھەرقانداق قىلىپمۇ ئۆزگەرتەلمەيمەن، نەدىمۇ 18 كىلوگرام ئورۇقلايدىغان ئىش

بولسۇن؟ — دېدى.

— ياق، چوقۇم ئورۇقلايسىز. مەنمۇ 16 كىلوگرام ئورۇقلىغان، دەسلەپتە سىزگە ئوخشاش بۇ مۇمكىن ئەمەس دەپ قارىغان. ئەمما قارىشىمنى ئۆزگەرتىپ، ئاكتىپ پوزىتسىيە قوللانغاندىن كېيىن، ناھايىتى تېزلا ئورۇقلىدىم، قان بېسىمىمۇ چۈشتى، ھازىر سالامەتلىكىم ئىلگىرىكى ھەرقانداق چاغدىكىدىن ياخشى، سىزمۇ چوقۇم بۇنى ئىشقا ئاشۇرالايسىز، — دېدىم.

سىزمۇ دوختۇرغا بولۇشۇپ مېنى قىستاۋاتىسىز، ئەلۋەتتە مەن چېكىنىدىغان يەرمۇ قالمىدى، — دېدى ئۇ ئاغرىنىپ.

سىزنى كۆرۈپ تۇتۇۋاتىمىز ـ دە! ئۇنداق بولسا، جوئىسى، مەن سىزگە يارىدىم قىلاي، ئالدى بىلەن قانچە كىلوگرام ئورۇقلاشنى نىشان قىلۇۋلىپ، ئاكتىپ پوزىتسىيە قوللىنىپ، ئورۇقلاپ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش دېگەنلەرنى كۆز ئالدىڭىزغا كەلتۈرۈپ، قەتئىي ئىشەنچكە كېلىڭ!

شۇنىڭ بىلەن ئۇ ھازىرقى 90 كىلوگرامدىن 18 كىلوگرام ئورۇقلاپ، 72 كىلوگرامنى سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنىڭ ئۆلچىمى قىلدى.

— ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەندىن بۇيان، بۇنداق ئورۇقلاپ باقمىغان، — دېدى ئۇ قوشۇمىلىرىنى تۈرۈپ.

ئۇنىڭغا ئىلھام بېرىپ:

— بۇنىڭغا نېمە بولاتتى؟ 18 ياشلىق دەۋرىڭىزدىكى سۈمباتلىق ھالىتىڭىزگە قايتىسىڭىز ياخشى ئەمەسمۇ؟ — دېدىم.

ئارقىدىن بىز ئورۇقلاش نىشانىنىڭ مۇددىتىنى توقۇۋ ئاي قىلىپ بېكىتتۇق. ئىككىمىز ئۇنىڭ 72 كىلوگرامغا چۈشكەن ھالىتىنى كۆز ئالدىمىزغا كەلتۈردۇق. ئۇنىڭ تەسەۋۋۇرىدا قورساقلىرى ئېچىگە كىرىپ كەتكەن، ئىلگىرىكىدەك قامەتلىك،

185 سانتىمېتىرلىق بويىغا كاستيۇم ـ بۇرۇلكا خوپ ياراشقان ئىدى. ئۆز تەسراتىدا تاماقنى جىق يېيىشتىن كېلىپ چىققان نەپرەت تۇيغۇسى ئۇنى قىينايتتى.

بىز ئاخىرى پىكىرده بىرلىككه كەلدۇق. ئۇ مېنىڭ «ئاكتىپ تەپەككۇرنىڭ قۇدرىتى» دېگەن كىتابىمنى قايتا بىر نۆۋەت كۆرۈپ چىقتى. ئۇ بۇ ئىشقا سەل نارازىدەكمۇ قىلاتتى. مەن ئۇنىڭغا مۇنداق دېدىم:

— ئەگەر ئورۇقلايمەن دەيدىكەنسىز، بۇنىڭغا چوقۇم ئىشەنچ قىلىڭ. بەدەن ئېغىرلىقىمنى 72 كىلوگرامغا چۈشۈرىمەن، بۇنى ئۆزگەرتمەي ساقلاپ قالىمەن، دەيدىكەنسىز، تولۇق ئىشەنچكە كېلىشىڭىز كېرەك. قان بېسىمىڭىزنىڭ نورمال ھالەتكە كەلگەندىكى ئەھۋاللارنى كۆز ئالدىڭىزغا كەلتۈرۈڭ. ئاندىن ھەر كۈنى ئىلاھنىڭ: «ياردەم قولىنى سۇنۇپ، بەدەن ئېغىرلىقىڭىز ۋە قان بېسىمىڭىزنى چۈرۈش»نى تىلەڭ.

مەن ئۇنى ئەنە شۇنداق يېتەكلەش ئارقىلىق ئاخىرى ئۇ ئورۇقلاش پىلانىنى ئىجرا قىلىش قارارىغا كەلدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ياش ۋاقتىدىكى ھالىتىگە قايتىدىغانلىقىنى ئويلاپ ئىنتايىن تېتىكلىشىپ كەتتى. ئۇنىڭ يۈرىكىمۇ ياشىرىپ كەتتى. ئۇ دەرۋەقە، ئۇ مۆلچەرلىگەن مۇددەتتە ئورۇقلاش ئۆلچىمىگە يەتتى ـ دە، ئۇزۇن يىللاردىن بۇيان ئېگە بولالماي كەلگەن ساغلاملىقتىن بەھرى ئالدى. كېيىن ئۇ قايسىلا بىر دوستىنى ئۇچراتسا قان بېسىمىڭ چۈشۈپ، 21 ياشلىق يىگىتلەرنىڭكىدەك بولۇپ كەتكەنلىكىدىن ماختىنىپ سۆزلەپ يۈردى.

بىر قېتىم ئۇ مەن بىلەن چۈشلۈك تاماقتا بىرگە بولدى. بىز سۈيۈق ـ سەلەڭ تاماق، قايمىقى ئېلىۋېتىلگەن سۈت ۋە

مۇڭە مۇرابباسى يېدۇق. ئۇ:

— ئــــلاھنىڭ ھىممىتى، سىز ۋە دوختۇرنىڭ ياردىمى ئــاســتىدا، ئورۇقلىشىم ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، — دېدى.

ئۇنىڭ دېگەن گەپلىرىدىن مەن ناھايىتى ئەجەبلەندىم، ئۇ ئۆزىمۇ خىجىل بولۇپ، قىزىرىپ كەتتى. چۈنكى ئۇ ئىلگىرى ئېتىقاد توغرىسىدا گەپ بولسا رەت قىلىپ، ئېغىز ئاچمايتتى. ئۇ ئەمدى گويا ئىلگىرىكى توسالغۇلارنى بۆسۈپ چىققاندەك ھالەتتە يەنە مۇنداق دېدى:

— بەدەن ئېغىرلىقىم 72 كىلوگرامغا چۈشۈشتىن ئىلگىرى، مەن ئىلاھقا: «ئى! ھەممىگە قادىر تەڭرى، مېنىڭ جىسمىمنىڭ ئــورۇقــلــىشىغا، روھىمنىڭ پاكلىنىشىغا ياردەم بەرگىن» دەپ تېۋىنىدىم، ئىلاھ مەندىن ھىممىتىنى ئايىمىدى، — دىدى.

پوزىتسىيە ھەممىنى بىلگىلەيدۇ!

ئىككىنچى باب ئىشەنچنىڭ قۇدرىتى

«ئۆزۈم قىلالايمەن» دېگەنگە قەتئىي ئىشەنچ قىلىش كىشىلىك ھاياتتىكى ئەڭ زور بايلىق

ئىشەنچ غەلىبىگە يول ئاچالايدۇ

مەن ئۇزۇمگە، مېنى يارانقان ئىلاھقا ئىشىنىمەن، مەن ھەر-گىز كېرەكسىز ئادەم ئەمەس.

بىر كۈنى مەن شياڭگاڭنىڭ توققۇز ئەجدىھا دەپ ئاتىلى-دىغان ئەگرى ـ بۈگرى كوچىسىدا كېتىۋېتىپ، «باشپاناھسىز ھالدا سەرگەردان بولۇپ يۈرۈش» دېگەن بىر چۈشكۈن سۆزنى چىلىقتۇردۇم. بۇ بىر جۈملە سۆزنى بىر ماگىزىنىدىكى ئەينەك ئىشكاپنىڭ ئىچىگە ئىلىپ قويۇپتۇ. ئۇ خۇددى داغمال تامغا-نىڭ[1] ئەۋرىشكىسىدەك قىلاتتى. ئەينەك ئىشكاپنىڭ ئىچىدە بايـ-راق، ساھىبجامال بىلىق قاتارلىق ئادەتتە كۆپ ئۇچرايدىغان نەقىشلەر بار ئىدى.

بۇلار ماڭا قاتتىق تەسىر قىلدى. مەن ماگىزىنغا كىرىپ:

— راستىنلا ئۆزىگە «باشپاناھسىز ھالدا سەرگەردان بو-لۇپ يۈرۈش» دېگەن خەتنى چەكتۈرۈۋالىدىغانلار بارمۇ؟ — دەپ سورىدىم.

— ئارىلاپ ئۇچرايدۇ،— دېدى ماگىزىننىڭ ئىگىسى بې-شىنى سىيلاپ قويۇپ،— ئۇنى بەدىنىگە چېكىشتىن ئىلگىرى مېڭىسىگە چېكىۋالىدۇ.

كىشى ئۆزىنى ئىقتىدارسىز دەپ قارىسا، تۇغۇلۇشىدىنلا ئۆزىنى خۇددى باشپاناھسىز دەپ قاراپ سەرگەردان بولۇپ

① چەت ئەللەردە بەدىنگە خەت ياكى سۈرەتلەرنى چېكىدىغان تامغا (تەرجىمانىدىن)

يۇرسە، ئۇنداقتا ئۇ روھىي جەھەتتىن بىر مەغلۇبىيەتچى بولىدۇ. شۇڭا، مەغلۇبىيەتتىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن تېخىمۇ زور ئىشەنچ بولۇشى كېرەك.

ئادەم «مەن ئەزەلدىن غالىبىيەتچى!» دەپ تولۇپ تاشقان ئىشەنچ بىلەن ئۆزىگە ئىلھام بېرىشى، ئۇنىڭدا غالىبىيەتچىگە ئايلىنىش ئۈچۈن چوقۇم قەتئىي ئىشەنچ بولۇشى كېرەك. غالىبىيەتچىلەر تولۇپ ـ تاشقان ئىشەنچكە ئىگە كېلىدۇ. مەغلۇبىيەتچىلەر ھەمىشە ئىشەنچسىزنى يوقىتىپ قويىدۇ.

ئۇنداقتا ئىشەنچكە ئىگە ئادەملەر قانداق بولىدۇ؟ ئۇلار نېمىلەرگە ئىشىنىدۇ؟ ئۇلار ئىلاھقا، كىشىلىك ھاياتقا ۋە كەلگۈسىگە ئىشىنىدۇ، شۇنداقلا ئۆزىنىڭ يولدىشىغا، ئايالىغا، بالىلىرىغا، خىزمىتىگە، ۋەتىنىگە ۋە ئۆزىگە ئىشىنىدۇ. مەن مۇنداق دېسەم، بەزىلەر ماڭا رەددىيە بېرىپ:

— مەن ئىلاھقا ئىشىنىمەن، ئەمما ئۆزۈمگە ئىشەنمەيمەن، — دەيدۇ.

— ئۆزۈڭگە ئىشەنمىسەڭ، ئىلاھقا قانداق ئىشىنىسەن؟ سېنى ئىلاھ يارىتقان تۇرسا،— دېدىممەن ئۇلارغا جاۋابەن.

ئاندىن ئۇلارغا، مەن نيۇيوركنىڭ بولىن دېگەن جايىدىكى بىر دورىخانىدا بىر پارچە سۇرەتلىك خەۋەرنى كۆردۈم، ئۇنىڭدا بىر جەسۇر ئۆسمۈرنىڭ سۈرىتىنى سىزىپ، ئۇنىڭ يېنىغا: «مەن ئۆزەمگە، مېنى يارىتقان ئىلاھقا ئىشىنىمەن، مەن ھەرگىز كېرەكسىز ئادەم ئەمەس» دېگەن خەتلەرنى يېزىپ قويۇپتۇ، دېدىم.

ئامېرىكىنىڭ مەشھۇر ئالىمى، ناتۇرالىست ھەم پەيلاسوپ، ئاناتومىيە، پسىخولوگىيە پەنلىرى دوتسېنتى ۋىليام. جامۇسنى روھ بىلەن تەننىڭ مۇتەخەسسىسى دەپ ئاتاشقا بولىدۇ.

ۋىليام جامىس ئىشەنچنى مۇنداق بايان قىلىدۇ:

«سەن مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش ـ قازىنالماسلىقنى بىلمەي-
دىغان ئىشلارنى پەقەت تولۇپ تاشقان ئىشەنچ بىلەن قىلساڭلا،
شۇغۇللانغان كەسىپىڭ قانچىلىك خەتەرلىك بولۇپ كېتىشىدىن
قەتئىينەزەر، چوقۇم مۇۋەپپەقىيەت قازىنالايسەن».

مۇۋەپپەقىيەتكە كاپالەتلىك قىلىدىغىنى بىلىم، تەربىيە ئە-
مەس، مەشىق، تەجرىبە، پۇلمۇ ئەمەس، بەلكى ئىشەنچ.

كەسىپىگە ئىشەنچ باغلاش، ئۆزىگە ئىشىنىش يەنىلا مۇۋەپ-
پەقىيەتكە ئېرىشىشتە كەم بولسا بولمايدىغان ئالدىنقى شەرت.
ئەلۋەتتە، باشقا ئامىللارمۇ ئىنتايىن مۇھىم. بىراق ئەڭ ئاساسىي
شەرت، ئۆزىگە ئىلھام بېرىپ، ئارزۇ قىلغان نىشانغا يېتىشتىكى
ئاكتىپ پوزىتسىيە. ۋىلىيام جامۇس يەنە مۇنداق دەيدۇ:

«كىشىلىك ھاياتنىن قورقماسلىق، كىشىلىك ھاياتىڭ
قىممەتكە ئىگە ئىكەنلىكىگە ئىشىنىشىمىز كېرەك، شۇنداق قىلـ
غاندىلا بىز ياشاشقا ئەرزىگۈدەك كىشىلىك ھاياتقا ئىگە بولىمىز»

.

ئىشەنچكە ئىگە كىشىلەر قالتىس كېلىدۇ. ئۇلار بىرەر ئىشقا
يولۇقسا قورقمايدۇ، چۆچۈمەيدۇ، ئازراق خاتىرجەم بولالمىغاندەك
قىلغان بىلەن ئاخىرىدا ھەممىنى بېسىپ چۈشىدۇ. ئۇلار ساغلام،
ھاياتىي كۈچكە تولغان بولۇپ، ھەر قانداق مەسىلىلەرنى ھەل
قىلالايدۇ، ھەر قانداق ئىشقا پۈتۈن كۈچى بىلەن ئاتىلىنىپ،
ئاخىرى بىر ئۇلۇغ غالىبىيەتچىگە ئايلىنىدۇ. ئۇلارنىڭ ئۆز ئالدىغا
ئاجايىپ بىر دەستۇرى بار، ئۇ بولسىمۇ ئىشەنچتۇر.

كۆپ يىللاردىن بېرى، مەن بۇنداق ئادەملەرنىڭ ھەرخىل
شارائىتلاردا، ھەرخىل مەسىلىلەرنى يېڭىپ ۋە ھەل قىلىپ، تالاي
يېڭىلىقلارنى يارىتىپ، تۇرمۇشتا خۇشال ـ خۇرام ياشاۋاتقانلىقـ
نى كۆرۈپ تۇرۇۋاتىمەن.

بەزى چاغلاردا ھەرقانچە ئامال قىلىپمۇ ئوڭۇشلۇق ھەل قىلىپ كەتكىلى بولمايدىغان قورقۇنچلۇق مەسىلىلەر كۆرۈلۈپ قالىدۇ. ئەمما ئىشەنچكە ئىگە كىشىلەرگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، ئۇ ئۇنچىلىك قورقۇنچلۇق ئەمەس. ئۇلار ھەرقانداق مەسىلىگە، چوقۇم ھەل قىلالايمەنغۇ دېگەن ئىشەنچ بىلەن يۈزلىنەلەيدۇ.

ئىشەنچكە ئىگە ئادەم ئۆزىنىڭ ئوسال ئەھۋالىغا چۈشۈپ قالغىنىدىن ئاغرىنمايدۇ، ئادالەتسىز مۇئامىلىگە ئۇچرىغىنىدىمۇ ئاھ ئۇرمايدۇ. ئۇلار ھاياتنى ھەرگىز غۇدۇراش بىلەن تىكىرقاش ئىچىدە ئۆتكۈزمەيدۇ.

ئۇلار قىينىچىلىقتا يۈزلىنىپ:

«مېنى ياراتقان تەڭرىم بار، قانداق ئىش يۈز بېرىشىدىن قەتئىينەزەر، مەغلۇپ بولمايمەن» دەيدۇ.

مەن سىز بىلەن مېنىڭ بىر غالىبىيەتچىگە ئايلىنىش ئۈچۈن يارىتىلغانلىقىمىزغا، بىر ئۇلۇغ شەخسگە ئايلىنىش ئۈچۈن مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇۋاتقانلىقىمىزغا ئىشىنىمەن.

ئاجىز پىسخىكىنى يېڭىپ، بۈيۈك شەخسكە ئايلىنىش ئۈچۈن چوقۇم ئىشەنچكە ئىگە بولۇش كېرەك.

«14-تال مۇسكۇل» سىزنى كىشىلىك هاياتتا شاد ـ خۇراملىققا ئىگە قىلىدۇ

ئىلگىرى ياش بولغان بولسام هازىر قېرىدىم، ئەمما ئەزەلـ دىن هەققانىيەتنىڭ تەرىك ئېتىلگەنلىكىنى، هەققانىيەت نەۋرىسىـ نىڭ بولىغا تەلمۈرۈپ قالغانلىقىنى كۆرمىدىم.

ئۇنتۇلۇپ كەتكىلى ئۇزۇن بولغان ئادەم ۋە ئىشلار ئۈيلىـ مىغان چاغلاردا ياكى سورۇنلاردا تۇيۇقسىز ئادەمنىڭ ئېسىگە كېلىپ قالىدۇ. مەن يېقىندا مۇشۇنداق ئاجايىپ تەسىراتلارنى باشتىن كەچۈردۇم. مەن نيۇيوركتىكى بەشىنچى كوچىدا كېتىـ ۋېتىپ، تۇيۇقسىز 1933 ـ يىلدىكى كۈز ئايلىرىغا قايتىپ، فرېدنىڭ يېنىدا تۇرۇۋاتقاندەك تۇيغۇغا كېلىپ قالدىم.

ئۇ چاغدا فرېد بروكورىندا تۇراتتى. بىزنىڭ بېرىش ـ كېلىش قىلىۋاتقىنىمىزغا خېلى يىللار بولۇپ قالغان ئىدى. ئەمما شۇنىڭدىن كېيىن بىز كۆرۈشمىگەن ئىدۇق، هازىر ئۇ ناهايىتى تەمبەل بولۇپ كېتىپتۇ. ئۇ تولىمۇ خاتىرجەم هالدا ئالدىمدىن چىقىپ كەلدى. بىزنىڭ كۆرۈشمىگىنىمىزگە هەقتەتەن ئۇزۇن ۋاقىتلار بولۇپ كەتكەن ئىدى.

— ياخشى تۇردىڭىزمۇ؟— دەپ سورىدىممەن ئۇنىڭدىن

1930 ـ يىللار كرىزىس يۈز بەرگەن، ئامېرىكا تارىخىدا ئىقتىساد ئەڭ ئوسال ئەهۋالغا چۈشۈپ قالغان دەۋرلەر ئىدى.

هەممىلا يەردە زاۋۇتلار تاقىلىپ، ماگىزىنلار ۋەيران بولۇپ، مىڭ-لىغان، ئونمىڭلىغان ئادەملەر ئىشسىز قالغان، ھەر قايسى ساھە، ھەر قايسى كەسىپلەردە مائاشلار ئارقا - ئارقىدىن كېمەيگەن ئىدى. ھەقسىز تاماقخانىلار ۋە بولكاخانىلارنىڭ ئالدى ئۇزۇندىن ئۇزۇن ئۆچىرەت بولۇپ كېتەتتى. بۇلارنىڭ ئىچىدە نۇرغۇنلىرى ئىلگىرى ناھايىتى باي ئۆتكەن كىشىلەر ئىدى. 30 ياشتىن يۇقىرى كىشىلەر خىزمەت تاپالمايتتى.

مەن فرېدنى مانا مۇشۇنداق كۆز كۆنلىرىنىڭ بىرىدە، ئامېرىكىنىڭ زاۋال تاپقان بەشىنچى كوچىسىدا ئۇچراتقان ئىدىم.

ئۇ ئۇچسىغا تولا يۇيۇۋېرىپ پارقىراپ كەتكەن قېنىق كاستۇم - بۇرۇلكا كېيىۋالغان ئىدى. ئۇنىڭ گەپ - سۆزلىرى ئۆزگەرمىگەن بولۇپ، ئىلگىرىكىگە ئوخشايتتى.

— چاتاق يوق، مەن ناھايىتى ياخشى تۇرۇۋاتىمەن، ئىشسىزلىق خېلى ئۇزۇن بولدى بىر پاكىت بولۇپ قالدى. ئەمما ھەركۈنى ئەتىگەندە شەھەرنىڭ ھەر قايسى جايلىرىغا بېرىپ ئىش ئىزدەيدىغان گەپ. بۇنداق چوڭ شەھەردە ماڭا مۇۋاپىق كەلگىدەك خىزمەت تېپىلىدۇ، سەۋر قىلىپ ئىزدىسەملا چوقۇم تېپىلىدۇ،— دېدى ئۇ.

— سىز ھازىرمۇ مۇشۇنداق كۈلۈپلا يۈرەمسىز؟— دەپ سورىدىممەن ئۇنىڭدىن.

ئۇ مۇنداق دەپ جاۋاب بەردى:

— شۇنداق، ئېسىمدە قېلىشچە مەن قايسى بىر ماتېرىيالىدىن مۇنداق بىر گەپنى ئوقۇغان: چىرايىنى تۇرۇش ئۈچۈن 60 تال مۇسكۇلنى ھەرىكەتكە كەلتۈرۈشكە توغرا كېلىدىكەن، ئەمما كۈلگەندە ئاران 14 تال مۇسكۇل ئىشلىنىدىكەن. مەن بىكاردىن چىرايىمنى تۇرۇپ مۇسكۇللىرىمنى ئارتۇق خىزمەتكە

سىلىشنى خالمايمەن.

ئۇ ئۆزىنىڭ كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى توغرىسىدا پاراڭ قىلىپ بەردى. ئۇ خىزمەتتە مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشقا بولغان كۆچلۈك ئارزۇسىنىڭ ئۇنى كۆزلىگەن نىشانغا چوقۇم يەتكۈزىدىغانلىقىغا قەتئىي ئىشىنىدىكەن.

— مەن سىزنىڭ شائىر يوھان باروسنىڭ سۆزىنى نەقىل كەلتۈرۈپ «ئۆزىگە تەۋە نەرسىلەر چوقۇم ئۆزىگە قايتىدۇ» دېگەنلىكىنى ئاڭلىغان،— دېدىم ئۇنىڭغا.

فرېدنىڭ كىشىلىك پەزىلىتىدە ئادەمنى ئەڭ قايىل قىلىدىغىنى، ئۇ چوڭقۇر ئېتىقادقا ۋە قەتئىي ئىشەنچكە ئىگە شەخس ئىدى. ئۇ سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ:

— مېنىڭ ئېتىقادىم ئىخلاسمەن ئاتا ـ ئانامنىڭ تەربىسىدە يېتىلگەن. بىزنىڭ ئائىلە شارائىتىمىز گەرچە ناھايىتى نامرات بولسىمۇ، ئەمما ئاپامنىڭ قېيىتىغا كىرىپ چىقمايتتى. ئۇ دائىم بىزگە: «يوقنىڭ غېمىنى تەڭرى قىلىدۇ» دەيتتى. دېگەندەك تەڭرى ئاپامنى بىرەر قېتىممۇ ئۇنتۇپ قالمىغان ئىدى.

ئۇ ئاشۇ سۆزلەرنى قىلغاندا لېۋىدە بىلىنەر ـ بىلىنمەس كۈلكە ئەكس ئەتتى، ئۇ گېپىنى تولۇقلاپ:

— تەڭرى مېنىمۇ ئۇنتۇپ قالمايدۇ،— دېدى.

ئۇ خىزمەت ئىزدەپ يۈرگەن ئىشسىزلار بىلەن توشۇپ كەتكەن چوڭ كوچىدىلا دىنى كەلىمىلەردىن نەقىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دېدى:

«ئىلگىرى ياش بولغان بولسام ھازىر قېرىدىم، ئەمما ئەزەلدىن ھەققانىيەتنىڭ تەرىپ ئېتىلگەنلىكىنى، ھەققانىيەت نەۋرىسىنىڭ بولكىغا تەلمۈرۈپ قالغانلىقىنى كۆرمىدىم».

ئۇ خۇددى ئېلان قىلىپەتتە ماڭا قاراپ:

— مەيلى قانچىلىك قىينىچىلىق بولۇپ كېتىشىدىن قەتئىينەزەر مەنمۇ شۇنداق دەپ ئىشىنىمەن، مېنىڭ ئاتا ـ ئانام ۋە سەن مېنى مۇشۇنداق ئىشىنىشكە ئۆگەتكەن. شۇڭا مەن ئىزچىل ئۈمىد ۋە ئىشەنچتە بولۇپ كەلدىم، — دېدى.

مەن ئورنۇمدا قاققان قوزۇقتەك قېتىپ قالغان ھالدا ئۇنىڭ بىلەن خوشلاشتىم، شۇ تاپتا ئۇنىڭ ئۇچىسىدىكى كونا كاستوم ـ بۇرۇلكىسى قويۇق نۇربىدا ۋالىلداپ پارقىرايتتى. شۇ تاپتا ئۇ مېنىڭ نەزىرىمدە خۇددى دۇبۇلغا بىلەن ساۋۇت كىيىۋالغان چەۋەندازغا، مۇقەددەس دىننى تاراتقۇچى غازىغا ئايلانغان بولۇپ، كەمىرىدىكى مۇقەددەس قىلىچ ۋىلىلداپ پارقىرايتتى.

كېيىن ئۇ ئىجادىي ئىقتىدارغا ئىگە بىر كىشى بىلەن ھەمكارلىشىپ ئىگىلىك تىكلەپ، تولۇپ ـ تاشقان ئىجادىي پىكرى بىلەن يېڭى بىر ساھەدە مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. بۇنىڭدىن ئىلگىرى ئۇ نۇرغۇن قىينىچىلىقلارغا بەرداشلىق بېرىپ، ئىنتايىن نامرات تۇرمۇش كەچۈرگەن بولسىمۇ، ئەمما ئېتىقادىدىن ئىزچىل تەۋرەنمىگەچكە، ئاخىرى ناھايىتى زور مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرگەن. ئۇنىڭ قۇرۇلۇش خاراكتېرلىك بۇنداق تۇرمۇش پوزىتسىيىسىگە، ئۇنى تونۇيدىغان ھەممىلا كىشى قايىل.

ئىشەنچ سىزنى قىيىن شارائىتتىن قۇتۇلدۇرۇپ چىقىدۇ

كىشى ئارقىدا قالغانسېرى شۇنچە ئالغا ئىنتىلگۈسى كېلىدۇ. مۇۋەپپەقىيەت قانداقتۇر تەلەيدىن ياكى تاسادىپىي ئامىللاردىن ئۈە ياكى مەلۇم خىل تاسادىپىي سەۋەبتىن بارلىققا كەلمەيدۇ.

بىر نەچچە يىلنىڭ ئالدىدا، بىر يەكشەنبە كۈنى نيۇيورك-تىكى بىر دىنىي جەمئىيەت غەيرىي مۇقەددەس ۋەزىپىدىكىلەرنى تەكلىپ قىلىپ نۇتۇق سۆزلەش يىغىلىشى ئۆتكۈزدى. مەن دالىي كارنىگ ئىسىملىك بىر دوستۇمنى نۇتۇق سۆزلەشكە تەكلىپ قىلدىم.

دالىي كارنىگ ئامېرىكىدا «ئىنسان تەبىئىتىدىكى ئاجىزلىقلار» دېگەن كىتابى بىلەن كلاسسىك ئەسەرنىڭ ئاپتورىغا ئايلىنىپ قالغان ئىدى. ئېيتىشلارغا قارىغاندا، ئامېرىكىدا تېخى ھېچكىم ئۇنىڭدەك نۇتۇق سۆزلەش تېخنىكا دەرسىنى تەسىس قىلىپ، شۇنچە كۆپ ئادەمنى نۇتۇق سۆزلەش ماھارىتىگە ئىگە قىلغان ئەمەس. ئاشۇ يەكشەنبە كۈنى ئەتىگەندە ئۆتكۈزۈلگەن بىر مەيدان نۇتۇق سۆزلەش مۇسابىقىسى ھەقىقەتەن ئادەمنىڭ ئېسىدىن چىقمايدۇ. ئۇ نۇتۇق سۆزلەۋاتىپ، تولىمۇ ھاياجانلىنىپ كەتكەچكە، ئۇنى تېشىغا چىقماي قالدى. ئۇنىڭ نۇتۇقى توختاپ قالغان نەچچە دەقىقىدە مەيداننى تىمتاسلىق باستى.

ئۇ چاغدا ئۇ ئۆزىنىڭ باللىق كەچۈرمىشلىرىنى سۆزلەۋاتاتتى. ئۇ پۈتۈن ئائىلىسىز نامراتلىقتىن، ئوزۇق ـ تۈلۈكتىن

ئۆزۈلۈپ قالغاندىن كېيىن، دېگەن يەرگە كەلگەندە:
— ئەمما قاتتىق، قېيىن شارائىتلارغا چۈشۈپ قالغاندىمۇ ئاپام ئېتىقادىدىن تەۋرەنگەن ئەمەس. ئۇ دىمىغدا سۈرىلەرنى ئوقۇپ، تار ئۆيدە تىنىم تاپماي ئىشلەيتتى. ئاپام دائىم خاتىرجەم ھالدا دادام ۋە بىزگە، تەڭرىنىڭ باغرى كەڭ، رىسقىمىزنى تەڭرى بېرىدۇ، دەيتتى. مەن ئەزەلدىن ئاچ قورساق يېتىپ ئۇخلاپ قالغىنىمنى ئەسلىيەلمەيمەن. ئېھتىمال ئاپامنىڭ قەتئىي ئىشەنچى تەڭرىگە يەتكەن بولۇشى مۇمكىن، ئاجايىپ ئىش، بۇنى بىر مۆجىزە دېسەكمۇ بولىدۇ، بىز ھامان زۆرۈر نەرسىلەرگە ئېرىشىپ تۇراتتۇق، — دېدى.
ئۇ كۈنى مەن دالىي كارىنگنىڭ بۇ ئۇنتۇلغۇسىز سۆزىنى ئاڭلاپ، دۇنيادا مۇشۇنىڭغا ئوخشاش نامراتلىقنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ قىلىپ، ئۇلۇغۋار نەتىجىلەرنى يارىتىدىغان كىشىلەر ئاز ئەمەس، دېگەنلەرنى كۆڭلۈمدىن ئۆتكۈزدۈم. ئۇلار نامرات بولغانلىقى ئۈچۈنلا، ئۆزىنى ۋە ئائىلىسىدىكىلەرنى ئېقتىسادىي جەھەتتە بېيىتالمىغان. ئۇلار ئۆز ئارزۇلىرىنىڭ رېئاللىققا ئايلىنىشىغا چوڭقۇر ئىشەنگەن.
مەن كوچىدا ئۇچراتقان فرېد بىلەن مۇنبەرده نۇتۇق سۆزلەپ يۈرگەن دالىي كارىنگنىڭ ۋۇجۇدىدىن، نامراتلىق ياكى ئىشسىزلىق پوزىتسىيىسى ئاكتىپ كىشىلەرنى مەڭگۈ باش ئەگدۈرەلمەيدىكەن، چۈنكى ئۇلار بۇنى ئوڭۇشسىزلىقتىن قۇتۇلۇشنىڭ سەكرەش تاختىسى قىلالايدىكەن، دېگەن ھەقىقەتكە ئېرىشتىم.
ئادەم قانچە ئارقىدا قالغانسېرى شۇنچە ئالغا ئىنتىلگۈسى كېلىدۇ. مۇۋەپپەقىيەت قانداقتۇر تەلەيدىن ياكى تاسادىپىي ئامىلدىن ۋە ياكى مەلۇم خىل تاسادىپىي سەۋەبتىن بارلىققا كەلگەن

مەيدۇ.

شارائىت قانچە ناچار بولغان تەقدىردىمۇ ياخشى نەتىجە ھاسىل قىلغىلى بولىدۇ، چۈنكى ئۇنداق ئادەملەرنىڭ ئىدىيىسىدە تەۋرەنمەس ئىشەنچ قەد كۆتۈرگەن بولىدۇ. گەرچە ئېتىقاد، ئىشەنچ، چىنپۈتۈش دېگەن ئاتالغۇلارنىڭ مەنىسى ئوخشىمىسىمۇ ئەمما ئادەملەرنىڭ ھەرقانداق قىينىچىلىقلارنى يېڭىشكە بولغان ئىشەنچىسىدە پەرق بولمايدۇ.

ئۇلارنىڭ قەلبى چوقۇم قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلارنى سەزگەن، ئۆزىنىڭ پاسسىپ تەپەككۇرىنىڭ ئاكتىپ ئىشەنچىنى ناۋۇت قىلىشىغا يول قويمىغان.

شۇنداق بولغاچقا، مەيلى قانچىلىك جاپا ـ مۇشەققەتلەر بولۇشتىن قەتئىينەزەر، قەتئىي ئىشەنچكە ئىگە بولسىڭىزلا، بۇ ئىشەنچ سىزنىڭ پارلاق كەلگۈسىڭىزنى يارىتىدۇ.

تالانتنى يېتىلدۇرگىلى بولىدۇ

«ئىشەنچ» كىشىلەرنى ئىشەندۈرۈش قىيىن بولغان ئۇلۇغ كۈچ - قۇدرەتنىڭ مەنبەسى بولۇپ، بارلىق مۇئەييەنلەشتۈرۈش خاراكتېرىدىكى ئامىللارنىڭ ھەممىسى ئىشەنچ قېتىغا يوشۇرۇنغان بولىدۇ.

مېلۇدن. يابەنس كىشىلەرنىڭ خاراكتېرىنى تەكشۈرۈش ۋە مال ساتقۇچىلارنى تەربىيىلەش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدۇ، ئەمما ئۇنىڭ ئەڭ چوڭ ئالاھىدىلىكى ئادەملەرنىڭ يوشۇرۇن ئىقتىدارىنى ئويغىتىشتا گەۋدىلىنىدۇ. ئۇ، مەلۇم بىر ئادەمنىڭ ھازىرقى خىزمەت ئورنىدا ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرالمىغاندا ئۇنى رولىنى جارى قىلدۇرالايدىغان يەنە بىر خىزمەت ئورنىغا يۆتكەپ، تېخىمۇ ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتۈرگەن.

ئۇ ئۆزىنىڭ شۇغۇللىنىدىغان خىزمىتىنى «ئىنسانلارنى ئۆزگەرتىش كەسپى» دەپ ئاتايدۇ. ئۇ ئادەملەرنى ياخشى كۆرىدۇ، ئادەملەرگە ئىشىنىدۇ. ئۇ كىشىلەر ۋۇجۇدىدا تېخى بايقالمىغان يوشۇرۇن ئىقتىدارنى قېزىپ چىقىشقا ماھىر ھەم كىشىلەرگە ئۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئەملگە ئاشۇرۇشقا ياردەم بېرىدۇ.

بۇ يەردە مۇنداق بىر مىسالنى تىلغا ئېلىپ ئۆتۈشكە ئەرزىيدۇ: بىر ياش يىگىت بولۇپ، ئۇ ناھايىتى ئۆلۈك بىر خىزمەت بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. ئەمما ئۇ ناھايىتى ئىقتىدارلىق، ئالاقىلىشىشكە ماھىر، تولىمۇ ئاق كۆڭۈل، خىزمەتتە ئەستايىدىل. دائىم ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلگىرى سۈرۈش توغرىسىدا يېڭى

پىكىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويىدۇ، شۇنداقلا ئەتراپىدىكى كىشىلەر-نىڭ تېخىمۇ تېرىشىپ ئالغا بېسىشىغا ئىلھام بېرىدۇ.

مېلۇدىن يابەنس جېك ئىسىملىك بۇ يىگىتكە تولىمۇ قايىل بولىدۇ، ئۇنىڭدا تېخى قېزىپ چىقىلمىغان نۇرغۇن يوشۇرۇن ئىقتىدار بار دەپ قارايدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇ جېكتىن:

— سىزنىڭچە سىز ئىشلەۋاتقان بۇ شىركەت قانداقراق؟ - دەپ سورايدۇ.

— مېنىڭچە بۇ دۇنيا بويىچە ئەڭ ياخشى شىركەت. بۇ يەردە خىزمەت ئىشلەشكە مۇيەسسەر بولۇشۇم ماڭا نىسبەتەن ناھايىتى چوڭ ئىلھام، مەن جامائەت گۇۋاھلىقى ئورنىدا بوغالتىر بولايمىكىن دەپ تەييارلىق قىلىۋاتىمەن.

يابەنس ئۇنىڭغا مۇنداق دەيدۇ:

— مەن قارىشىمنى دەپ باقاي! ئېھتىمال ھەيران قېلىشىڭىز مۇمكىن. سىز مال سېتىش خىزمىتىگە ئىنتايىن باب كېلىدىكەنسىز، شۇنداقلا شىركەتنىڭ مەھسۇلاتلىرىنى بەك ياقتۇرىدىكەنسىز. ئەگەر سېتىش ئىشلىرىغا مەسئۇل بولۇپ قالسىڭىز چوقۇم ياخشى نەتىجە يارىتالايسىز، مەيلى شىركەتكە ياكى ئۆزىڭىزگە بولسۇن، ناھايىتى زور مەنپەئەت يەتكۈزەلەيسىز.

ئويلىمىغان يەردىن چىققان بۇ تەنقىد جېكنى گاڭگىرىتىپ، ئۇنىڭ شۇ تاپتا تولىمۇ خاتىرجەمسىز تۇرغانلىقىنى، ئىشەنچسىزلىك كەمچىل ئىكەنلىكىنى تەبىئىي ھالدىلا ئاشكارىلاپ قويىدۇ.

— ياق، مەن ھازىرقى خىزمىتىمدىن ناھايىتى رازى، بۇ خىزمەت ماڭا خۇددى بەش قولدەك تونۇش، خىزمىتىمنى ئۆزگەرتسەم سۇدىن ئايرىلغان بېلىقتەك نىمجان بولۇپ قېلىشىم مۇمكىن. مېنىڭ ياخشى مال ساتقۇچىلاردىن بولالىشىم مۇمكىن

ئەمەس. ئۇ ئۆزىگە ئەنە شۇنداق ئىنكار خاراكتېرلىك باھا بېرىدۇ. شۇ تاپتا ئۇنىڭ خاتىرجەم ماكانىدىن ئايرىلىشقا كۆزى قىيمايۋاتاتتى.

ئەمما، يابەنس قەتئىيلىك بىلەن:

— سىز ئۆزىڭىزنى چۈشەنمەيدىكەنسىز، سىزگە ھازىر كېرىكى ئىككىلىنىش ئەمەس، بەلكى ئۆزىڭىزگە ئىشەنچ باغلاش، چوقۇم ئۆزىڭىزنى ھەقىقىي تونۇش.

يابەنسنىڭ سەمىمىي نەسىھىتى بىلەن جېك ئاخىرى مال سېتىش تېخنىكا كۇرسىغا قاتنىشىشنى قوبۇل قىلدۇ. كېيىن ھەتتا ئۆزىمۇ ھەيران قالدۇ. چۈنكى ئۇ مال سېتىش خىزمىتىگە ئىنتايىن قىزىقاتتى. كۇرسنىڭ لېكتورى يابەنسكە:

— سىز بىر تۇغما مال ساتقۇچىنى بايقاپسىز، ئەمما ئۇنىڭ ئىشەنچى سەل كەمچىل ئىكەن،ـ دەيدۇ.

— ئۇزۇن ئۆتمەيلا ئۇ ئىشەنچكە ئىگە بولىدۇ،ـ دەپ جاۋاب بېرىدۇ يابەنس.

جېكنىڭ سىرتلارغا چىقىپ خېرىدارلارنى ئەمەلىي زىيارەت قىلىدىغان كۈنى ئاخىرى يېتىپ كېلىدۇ. ئۇ تولىمۇ جىددىيلىـ شىپ كەتكەن ئىدى. يابەنس ئۇنىڭغا:

— مەنمۇ سىز بىلەن بىرگە باراي. سىز مەسئۇل بولغان قىسمەن جايلاردا سىزگە ھەمراھ بولاي، دەيدۇ.

يابەنس يېڭى مال ساتقۇچى جېكنى مال سېتىۋېلىش ئېھتىماللىقى بىر قەدەر چوڭ خېرىدارلارنىڭ قېشىغا باشلاپ بارىدۇ. جېك ئىجتىمائىي ئالاقىدىكى ئالاھىدىلىكىنى ناھايىتى ياخشى جارى قىلدۇرىدۇ. قارشى تەرەپمۇ خېلىلا مەمنۇن بولىدۇ. ئۇ يابەنسنىڭ ئۆزىگە مال سېتىش ئۇسۇلىنى تونۇشتۇرغانلىقىنى ناھايىتى ئىنچىكە كۆزىتىدۇ. ئىككىيلەن بىرگە زىيارەت قىلىش

جەريانىدا، جېك ناھايىتى قىممەتلىك ئىلھاملارغا ئېرىشىدۇ. يا-
بەنسىمۇ ئۆزىنىڭ ئىشەنچى ۋە ئېتىقادىنى جېكىنىڭ قەلبىگە كۆ-
چۈرىدۇ.

ئۇزۇن ئۆتمەي، جېك ئۆزىنىڭ ئىقتىدارىغا ھەقىقىي ئىشە-
نىدۇ ھەمدە ئۆزىگە بولغان قارىشىنى ئۆزگەرتىدۇ ــ دە، ئۆزىدە
مۇئەييەنقىيەت قازىنىش تۇيغۇسى قوزغىلىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ئۇ
بۇ خىزمەتنى بارغانسېرى ياقتۇرۇپ قالىدۇ.

بىر كۈنى، يابەنس بۇ يېڭى مال ساتقۇچىغا ئۆزىنىڭ
بۇنىڭدىن كېيىن ئۇنىڭ بىلەن سىرتلارغا بىللە چىقالمايدىغا-
نلىقىنى، خېرىدارلارنى چوقۇم ئۆزى يالغۇز كۈتۈۋېلىشنى ئېيە-
تىپ، ئارقىدىن ئۇنىڭغا ئىلھام بېرىپ:

— قىزغىنلىقنى ساقلاڭ، كىشىلەرگە ئىللىق مۇئامىلە قە-
لىڭ، شىركەتنىڭ مەھسۇلاتلىرى ۋە ئۆزىڭىزگە ئىشەنچ قىلىڭ،
ــ دەيدۇ.

— بۇنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالايمەن،ــ دەيدۇ جېك پەس
ئاۋازدا سەل خاۋاتىرلىنىپ.

— سىز ھەرگىز يالغۇز قالمايسىز،ــ دەيدۇ يابەنس ئۇنى
تېخىمۇ رىغبەتلەندۈرۈپ.

كېيىن، جېك ئۆزىنىڭ يوشۇرۇن ئىقتىدارىنى جارى قىلـ
دۇرۇپ مۇئەييەنقىيەت قازىنىدۇ. دېمەك، يابەنسنىڭ ھۆكۈمى
خاتا چىقمىغان ئىدى.

«ئىشەنچ» كىشىلەرنى ئىشەندۈرۈش قېيىن بولغان ئۇلۇغ
كۈچ ــ قۇدرەتنىڭ مەنبەسى بولۇپ، بارلىق مۇئەييەنلەشتۈرۈش
خاراكتېرىدىكى ئامىللارنىڭ ھەممىسى ئىشەنچ قېتىغا يوشۇرۇنـ
غان بولىدۇ.

كىشىلىك ھايات «كۆۋرۈك ئاستىدىن ئاققان ئېقىن سۇغا ئوخشايدۇ»

بۇرۇنقى زامانىدا بىر ئوسمۇر بالا كۆۋرۈكنىڭ رېشاتكىسىغا يۆلەنگىنىچە كۆۋرۈك ئاستىدىن ئېقىۋاتقان سۇغا نەزەر سالىتۇ، قارىسا سۇ لىملارنى، ياغاچ پارچىلىرىنى، ئەخلەت چاۋارلارنى ئېقىتىپ كېتىپ بارغان، خېلى بىر ھازادىن كېيىن سۇ يۈزى سۈزۈلۈپتۇ. نەچچە يۈز يىل، نەچچە مىڭ يىل، ھەتتا نەچچە ئون مىڭ يىللاردىن بېرى سۇ توختىماي كۆۋرۈك ئاستىدىن ئېقىپ ئوتۇۋېرىپتۇ. بەزىدە تېز، بەزىدە ئاستا ئېقىپتۇ، ئەمما ئەزەلدىن توختاپ قالمايتۇ.

ئوقۇرمەنلەر ئىچىدە گەرچە ئۆزىنى چەكسىز ئىشەنچكە ئىگە قىلىشنى ئۈمىد قىلىدىغانلار كۆپ بولسىمۇ، ئەمما ئۇلار تاكى ھازىرغا قەدەر كۆلپەتلىك تەقدىرنىڭ قورشاۋىنى بۆسۈپ چىقالمىغان.

ناۋادا جاپالىق كۈنلەر يەنە خېلى ئۇزۇنغىچە داۋام قىلىپ، يەنى مەلۇم جىنايەتلەرنى سادىر قىلسا، بۇ كىشىلەر زادى قانداق بولۇپ كېتەر؟ مەندە بۇ خىل گۇمان تۇغۇلۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، بىر ياشنىڭ مەلۇم بىر كۈنى مېنى ئىزدەپ كەلگەن چاغدىكى مەنزىرىلەرنى كۆز ئالدىمدىن ئۆتكۈزدۈم.

ئەينى ۋاقىتتا ئۇ ئۈمىدسىزلىك پاتقىقىغا پېتىپ قالغان بولۇپ، ھەممىدىن ئۈمىد ئۈزگەن ئىدى. ئۇ بىر ئېغىر خاتالىق ئۆتكۈزۈپ قويغانلىقتىن، چوڭ بىر ئادۇوكاتلار ئىش ئورنى ئۇنى ئىشتىن بوشتىۋەتكەن ئىدى. تەجرىبىسىز بىر ئادەم مەيلى قانچىلىك چوڭ خاتالىق ئۆتكۈزمىسۇن، تۈنجى قەدەمدىلا مۇ-

شۇنداق ئېغىر زەربىگە ئۇچرىسا، ئېھتىمال بەك قاتتىق ھار ئېلىشى مۇمكىن.

بۇ ياش ئۇھسىنغان ھالدا ئۆيدە ئۇياقتىن ـ بۇياققا چامداپ، توختىماي ئۆز ـ ئۆزىنى ئەيىبلەيتتى:

— مەن قانداق بولۇپ بۇنداق ھاماقەتلەرچە ئىش قىلىپ قويدۇم؟ كەسپىي ئىشلىرىم ئەمدىلا باشلىنىشى بىلەن نېمىدەپ شەنىمگە داغ تەگكۈزۈۋالدىم.

ئۇ شۇ تاپتا تولىمۇ ئازابلىناتتى، كۆڭلى ئىنتايىن پەريشان ئىدى.

ئۇ چاغدا مېنىڭ ئىشخانامدىكى شىرەدە «تىرىد بورىد گېزىتى» (ئوھىئو شتاتى) تۇراتتى، ئۇنىڭغا گولوب. پاداسوننىڭ بىر پارچە ماقالىسى بېسىلغان ئىدى. مەن ئۇ ماقالىنى بۇ ياشقا ئوقۇپ بەردىم، ئۇ ماقاله ئۇنىڭغا مۆجىزە خاراكتېرلىك تەسىر كۆرسەتتى. بىر قانچە يىلنىڭ ئالدىدا بۇ ماقالىنى تۇنجى قېتىم ئوقۇپ مەنمۇ قاتتىق تەسىرلەنگەن ئىدىم، ئۆز تەرجىمھالىمدىكى «ئاكتىپ تۇرمۇشتىكى خۇشاللىق» دا ئۇنىڭدىن نەقىل ئالغان ئىدىم.

«بۇرۇنقى زامانلا بىر ئۆسمۈر بالا كۆۋرۈكنىڭ رىشاتكىسىغا يۆلەنگىنىچە كۆۋرۈك ئاستىدىن ئېقىۋاتقان سۇغا نەزەر سېلىتۇ، قارىسا سۇ لىملارنى، ياغاچ پارچىلىرىنى، ئەخلەت چاۋارلارنى ئېقىتىپ كېتىپ بارغان، خېلى بىر ھازادىن كېيىن سۇ يۈزى سۈزۈلۈپتۇ. نەچچە يۈز يىل، نەچچە مىڭ يىل، ھەتتا نەچچە ئون مىڭ يىللاردىن بېرى سۇ توختىماي كۆۋرۈك ئاستىدىن ئېقىپ ئۆتۈۋېرىپتۇ. بەزىدە تېز، بەزىدە ئاستا ئېقىپتۇ، ئەمما ئەزەلدىن توختاپ قالماپتۇ.»

ئۇ كۈنى، ھېلىقى ياش سۈنىڭ ئېقىشىدىن بىر ئىشنى بايقايدۇ. ئۇنىڭ كۆڭلىدىن يا قول بىلەن تۇتقىلى، يا كۆز بىلەن

كۆرگىلى بولمايدىغان ئۇلۇغ بىر «خيال» كېچىدۇ. ئۇ تۇيۇق-سىز كىشىلىك ھاياتتىكى بارلىق شەيئىلەر بىر كۈنى بولمىسا بىر كۈنى خۇددى كۆۋرۈكنىڭ ئاستىدىن ئاققان ئېقىن سۇغا ئوخشاش ئۆتۈپ كېتىدۇ، دېگەننى ھېس قىلىدۇ. بۇ ياش «كۆۋرۈكنىڭ ئاستىدىن ئاققان ئېقىن سۇغا ئوخشاش» دېگەن سۆزنى ناھايىتى ياقتۇرۇپ قالىدۇ.

شۇنىڭدىن كېيىن، ئۇنىڭ بۇ خيالى ئۇنىڭ ھاياتىدا ئىنتايىن چوڭ رول ئويناپىدۇ، ھەرقېتىم قىينىچىلىق ياكى ئازاب-لارغا يولۇققاندا، ئۇنىڭ ھېلىقى ئويى ئۇنىڭ بارلىق قىينىچىلىق ۋە ئازابلىرىنى ئۇنتۇلدۇرىدۇ، مەغلۇبىيەتكە ئۇچراپ زىيانىنى قاي-تۇرۇۋالغىلى بولمىغاندا ياكى مەلۇم نەرسىلەرگە يەنە قايتا ئېرە-شەلمىگەندە، ئۇ: «كۆۋرۈك ئاستىدىن ئاققان ئېقىن سۇغا ئوخ-شاش» ھەممە ئۆتۈپ كېتىدۇ دەيدۇ. ئۇ مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىغان-لىقىدىن ھەرگىز ئاھ ئۇرمايدۇ. بۇنىڭ بىلەن ھەرگىز ھوشىنى يوقتىپ قويمايدۇ، چۈنكى ئۇ بۇلارنىڭ ھەممىسى خۇددى ئېقىن سۇدەك ئۆتۈپ كېتىدۇ، دەپ قارايدۇ.

ھېلىقى ياش مەن ئوقۇپ بەرگەن بۇ ماقالىنى پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن بېرىلىپ ئاڭلاپ، ئورنىدا قىمىر قىلماي بىر ھازا ئولتۇرۇپ كەتتى. كېيىن ئورنىدىن تۇرۇپ قولۇمنى چىڭ سى-قىپ تولۇپ تاشقان چوڭقۇر مۇھەببەت بىلەن:

— مەن سىزنىڭ دېمەكچى بولغانلىرىڭىزنى ئەمدى چۈ-شەندىم. بۇ تەجرىبە ئارقىلىق بىر ساۋاقنى ئېرىشتىم، ھاياتتا ھەممە خۇددى «كۆۋرۈكنىڭ ئاستىدىن ئاققان ئېقىن سۇغا ئوخشاش» ئۆتۈپ كېتىدۇ، — دېدى.

ئۇ كۈنى ئۇ ھازىرقى ئۆزىگە ۋە كەلگۈسىگە بېكىنى ئىشەنچ باغلىغان ئىدى. دېمىسىمۇ ئۇ گۈزەل كەلگۈسىگە قاراپ داغدام يول ئاچقانىدى.

بىر سېكۇنتنىڭ ئالدىدىكى ئۆزىگىزگە يەتمەيسىز

مېنى تەڭرى يارالقان، تەڭرى ھەرگىز ناچار نەرسىلەرنى يارالمايدۇ.
تەڭرى يارالقان نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى بۈيۈك، مەنمۇ شۇ بۈيۈك-لەر ئىچىدىكى بىر بۈيۈكمەن.

نۇرغۇن ئادەملەر ئۆزىنى ناھايىتى سەل چاغلايدۇ. يېقىندا مەن ئۆزىنى سەل چاغلايدىغان، تولىمۇ كەم ئۈچرايدىغان مۇنداق بىر پارچە خەت تاپشۇرۇپ ئالدىم. ئۇ خەت بىر قىزدىن كەلگەن بولۇپ، خەت مۇنداق يېزىلغان ئىدى:

«مەن بۇ خەتنىڭ سىزنىڭ قولىڭىزغا بېرىشىنى تېگىشىگە تازا ئىشەنچ قىلالمايمەن، ئەمما شۇنداقتىمۇ بۇ خەتنى سىزگە قارىتىپ يازدىم. پېيىر ئەپەندى، بىر ئىش مېنى قاتتىق ئازابلاپ كېلىۋاتىدۇ. ئۇ بولسىمۇ ئۆزۈمگە بولغان ئىشەنچىنىڭ پۈتۈنلەي كەمچىل ئىكەنلىكى. مەن ئۆزۈمنى تولىمۇ دۆت، تەڭرىنىڭ مۇھەببىتىگە ئېرىشىش سالاھىيىتىم يوق، دەپ ھېس قىلىمەن. مەن دائىم، تەڭرى نېمە ئۈچۈن مېنىڭدەك ئادەملەرگە ياشاش قىسمىتىنى ئاتا قىلغاندۇ، مەن بۇ دۇنياغا نېمىنى دەپ كەلدىم؟ دەپ ئويلايمەن.

مېنىڭ يولدىشىم بىر شىركەتتە ئىشلەيدۇ، ئۇ تولىمۇ ئەقىللىق، مەن ئۆزۈمنى ھەرقانداق قىلىپمۇ ئۇنىڭ بىلەن سېلىشتۇرالمايمەن. مېنىڭ ئاتا ـ ئانام ناھايىتى بۇرۇنلا ئايرىلىپ كەتكەن، مېنى ئاتا ـ ئانام تاشلىۋەتكەن، مەن كىچىكىمدىنلا

هېچقانداق مېھرى ـ مۇھەببەتكە ئېرىشەلمەي، رەھىمسىز مۇھىتتا چوڭ بولغانمەن، شۇڭا تەڭرىنىڭ ھەقىقىي مۇھەببىتىگە ئېرە-شەلمەسلىكىم مۇشۇ سەۋەبلەردىنمىكىن دەپمۇ ئويلايمەن. شۇڭا، مەن ناھايىتى كۆپ خاتالىقلارنى سادىر قىلدىم، مەن بىر دىن مۇخلىسى بولۇش سۈپىتىم بىلەن، ياخشى ئىشلارنى قىلدىمەن-كىن دەپ ئويلىسام، ھەممىسى خاتا بولۇپ چىقتى. شۇڭا مەن ھازىر ئۆزۈمدىن ئىنتايىن بىزارمەن.

پېيىر ئەپەندى، مەن ئۆزۈمنى ئۆلتۈرۈۋېلىشنىمۇ ئويلىغان، ئەمما ئۇنداق قىلسام خاتا بولىدىغانلىقىنى بىلىمەن. مەن سىز ئېيتقان ئاكتىپ تەپەككۇرنى ئىشقا سالالايدىغانلىقىمغا ئىشىنە-مەن. مەن دائىم سىزنىڭ دىنىي كەلىمەڭىزنى كارتىغا يېزىپ كىشىلەرگە تەقدىم قىلغانلىقىڭىزنى، شۇ ئارقىلىق كىشىلەرگە ناھايىتى زور ئىلھام بەرگەنلىكىڭىزنى ئاڭلىغان. مۇمكىن بولسا ماڭمۇ مۇشۇنداق يارىدەم بەرگەن بولسىڭىز.

مەن نۇرغۇن ئەپەندىلەرنىڭ كىتابىنى ئوقۇدۇم. ئەمما ئۇلارنىڭ دېگەنلىرىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئىنتايىن قىيىن كەلدى. مەن بۇرۇندىنلا ئىنكار قىلىش پوزىتسىيىسىدە بولۇپ كەلگەن، ماڭا بىر يارىدەم قىلغان بولسىڭىز.»

مەن ئۇ قېزىنىڭ ئىلتىماسى بويىچە، بىر پارچە كارتا تەييارلاپ، ئۇنىڭغا، ئۇنى دائىم يېنىدىن ئايرىماسلىقىنى، ھەمىشە (بولۇپمۇ يېتىشتىن ئىلگىرى) ئۇنىلۇك ئوقۇپ تۇرۇشنى تاپىلە-دىم. مەن تەۋرەنمەس ئىشەنچىنىڭ ئۇنىڭ قەلبىدە بىخ ئۇرۇشىنى تىلىدىم. مەيلى ئۆزىگە ئىشەنچ باغلىيالماسلىق خاھىشى ئۇنىڭ قەلبىدە قانچىلىك يىلتىز تارتمىسۇن، مەن ئۇنىڭغا يېزىپ بەر-گەن سۆزلەر ئىچىدىكى ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش ئۇسۇلى ئۇ-نىڭدا ناھايىتى ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى.

مەن ئۇنىڭغا كارتىغا مۇناسىۋەتلىك سۆزلەرنى يېزىپ بەرگەن

ئىدىم:

△مەن ئۆزۈمنى ياخشى كۆرىمەن، ئۆزۈمگە ئىشىنىمەن.

△مېنى تەڭرى ياراتقان، تەڭرى ھەرگىز ناچار نەرسىلەرنى ياراتمايدۇ.

△تەڭرى ياراتقان نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى بۈيۈك، شۇڭا مەنمۇ شۇ بۈيۈكلۈك ئىچىدىكى بىر بۈيۈكمەن.

△مېنىڭ قەلبىمدىمۇ تەبىئىي مۇكەممەللىك بار.

△مەن ھاياتنى، ئىنسانىيەتنى ياخشى كۆرىمەن.

△مېنىڭدە يوشۇرۇن ئىقتىدار بار، ئىشلارنى ئىنتايىن ياخشى قىلالايمەن.

△مەن بەختلىك، مېنىڭ قەلبىم رەھمەت، ھەشقاللا بىلەن تولغان.

△مەن ئىززەت ـ ھۆرمىتىمنى، غۇرۇرۇمنى ساقلىيالايمەن.

△مەن تەڭرىنىڭ بەندىسى ئىكەنلىكىمگە ئىشىنىمەن.

بۇ قىز كارتىدىكى گەپلەر بويىچە ئىش باشلىدى. ھازىر ئۇ تەدرىجىي ھالدا ئۆز ـ ئۆزىنى كەمسىتىش خاھىشىدىن قۇتۇلدى.

ئۆز ـ ئۆزىگە بولغان ئىشەنچسى كەمچىل، ئۆزىنى تىز-گىنلىيەلمەيدىغان ياكى مەغلۇبىيەتنى مەڭگۈ ئۇنتۇپ كېتەلمەيدىغان كىشىلەر ئۆزىنى تۆپ جەھەتتىن ئۆزگەرتىشى كېرەك. ئادەملەر ھەر كۈنى ئۆزگىرىش ئىچىدە ياشايدۇ، ئۆزىنى مەڭگۈ پاجىئە ئىچىگە تاشلاپ قويۇش ئىنتايىن ھاماقەتلىكتۇر.

ھەرقانداق ئادەم ئۆزىنى ئۆزگەرتەلەيدۇ، بىزمۇ ئۆزىمىزنى ئۆزگەرتەلەيمىز، مەنمۇ، سىزمۇ، ئۇمۇ شۇنداق:

ئېسىڭىزدە بولسۇن، پوزىتسىيە سىزنىڭ تەقدىرىڭىزنى بەلگىلەيدۇ!

دۇنياغا يېڭىباشتىن تۇغۇلۇش

بىرەر ئىشتا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش ـ قازىنالماسلىقنى تازا ئالاقىزالمغاندا، ئۇنى قەتئىي ئىشەنچ بىلەن قىلىش، مەيلى شۇ- غۇللانغان كەسىپىڭىز قانچىلىك خەتەرلىك بولۇپ كېتىشىدىن قەت- ئىينەزەر، سىز چوقۇم ئۇتۇق قازىنالايسىز.

مېنىڭ نەۋرە ئىنىم رۇ. دىلان بىر مۇۋەپپەقىيەت قازانغان مال ساتقۇچى. ئۇ مەلۇم بىر چوڭ شىركەتنىڭ مەملىكەت ئىچىدىكى مال سېتىش ئورنىنىڭ دىرېكتورى. بىر قېتىم بىز ئادەملەرنىڭ ناھايىتى ئۆزگىرىش ئىقتىدارىغا ئىگە كېلىدىغانلىقى توغرىسىدا پاراڭلاشقانلىقىمىزدا، ئۇ مۇنداق دېدى:

— ئادەم ئۆزىگە سادىق بولغاندىلا، ئۆزىنى بىمالال ئۆز- گەرتەلەيدۇ؛ ئۆزىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش ئىرادىسىدە چىڭ تۇر- غاندىلا، چوقۇم ئۆزىنى ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ؛ چوڭقۇر ئېتىقادقا ئىگە بولغاندىلا، مۇقەررەر ھالدا ئۆزىنى ئۆزگەرتىش ئىمكانىيىتى- گە ئېرىشكىلى بولىدۇ. ئۆزى كۈتكەن يەنە بىر ئادەمگە ئايلىنا- لايدۇ.

بىزنىڭ شىركەتتە تېم ئىسملىك بىر مال ساتقۇچى بار. ئۇنىڭ ئۆزگىرىشى كىشىلەرنىڭ ئىنتايىن دىققىتىنى قوزغىدى. ئۇنىڭ ھازىرقى ھالىتى بىلەن بۇندىن بۇرۇنقى ھالىتىگە ئادەم- نىڭ زادىلا ئىشەنگۈسى كەلمەيدۇ.

رو. دىلاننىڭ گېپى بويىچە ئېيتقاندا تېم كىشىلەرگە ياخ- شى تەسىر بېرىدىغان كەڭ قورساق ئادەم، ئەمما ئۇنىڭدا ئەرلىك

جاسارەت كەمچىل. رو. دىلان ئۇنى تەنقىدلەپ: «ئۇ توتىمىلار ئىچىدە ئەڭ تۆۋەن قاتلامدىكى ھايۋان» دېگەن. بۇ دېگىنى شىركەتتە تىجارەت ئوبوروتى ئەڭ تۆۋەن مال ساتقۇچى دېگەنلىك، شىركەت گەرچە خالىمىسىمۇ، ئەمما تېمنى ئىشتىن بوشىتىۋېتىش قارارلىشىپ قالغاندەك قىلاتتى.

بۇ چاغدا تېم تۇيۇقسىز خىزمەتلەرنى ناھايىتى ئاكتىپ ئىشلەپ، كۆپچىلىكنى تاڭ قالدۇردى. تىجارەت ئوبوروتىمۇ تەدرىجىي ئاشتى. بىر يىلدىن كېيىن، شىركەتتىكى بارلىق مال ساتقۇچىلار ئىچىدە ئەڭ ئاخىرىدىكى ئورۇندىن ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى، ئىككى يىلدىن كېيىن، مەملىكەت ئىچىدىكى مال ساتقۇچىلار ئىچىدە نەتىجىسى ئەڭ ياخشى مال ساتقۇچى بولۇپ قالدى. كۆپچىلىك بۇنى بىر مۆجىزە دەپ قارىدى.

مەملىكەت بويىچە مال ساتقۇچىلارنىڭ يىللىق چوڭ يىغىلىشىدا، تېم ئەڭ مۇنەۋۋەر مال ساتقۇچى بولۇپ باھالىنىپ، سەھنىگە چىقىپ مۇدىرىيەت باشلىقىنىڭ تەقدىرلىشىگە مۇيەسسەر بولدى. تېم سەھنىگە ناھايىتى قورۇنۇپ چىقتى. مۇدىرىيەت باشلىقى ئۇنىڭغا:

— مەن ئەزەلدىن بىرەر كىشىنى بۇنداق خۇشاللىق بىلەن تەقدىرلەپ باقمىغان ئەمەسمەن، تېم سەن ھەقىقەتەن بىر مۇنەۋۋەر مال ساتقۇچى، تېخىمۇ مۇھىمى سەن ھازىر بىر مەشھۇر شەخسكە ئايلاندىڭ، ھەممىمىزنىڭ ئۆگىنىش ئۈلگىسى بولۇپ قالدىڭ، سېنىڭ تىجارەت ئوبوروتۇڭ ناھايىتى تېز ئېشىۋاتىدۇ، بۇ خىل ئۆزگىرىشنى ھەرگىز سەل چاغلىغىلى بولمايدۇ، سەن ھەقىقەتەن باشقىچە بىر ئادەم بولۇپ قالدىڭ، بۇ يەردە ئولتۇرغانلارغا بۇنىڭ سىرىنى دەپ بەرگەن بولساڭ،ــ دېدى.

رو. دىلاننىڭ دېگىنىدەك، تېمنىڭ نۇتۇق قابىلىيىتى تۆ-

ۋەنرەك ئىدى. ئۇ شەلپەردەك قىزارغان ھالدا دۈدۈقلاپ تۇرۇپ سۆزلەشكە باشلىدى:

— مۇدىرىيەت باشلىقى ۋە ئەپەندىلەر، مەن ئۆزۈمنى بىر مەغلۇبىيەتچى دەپ ساناپ، دېمىم ئىچىمگە چۈشۈپ كەتكەن ئىدى. بۇ تەرىپى ماڭا تولىمۇ روشەنكى، باشقىلار دېمىسىمۇ بىلىمەن.

بىر كۈنى كەچتە «مەن بۇنداق كېتىۋەرسەم بولماس» دېگەننى خىيالىمدىن ئۆتكۈزدۈم. ئۇ چاغدا مەن مېھمانخانا ئۆيىدىكى كىتاب ئىشكافىدا مۇقەددەس «دىنىي دەستۇر»نى كۆرۈپ قالدىم. گەپنىڭ راستىنى ئېيتقاندا، بۇ دەستۇرنى ۋاراقلاپ باقمىغىنىمغا خېلى يىللار بولۇپ كەتكەن ئىدى.

مەن دەستۇرنى قولۇمغا ئېلىپ، مۇقاۋىسىنى ئۆرۈپلا «تېمىنىڭ سۆيۈملۈك ئاپىسىغا تەقدىم» دېگەن قۇرلارغا كۆزۈم چۈشتى. مەن يەنە ۋاراقلىدىم، بۇ چاغدا «مەن تۇزۈلمەن، باشقىچە بىر ئادەمگە ئۆزگىرىمەن» دېگەن ھېكمەتلىك سۆزلەر كۆز ئالدىمدا توغرا تۇرۇۋالدى، مەن دەرھال بۇ سۆزگە چىن پۈتتىم.

ئىككىنچى كۈنى، ئەتىگەنده بازارغا چىقىپ بېشىمدىن ئايىغىمغىچە يېڭى كىيىم ـ كېچەك سېتىۋالدىم. كاستيۇم ـ بۇرۇلكا، ئىچ كىيىم، ئاسما مايكا، كالتە ئىشتان، پايپاق، كۆڭلەك، ئايىغ، گالستۇك دېگەندەك ئۇچامدىكى ھېچنىمىنى قويماي ئالماشتۇرۇۋەتتىم. ئۇچامدىكى نەرسىلەرنىڭ ھەممىنى سېلىپ تاشلىۋېتىپ، يېڭى كىيىم ـ كېچەكلەر بىلەن ئۆزۈمنى يېگىلىۋالغان بىلەن يېڭى بىر ئادەمگە ئۆزگىرىپ كەتمەيدىغانلىقىم ماڭا ناھايىتى ئايدىڭ ئىدى.

ئۆيگە قايتىپ بېرىپ دەرھال مۇنچىغا چۈشتۈم، پۈتۈن ئەزايىمنى يۇيۇپ تازىلاپ، خۇددى يېڭى تۇغۇلغان بوۋاقتەك

پاكلاندىم. باش ـ كۆزۈمنى يۇيۇپ تازىلاش بىلەن بىرگە كاللامدىكى ئىلگىرىكى پاسسىپ ئىدىيىلەرنىمۇ پۈتۈنلەي تازىلاپ چىقىرىۋەتتىم. ئاندىن پاكىز، رەتلىك كىيىنىپ، بىر خىل يېڭى قىياپەت بىلەن مال سېتىشقا كىرىشتىم، تەڭرىنىڭ ئىلتىپاتى بىلەن تىجارەت ئوبوروتۇم جانلىنىپ بارغانسىرى يۇرۇشۇپ كەتتى. مۇدىرىيەت باشلىقى، مانا بۇ مېنىڭ ئۆزگىرىش جەريانىم.

رو. دىلان ماڭا:

— بۇنىڭغا ئادەمنىڭ ئىشەنگۈسى كەلمەيدۇ، بۇ بىر مەڭگۈ ئادەمنىڭ ئېسىدىن چىقمايدىغان ھېكايە. 700 دىن ئارتۇق تاماشىبىن جەم بولغان، ئارىنى چوڭقۇر سۈكۈت باسقان ئەنە شۇ دەقىقىلەردىن كېيىن، مەن ئىختىيارسىز ھالدا ئورنۇمدىن تۇرۇپ، ئۇنىڭغا بارىكاللا ئېيتتىم. ئۇنى تەبرىكلىدىم، گەپنىڭ راستىنى ئېيتقاندا كۆپچىلىككە ئوخشاش مەنمۇ قاتتىق ھاياجان ئىلكىدە ئۇنى قۇتلۇقلىدىم،ـ دېدى.

شۇنداق، بىر ئادەمنىڭ يېپىيېڭى بىر ئادەمگە ئۆزگىرىپ كېتىشى، ھازىرقى بۇ كىشىنىڭ ئىلگىرىكى شۇ كىشى ئىكەنلىكىگە ئىشەنمىگەن زادىلا ئەقلى يەتمەيدۇ، ئادەمنى تاڭ قالدۇرىدۇ!

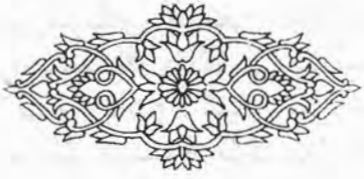
رو. دىلان يەنە:

— تېمنى ئۆزگەرتكەن ھېلىقى كەلىمىلەرنىڭ قەيەردىن ئىلىنغانلىقىنى كۆپچىلىكنىڭ بىلگۈسى بولسىمۇ، ئەمما ئۇنى دېيىش تازا بىئەپ بولۇپ قالدى. كېيىن مەن تېمنى ئۇچرىتاقاندا ئۇنىڭدىن سورىدىم. ئۇ كارتىنىڭ ئارقىسىغا: ھېلىقى كىتابنىڭ ئىسمى ۋە بەت نومۇرىنى يېزىپ، ئاندىن «قېنى تەكشۈرۈپ بېقىڭ» دەپ ئەسكەرتىپ قويۇپتۇ. مەن بىر خىل قىزىقىش ئىچىدە ئۇنى كۆرۈپ چىقتىم. ئۇنىڭدىكى كەلىمىلەر مۇنداق يېزىلغان ئىدى:

«ئەگەر كىمكى ئىخلاسىمەن دىن مۇرىتى بولىدىكەن، ئۇ يېڭىدىن يارىتىلغان بولىدۇ، ۋاقىت ئۆتكەنسىرى ئۇ يېپىيېڭى بىر ئادەمگە ئايلىنىدۇ».

— ھەي رومان، ـ دېدى ئۇ سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ،— بىز كىچىك ۋاقتىمىزدا لىنھىن (ئوھىئو شتاتى) دىكى مەكتەپكە كىرگەندە تۇنجى بولۇپ بۇ كەلىمىنى ئۆگەنگەن ئىدۇق. سەن قانداق قىلغان بولغىيتىڭ، ئەمما مەن ئۇنچە بەك چوڭقۇر ئويلىنىپ كەتمىگەن ئىكەنمەن. تېمىنىڭ ئۆزگىرىشىدىن، ئۇ كەلىمىنىڭ تولىمۇ قىممەتلىك ئىكەنلىكىنى ھەققىي تونۇپ يەتتىم. رو. دىلان ناھايىتى توغرا ئېيتىدۇ. دېمىسىمۇ ئېتىقاد كىشىلەرگە بەرىكەت ئېلىپ كېلەلەيدۇ!

بىرەر ئىشتا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش ـ قازىنالماسلىقنى تازا ئاڭقىرالمىغاندا، ئۇنى قەتئىي ئىشەنچ بىلەن قىلىڭ، مەيلى شۇغۇللانغان كەسپىڭىز قانچىلىك خەتەرلىك بولۇپ كېتىشتىن قەتئىينەزەر، سىز چوقۇم ئۇتۇق قازىنالايسىز.

پۈتۈنسىيە ھەممىنى بىلگىلەيدۇ!

ئۇچىنچى باب نىشان بەلگىلەش

ئۇمىدۋارلىق — كۆلپەت ئىچىگەيوشۇرۇنغان ئەڭ ئېسىل پۇرسەت

«ئازاب ـ ئوقۇبەت» بىلەن كەشتىلەنگەن سىرلىق سۆڭگا

كۆرەڭ ياقانلارنىڭ غېمى بولمايدۇ. مەيلى گېزىت ـ ژۇرنال، رادىئو ـ تېلېۋىزورلاردا قانداقلىكى ئاخبارانلارنى خەۋەر قىلمەسۇن، ئۇنىڭدىن قورقۇپ كەتمەسلىك كېرەك. چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆلگەنلەر، پەقەت غەم ـ قايغۇلا تىرىكلىكنىڭ نىشانەسىدۇر!

ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىشنى بىلدۈرگۈچىلىكى كىشىلەر ناھايىتى ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرەلەيدۇ. بۇنىڭ سەۋەبى تولمۇ كۆپ، بۇنداق كىشىلەر مۇشكۈللەرگە يولۇققاندا، قورقۇپ كەتمەيدۇ، تېنەپ ـ تەمتىرەپ يۈرمەيدۇ. ئۇلار ئەمەلىي، ئاكتىپ كىشىلىك تۇرمۇش قارىشىغا ئىگە كىشىلدۇ، ھەرقانداق قىيىن شارائىتلار ئىچىدىن مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنىڭ يېپ ئۇچىنى تاپالايدۇ. دەرۋەقە، مۇشكۈلچىلىك بولمىغان يەردە تەپەككۇرمۇ بولمايدۇ. شۇڭا ئالغا بېسىش قەدىمى كۆپ ھاللاردا ئاستا بولىدۇ.

ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىشنى بىلدۈرگۈچى كىشىلەر «قىيىنچىلىق» نىڭ بىر پارچە مۇنبەت تۇپراق ئىكەنلىكىنى، بۇ يەردە ياخشى مېۋە كۆچەتنى يېتىشتۈرگىلى بولىدىغانلىقىنى ئوبدان بىلىدۇ.

تەڭرى سىزگە ئىنتايىن قىممەتلىك نەرسىلەرنى ئاتا قىلغاندا، قانداق بېرىدۇ؟ چەت ئەلنىڭ ئادەمنىڭ كۆزىنى ئالىچەكمەن

قىلىۋېتىدىغان ئوراش قەغەزلىرى بىلەن ئوراپ، كۆمۈش تەخسىلەرگە سېلىپ، قوش قوللاپ ئالدىڭىزغا قويامدۇ؟

ئۇنداق ئەمەس، تەڭرى ئىنتايىن قىممەتلىك نەرسىلەرنى تېخىمۇ مۇرەككەپ، تېخىمۇ ئەپچىل، تېخىمۇ نازاكەت بىلەن قاتتىق ئازاب ـ ئوقۇبەت ئىچىگە يوشۇرۇپ قويىدۇ.

ئۇ سىزنىڭ بۇ مەسىلىلەرنى قانداق ھەل قىلىشىڭىزنى خۇشاللىق بىلەن كۆزىتىدۇ، سىزنىڭ ئاددىيلىق ئىچىدىن چاقناپ تۇرغان ھەقىقەتلەرنى قانداق بايقىشىڭىزغا دىققەت قىلىدۇ.

دەل مۇشۇنداق بولغانلىقى ئۈچۈن، كىشىلەر دائىم: «تەڭرى ناۋادا ھارغىنلىق ۋە ئازاب ـ ئوقۇبەتلەرنى يېنىكلىتىۋەتكەن بولسا، ئەڭ ياخشىسى پۈتۈنلەي كۆتۈرۈۋەتكەن بولسا، بۇ دۇنيا تېخىمۇ بەك گۈزەللىشىپ كەتكەن بولاتتى» دېيىشىدۇ. دەرۋەقە، راستىنلا مۇشۇنداق بولۇشى مۇمكىنمۇ؟

مەن تۆۋەندىكى ھېكايە ئارقىلىق بۇ مەسىلىگە جاۋاب بېرىمەن:

بىر كۈنى مەن نيۇيوركنىڭ 5 ـ كوچىسىدا كېتىۋېتىپ دوستۇم جورجىنى ئۇچرىتىپ قالدىم.

ئۇ تولىمۇ مەيۈس، پەرىشان، ناھايىتى سۇلغۇن كۆرۈنەتتى، كەيپىياتى بەكلا تۆۋەن ئىدى.

ئۇنىڭغا ھېسداشلىقىم قوزغىلىپ:

— جورجى، ياخشىمۇ سەن،ـ دېدىم.

ئۇ ماڭا يېقىندىن بېرى ئىشلىرىنىڭ تازا كۆڭۈلدىكىدەك بولمايۋاتقانلىقىنى سۆزلەپ بەردى. ئۇنىڭ گېپىنى ئاڭلىغانسېرى ئۇنىڭغا بولغان ھېسداشلىقىم تېخىمۇ ئاشتى.

— ئاز ـ تولا زەربىگە ئۇچراپلا نېمانچە غەمگە پېتىپ كەتتىڭ؟

ئۇنىڭ قاتتىق ئاچچىقى كېلىپ:

— بەك كۆپ ئازاب تارتىپ كەتتىم، كەينى ـ كەينىدىن پالاكەت بېسىپ، زادى ئۇھ دېگۈچىلىكىم قالمىدى،ـ دېدى.

ئۇ ھاياجانلىنىپ كەتكەنلىكتىن شۇ تاپتا كىم بىلەن پاراڭ-لىشۋاتقانلىقىنى ئۇنتۇپ قالغان ئىدى. ئۆزىنىڭ ئازاب ـ ئوقۇ-بەتلىك كەچۈرمىشلىرى بىلەن بولۇپ كېتىپ، ھەتتا تەڭرىنىمۇ ئېسىدىن چىقىرىپ قويۇشقا تاسلا قالدى. دېمىسىمۇ ئۇنىڭ ھالى ھەقىقەتەن خاراب ئىدى. ئۇنىڭ كۆڭلىنى مەن خېلى چۈشىنەت-تىم.

جورجىنىڭ ئېغىزى بېسىقماي سۆزلەۋاتقاندا، ئۇنىڭ گېپى-گە لوقما سالدىم:

— جورجى، مېنىڭ ساڭا ناھايىتى يارىدىم بەرگۈم بار، قېنى دەپ باقە، مەن ساڭا نېمىلەرنى قىلىپ بەرسەم بولىدۇ؟

ئۇ داد ـ پەريات ئېيتىپ:

— راستمۇ؟ ئۇنداق بولسا ماڭا يارىدىم قولۇڭنى سونغىن، مېنىڭ بېشىمغا كەلگەن ئېغىر كۈلپەتلەرنى ھەيدىۋەتكىن، ئەگەر راستىنلا بۇ قولۇڭدىن كەلسە، بىز قىيامەتلىك ياخشى دوستلار-دىن بولۇپ كېتىمىز،ـ دېدى.

مەن ھەرقانداق ۋاقىتتا كىشىلەر بىلەن يېقىن دوستلاردىن بولۇپ ئۆتسەم دەپ ئىستەيتتىم. مەن جورجىنىڭ ھازىرقى ھال ئەھۋالىنى بىر قۇر ئىنچكە ئويلاپ، ئاخىرى ئۇنى ھەل قىلىشنىڭ ئۇسۇلىنى تېپىپ چىقتىم. مېنىڭ بۇ تەكلىپىم ئۇنىڭغا تازا خۇشاللىق بېغىشلىيالمىغان بىلەن ئەمما ئەڭ بولمىغاندا خېلى ئەمەلىي ئۇنۇم بېرەتتى. مەن ئۇنىڭدىن:

— جورجى، قېنى سەمىمىي جاۋاب بېرىپ باقە، بايام سەن ھەممە ئازاب ـ ئوقۇبەتلەرنى ھەيدىۋېتىشىمنى ئۈمىد قىلىدىغان-

لىقىنى ئېيتتىڭ. ئەمەلىيەتتە، ئەڭ ياخشىسى سەن مۇشۇ يەردىلا ھەممە غەم ـ قايغۇ، ئازاب ـ ئوقۇبەتلەرنى ھەيدىۋەتسەڭ بولاتتى.

— توغرا، مېنىڭ سەۋرى قاچام توشۇپ كەتتى،ـ دېدى ئۇ چوڭقۇر سۈكۈت ئىچىدە.

— ئەمدى چۈشەندىم، مەن ساڭا يارەم قىلالايدىغانلىـ قىمغا ئىشەندىم، بىر قانچە كۈننىڭ ئالدىدا مەن بىر ئىش بىلەن مەلۇم بىر يەرگە بارغان ئىدىم، ئۇ يەرنىڭ مەسئۇلى ماڭا ئۇ يەردە ھازىر ئون نەچچە مىڭ ئادەم بارلىقىنى، ئەمما ھەممە ئادەمنىڭ غەمسىز ئىكەنلىكىنى ئېيتتى،ـ دېدىم.

جورجىنىڭ كۆزلىرى تۇنجى قېتىم چاقناپ كەتتى، چىراـ يىغا قىزىللىق تاراپ سەممىي رەڭدىشتە:

— ئۇ دەل مەن ئۈمىد قىلغان جاي ئىكەن، مېنى شۇ يەرگە بىر باشلاپ بارساڭ،ـ دەپ تۇرۇۋالدى.

— ئۇ ۋۇدرۇن قەبرىستانلىقى بولىدۇ،ـ دېدىممەن.

شۇنداق، گۆرده ياتقانلارنىڭ غېمى بولمايدۇ. مەيلى گېزىت ـ ژۇرنال، رادىئو ـ تېلېۋىزورلاردا قانداقلىكى ئاخباراتلارنى خەۋەر قىلمىسۇن، ئۇنىڭدىن قورقۇپ كەتمەسلىك كېرەك. چۈنـ كى ئۆلارنىڭ ھەممىسى ئۆلگەنلەر، پەقەت غەم ـ قايغۇلا تىرىكلىكنىڭ نىشانىسىدۇر!

روھي جەھەتتە ساغلام كىشى بولۇڭ

مەلۇم بىر ئادەمنىڭ روھي جەھەتتە ساغلام ياكى ساغلام ئەمەسلىكىنى سىناشتا ھېلىقى ئادەمنىڭ تەقدىرىنىڭ تۈيۇقسىز كەلگەن زەربىسىگە قانداق ئىنكاس قايتۇرغانلىقىغا قارىش كېرەك.

مەن ھەتتا شۇنداق دېيىشكە جۈرئەت قىلالايمەنكى، غەم ـ قايغۇ قانچىكى كۆپ بولسا، ئادەم شۇنچىكى غەيرەت ـ شىجائەتلىك بولۇپ كېتىدۇ. ئەكسىچە، غەم ـ قايغۇنىڭ بولماسلىقى ئىنتايىن خەتەرلىك، دېمەك غېمى يوق ئادەم ئۆلۈمگە قاراپ يول ئالغان بولىدۇ.

ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچىلارنىڭ قەلبى ۋە مېڭىسى توللۇپ ـ تاشقان ھاياتىي كۈچكە ئىگە كېلىدۇ. ئۇلار ھاياتلىق سەپىرىدە يولۇققان بارلىق مەسىلىلەرگە توغرا يۇزلىنىلەيدۇ ۋە ئۇنى ھەل قىلالايدۇ.

ئەگەر مەسىلىلەرنى ئۆزۈم ھەل قىلالمايمەن دەپ قورقسام، ھەرگىز ياخشى نەتىجىگە ئېرىشەلمەيدۇ. ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچىلار، ئەقلىي يوسۇندا تەپەككۇر قىلالايدۇ. قىينىچىلىققا يۇزلىنىپ، ياخشى نەتىجىگە ئېرىشەلەيدۇ.

كىشىلىك تۇرمۇشتىكى قىينىچىلىقلارغا مۇشۇنداق يۇزلىنەلىگەن كىشىلەر، روھي جەھەتتە ساغلام كىشىلەر ھېسابلىنىدۇ. مەلۇم بىر ئادەمنىڭ روھي جەھەتتە ساغلام ياكى ساغلام ئەمەسلىكىنى سىناشتا ھېلىقى ئادەمنىڭ تەقدىرىنىڭ تۈيۇقسىز

كەلگەن زەربىگە قانداق ئىنكاس قايتۇرغانلىقىغا قاراش كېرەك.

سىز بەختسىزلىككە يولۇققاندا، كىشىلەرگە ئۆزىڭىزنىڭ نېمە ئۈچۈن مۇشۇنداق ئادالەتسىز تەقدىرگە مۇپتىلا بولۇپ قالغانلىقىڭىزنى شكايەت قىلامسىز ـ يوق؟ ياكى قاتتىق غەزەپكە كېلىپ «مېنى نېمە ئۈچۈن بۇنداق نەس باسىدىغاندۇ» دەمسىز؟

ئەكسىچە، تۇيۇقسىز مۇشكۈللەرگە دۇچ كەلگەندە، قەتئىي، ئاقىلانىلىق پوزىتسىيىنى ساقلاش، ئۆزىڭىزنىڭ ھەرقانداق مەسىلىنى ھەل قىلالايدىغانلىقىڭىزغا ئىشىنىش، قىيىنچىلىق مۇشكۈللەرگە قەتئىي پىسەنت قىلماسلىق روھىي جەھەتتە ساغلاملىقنىڭ بىر روشەن دەلىلىدۇر!

باشقىچەرەك قىلىپ ئېيتساق، ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىشنى بىلىدىغان كىشى روھىي جەھەتتە ساغلام بولغاچقا، مەيلى قانداق قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كېلىشتىن قەتئىينەزەر، مۇقەررەر ھالدا ئەڭ پارلاق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرەلەيمىز.

قىينىچىلىقنى «ئەقىل ـ پاراسەت» نىڭ رېتسېپىغا ئايلاندۇرۇڭ

— ئىشەنچ ئەڭ ياخشى داۋالاش ئۇسۇلى. ئىلاھقا، ئىنسانلار- غا، ئۆزىنىڭ خىزمىتىگە ياكى ئۆزىگە ئىشەنچ باغلاش كېرەك.

بىرقانچە يىلنىڭ ئالدىدا، مەشھۇر روھىي كېسەللىكلەر دوكتورى سىمەيىر. بولاندۇن ئىككىمىز ئامېرىكا دىنىي ساغلاملىق جەمئىيىتى قۇردۇق. شۇنىڭ بىلەن مەن روھىي كېسەللىكلەر بۆلۈمىنىڭ دوختۇرلىرى، پسىخولوگلار بىلەن ئۇزۇن مۇددەت ئالاقىلىشىش پۇرسىتىگە ئېرىشتىم. مەن بۇ مۇتەخەسسىلەرگە تولىمۇ قايىل، ئۇنىڭ ئۇستىگە ئۇلار بىلەن كەسىپداش بولۇپ قالغاچقا، ھېسسىيات جەھەتتىمۇ ماسلىشىپ تۇرلۇك خەتەرلىك خىزمەتلەرنى بىرلىكتە ناھايىتى كۆڭۈللۈك ئىشلىدۇق. بىز بىر- لىكتە نىكاھ، ئىسپىرتتىن زەھەرلىنىش، زەھەرلىك بۇيۇملاردىن زەھەرلىنىش، ياش ـ ئۆسمۈرلەر مەسلىسى ۋە كىشىلەرنىڭ ئىجادچانلىقىغا توسقۇن بولۇۋاتقان تۇرلۇك مەسىلىلەرنى بىر تەرەپ قىلدۇق.

بىز شۇنى سەزدۇقكى، يۈكسەك دەرىجىدە تەشكىللەنگەن ھازىرقى زامان كىشىلىرىگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، ئۇلارنىڭ ئور- تاق ئازابى — تۇرمۇشتا ئادەتتىكى مەسىلىلەرگە تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارىنىڭ بولماسلىقى. ئەمما كىشىلەرگە ئىشەنچ بېغىشلاش ئۈ خىل ئىقتىدارنى يېتىشتۇرۇشنىڭ ئۇنۇملۇك ئۇسۇلىدۇر. ئە-

شەنچ — ئەڭ ياخشى داۋالاش ئۇسۇلى. ئىلاھقا، ئىنسانلارغا، ئۆزىنىڭ خىزمىتىگە ياكى ئۆزىگە ئىشەنچ باغلاش كېرەك.

مۇستەھكەم ئىشەنچلا ئۆزىگە تازا ئىشەنچ قىلالماسلىق كەيپىياتىنى پۈتۈنلەي تۈگىتىدۇ. كۈندىلىك تۇرمۇشىمىز چوڭ-قۇر ئازاب ـ ئوقۇبەتكە ئىگە بولغاچقىلا، ئادەم روھىي جەھەتتە ئۆز قاراشلىرىنى يېڭىلىيالايدۇ.

ئۆزىنىڭ بۇرۇنقى ئاجىزلىقلىرىنى ئارتۇقچىلىققا ئايلاندۇرا-لىغان كىشىلەرنىڭ كۈچ ـ قۇۋۋىتى ئۇرغۇپ تۇرىدۇ. ئۇلار ھەرخىل مەسىلىلەرگە تاقابىل تۇرالايدۇ. ئىلگىرى ئۇلارنى ئازاب-لىغان، ئۇلارغا ئوڭۇشسىزلىق تۇيغۇسى پەيدا قىلغان مەسىلە-لەر، ھازىر قانداقتۇر ھەيۋىسىنى يوقاتقان بولىدۇ. ئۇلار ئاشۇ ئوڭۇشسىزلىقلاردىن ھالقىپ ئۆتۈشتە، مەسىلىلەرنى ھەل قە-لىش يولىنى تۇتماي، بەلكى ناھايىتى زېرەكلىك بىلەن ئاشۇ ئوڭۇشسىزلىقلار بىلەن ماسلىشالىغان. ئاكتىپ پوزىتسىيە مەسە-لىلەرگە ھەرگىز كاشىلا تۇغدۇرمايدۇ، بەلكى ئۇ ئەقىل ـ پارا-سەتنى چاقنىتىدىغان ئەڭ ياخشى پۇرسەتتۇر.

مەنمۇ ئەنە شۇنداق روھىي جەھەتتىكى ئۆزگىرىشلەرنى بېشىمدىن كەچۈرگەن. مەن ياشلىق دەۋرىمدە ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشىلەردىن سانالمايتتىم. ئەمەلىيەتتە، مېنىڭ ئۆز ـ ئۆزۈمنى كەمسىتىش تۇيغۇم ناھايىتى كۈچلۈك ئىدى، قانداق قىلغاندا بۇ خىل ئۆز ـ ئۆزىنى كەمسىتىش تۇيغۇسىدىن قۇتۇ-لۇپ نورمال تۇرمۇش كەچۈرەرمەن دېگەن ئۈمىد ئۇ چاغدا مېنىڭ ئەڭ چوڭ باش قېتىنچىلىقىم بولۇپ قالغان ئىدى.

مەندىمۇ تولۇپ ـ تاشقان ئارزۇ ـ ئىستەكلەر ۋە ئۇلۇغۋار نىشانلار بولغان. بىر تەرەپتىن زېھنىي كۈچۈم ئۇرغۇپ، قىزغىن-لىقىم تېشىپ تۇراتتى، ئەمما يەنە بىر تەرەپتىن ئۆزۈمنى دەرماز-

سىز سېزەتتىم، ئۆز – ئۆزۈمگە بولغان ئىشەنچ كەمچىل بولۇپ، تىنماي ئازابلىناتتىم. مەن ئۆز – ئۆزۈمنى «سەن قىلالمايسەن، سەندە ئۇنداق ئىقتىدار يوق» دەپ مەسخىرە قىلاتتىم. مەسىلەن: مېنىڭ نىشانلىرىم (ئەمەلىيەتتە ئەڭ مۇھىم نىشانىم) نىڭ بىرى ناتىق بولۇش ئىدى. ئەمما، كىشىلەرنىڭ ئالدىدا ئۆرە تۇرۇپ سۆزلەشنى ئويلىساملا ماڭا تىترەك ئولىشاتتى. كىشىلەرنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ سۆزلەشنى سىناق قىلىپ باققان چاغلىرىمدىمۇ ئىككى پۇتۇم تىترەپ، گېلىم قۇرۇپ، تىلىم كالۋالىشىپ، گەپلىرىم باغلاشماي قالاتتى. گەرچە ھالىم شۇنداق بولسىمۇ ئەمما ناتىق بولۇش خىيالىم ياتسام چۈشۈمدىن چىقمايدىغان دەرىجىگە يەتكەن ئىدى. ئىچ – ئىچىمدىن بىر كۈچلۈك ھاياجان مەلۇم بىر ئىشنى ئورۇنلاپ، نىشانىمنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، تەلۈە ئارزۇلىرىمنى رېئاللىققا ئايلاندۇرسام دەپ كۈۋجەيتتى.

بىرەر ئىش قىلىشنى شۇنچە ئارزۇ قىلسامۇ، يەنە تۇرۇپ ئۇنى ئەمەلگە ئاشۇرالماسلىقتىن ئەنسىرەيتتىم؛ باشقا بىر ئادەمگە ئايلانسام دەپ ئۈمىد قىلاتتىمىۇ، ئەمما ئۆز – ئۆزۈمگە ئىشەنچىم تولمۇ كەمچىل ئىدى، بۇ روھىي جەھەتتىكى بىر ئازاب ئىدى. بۇ خىل باش قېتىنچىلىق ئەلۋەتتە باشقا نۇرغۇن باش ئاغرىقلىرىنى كەلتۈرۈپ چىقاردى. ھەتتا ئۆزۈمۇ ئىشەنچ قىلالمايدىغان بىر مەغلۇبىيەتچى تۇرۇپ، كىشىلىك ھاياتتىكى تۇرلۈك مەسىلىلەرگە قانداقسىگە توغرا ھۆكۈم چىقىرالىدىم؟

ئۆز - ئۆزىڭىزنى كەمستىش تۇيغۇڭىزنى چوڕۇپ تاشلاڭ

ئى! پەرۋەردىگار، مەن سېنىڭ يامان ئادەملەرنى ياخشى ئادەملەرگە، ھارامكەشلەرنى ئىتائەتمەن مۇخلىسلارغا، يانچۇق-چى، ئوغرىلارنى ئاق كۆڭۈل بەندىلەرگە ئۆزگەرتكىنىڭنى كۆر-دۈم. مەندەك ئوڭۇشسىزلىققا ئۇچرىغان بىر بىچارە ئۆسمۈرنى ئادەتتىكى ئادەمگە ئۆزگەرتىپ قويساڭ.

بەختىمگە يارىشا مەن ياشلىق دەۋرىمدە تۆت نەپەر روھىي جەھەتتىكى بېتەكچى ئۇستاز بىلەن ئۇچراشتىم. بىرىنچى ئۇس-تازىم ئوھىئو شتاتى ۋىس تەبىئىي پەنلەر ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ پروفېسسورى بانشۇن بولدۇ.

بۇ پروفېسسور مېنىڭ روھىي قىياپىتىمدىن مېنىڭ باش قېتىنچىلىقىمنى سېزىۋالدى. بىر كۈنى ئۇ دەرستىن چۈشكەندىن كېيىن مېنى ئېلىپ قالدى. ئۇ ماڭا بىر ھازا تىكىلگىنىچە:

— رومان، ھەل بولمايۋاتقان قانداق مەسىلىڭ بار؟ مەن سېنىڭ ناھايىتى تىرىشىۋاتقانلىقىڭنى بىلىمەن، سەن مەن ئۆتكەن دەرسلەرنىڭ مەزمۇنىنى تامامەن ئۆزلەشتۈرەلەيسەن، ئەمما مەن ئىسمىڭنى چاقىرمىغىچە ھەرگىز تەشەببۇسكارلىق بىلەن پىكىر بايان قىلمايسەن، پىكىر قىلساڭمۇ قىزىرىپ، كېـ كەچلەپ كېتىسەن. سەن نېمە ئۈچۈن بۇنچىۋالا جىددىيلىشىپ قورۇنىسەن؟

پروفېسسور مېنىڭ ئىزاھات بېرىشىمگە پۇرسەت بەرمەي

داۋاملىق سۆزلەيتتى:

— مەن بىلمەن، سەندە ئۆزۈڭنى كەمستىش تۈيغۇسى ئېغىر، ئەمما سەن ئۇنى يوقاتماقتا، يوق ئۇنىڭ داۋاملىق تەرەققىي قىلىشىغا ئىمكانىيەت تۇغدۇرۇپ بەرگەچكە، ئۇ سېنىڭ پۈت ـ قولۇڭنى چۈشەپلا قويىدى. ئۆزۈڭچە، كۆپچىلىكنىڭ ھەممىسى ماڭا قاراپ تۇرغاچقا، كىشىلەرنىڭ دىققەت ـ نەزىرىدىكى قىزىق نۇقتىغا ئايلىنىپ قالدىم دەپ ئويلايدىغان ئوخشىمامسەن؟ ئەمەلىيەتتە، سېنىڭ بۇ ئويۇڭ ئۆزۈڭنى ھەددىدىن ئارتۇق مەركەز قىلىۋالغانلىق بولىدۇ.

پروفېسسور پارتا ئۈستىدىكى ئۆچۈرگۈچنى كۆرسىتىپ:

— قارا، بۇ ئۆچۈرگۈچنىڭ نوچىلىقىغا، ئۇنىڭ خاتا يەرلەرنى ئۆچۈرۈپ، قەغەزنى پاكىز قىلىۋەتكىنىگە.

ئۇ يەنە ئۆچۈرگۈچنى پارتىغا تاشلىۋېدى ئۆچۈرگۈچ قاۋقىپ كەتتى:

— قارا، بۇ ئۆچۈرگۈچنىڭ ئېلاستىكلىقىغا! سەنمۇ خۇددى بۇنىڭغا ئوخشايسەن! ئۆز ـ ئۆزۈڭنى كەمستىش تۈيغۇڭنى چۆرۈپ تاشلا! تەكرى ئاتا قىلغان ئېلاستىكلىقىڭنى پۈتۈن كۈچۈڭ بىلەن جارى قىلدۇر! سەندە ئىشەنچلا بولىدىكەن، قورقۇشنى تۈگىتسەن. ھازىر سەن قورقۇنچ ئىچىگە قامىلىپ قاپسەن. قورقۇنچنى ئۆزۈڭنىڭ ئىرادىسى بويىچە ئىشقا سالساڭ بولمايدۇ. ئەمما سەن ئۆزگىرىشنى خالىساڭلا ئۆزگىرەلەيسەن.

مەن دەلدەڭشىگەنچە زالغا كىردىم. خىياللىرىم چىگىشلىشىپ كەتكەن ئىدى. تۇرۇپلا غەزەپلەنسەم، يەنە تۇرۇپ ئاجايىپ ئۇمىدلەرگە چۆمۈلەتتىم. ئۇزۇن پەلەمپەيدىن چۈشۈپتىپ، تۇيۇقسىز تۆۋەندىن سانىغاندىكى 4 ـ پەلەمپەيدە توختاپ قالدىم. ئەينى ۋاقىتتىكى ھالەت خۇددى ھازىرقىدەكلا كۆز ئالدىمدا

تۇرىدۇ. ئەمدى قەدەم ئېلىشىمغا، ھاياتىمدىكى ئەڭ چوڭ ۋەقە يۈز بەردى. پروفېسسورنىڭ ئېيتقانلىرىنىڭ توغرا ئىكەنلىكىنى، ئۆزۈمنىڭ نېمە قىلىشىم كېرەكلىكىنى چۈشەنگەن ئىدىم. مەن ئىختىيارسىز ھالدا مۇنداق دۇئا قىلدىم:

«ئى! پەرۋەردىگار، مەن سېنىڭ يامان ئادەملەرنى ياخشى ئادەملەرگە، ھاراقكەشلەرنى ئىتائەتمەن مۇخلىسلارغا، يانچۇقچى، ئوغرىلارنى ئاق كۆڭۈل بەندىلەرگە ئۆزگەرتكىنىڭنى كۆردۈم. مەندەك ئوگۇشسىزلىققا ئۇچرىغان بىر بىچارە ئۆسمۈرنى ئادەتتىكى ئادەمگە ئۆزگەرتىپ قويساڭ.»

تۆۋەندىكى بۇ بىر كۇپلېت شېئىرنى جىمىس. لابىرلوۋېر «دوئىمو ساربىي»غا رامكىغا ئېلىپ ئېسىپ قويغان ئىدى:

بۇگۈنگىچە سەھەر ـ ئاخشامدا،
قەلبىم كەلدىم ئۇنسىز تىلاۋەت.
چىن تىلاۋەت بولدى ئۇچ نۆۋەت،
ئۇچ نۆۋەتتىن تاپتىم ھىدايەت.

دېمەك، بۇ مېنىڭ ئىلاھىنىڭ ھەقىقەتەن مەۋجۇد ئىكەنلىكىگە ئىشەنگەنلىكىم.

بۇ بىر كۇپلېت شېئىر مېنىڭ ئەينى ۋاقىتتىكى ئۇنتۇلماس تەسىراتىمنى تامامەن ئىپادىلەپ بەرگەن ئىدى. قارىماققا مەن شۇ تاپتا ئىلگىرىكىدەك تۇرغان بىلەن ئەمما ئىچ ـ ئىچىمدىن بەخت تۇيغۇسىغا چۆمگەن ئىدىم.

بىر كۈنى پروفېسسور E. شىمېسمۇ دەرستىن چۈشكەندىن كېيىن مېنى ئېلىپ قېلىپ:

— رومان، «ماكاس. ئۇۋۇلسىنىڭ تەپەككۇر خاتىرىسى» بىلەن «لارفۇ. ۋورد. ئىمىرسوننىڭ ئۆزۈندىلىرى» نى بىر كۆ-

رۇپ چىققىن،ــ دېدى.

پروفېسسور شىمىس يەنە:

— سەن بۇ ئىككى كىتابنى ئوقۇغاندىن كېيىن چۈشىنىـ سەن، ئىدىيىدە ئېتىقاد جەۋلان قىلسا، ئادەمنىڭ روھى ئەرشكە چىقىدۇ،ــ دېدى.

كېيىن مەن كۆپ قېتىم روماكاپتىروم تېغىدىكى ماكاس. ئوۋلىس ھەيكىلىنىڭ يېنىدا تۇرۇپ، ئۇنىڭ ماڭا ساغلام، ئاكتىپ تەپەككۇر ھەدىيە قىلغانلىقىغا رەھمەت ئېيتتىم.

ئۆز ــ ئۆزۈمنى كەمستىش تۇيغۇسىنى تۇگىتىش ماڭا ئۇنچە ئاسان توختىمىدى. بۇنى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ھەل قىلغىلى بولمايتتى. يىلتىزى چوڭقۇر مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا خېلى ئۇزۇن ۋاقىت كېتىدۇ. بۇنى قاتتىق سەۋرچانلىق ۋە قەتئىي ئىرادە بىلەن ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ. قېيىن مەسىلىلەر بىلەن كۈرەش قىلىشتا، قەتئىي چىداملىق بولۇش ھەممىدىن مۇھىم. مەغلۇبىيەتكە ئاسانلا تەن بېرىش، مەسىلىنى ھەل قىلىشتىكى بىر چوڭ كاشىلىدۇر. شۇڭا، مەسىلىلەرگە قەتئىي ئىككىلەنمەي، ئاكتىپ پوزىتسىيىدە بولۇش كېرەك.

مەسىلىلەرنى ھەل قىلالايدىغان ئىرادە ۋە بەل قويۇۋەتمەيـ دىغان چىداملىق بولغاندىلا، كەلگۈسىگە قاراپ يول ئاچقىلى بولىدۇ.

مۇشكۇل ئەھۋالدا قالغاندا يېڭى يول تېپىپ ئىلگىرىلەڭ

مەغلۇبىيەت مەزگىلىدە رغبەتلەندۈرۈش يۈزىسىدىن دېيىلـ گەن بىر ئېغىز سۆز مۇۋەپپەقىيەت قازانغاندىن كېيىنكى بىر كىتاب بولغۇدەك مەدھىيىنى بېسىپ چۈشىدۇ.

ئالىي مەكتەپتىن ئايرىلغان ئون يىلدىن بۇيان، مەن نيۇيورك شتاتى سىلچوس ئۇنىۋېرسىتېتى ئىدۋار توماس ۋىلىيام دىنىي جەمئىيىتىنىڭ يېڭى رەھبىرى بولۇپ قالغان ئىدىم. بۇ دىنىي جەمئىيەتنىڭ پائالىيەت سارىيى ھەشەمەتلىك سېلىنغان ئىدى. ئەمما مۇرىتلىرى يىلدىن يىلغا ئازلاپ، قەرزى كۆنسېرى كۆپىيىپ كېتىۋاتاتتى. قارىغاندا مېنىڭ قىيىن خىزمەتلەرنى ئىشـ لەش پېشانەمگە پۈتۈۋېتىلگەندەك قىلاتتى. ئەمما مەن بىزارلىق ھېس قىلمىدىم، مېنىڭ ئورنۇم ناھايىتى تۆۋەن ئىدى. ئەمما ئۇنىڭمۇ ئۆزىگە چۈشلۈق پايدىسى بار ئىكەن، بۇ يەردە ئامال بار يۇقىرىغا ئۆرلەشتىن باشقا يول يوق. مەن تۇنجى قېتىم بۇ دىنىي جەمئىيەتتە ۋەزىپىگە تەيىنلەنگەندە بەكمۇ چۈشكۈن ھاـ لەتتە ئىدىم.

بۇ چاغدا مېنى قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈرۈپ قويغان — ئۆزـ ئۆزۈمگە بولغان ئىشەنچىنىڭ كەملىكى يەنە باش كۆتۈرۈشكە باشلىدى. تىجارەت خاراكتېرىنى ئالغان دىنىي جەمئىيەتتە قىيىنـ چىلىق ھەقىقەتەن ئېغىر ئىدى. ئالدىمىزغا خۇددى بىر تاغنى دۆۋىلەپ قويغاندەك قىلاتتى.

ئۇ چاغدا يەنە بىر بەخت ئىلاھى يار ـ يۆلەك بولدى. مۇرىتلارنىڭ ئىچىدە سلچوس كارخانىسىدا خالو. B. ئاندىلوس ئىسىملىك بىر مەشھۇر كارخانچى بار ئىدى. ئېيتىشلارغا قارىغاندا ئۇ دېسكا يۈيۈش ماشىنىسىنى ئىجاد قىلغانلارنىڭ بىرى ئىكەن، شۇنداقلا ئامېرىكىدا تۇنجى ئېچىلغان دەرىجىدىن تاشقىرى بازاردا تىجارەت قىلغۇچى ھېسابلىنىدىكەن. ئۇ فلورىدا شتاتى بىلەن كالفورنىيە شتاتىدىن كەرەپشە، مېۋە ـ چېۋىلەرنى يۆتكەپ، سېيلىنا كوچىسىدىكى دۇكانلارنى تولدۇرۇۋېتەتتى.

ئۇ ناھايىتى ئىخلاسمەن مۇخلىس بولۇپ، سلچوس ئۆز مىكىنىكى باشلىقى ئىدى. ئۇ سلچوس بويىچە ئەڭ يۇقۇرۇڭ ئاتلارنى ئىشلىتەتتى، بۇ ئاتلار تومۇزدا جىموس كوچىلىرىدا، قارا قىشتا ئەينەكتەك مۇز تۇتقان ئۇۋۇنۇڭداگا كۆلى بويلىرىدا تىنىم تاپماي قاتىرايتتى.

يەرلىك بانكىنىڭ مۇتەخەسسىسلىرى ئاندروسنى شەھەر بويىچە سودا ـ تىجارەت ئىشلىرىغا ئەڭ ماھىر كىشى، ئۇ قولىنى بىرلا شىلتىسلا دوللار دېگەن خۇددى بۇلاق سۇيىدەك ئېتىلىپ چىقىدۇ، دەپ قارايتتى.

مەن ئۇنىڭغا تولىمۇ قىزىقاتتىم. ئەگەر مۇمكىن بولسا ئۇنىڭ تۇغما تالانتىنى ئوغرىلىۋالسام نېمە بولار دەپ ئويلايتتىم. شۇڭا ئۇنىڭ بىلەن قىزغىن ئالاقە باغلىدىم، ئەپسۇسلىنارلىقى ئۇنىڭدىن ھېچنىمىگە ئېرىشەلمىدىم.

بىر كۈنى، بۇ ئىخلاسمەن زېرەك كىشىنى تېپىپ، ئۇنىڭغا ئۆز مەسلىلىرىمنى مەسلىھەت سالدىم.

مەن دىنىي جەمئىيەتتىكى باشتىن كەچۈرگەن قىينىچىلىقلىرىمنى ئۇنىڭغا تەپسىلىي سۆزلەپ بەردىم، ئۇ:

— بارلىق باش قېتىنچىلىقىڭىز مۇشۇمۇ؟ ـ دېدى.

مەن بېشىمنى لىڭشىتىپ «ھە» دېدىم، ئۇ قولى بىلەن ئىشارە قىلىپ:

— پاھ، مەسىلىلەر تاغدەك يىغىلىپ كېتىپتۇ! ئۇنداق بولسا بۇلارنى بىر باشتىن سىناق قىلغاچ بىر تەرەپ قىلايلى! ـ دېدى. ئۇنىڭ شۇ تاپتىكى قىياپىتى خۇددى ھېلىقى دۆڭلىنىپ كەتكەن تاغنى بىر چېتىدىن كولاۋاتقانغا ئوخشاپ قالغان ئىدى.

مەن ئۇنىڭ قاۋۇل كەلگەن كۆرسەتكۈچ بارمىقىغا قاراپلا قالدىم. ئۇنىڭ بۇ كۆرسەتكۈچ بارمىقى شامال داۋىپ ئېگىلمەيدىغان بولۇپ قالغان بولسىمۇ، ئەمما كۆرسەتمەكچى بولغان نەرسىلەرنى يەنىلا ناھايىتى توغرا كۆرسىتەتتى.

ئۇ ئەستايىدىل تۇرده:

— ھەرقانداق مەسىلىنىڭ ئاسانلا قول سېلىپ ئىشلەيدىغان تەرەپلىرى بولىدۇ. بۇ مەن نۇرغۇن يىللىق تەجرىبىلەردە ئىگە بولغان ئەقىل ـ پاراسەت، يالغان دېسىڭىز سىناق قىلىپ باقسىڭىز بولىدۇ، مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئۇسۇلىنى تېپىپ چىقالىسىڭىزلا، ھەرقانچە قىيىن، مۇرەككەپ بولغان تەقدىردىمۇ ھەل قىلىپ كەتكىلى بولىدۇ،ـ دېدى.

ئاندىن ئۇ يەنە نېمىلەرنىدۇر سۆزلىگەچ، تاغدەك دۆڭلىنىپ كەتكەن مەسىلىلەردىن ئايلىنىپ ئۆتكەن قىياپەتتە:

— ھە تاپتىم، مانا بۇ يەر ئاسان قول تەققىلى بولىدىغان جاي ئىكەن،ـ دېدى ئۇ كۆرسەتكۈچ بارمىقى بىلەن ھېلىقى جاينى كۆرسىتىپ،— مانا بۇ يەردىن قول تەقىپ ئىشلەيلى، بۇ سىزنى قېيىنچىلىققا چۈشۈرۈپ قويغان يەر، بۇ يەردىكى قىيىن مەسىلىنى ھەل قىلىپ بولۇپ، كېيىنكى قەدەمگە ئۆتىمىز، بۇنىڭغا قەتئىي ئىشەنچ بولۇش كېرەك. بۇنىڭغا تەلتۆكۈس ئىشىنىش، قىزغىنلىق بىلەن تىلاۋەت قىلىش، كۈچلۈك ئىتىقاد

بولۇش كېرەك. بىرىنچىدىن، ياخشى لايىھە بولغاندىلا ياخشى نەتىجىگە ئېرىشكىلى بولىدۇ، ياخشى نەتىجىگە ئېرىشىش ئۈچۈن ئىلاھتىن مەدەت تىلەك، سىز مۇشۇنداق سالاھىيەتكە ئىگىسىز.

مەن ئۇنىڭ بىلەن خوشلاشتىم، ئۇ يەنىلا ھېلىقى ئېگىلىـ مەيدىغان كۆرسەتكۈچ بارمىقى بىلەن ماڭا ئىشارە قىلىپ مۇنـ داق دېدى:

— ئىلاھقا قەسەمياد قىلىك، ئۆزىڭىزگە ئىشىنىك.

كىشىدە ئۇنتۇلغۇسىز تەسىر قالدۇرىدىغان بۇ شەخس ئۆزـ گىچە ئىپادىلەش شەكلى بىلەن ماڭا تەربىيە بېرىپ، ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشى چوقۇم ئىنتايىن ياخشى مۇڭەپپەقـ يەتلەرنى قولغا كەلتۈرەلەيدۇ، دېدى.

بېسمنى يېنىكلىتىشنىڭ «قەلب» تىكى رېتسېپى

△ ئىنسانىيەتنىڭ ئەقىل - پاراسىتىدىن ھالقىغان تەڭرى ماڭا تىنچلىق ئاتا قىلغىن.
△ مەن يالغۇز ئەمەس، ئىلاھ مېنىڭ ئالدىمدا، كۈن بويى مېنىڭ ئەترايىمدا.
△ مەيلى قانداقلىكى ھۆكۈم چىقىراي، ئىلاھ چوقۇم ماڭا ياردەم قىلىدۇ، مېنىڭ قەلبىمدىن خاتالىقلارنى تازىلىۋېتىدۇ.
△ تەڭرىنىڭ ماڭا يول باشلاپ ماڭىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن، مەن تەڭرىنىڭ يېتەكلىشىنى قوبۇل قىلىمەن، قەتئىي ئىككىلەنمەي ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭىمەن.

بىرقانچە يىلنىڭ ئالدىدا، ئامېرىكا بويىچە كۆلىمى ئەڭ چوڭ بىر شىركەتنىڭ مۇدىرىيەت باشلىقىنىڭ مېنىڭ بىلەن بىر كۆرۈشىشىم دېگەنلىكى قۇلىقىمغا يېتىپ قالدى. مەن ئۇ كىشى بىلەن كۆرۈشۈپ باقمىغان بولساممۇ، ئەمما ئۇ كىشىنى، ئۇنىڭ كەسپىي نەتىجىلىرىنى ئاڭلىغان ئىدىم.

بىر كۈنى ئۇ ئىشخانامغا ئۇدۇل كىرىپ كەلدى. ئەڭ بۇرۇن ئۇنىڭ كىشىلەرگە بېرىدىغان تۇيغۇسى روھىنىڭ تولمۇ ئۇستۇن ئىكەنلىكىدە ئىكەن. ئەگەر ئۇ قەيسەر روھقا ۋە مول ئىقتىدارغا ئىگە بولمىغان بولسا، سودا ساھەسىدە ئالەمشۇمۇل نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرەلمىگەن بولاتتى، دەپ ھېس قىلدىم. ئەمما ئۇ چاغدىكى × ئەپەندى ماڭا بىر خىل (ھازىرچە مۇشۇنداق ئاتاپ تۇرايلى) ئاڭقاۋ كۆرۈندى. ئۇنىڭ نېرۋا ئاجىزلىق

كېسىلگە گىرىپتار بولغانلىقى مانا مەن دەپ چىقىپ تۇراتتى.
ئۇ دوختۇرنىڭ ئۆزىدىكى نېرۋا ئاجىزلىق كېسىلىنى ھەد-دىدىن زىيادە ئالدىراشلىق ۋە ئېغىر بېسىم كەلتۈرۈپ چىقارغان دەپ ئېيتقانلىقىنى دېدى. ئۇ مېنىڭ بىر پارچە ئەسىرىمنى ئوقۇپتۇ. ئۇ مۇنداق بىر ئۆزگىچە تەلەپنى ئوتتۇرىغا قويدى:
— ئادەمنىڭ سالامەتلىكى تازا ياخشى بولمىسا، تەبئىي ھالدىلا دوختۇرغا كۆرۈنگىلى باريدۇ، دوختۇرمۇ ئۇنىڭغا دورا يېزىپ بېرىدۇ، مەن ھازىر نېرۋا جەھەتتىلا ئەمەس، ھەتتا روھىي جەھەتتىمۇ ساغلام ئەمەس، شۇڭا سىزنى ئالاھىدە ئىزدەپ كەل-دىم. دېمەك مەن ھازىر قەلب ۋە روھنى داۋالايدىغان دوختۇرنى تاپتىم، قېنى، ماڭا بىر دىئاگنوز قويۇپ، رېتسېپ يېزىپ بەرسە-ڭىز، سىزگە ئىشىنىمەن، چوقۇم سىز يېزىپ بەرگەن رېتسېپ بويىچە ئىش تۇتىمەن.
مەن ئۇنىڭ بىلەن پاراڭلاشقاندىن كېيىن، ئۇنىڭ شىر-كەتىنىڭ بىر مۇدىرىيەت باشلىقى بولۇش سۈپىتىدە، ھەركۈنى مۇھىم مەسىلىلەرگە قارار چىقىرىپ، ئۆزىنىڭ سەل قورقۇش ھېس قىلغانلىقىنى چۈشەندىم.
ئۇ ئۆزىنىڭ نېمە ئۈچۈن بۇنداق ئۆزگىرىپ قالغانلىقىنى چۈشەنمەي، ئىسەنكىرەپ قاپتۇ. ئىلگىرى ئۇنىڭ كاللىسى ناھا-يىتى سەزگۈر بولۇپ، توغرا، تېز ھۆكۈم چىقىرالايدىكەنتۇق. ھازىر روھىي جەھەتتىن بېسىم ھېس قىلغاچقا، ئېھتىمال بىركۈن بولمىسا بىر كۈنى چوقۇم خاتا ھۆكۈم چىقىرىپ قويارمەنمۇ دەپ ئەندىشە قىلىدىكەن. بۇگۈنكى كۈنگە كەلگەندە ئۇ ئىشلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا بارغانسېرى ئەتراپىدىكىلەرگە تايىنىدىغان بولۇپ قاپتۇ، ئۇ قايغۇرغان ھالدا تولۇقلاپ:
— ئەگەر يەنە مۇشۇنداق كېتىۋېرىدىغان بولسام چوقۇم

بىر كۈنى شىركەتنىڭ ئىشلىرىنى بېجىرىشكە ئامالسىز قالىمەن، ـ دېدى.

ماڭا ئوخشاش باشقىلارغا مەسلىھەت بېرىشتە، چوقۇم سەزگۈر تۇيغۇ ۋە تەربىيە ياكى تەجرىبىلەردىن ھاسىل قىلغان بىلىملەر ئارقىلىق قوراللىنىپ، سەممىي پوزىتسىيە تۇتۇشقا توغرا كېلىدۇ. ئۇنىڭ بىلەن بىر قانچە قېتىم پاراڭلاشقاندىن كېيىن، مەن ئۇنىڭ پەقەت ئىلگىرىكى ئاكتىپ تەپەككۇرنى ئەسلىگە كەلتۈرسىلا چوقۇم يېڭىۋاشتىن ساغلاملىققا ئېرىشەلەيدىغانلىقىغا ئىشەندىم. ئۇنىڭ ئۆز ئىشلىرىنى مېنىڭدەك بىر دىن مۇخلىسىغا مەسلىھەت سېلىشى، تەبىئىي ھالدا ئۇنىڭ بىر ئىخلاسمەن مۇخلىسلاردىن بولۇشنى تەلەپ قىلاتتى. مەن ئۇنىڭغا مۇشۇ تەرەپلەردىن قول سېلىپ تەربىيە قىلىشنى قارار قىلدىم ـ دە، ئۇنىڭغا:

— ئەپەندىم، مەن سىزنىڭ ئېچ ـ ئېچىڭىزدىن خاتىرجەملىك ھېس قىلىسىڭىزلا چوقۇم ئاكتىپ ئىرادىگە كېلەلەيدىغانلىقىڭىزغا، ئۆزىڭىزنىڭ ھۆكۈم قىلىش ئىقتىدارىڭىزنى ئەسلىگە كەلتۈرەلەيدىغانلىقىڭىزغا ئىشىنىمەن،ـ دېدىم.

مەن شائىر يادۇنى، ماكامنىڭ مۇنۇ شېئىرىي مىسرالىرىنى نەقىل كەلتۈردۇم:

«ئاسماندىكى قۇيۇننىڭ مەركىزىنى يېرىۋەتكەندىلا، تىنچلىققا ئېرىشكىلى بولىدۇ.»

قويۇنمۇ تەبىئەت دۇنياسىدىكى مۇتلەق زور كۈچ بولۇپ، ئۇ سۈزۈك، تىنچ كوھىلاپ ئېغىزىدىن تارقالغان بولىدۇ. ئارقىدىن مەن ئۇنىڭغا تۆۋەندىكىدەك رېتىسىپ يېزىپ بېرىپ، ھەر كۈنى ئوقۇپ ئاڭلاشنى ئېيتتىم.

△ ئىنسانىيەتنىڭ ئەقىل ـ پاراسىتىدىن ھالقىغان تەڭرى

ماڭا تىنچلىق ئاتا قىلغىن.

△ مەن يالغۇز ئەمەس، ئىلاھ مېنىڭ ئالدىمدا، كۈن بويى مېنىڭ ئەتراپىمدا.

△ مەيلى قانداقلىكى ھۆكۈم چىقراي، ئىلاھ چوقۇم ماڭا ياردەم قىلىدۇ، مېنىڭ قەلبىمدىن خاتالىقلارنى تازىلىۋېتىدۇ.

△ تەڭرىنىڭ ماڭا يول باشلاپ ماڭىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن، مەن تەڭرىنىڭ يېتەكلىشىنى قوبۇل قىلىمەن، قەتئىي ئىككىلەنمەي ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭىمەن.

— كەچتە ياتقاندا بىر كۈن ئىچىدە چىقارغان توغرا ھۆكۈمىڭىزنى ئويلاڭ، ئاندىن تىنچ، خاتىرجەم ئۇخلاڭ.

— ئەسلىدە مۇنداق ئىكەنده،ـ دېدى ئۇ چوڭقۇر ئويلىنىپ، ئۇ بۇ رېتسېپنى تېخىمۇ نوپۇزغا ئىگە قىلىش ئۈچۈن، ئۇنى چىرايلىق قاتلاپ ئارخىپلارنىڭ ئارىسىغا قىستۇرۇپ قويۇپ، ماڭا: «چوقۇم بويسۇنىمەن» دېدى.

دېمىسىمۇ ئۇ ھەر كۈنى مۇشۇنداق قىلدى. ئۇزۇن ئۆتمەي ئۇنىڭ ئىلگىرىكىدەكلا كۈچ ـ قۇۋىتى ئۇرغۇپ، ئۆز ئىقتىدارىنى تولۇق جارى قىلدۇردى. كىتابنىڭ بېشىدىلا بىز، ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچى كىشىلەر قېينىچىلىققا يولۇقسا ھەرگىز تەمتىرەپ قالمايدۇ، دېگەن ئىدۇق. چۈنكى ئۇلار مەسىلىنىڭ ئۆزىدىلا ئۇنى ھەل قىلىش يولى بولىدىغانلىقىنى، شارائىت قانچە قېينىلاشقانچە شۇنچە چىداملىق كېلىدىغانلىقىنى، قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشىپ، ئەقلىي يوسۇندا بىر تەرەپ قىلغاندىلا، ئاندىن ئەڭ ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرەلەيدىغانلىقىنى چۈشىنىدۇ.

هاياتتا كۇچلۇكلەر ئۆزگىرىشنى قارشى ئالىدۇ

ئەگەر قەيسەر روھ بىلەن تەييارلىنىپ چوقۇم مۇۋەپپەقىيەت قازىنالايمەن، دېگەن ئاكتىپ پوزىتسىيىدە قىيىن مەسىلىلەرگە تاقابىل تۇرغاندىلا، ئاددىي مەسىلىلەرگىمۇ ئاجايىپ مۇۋەپپەقىيەتلەرنى بېغىشلىغىلى بولىدۇ.

مېنىڭ قەدىناس ئاغىنەم جورجى. كىرام ئىشلەيدىغان شىركەت ئايرودرومنىڭ يەر ئاستىغا تۇرۇبا ياتقۇزۇش قۇرۇلۇشىنى كۆتۈرە ئالغان ئىدى. بىر كۈنى ئۇ ماڭا:

— تاغ جىنسلىرىدەك قاتتىق قىينىچىلىقلارغا يولۇققاندا، بىز ئۇنىڭدىنمۇ قاتتىق ئىرادە بىلەن ئۇنى يېڭىشىمىز كېرەك، — دېدى.

ئۇ ھەرقانداق چاغدا تەلتۆكۈس بىر ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچىلاردىن ئىدى.

ئەگەر قەيسەر روھ بىلەن تەييارلىنىپ چوقۇم مۇۋەپپەقىيەت قازىنالايمەن، دېگەن بىر ئاكتىپ پوزىتسىيىدە قىيىن مەسىلىلەر-گە تاقابىل تۇرغاندىلا، ئاددىي مەسىلىلەرگىمۇ ئاجايىپ مۇۋەپپە-قىيەتلەرنى بېغىشلىغىلى بولىدۇ.

كالتەك توپ ساھەسىدىكى مەشھۇر شەخسلەردىن بىلانچ، لىچ بىلەن سىتەن. مىيوجيار مۇنداق دەيدۇ:

«مەن دائىم توپنىڭ ئۆزگىرىشىنى كۈتىمەن، مەن ئەڭ ئۆزگىرىشچانلىققا ئىگە توپنى ياخشى كۆرىمەن، پەقەت توپنى ئۇرالسىلا كۆڭلۈم جايىغا چۈشىدۇ.»

ئوخشاشلا قىينچىلىق مۇشكۈللەر ئالدىدا باش ئەگمەي، قەيسەرلىك بىلەن ئېلىشقاندىلا، مەسىلىلەرنىڭ ساپقىدىن تۈۋىتۈپ، ئېسىل نەتىجىلەرنى يارىتقىلى بولىدۇ.

مەن دائىم رەھمەتلىك دوستۇم R. P رادىئجانى ئەسلەپ تۇرىمەن. ئۇ ئۆلۈپ كەتكەنگە قەدەر مېنىڭ كىتابلىرىمنى تارقىتىپ بەرگەن ئىدى. بەزىلەر ئۇنى نېيۇيورك بويىچە ئەڭ ئىقتىدارلىق كارخانىچىلارنىڭ قاتارىغا كىرگۈزۈپتۇ. ئۇ راك كېسىلى بىلەن ئۆلۈپ كەتتى.

بىر كۈنى، ئۇنىڭ خانىمى ماڭا تېلېفون بېرىپ:

— دېگىنىڭ سىز بىلەن پاراڭلاشسام دەيدۇ، ئۇ سىزنىڭ «ئاكتىپ تەپەككۇرنىڭ قۇدرىتى» دېگەن كىتابىڭىزنى تارقىتىپ بەرگەن، ئېسىڭىزدىمۇ؟ مۇمكىن بولسا ئۇنىڭغا ئىلھام بولىدىغان گەپلەرنى قىلىپ قويسىڭىز، — دېدى.

مەن ئۇنىڭغا تېلېفون بېرىپ مۇنداق دېدىم:

— يا شىجا ئەپەندى، ياخشىمۇ سىز! مەن سىزنى ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان مەشھۇر شەخسلەر قاتارىغا تىزدىم، ئەڭ مۇھىمى، سىزنى ئىلاھ ياخشى كۆرىدۇ، ئىلاھ سىزنىڭ تەۋرەنمەس ئىشەنچ بىلەن قىيىنچىلىقلارغا تاقابىل تۇرالايدىغان ئادەم ئىكەنلىگىڭىزنى چۈشىنىدۇ. ئىلگىرى سىز سانسىز قىيىنچىلىقلار ئىچىدىن ئاجايىپ نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن، بۇ قېتىممۇ چوقۇم شۇنداق مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرەلەيسىز، — دېدىم.

بىر نەچچە يىلدىن كېيىن، ئۇ ماڭا ئۇنى ياخشى كۆرىدىغان ۋە ئۇنىڭغا ئىشەنچ باغلىغان كىشىلەرنىڭ ئۆزىگە ئىلھام بېرىپ، ئۆزىنى قۇتقۇزۇۋالغانلىقىنى ئېيتتى، بىر كۈنى مەن ئۇنىڭ ناھايىتى نۇرغۇن ئادەملەرنىڭ ئالدىدا تولىمۇ پەس، ئەمما ئېنىق ئاۋازدا كىشىنى ھاياجانغا سالىدىغان سۆزلەرنى قىلغانلىقى-

نى ئاڭلىدىم. مانا بۇ يەردە مەن ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشىنىڭ چوقۇم بۇيۇك نەتىجىلەرگە ئېرىشەلەيدىغانلىقىنى يەنە بىر قېتىم ئىسپاتلىدىم.

جورجى. ھارس چىكاكو شتاتى بەياس پۇتبول كومانداسىنىڭ تەربىيەچىسى، بۇ كومانداننىڭ يەڭگەن قېتىم سانى رېكورتچىلىرىدىكى يارۇڭسۇ، ستاگوب پۇتبول كومانداسىدىن خېلىلا ئېشىپ كەتكەن، بۇ كومانداننىڭ تەربىيەچىسى جورجى ھارىس «مەغلۇبىيەتنى تەن ئالمايدىغان كىشىلەرلا ھۇزۇرلىنىپ ئۇخلايدۇ» دېگەن ھېكمەتلىك سۆزنى ئەينەك رامكىغا ئېلىپ ئىشخانىسىغا ئېسىپ قويۇپتۇ. ئۇنىڭ ياتاق ئۆيىگىمۇ مۇشۇنداق ھېكمەتلىك سۆزلەر ئېسىپ قويۇلغان ئىدى.

بۇ قالتىس ياخشى ئۇسۇل. «غالىبىيەتچىلەر ھەمىشە سەگەك تۇرۇشى كېرەك» دېگەن سۆزدە ھەر خىل يوللار بىلەن ھەر خىل نەتىجىلەرگە ئېرىشكىلى بولىدۇ، دېگەن ھېكمەت چاقناپ تۇرىدۇ. ھەرقانداق ئادەم بۇ ئىككى ھېكمەت بويىچە ئاكتىپ تەپەككۇر قىلسىلا چوقۇم ئۇڭۇشسىزلىقنى ئوڭۇشلۇققا ئايلاندۇرۇپ، مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشەلەيدۇ.

ئەكسىچە، پاسسىپ ئىدىيىدىكى كىشىلەر دائىم خەتەرلىك ئىشلار بىلەن مەشغۇل بولىدۇ، ئۇلار ئىدىيىدە پاسسىپ بولغاچقا، مەشغۇل بولۇۋاتقان ئىشلار ۋە ئەتراپىدىكى دۇنيامۇ پاسسىپ تۇيۇلىدۇ. خۇددى «ياخشى نىيەت نۇرلۇق بىر سەھەرگە ئوخشايدۇ» دېگەندەك.

ئوخشاش ئىدىيە ئۆزئارا قوبۇل قىلىنىدۇ. پاسسىپ خىيال پاسسىپ نەتىجىگە سەۋەب بولىدۇ. بۇ پسىخولوگىيىنىڭ، شۇنداقلا سەۋەب نەتىجە مۇناسىۋىتىنىڭ ئۆزگەرمەس قانۇنى.

يېشىڭىز چوڭ بولغان تەقدىردىمۇ ئارزۇلارغا باي بولۇڭ

ئەگەر سىز شەرەپنىڭ كىمگە مەنسۇپ بولۇشىغا پىسەنت قىلمىسىڭىز، كەلگۈسىدە زور ئىشلارنى قىلالايسىز.

ئاكتىپ تەپەككۇرغا ئىگە كىشىلەر تامامەن ئوخشىمىغان ھالەتلەر بىلەن مەسىلىلەرگە يۈزلىنىلەيدۇ، ھەرخىل ئىشلارنى ئىشەنچ، ئارزۇ ۋە چەكسىز ئۇمىدۋارلىق بىلەن بىر تەرەپ قىلالايدۇ.

ئەگەر ئۇ روھىي جەھەتتە ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچى بولسا، ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى دۇنيامۇ ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ئاكتىپ ھەرىكەتتە بولىدۇ. «ياخشى نىيەت نۇرلۇق بىر سەھەرگە ئوخشايدۇ» دېگەن قائىدە بويىچە، ئاكتىپ نەتىجە مۇقەررەر ھالدا ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچىلارنىڭ ئەتراپىدىن ئايلىنىپ كېتەلەيدۇ. بۇ پسىخولوگىيىلىك قانۇنىيەت، كىشىلىك ھايات مانا مۇشۇ قانۇنىيەت بويىچە ئايلىنىدۇ.

ياش چاغلىرىدىنلا ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان، ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش ئۇسۇلىنى جانلىق ئىشلىتەلەيدىغان كىشىلەر تولىمۇ بەختلىك كېلىدۇ. ئاما ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش ئۇسۇلىنى ئۆگىنىش ۋە جانلىق تەتبىقلاشتا ھەرگىز ياش چەكلىمىسىگە ئۇچرىمايدۇ.

بىر ئۆمۈر ئادۋوكاتلىق كەسپى بىلەن شۇغۇللانغان، 93

ياشقا كىرگەن بىر ئەر كىشى ماڭا مۇنداق بىر پارچە خەت يېزىپتۇ:

«تۇغۇلغاندىن تارتىپ ھازىرغا كەلگىچە بولغان 93 يىلدا مەن باشتىن ـ ئاخىرى ئۆز ـ ئۆزۈمنى كەمستىش تۇيغۇسىدا بولۇپ كەلگەن ئىدىم. ئەمما سىزنىڭ ئىشەنچ ھەققىدىكى تەۋسىيىلىرىڭىزنى ئوقۇپ، كۆچلۈك ئىشەنچكە كەلدىم ھەم شۇ بويىچە ئىش كۆردۈم، مەن ھازىر ئۆز ـ ئۆزۈمنى كەمستىش تۇيغۇمنى يەڭدىم، سىزگە رەھمەت!»

خەتنىڭ ئاخىرىغا مۇنداق بىر ئاجايىپ ئېسىل سۆزنى قوشۇمچە قىلىپ قويۇپتۇ:

«مېنىڭچە كەلگۈسى ئىنتايىن گۈزەل!»

پۈتكىلىدىن ھەمىنى بىلگىلىدىڭىز!

تۆتىنچى باب ئاكتىپ تەپەككۇرنىڭ قۇدرىتى

— ئارزۇنى رېئاللىققا ئايلاندۇرۇشنىڭ ئاجايىپ ئېسىل ئۇسۇلى

«ئىشەنچ» ئارزۇنى رېئاللىققا ئايلاندۇرۇشقا يېتەكچىلىك قىلىدۇ

ئېتىقاد ۋە ئاكتىپ تەپەككۇرغا ئىگە بولۇش، تىرىشىپ ئۆگىنىش، قەتئىي ئىرادىگە كېلىش، كۆڭۈلدە ئۈزۈل-كېسىل ھەردائىم زىكرى قىلىپ تۇرۇش — ئارزۇنى ئەملىگە ئاشۇرۇشنىڭ مەخپىي رېتسېپى.

— مەن «ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش» نى سىناق تەرىقىسىدە ئۆگىنىۋاتقان بىر سەھرالىق، سىز بىلەن بىرگە ماڭسام بولامدۇ؟ — دېدى ئۇ ناھايىتى ئوڭايسىزلانغان ھالدا.

ئۇ بىر قانچە يىلدىن بېرى ئەقلىنى ئويغىتىدىغان ھەر خىل كىتابلارنى ئوقۇپ كېلىۋاتاتتى. ئۇ ئەنە شۇ كىتابلار بىلەن پەخىرلىنەتتى. ئۇ ماڭا مۇنداق دېدى:

— ئەڭ ئاۋال ئوقۇغىنىم سىزنىڭ ئەسىرىڭىز بولدى، ئۇ كىتابنى كىچىك ۋاقتىمدا ئاپام ماڭا روۋدىستۇو بايرىمىلىق سوۋغات قىلىپ بەرگەن، مەن سىزنىڭ كىتابىڭىزدىن ئوزۇق ئېلىپ چوڭ بولغان، ئەمدى مەن ئۆزۈم ئارزۇ قىلىپ ئىگە بولغان ئىشەنچىنى ئەملىگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىمەن.

— سىزنىڭ ئارزۇيىڭىز نېمە؟ — دەپ سورىدىم ئۇنىڭدىن.

— مەن بىر ئادۋوكات بولۇپ يېتىشىپ چىقىپ، سىياسىي ساھەگە ئارىلاشقان بولسام دەپ ئويلايمەن، ئەمما ئۇ ئەملىگە ئاشۇرۇش مۇمكىن بولمىغان ئارزۇ دەپمۇ بىلىمەن.

— نېمە ئۈچۈن ئەمەلگە ئاشۇرۇش مۇمكىن ئەمەس دەيسىز؟

— چۈنكى مېنىڭ ئائىلە ئەھۋالىم ئىنتايىن نامرات، ئادۋوكات بولۇش ئۈچۈن ئۇنىۋېرسىتېتقا كىرىپ قانۇن فاكۇلتېتىدا ئوقۇشقا توغرا كېلىدۇ، بىزنىڭ ئۆيدىن بىرەرسىمۇ ئالىي مەكتەپكە كىرىپ ئوقۇپ باقمىدى. ھەممىسى سەھرادا دېھقان.

بۇ گەپلەر مەن نۇتۇقنى تۈگىتىپ مېھمانخانىغا كېتىۋاتقان يولدا بولۇنغان ئىدى. بۇ قېتىمقى ئەقلىنى ئويغىتىشنى مەقسەت قىلغان نۇتۇق سۆزلەش يىغىنى، مال سېتىش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئەر ـ ئاياللار بىلەن توشۇپ كەتكەن ئىدى.

ھېلىقى ياش يەنە مۇنداق دېدى:

— مەن بۇ يىل 19 ياشقا كىردىم، نۇتۇق سۆزلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈلىدىغانلىقىنى گېزىتتىن ئوقۇپ، بىر مۇنچە كىرا تۆلەپ ئاپتوبۇس بىلەن كەلدىم. يىغىن تۈگىگەندىن كېيىن سىزنىڭ كەينىڭىزدىن ئەگىشىپ كېلىشىم، ئارزۇيۇمنى قانداق ئەمەلگە ئاشۇرۇش توغرىسىدا بىر يول كۆرسەتكەن بولسىڭىز!

ئۇنىڭ سۆلغۇن روھى ماڭا قاتتىق تەسىر قىلدى. مەن بۇ نامرات ياشقا ياردەم قىلاي دەپ ئويلىدىم، ئۇ تېپىك ئامېرىكالىق ئىدى. ئىلگىرى ئادۋوكات بولۇشنى ئويلىغان بولسىمۇ، ئەمما يېزىدىن كىرەلمەي شۇ يەرنىڭ تۇرمۇش ھەلەكچىلىكىدە بولۇپ كېتىپتۇ.

مەن ئۇنىڭغا:

— سىز ھەممە شەرتلەرنى ھازىرلاپسىز. سىز ئارزۇغا، ئېنىق نىشانغا، قىممەتلىك مەقسەتكە ئىگە بولۇپسىز، ئۇنىڭ ئۈستىگە سىز بۇگۈنكى بۇ نۇتۇقنى ئاڭلاش ئۈچۈن يېنىڭىزدىكى بارلىق پارچە پۇللار بىلەن ئاپتوبۇستا ئولتۇرۇپ ئالاھىدە

كەپسىز، بۇ سىزنىڭ ئىرادىڭىزنىڭ قەتئىيلىكىنى چۈشەندۈرىدۇ. سىزنىڭ تۇرقىڭىزدىنمۇ سىزنىڭ ئەقىللىقلىقىڭىز چىقىپ تۇرىدۇ. بايام سىز ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىشنى ئۆگىنىۋاتقانلىقىڭىزنى ئېيتتىڭىز. مەن سىزنىڭ ئارزۇيىڭىزنى چوقۇم ئەملگە ئاشۇرالايدىغانلىقىڭىزغا ئىشىنىمەن. سىز چوقۇم ئارزۇيىڭىزغا يېتىسىز، ــ دېدىم ــ دە، يانچۇقۇمدىن بىر ۋاراق قەغەز ئېلىپ مۇنۇ سۆزلەرنى يېزىپ بەردىم:

«ئېتىقاد ماڭا چەكسىز كۈچ ــ قۇۋۋەت ئاتا قىلغاچقا، مەن ھەرقانداق ئىشنى قىلالايمەن.»

ئاندىن مەن ئۇنىڭدىن:

— سىز ئىشىنەمسىز؟ــ دەپ سورىدىم.

— ھەئە، ئىشىنىمەن،ــ دەپ جاۋاب بەردى ئۇ.

ئېتىقاد ۋە ئاكتىپ تەپەككۇرغا ئىگە بولۇش، تىرىشىپ ئۆگىنىش، قەتئىي ئىرادىگە كېلىش، كۆڭۈلدە ئۆز نىشانىنى ھەردائىم زىكرى قىلىپ تۇرۇش — ئارزۇنى ئەملگە ئاشۇرۇشنىڭ مەخپىي رېتسېپى.

ئۇ تولىمۇ كۆتۈرەڭگۇ ھالدا مەن بىلەن خوشلاشتى.

مەن ئۇنى ئاپتوبۇس بېكىتىگىچە ئۇزىتىپ، ئۇنىڭ قارىسى يوتكىچە كوچا دوقمۇشىدا قاراپ تۇردۇم. ئۇ ماڭا قاراپ توختىماي قول پۇلاڭلىتاتتى. ئېھتىمال كۆرگەن ئادەم ئۇنى كۆڭلى بەك يېرىم بولۇپ كېتىپتۇ دەپ ئويلاپ قېلىشى مۇمكىن، ئەمما ئۇنىڭ ئەشۇ قىياپىتى ئادەمگە ھەقىقەتەن جاسارەت بېغىشلايدۇ.

«قىياس قائىدىسى» قولىدىن ئىش كەلمەيدىغانلارنى مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىغا ئايلاندۇرالايدۇ

— ئىھتىمال سىنىتۇۋەن كۆرگەن خىزمەتتىن ھاياتىڭىزدىكى ئەڭ ئېسىل پۇرسەتلەرنى تۇتۇۋېلىشىڭىز مۇمكىن.

بىر كۈنى مەن تاسادىپىي ئاتلانتا ئايرودرومىدا مەلۇم شىر-كەتتە ئىشلەيدىغان كونا بۇرادىرىم بىلەن كۆرۈشۈپ قالدىم. ئۇ جاغدا بىز ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغاچ ناھايىتى ئەھمىيەتلىك پاراڭلارنى قىلىشتۇق. ئۇ ئۆزىنىڭ كەسپىي ئىشلىرىدا ئىشلىتى-دىغان كارتۇچكىسىنىڭ كەينىگە مۇنداق سۆزلەرنى يېزىۋاپتۇ: «ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش ئۇسۇلى ئۆزىنى چەكلەشتىن، چېكىنىشتىن ۋە مەغلۇبىيەتكە ئۇچراشتىن ئازاد قىلىپ، ئۆزىنى يېتىلدۈرۈشنى تېزلىتىپ، نىشانغا يېتىشكە داغدام يول ئاچىدۇ.»

ناھايىتى نۇرغۇن كىشىلەر بار، خېلى ئۇزۇن ۋاقىتلارغىچە ئۆز ئارزۇسىنى ئەمەلگە ئاشۇرالمايدىغان، ئەمەلىيەتتە ئۇلار سىرتقى كۈچ كەلتۈرۈپ چىقارغان ئۆزگىرىشكە سەل قاراشتىن سىرت، رېئاللىقنى ئۆزگەرتىشكە قادىر بولالمايدۇ. ئادەتتىكى كىشىلەرنىڭ ئوي ـ خىيالى خىزمەتتىن بىراقلا ئايرىلىش. ھال-بۇكى خىزمىتىنى ئۆزگەرتىش ئۆزىنى ئۆزگەرتىشكە يەتمەيدۇ. پەقەت ئۆزىنى ئۆزگەرتكەندىلا خىزمىتىدىمۇ ئۆزگىرىش ھاسىل قىلغىلى بولىدۇ. كۆپ ھاللاردا چېكىگە يەتتى دەپ قارالغان

خزمەتلەرمۇ ئىنتايىن ياخشى پۇرسەتلەرگە هامىلە بولۇپ قالىدۇ.

مال ساتقۇچىلارغا ئىلهام بېرىدىغان بىر قېتىملىق يىغىلىشتا بىر ياش مەندىن مۇنداق دەپ سورىدى:

— مەن «ئاكتىپ تەپەككۇر» نى قۇۋۇەتلەيمەن، «پوزىتسىيە ھەممىنى بەلگىلەيدۇ!» دېگەنگە ئىشىنىمەن، ئەمما مەن بەك تۆۋەن ئورۇندا ئىشلەيمەن ھەم ئىشلەيدىغان خىزمىتىم بەك مەنسىز، قانداق قىلسام بولار؟

— ئېھتىمال سىز تۆۋەن كۆرگەن خىزمەتتىن هاياتىگىزدە كى ئەڭ ئېسىل پۇرسەتلەرنى تۇتۇۋېلىشىڭىز مۇمكىن. ئۆزىڭىز شۇغۇللىنىۋاتقان خىزمەتكە هەرگىز سەل قارىماڭ ھەم ئالدىراپ خىزمەتتىن ئايرىلمەن دېمەڭ، ئەگەر شىركەتتىكى ھەقىقىي تايانچىلاردىن بىرى بولمەن دېسىڭىز، ئاۋۋال ئۆزىڭىزنى ئۆز-گەرتىڭ، شۇنداق قىلسىڭىز سىز ئېيتقان «پەس، تايىنى يوق خىزمەت» نى مەنىلىك كەسىپكە ئايلاندۇرالايسىز. شىركەتنىڭ سىزنى قانداق شەخس دەپ قارايدىغانلىقىنى بىر ئويلىشىپ بېقىڭ، ئەگەر شىركەت سىزنى بۇ خىزمەتنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمايدۇ، دەپ قارىغان بولسا، بۇ خىزمەتنى سىزنىڭ ئىشلىشىڭىزگە بەرمەيتتى، شىركەت ئادەملەرنىڭ قانداقلىقىنى بەك چۈشىنىدۇ. ئەمەلىيەتتە، شىركەت سىزنى ئۆزىڭىزدىنمۇ بەكرەك چۈشىنىشى مۇمكىن. شۇڭا، سىز ئۆز خىزمىتىڭىزنى ئاكتىپ ئىشلەڭ، شۇنداق قىلسىڭىز بىرقانچە كۈنگە قالمايلا خىزمىتىڭىز-دىن رازى بولۇپ كېتىسىز،— دېدىممەن ئۇنىڭغا.

ناھايىتى روشەنكى، ئۇنىڭ ئۆزىگە بولغان ئىشەنچى تولۇ-مۇ كەمچىل ئىكەن، شۇنىڭ بىلەن مەن ئۇنىڭغا ئۇنىڭ قانداق ئادەم ئىكەنلىكىنى، قانداق ئىشلارنى قىلالايدىغانلىقىنى ئېيتتىم.

بەختكە يارىشا ئۇنىڭ كۆڭلىدە نىشان بار ئىكەن، شۇغىنىسى تەپەككۇردا تازا مۇكەممەل ئەمەس ھەم بەك پاسسىپ ئىكەن.

ئۇ:

— گەپنىڭ راستىنى ئېيتسام مەن غەيرىتى ئۇرغۇپ تۇرغان كىشىلەردىن ئەمەس، رەھبەرلەرنىڭمۇ ماڭا قانداق قارايدىغانلىقىنى بىلمەيمەن،— دېدى.

مەن ئۇنىڭغا مۇنداق تەكلىپ بەردىم:

— سىزنىڭ باشلىقىڭىز سىزنى ئىجتىمائىي ئالاقە ئىشلىرىدا يوشۇرۇن ئىقتىدارى بار، ئۇ بىر ئاكتىپ ئادەم دەپ قارايدۇ. سىز «قىياس قائىدىسى» نى بىلەمسىز؟ مەن ھەر قېتىم كىشىلەر بىلەن مۇشۇ قائىدە ئۇستىدە پاراڭ سېلىشىمەن.

ئۇ ېېشىنى چايقاپ:

— ياق، بۇنى تۇنجى قېتىم ئاڭلىشىم،— دېدى.

مەن ئۇنىڭغا مۇنداق چۈشەندۈردۈم:

«قىياس قائىدىسى» ناھايىتى ئەمەلىي، پسىخىك قائىدە. ئۆزگىرىش ھاسىل قىلىمەن دەپ قارىغانلىكى كىشىلەر بۇ قائىدىنى تەتبىقلىسا، ئۆزىنى تامامەن ئۆزگەرتەلەيدۇ. بۇ قائىدىنى ئەڭ بۇرۇن ئوتتۇرىغا قويغان كىشى ئامېرىكا پسىخولوگىيە ئىلمىنىڭ ئاتىسى دەپ ئاتالغان ۋىليام جامىس. بۇ قائىدىنىڭ مەزمۇنى: ئۆزى ياكى خىزمىتىدىن نارازى كىشىلەر ئالدى بىلەن ئۆزىنى ئۆز غايىسىدىكى ئادەم دەپ تەسەۋۋۇر قىلىشى، ئىنتايىن ياخشى خىزمەت پۇرسىتىدىن پايدىلىنىشى، ئاندىن ئۆزىنىڭ ھازىرقى خىزمىتىنى تەسەۋۋۇرىدىكى خىزمەت بىلەن ئوخشاش دەپ قىياس قىلىپ، ھەرىكەت قىلىشى كېرەك. ئەگەر سەۋرچانلىق بىلەن ئۆزىنى ئۆزگەرتسە خاسلىق ئىچىدىكى ئۆزىنىڭ تەبىئي

ئىقتىدارىنى جارى قىلدۇرالايدۇ، ئۆزى ۋە خىزمىتىنى ئارزۇسى بويىچە تاماملىن ئۆزگەرتەلەيدۇ.

مەن ئۆزىنى ئۆزگەرتىمەن دېگەن ناھايىتى نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ «قىياس قائىدىسى» نى تەتبىقلاپ مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشكەنلىكىنى ياخشى بىلىمەن. شۇڭا مەن بۇ قائىدىنىڭ ئۇنۇمىگە ئىشىنىمەن دەپ ئېيتالايمەن.

مەن ھاياتىي كۈچى ئاجىز ھەم غەيرەت ـ شىجائىتى كەمچىل كىشىلەرنى قانداق قىلغاندا قىياس قىلىپ ئاكتىپ ھەرىكەت قوللىنىشقا قايىل قىلغىلى بولىدىغانلىقى توغرىسىدا سۆزلىگىنىمىدە، ئۇ مېنىڭ گېپىمنى تولۇپ ـ تاشقان قىزىقىش ئىچىدە ئاڭلىدى. مەن ئۇنىڭغا ھېلىقى كىشىلەرنىڭ كېيىن ئاكتىپ پوزىتسىيە تىكلىگەنلىكىنى، ئىچكى مايىل نوموسچان كىشىلەرنىڭ تىرىشچ ئىجتىمائىي ئالاقە خاراكتېرىنى يېتىلدۇرۇپ، ئىجتىمائىي مۇناسىۋەت ماھىرلىرىغا ئۆزگەرگەنلىكىنى چۈشەندۈردۈم.

مېنىڭ ئېيتقانلىرىمنى ئۇ ھەقىقىي يوسۇندا چۈشەندى. ئەڭ مۇھىمى ئۇ ئۆزىنى قەتئىي زورلىمىدى.

ئۇ ئىككىنچى كۈنى سەھەردىن باشلاپ تولۇپ تاشقان غەيرەت ـ شىجائەت ۋە بىر خىل جۇشقۇن كەيپىيات ئىچىدە شىركەتكە ئىشقا ماڭدى. ئۆز خىزمىتىگە ۋە ئىشداشلىرىغا سەمىمىي كۆڭۈل بۆلدى. بولۇپمۇ كىشىلەرنى كۆرسە قىزىرىپ ـ تاتىرىپ كېتىدىغان ئادەم خىزمەتداشلىرى بىلەن تەشەببۇسكارلىق بىلەن پاراڭ قىلىشىلا قالماي بەلكى ئىرادىسى ئاجىز، چۈشكۈن كىشىلەرگە ئىلھام بەردى. ھەممىدىن مۇھىمى، ئۇ ئاستا ـ ئاستا ئىلگىرىكى نارازىلىق كەيپىياتىدىن قۇتۇلۇپ،

ئاكتىپ ۋە ئىجتىمائىي ئالاقە ئىقتىدارىغا باي بىر خىل يېڭى قىياپەت بىلەن ھەرىكەتكە كەلدى، كېيىن ئۇنىڭ خاراكتېرى ھەقىقەتەن ئۆزگەردى. ئۇنىڭ شىركىتىدە مەملىكەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن چوڭ نۇتۇق سۆزلەش يىغىلىشىدا بىز يەنە بىر قېتىم كۆرۈشتۇق. ئۇ ماڭا ئۆزىنىڭ شىركەتنىڭ مۇدىرىيەت باشلىقى بولغانلىقىنى ئېيتتى. دېمەك، ئۇ ئۆزىنى ئۆزگەرتىش ئارقىلىق تەدرىجىي ھالدا يەتكىلى بولمايدىغان نىشانغا يەتكەن ئىدى.

«ئۇچۇشنى بىلگەن ئىكەنسىز، نېمىشقا ئېگىز ئۇچمايسىز؟»

ئۆزىدىكى تەبىئىي ئىقتىدارنى جارى قىلدۇرۇشنى بىلمىدىغان كىشىلەرگە دۇنيانىڭ قۇچىقى تولىمۇ كەڭرىدۇر. ئەمما ئىقتىدارى تۇرۇپمۇ جارى قىلىشنى ئۈيادىغان كىشىلەرگە دۇنيا تولىمۇ پىخسىق.

ئۆزىدىكى بار ئىقتىدارنىمۇ جارى قىلدۇرالمايدىغان، بۇنىڭ بىلەن خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىيەلمەيدىغان كىشىلەر نۇرغۇن، بۇ بىر ناھايىتى ئېچىنىشلىق پاجىئە. بۇنداق كىشىلەر ھەپسىلەسىنى يوقتىپ، ئەھمىيەتسىز ئىشلار بىلەن شۇغۇللىنىدۇ.

ئاتاقلىق يازغۇچى جىمىس. M. بارى مۇنداق دەپ يازىدۇ:

«بۇ دۇنيادا ئادەمنى ئەڭ سۆيۈندۈرىدىغىنى، تېخىچە ھاڭغا چۈشۈپ كەتكەن ھېچكىم ئۇچرىمىدى دېيىش؛ ئەڭ ئېچىنىشلىقى، تەبىئىي ئىقتىدارغا ئىگە تۇرۇقلۇقمۇ، ئەمما ئۇنى جارى قىلدۇرالايدىغانلارنىڭ تولىمۇ ئاز ساندا ئىكەنلىكى.»

باشقىچە ئېيتساق، بىز ئۆزىمىز تەشەببۇسكارلىقنىڭ ئاددىي قۇربانلىقىغا ئايلىنىپ قالدۇق. ئەسلىدە بىر پۈتۈن ھاياتىمىزنى ئۇنداق ئاددىي ئۆتكۈزمەسلىكىمىز كېرەك ئىدى. ئەمما ئاددىيلەشتۈرۈش ئۆز ئىختىيارىمىز بويىچە تاللىۋالدۇق.

ئىقتىدار بولسىمۇ نېمە ئۈچۈن جارى قىلدۇرالمايمىز؟ بۇنىڭ جاۋابى نۇرغۇن، ئاساسلىقى: خىزمەت ۋە سىناق قىلىشقا بار ۋۇجۇدىمىز بىلەن ئاتلىنالمىدۇق.

ئۆزىدىكى تەبىئىي ئىقتىدارنى جارى قىلدۇرۇشنى بىلىدۇ. غان كىشىلەرگە دۇنيانىڭ قۇچىقى تولمۇ كەڭرىدۇر. ئەمما ئىقتىدار تۇرۇپمۇ جارى قىلىشنى ئاياڭدىغان كىشىلەرگە دۇنيا تولمۇ پىخسىق. بۇ مەڭگۈ ئۆزگەرمەس ھەقىقەت.

مەن بىلىدىغان، ئارزۇسىنى ريئاللىققا ئايلاندۇرغان كىشى لەرنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك مەلۇم خىل ئورتاق خاراكتېرگە ئىگە. شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، ئۇلارنىڭ ھەربىرى ئېنىق نىشانغا ئىگە. ئۇلار ئۆز نىشانىنى توغرا ئىگىلەپ، قەتئىي ئىرادە بىلەن، نىشانىنى بويلاپ ئېگىلمەي ـ سۇنماي ئىلگىرىلىگەن. ھەممە ئادەمنىڭ گۈلدەك چىرايلىق ئارزۇلىرى بولىدۇ، ئۇلار ھەرقانداق قىيىنچىلىققا يولۇقسا، كۆرەش قىلىش ئىرادىسىنى سۇندۇرۇپ قويمايدۇ. ئەڭ ئاخىرى ئۇلۇغۋار نىشانلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرالىغان كىشى، ھەرقانداق قىيىن، جاپالىق شارائىتلاردىمۇ ئۆز ئارزۇسىدىن ھەرگىز ۋاز كەچمەيدۇ.

ئۇلار پايدىلىق ئىقتىدارنى ھازىرلىغان، ئەڭ چوڭ ئارتۇق چىلىقى ئۇلار ئىشەنچكە ئىگە بولغان. ئادەتتە ئۇلار ھەرگىز ئىككىلەنمەيدۇ. شۇنداقلا پاسسىپ ئىدىيىدە بولمايدۇ. مەن تو نۇيدىغان، ئارزۇلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرغان كىشىلەر ئاكتىپ تە پەككۇرغا ئىگە بولغاچقا، ناھايىتى زور مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرگەن.

«مۇمكىن ئەمەس» دېگەن يالغان ـ ياۋىداق گەپنىڭ تېگىگە يېتىش

تالاي كىشىلەر ئاجايىپ تالانتقا ئىگە تۇرۇقلۇقمۇ، گۈزەل ئارزۇ ـ ئارمانلىرىغا يېتەلمەيدۇ، بۇ نېمە ئۈچۈن؟

چېكاگو شەھەر رايونىنىڭ نەرىگىلا قارىسا رابروف دېگەن نامدىكى مېھمانسارايلارنى ئۇچراتقىلى بولىدۇ. ياس. رابروف دۇنياۋى دەرىجىلىك كۆچمەس مۈلۈك سودىگىرى. ئۇنىڭ ئۇلۇغ-ۋار ئىشلىرىنىڭ نامايەندىسى بولغان مېھمانسارايلىرى دۇنيا بويىچە ئەڭ مەشھۇر كوچىلارنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرگەن. ئۇنىڭ مال سېتىۋېلىش مەركىزى يېڭى هاياتىي كۈچكە تولۇپ، كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى قوزغىغان. ئۇنىڭ چاڭچىڭ مەيدانى بولسا كونا شەھەر رايونىدىكى ئەركىن كارخانىلارنى تىرىلدۈرگەن هەشەمەتلىك مال سېتىۋېلىش مەركىزى بولۇپ هېسابلىنىدۇ.

ئۇ هەم گۈزەل ـ سەنئەت بۇيۇملىرىنى يىغىپ ساقلىغۇچى، هەم ئىنسانىيەتنىڭ بەختى ئۈچۈن ئۆزىنىڭ مال ـ دۇنياسىنى ئىئانە قىلىۋەتكەن بىر ساخاۋەتچى. ئۇ ئادەتتىكى بىر ئائىلىدە تۇغۇلغان بولسىمۇ، ئەمما پۈتۈنلەي ئۆزىنىڭ تىرىشچانلىقىغا تايىنىپ هاياتنىڭ يۇقىرى پەللىسىگە چىققان. ئۇ ئىلگىرى كوچىلاردا گېزىت ساتقان، مايلامچىلىق قىلغان، يۈك پاراخوتلاردا هاممال، ئاشخانىلاردا قاچا ـ قۇچا يۇغۇچى بولۇپ ئىشلىگەن. ئۇ ئىلگىرى نامرات بولسىمۇ، ئەمما كۆڭلىگە گۈزەل ئارزۇ

ۋە يۈكسەك غايىلەرنى پۈكۈپ، تىرىشىپ ئىشلىگەن. ئۇ مۇۋەپپە-
قىيەت قازانغۇچىلار ھازىرلاشقا تېگىشلىك شەرتلەرنى ھازىرلىغان-
دىن سىرت، قەتئىي ۋاز كەچمەس كۈچلۈك ئىرادىگە، ھاياتقا
قارىتا ئوتلۇق مۇھەببەتكە، زېرەك كاللا ۋە ئاكتىپ پوزىتسىيىگە
ئىگە بولغان. دېمەك، ئۇ مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلار ئىگە بولـ-
دىغان سالاھىيەتكە ئىگە بولغان.

W. كرىمنت. سىدون بولسا چېكاگودا تۇغۇلغان يەنە بىر مەشھۇر مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچى. ئۇ كلاسسىك ئەسەر «خـ-
لىس. ياركا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش توغرىسىدا» دېگەن ھېكايـ-
دىكى باش قەھرىمان تېپىدىكى شەخسكە كىرىدۇ. ئۇ بۇرۇن ئىنتايىن نامرات تۇرمۇش كەچۈرگەن، گېزىت سېتىش بىلەن ئىجادىي ھاياتىنى باشلىغان. ئېيتىشلارغا قارىغاندا ئۇ ھازىر 300 مىليون ئامېرىكا دوللىرىدىن ئارتۇق بايلىققا ئىگە ئىكەن.

ئۇ بىر مېھرىبانلىق تەرەپدارى. ناۋادا ھەربىر ئادەم ئۆزىنىڭ يوشۇرۇن ئىقتىدارىنى تولۇق جارى قىلدۇرسىلا، ھايات ئۇنىڭغا چەكسىز خۇشاللىق ئاتا قىلىدۇ.

ئۇ ئۆزى مەسئۇل بولۇپ چىقارغان «مۇۋەپپەقىيەت قازىـ-
نىش» دېگەن ژۇرنالدا: «بۇنى ئىشقا ئاشۇرۇش مۇمكىن ئەمەس دېگەن ئۇمىدسىز، چۈشكۈن كىشىلەرگە پىسەنت قىلماسلىق كېرەك» دېگەن. ئاندىن ئۆزگىچە ئۇسۇلىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ: «ئۇ ئىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش مۇمكىن ئەمەس دېگەن يالغان گەپ» دېگەننى ئىسپاتلىغان. تۆۋەندىكىلەر ئۇنىڭ بەرگەن تەكـ-
لىپى:

تالاي كىشىلەر ئاجايىپ تالانتلارغا ئىگە تۇرۇقلۇقمۇ، گۈـ-
زەل ئارزۇ ـ ئارمانلىرىغا يېتەلمەيدۇ، بۇ نېمە ئۈچۈن؟ ئۇ باشقىلارنىڭ «ئۇ ئىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش مۇمكىن ئەمەس»

دېگەن گېپىنى ئاڭلاپ ئىشىنىپ قالغان. ھەرگىز «ئاكتىپ تەسەۋۋۇر قىلىش» نى ئۆگىنىپ ۋە ئۆز تۇرمۇشىغا تەتبىقلاپ ئۆزىنى روھلاندۇرمىغان، ئەگەر ئۇلار ئاڭلىق ھالدا ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش پوزىتسىيەسىنى تىكلىسىلا، ئەتراپى چاتقال، تىكەن بولغان تەقدىردىمۇ، باشقىلارنىڭ ھوقۇق ـ مەنپەئىتىگە دەخلى تەرىز قىلمىغان ئاساستا بارلىق ئارزۇلىرىنى ئەملگە ئاشۇرالايدۇ.

ئەگەر ئۇلار تۆۋەندىكى ھەربىرىنى قوللانسا، ھاياتىدىكى يۈكسەك نىشانلىرىنى ئەملگە ئاشۇرۇپ، ئەڭ قىيىن مەسىلىلەرنىمۇ ھەل قىلالايدۇ:

بىرىنچىدىن، ئۆزى ئوقۇغان، ئاڭلىغان، كۆرگەن، ھېس قىلغان ۋە تەجرىبىدىن ئۆتكەن ئىشلارنى يەنىمۇ تەھلىل قىلىپ، ئۆزلەشتۈرۈش ھەم جانلىق تەتبىقلاش.

ئىككىنچىدىن، يۈكسەك غايىۋى نىشان بەلگىلەپ، ئۇنى يېزىپ چىقىش، ئاندىن ھەر كۈنى 30 مىنۇت ۋاقىت ياكى ئۇنىڭدىنمۇ كۆپرەك ۋاقىت سەرپ قىلىپ، شۇ نىشان بويىچە ئۆگىنىش، تەپەككۇر قىلىش، پىلان تۈزۈش. مۇشۇنداق بىر نەچچە قېتىم تەكرارلانغاندىن كېيىن، ئادەمنىڭ يوشۇرۇن ئېڭىدا تەلەپ قىلغان جاۋاب نامايان بولىدۇ.

«ئارزۇ» — «مۇمكىن ئەمەس» دېگەن پولات ئىستېھكامىنىمۇ بۆسۈپ ئۆتۈپ كېتەلەيدۇ

ئەگەر بىز تۇرمۇشقا قەدەم قويغاندا، كەلگۈسىگە نىسبەتەن پىشقان كۆز قاراشىمىز بولمىسا، كېيىنچە ئېيتالايمەنكى، بەختكە ئېرىشەلمەيمىز.

مېنىڭ كونا بۇرادىرىم يوھان. W گرىبلىسنىڭ ئوھىئو شتاتىنىڭ كۇلۇمبۇ دېگەن جايدا 4400 ئىنگلىز مو كېلىدىغان دابىنەت دېگەن بىر بېغى بار، مەن دائىم ئۇ يەرگە بېرىپ تۇنەيمەن.

يوھان شەھەر رايونىدىكى مەركىزىي كوچا بىلەن دەريا بويىدىكى رايوننى ئۆزگەرتىپ قۇرۇپ، دۇنيا بويىچە كەڭ كۆلەمـدىكى شەھەرلىك ھۆكۈمەت مۇئەسسەسىلىرىنى قۇرۇشتىكى پىشۇا بولۇپ قالغان، بولۇپمۇ شياڭگاڭنىڭ مېيخۇ رايونىدىكى قۇرۇلۇشى تېخىمۇ مەشھۇر. ئۇ «پىزبۇ دېڭىز قاراقچىلىرى» توپ ئەترىتىنىڭ خوجايىنى.

ئۇ ئوھىئو شتاتىدىكى مىنت. ستالىن رايونىنىڭ سىرتىدىكى 20 ئىنگلىز مو يېرى بار بىر نامرات دېھقان ئائىلىسىدە دۇنياغا كەلگەن. ئۇمۇ خۇددى ئىلگىرىكى ئامېرىكا ئۆسمۈرلىرىگە ئوخشاش، مەكتەپكە پىيادە بېرىپ ـ كېلىپ ئوقۇغان. ئۇ كىشىلەرگە تولىمۇ سەممىي، بولۇپمۇ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىپ شۆھرەت تاپقاندىن كېيىن يەنىلا شۇنداق كەمتەر ۋە كەڭ

قورساق بولغان. ئۇ ئەنە شۇنداق كەمتەر پەزىلىتى ۋە سەگەكلىكى بىلەن تېگىشلىك ئىجتىمائىي ئورۇنغا ئېرىشكەن. ئۆز ۋاقتىدىكى يېزىلىق بۇ نامرات ئۆسمۈر بۇگۈنكى كۈنگە كەلگەندە ھەرقايسى دۆلەتتىكى زوڭتۇڭلارنىڭ ۋە ئايال پادىشاھ ئىلزابېتنىڭ دوستى بولۇپ قالدى. دابىتەن دېھقانچىلىق مەيدانىدىكى خۇسۇسىي ئايرودرومدىن كۆتۈرۈلگەن ئايروپىلان ئۇنى ئېلىپ ئۇنىڭ دادىسى قان ـ تەر تۆكۈپ ئىشلەپ، بىر ئائىلىنىڭ تۇرمۇشىنى قامدىغان يەرلەردىن، ئۇ ئۆسۈپ يېتىلىش جەريانىدا تاش ياتقۇزۇلغان 20 ئىنگلىز مو كېلىدىغان دېھقانچىلىق ئېتىزىنىڭ ئۈستىدىن ئۇچۇپ ئۆتتى.

مۆجىزە خاراكتېرلىك بۇ مۇۋەپپەقىيەتلەرنى ئۇ قانداق ئەمەلگە ئاشۇرالىدى؟

بەزىلەر يوھان. W گرىلىستىن مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى ئەڭ مۇھىم سەۋەب نېمە دەپ سورىغاندا، ئۇ جاۋاب بېرىپ، ئاساسلىقى مۇۋەپپەقىيەت قازىنىمەن دېگەن كۆچلۈك ئارزۇ، ئۇنىدىن قالسا كەمتەر ۋە سەمىمىي خاراكتېر، باشقىلارنى ياخشى كۆرۈش ئىستىكى تۇرتكە بولغان، دېدى.

بۇگۈن كىشىلەر ئۇنىڭغا بەس ـ بەستە ھۆرمەت بىلدۈرمەكتە. كىشىلەر ئۇنىڭ پۇلى بولغانلىقى ئۈچۈن ئۇنىڭغا ھۆرمەت بىلدۈرمەيدۇ، بەلكى ئۇ قەدىرلەشكە ئەرزىيدىغان كەمتەر پەزىلىتى ۋە ئادەتتىكى ئىقتىدارى بولغانلىقى ئۈچۈن ھۆرمەتكە سازاۋەردۇر.

ئۇمۇ كىتابىمىزدا تونۇشتۇرۇپ ئۆتكەن ياكى تونۇشتۇرماقچى بولغان نۇرغۇن مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلارغا ئوخشاش ئاكتېپ پوزىتسىيىگە، ئاكتېپ تەپەككۇر قىلىش ئىقتىدارىغا ئىگە شەخسلەردىن ھېسابلىنىدۇ.

كىشىلىك ھايات خۇددى ئاننىڭ «ياراپسەن!» دەپ ئىلھام بېرىشىگە ئوخشايدۇ

ھەرقانداق ۋاقىتتا ئېتىقادىڭدىن تەۋرەنمە، چۈنكى ئېتىقاد سېنى ئۇلۇغۋار مەنزىلىڭگە يېتەكلەپ ماڭىدۇ.

كۆزلىگەن نىشانىنى ئەملگە ئاشۇرىمەن دەيدىكەنمىز، چوڭ قوۋم كۆچلۈك ئارزۇ ۋە مۇقەررەر غەلبە قىلىش ئىشەنچىسىگە ئىگە بولۇش بىلەن بىرگە يەنە كىشىنى ئىلھاملاندۇرىدىغان روھقا ئىگە بولۇشىمىز كېرەك.

مەن قولۇمغا قەلەم ئېلىپ مۇشۇ بابنى يېزىۋاتقاندا مېنىڭ كونا بۇرادىرىم ھەم خىزمەتدىشىم ئابراخام. سېپىكتا ئىشخانامغا كىرىپ كەلگەن ئىدى. ئۇ ناھايىتى قابىلىيەتلىك بىر جامائەت گۇۋاھلىق ئىشلىرى بوغالتىرى. ئۇ بۇ ساھەدە باشلامچىلىق ئورۇنغا ئىگە، ئۇزۇن يىللاردىن بۇيانقى مېنىڭ ئەڭ ياخشى مەسلەكدىشىم، بىز بىرگە خىزمەت قىلغان، مەن ئۇنى بىر مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچى دەپ قارايمەن.

مەن ئۇنىڭدىن:

— ئابراخام، سەن قانداق مۇۋەپپەقىيەت قازاندىڭ؟ ماڭا سۆزلەپ بەرگەن بولساڭ،ــ دەپ سورىدىم.

ئۇ مۇنداق جاۋاب بەردى:

— مەن بروكستا تۇغۇلغان، نامرات ئائىلىدە ئۆسۈپ

چوڭ بولغان، گەرچە يوقسۇل دەپ ئېيتىشقا بولمىسىمۇ، بۇ كېيىنكى تەسىراتىم. ئەينى ۋاقىتتا مەن ئۆزۈمنى نامرات ئائىلىدە چوڭ بولغان دەپ قارايتتىم.

ئۇ سەل ـ پەل ئىككىلەنگەن ھالدا مۇنداق دېدى:

— مەن يەنە مۇشۇنداق نامرات كېتىۋەرسەم بولمايدۇ دەپ ئويلىغان.

ئامېرىكىدا قانچىلىغان كىشىلەرنىڭ ئابراخام. سېپىكىتاغا ئوخشاش نامراتلىق دەستىدىن زەرەتلىنىپ ۋە روھلىنىپ كەتكەنلىكى سىر ئەمەس.

ئابراخام. رېگانمۇ خېلىلا نامرات، ئامېرىكىلىقلار نامراتلىقىنى ئانچە ياقتۇرمايدۇ. ئېيتىشلارغا قارىغاندا رېگاننىڭ ئانىسى ئوغلىغا دائىم: «ئابراخام سەن بۈيۈك ئادەملەردىن بولىسەن» دەيدىكەن.

مەن ئۆزۈمنىڭ نامرات ئائىلىدە تۇغۇلغان. نامراتلىق گەرچە پايدىسىز شارائىت بولسىمۇ، ئەمما ئۇ كۆپلىگەن كىشىلەرنى كۈرەشكە ئاتلاندۇرىدىغان بىر چوڭ سەۋەب. ئۇلار نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، نىشانىدىن يالتايماي، ئاكتىپ پوزىتسىيىدىكى كىشىلەرگە ئايلىنىشنى ئىستەيدۇ. قېتىرقىنىپ خىزمەت ۋە تەپەككۇر قىلىپ، «چوقۇم قىلالايمەن» دېگەن كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى بويىچە ھايات كەچۈرۈپ، ئۆزلىرىنىڭ كىشىلىك ھايات نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ. ئۇلارنىڭ ھەممىسىدە مۇۋەپپەقىيەتكە ئىنتىلىشتەك كۈچلۈك ئىرادە بار.

تىرىشىپ يۇقىرى ئۆرلەيدىغان، ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشىلەر قانداق ئۇلۇغۋار نەتىجىلەرنى يارىتالايدۇ؟ ئەڭ جانلىق مىسال، كىشىدە ئۇنتۇلغۇسىز تەسىر قالدۇرىدىغىنى جىس. ئۇۋۇنسىنىڭ ئولىمپىك تەنھەرىكىتى يېغىندا چېمپىيون بولۇشى.

گەرچە جىس. ئۇۋنىس بۇنداق ماختاشنى رەت قىلسىمۇ، ئەمما ئۇنىڭ ئەلا دەرىجىدىكى تەنھەرىكەت تالانتى ۋە ئالاھىدە خاراكـ تېرىگە گەپ توغرا كەلمەيدۇ.

بىر قېتىم ئوھىئو شتاتى كولۇمبۇ ئوھىئو گېزىتچىلىق جەمئىيىتىنىڭ كەچلىك زىياپىتىدە، مەن جىس. ئۇۋنىسنىڭ يېنىغا كېلىپ، ئۇنىڭدىن، كىشىلىك تۇرمۇش سەرگۈزەشتلىرىنى سورىغىنىمدا ئۇ ماڭا تۆۋەندىكىلەرنى ھېكايە قىلىپ بەردى:

ئۇنىڭ دېيىشىچە، ئۇ كىچىكىدە ناھايىتى ئورۇق ئىكەن، بەدەن ئېغىرلىقى ئۆلچەمگىمۇ توشمايدىكەن. ئۇنىڭ ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان، ئىخلاسمەن ئانىسى دائىم ئۇنىڭغا، ئۇنىڭ خېلى ئىشلارنى قىلالايدىغانلىقىنى، بۇيۇڭ ئادەملەردىن بولالايـ دىغانلىقىنى ئېيتىدىكەن، ئەمما ئۇ بۇ ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇـ رۇشنى ئويلاپمۇ باقمايدىكەن. ئۇنىڭ ئائىلە ئەھۋالى شۇنچىلىك نامرات بولۇپ، ھېچقانداق ئارقا تىرىكى يوق، ھەممە شەرت ـ شارائىتلار ئۇنىڭغا تولىمۇ پايدىسىز ئىكەن، شۇنداقتىمۇ ئۇنىڭ ئانىسى ئۇنى مۇنداق ئاگاھلاندۇرۇپ تۇرىدىكەن:

«ھەرقانداق ۋاقىتتا ئېتىقادىڭدىن تەۋرەنمە، چۈنكى ئېتىقاد سېنى ئۇلۇغۋار مەنزىللەرگە يېتەكلەپ ماڭىدۇ.»

مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى «تۆت پەلەمپەي»

سىلەر ئىلاھنىڭ سۆيۈملۈك بەندىلىرى. سىلەر بۈيۈك ئا-دەملەردىن بولالايسىلەر، سىلەردە نىشان، ئىشەنچ بولسىلا، ئۆ-گىنىشكە ماھىر بولساڭلارلا، ئۇلۇغ شەخسلەردىن بولالايسىلەر. ئىلاھ سىلەرگە مەدەت بېرىدۇ.

ئەينى ۋاقىتتىكى ئەڭ ياخشى تەنھەرىكەت ماھىرى چارى. پادىك باشلانغۇچ مەكتەپتە نۆتۈق سۆزلەش ئۇيۇشمىسىنىڭ لىكتورى بولغان. نۇرغۇن گېزىتلەرنىڭ تەنھەرىكەت ئىستونىدا ئۇنى «دۇنيا بويىچە ئەڭ تېز يۈگۈرىدىغان ئادەم» دەپ ئاتىغان.

بىر قېتىم مەن ئۇنىڭ بوستۇن تەنھەرىكەت مەيدانىدا قۇيۇندەك تېز يۈگۈرگەنلىكىنى كۆرگەن ئىدىم. ئۇ ھەربىي سەپتىن چېكىنگەندىن كېيىن ھەرقايسى جايلاردا بالىلارنى تەر-بىيىلىگەن، نۇرغۇن ياش ـ ئۆسمۈرلەرنى تەسىرلەندۈرگەن.

بىر كۈنى مەكتەپنىڭ يېغىن زالىغا بۇ ئاتاقلىق ماھىرنىڭ نۆتۈقىنى ئاڭلاشقا مىڭدىن ئارتۇق ئۆسمۈر بالا يىغىلىپتۇ. زالنىڭ ئەڭ ئالدىنقى رېتىدە كىچىك جىس. ئوۋۇنس ئولتۇرۇپتۇ.

ئوۋۇنس ئۆزىنىڭ ئەينى ۋاقىتتىكى ھالىتىنى ماڭا مۇنداق سۆزلەپ بەردى!

چارى. پادىك مۇنبەرنىڭ ئالدىغا كېلىپ، ئىككى قولىنى شىمىنىڭ يانچۇقىغا سېلىپ، يېغىن مەيدانى تىنچلانغاندىن كې-

يىن، جاراڭلىق، كۆچلۈك ئاۋازدا:

— سىلەر ئۆزۈڭلارنىڭ قانداق ئادەم ئىكەنلىكىڭلارنى بىلەمسىلەر؟ مەن بۇ يەرگە مۇشۇ ئىشنى دەپ قويغىلى كەلدىم. سىلەر ئىلاھنىڭ سۆيۈملۈك بەندىلىرى. سىلەر بۈيۈك ئادەملەر- دىن بولالايسىلەر، سىلەردە نىشان، ئىشەنچ بولۇپ، ئۆگىنىشكە ماھىر بولساڭلار ئۇلۇغ شەخسلەردىن بولالايسىلەر. ئىلاھ سىلەر- گە مەدەت بېرىدۇ. سىلەر راستىنلا قالتىس ئادەملەردىن بولۇپ چىقالايسىلەر، — دېدى.

جىس. ئۇۋۇنسىنىڭ دېيىشىچە، ئۇ ئاشۇ دەقىقىلەردە ئۆزى- نىڭ بۇنىڭدىن كېيىن نېمە قىلىدىغانلىقىنى، ئۆز نىشانىنى بەلگىلىۋالغان، ئۇ بولسىمۇ ئىككىنچى چارى. پادىنىڭ بولۇپ، دۇنيا بويىچە ئەڭ تېز يۈگۈرىدىغان كىشى بولۇش. ئۇنىڭ نۇتۇقى ئاخىرلاشقاندا، ئۇ دەرھال ئالدى ـ كەينىگە قارىماي مۇنبەرگە چىقىپ پادىنىڭ بىلەن قول ئېلىشىپ كۆرۈشكەن.

جىس. ئۇۋۇنس بىر تەرەپتىن ئەينى ۋاقىتتىكى مەنزىرىلەر- نى ئەسلىگەچ، بىر تەرەپتىن تولۇپ ـ تاشقان بىر خىل ئەيمە- نىش تەلەپپۇزدا ماڭا مۇنداق دېدى:

— چارىسىنىڭ قولىنى تۇتۇشۇمغا خۇددى ئېلېكتر ئېقىمىغا ئوخشاش بىر خىل ئىسسىق ئېقىم مېڭەمدىن كىرىپ، تاپىنىمە- دىن چىقىپ كەتتى.

ئاندىن مەن يۈگۈرگەن پېتى تىرېنىرنى تېپىپ:

— تىرېنىر، مەن بىر ناھايىتى ياخشى ئارزۇغا ئىگە بولدۇم، ئۇ بولسىمۇ ئىككىنچى چارى. پادىنىڭ بولۇپ، دۇنيا بويىچە ئەڭ تېز يۈگۈرىدىغان ئادەمگە ئايلىنىش، — دېدىم.

تېرىنىر تولىمۇ ئەقىللىق ئادەم ئىدى. ئۇ باللارغا ئىلھام

بېرىشنى ۋە يېتەكچىلىك قىلىشنى ياخشى بىلەتتى، ئۇ مېنىڭ ئورۇق مۇرەمنى تۇتۇپ:

— توغرا، جىس، سەن ياخشى بىر ئارزۇغا ئىگە بولۇپسەن، بۇ ناھايىتى ئۇلۇغ ئارزۇ. ئادەم گەرچە ئۆز ئارزۇسىدىكى ئادەم-دىن ھالقىپ كېتەلمىگەن تەقدىردىمۇ، ئەمما ئارزۇسى ئۇچۇن تىرىشسا، ئارزۇ ـ ئارمانلىرىغا ئىشەنسە، ئۆز ئارزۇسىغا سادىق بولسا، ئارزۇ ـ ئارمانلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرماي قالمايدۇ. ئارزۇ ـ ئارمانلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۇچۇن مۇنداق تۆت پەلەمپەي-نى بېسىپ ئۆتۈشكە توغرا كېلىدۇ، ئېسىڭدە بولسۇن، بۇ تۆت پەلەمپەي: ئىرادە، زېھنىنى قويۇش، چېنىقىش، پوزىتسىيە،— دېدى.

تىرىشىپ يەنە گېپىنى داۋاملاشتۇرۇپ، بۇلارنىڭ ئېچىدە پوزىتسىيە قالغان ئۇچىنى يىغىنچاقلىغاندىنمۇ مۇھىم،— دېدى. ئۇنداق بولۇشى پوزىتسىيە ئادەمنىڭ ئىدىيىسى ۋە ئىشەنچى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. ئاندىن ئۇ يەنە— ئىرادە تىكلەش، زېھنى-نى قويۇش، چېنىقىشتىن ئىلگىرى نىشانغا بولغان تونۇشنى ئايدىڭلاشتۇرۇش، نىشان تىكلەشتىن ئىلگىرى نىشانغا ئاكتىپ پوزىتسىيىدە بولۇشنى داۋاملاشتۇرۇش،— دېدى.

جىس. ئوۋۇنسىنىڭ ئۆزى توغرىسىدا ئېيتقان مۇمكىنچىلىك-لىرىنى، ئۇنىڭ نىشان ۋە ئارزۇلىرىنى قانداق ئەمەلگە ئاشۇرغان-لىقلىرىنى ئاڭلاپ، قالتىس مەستىلىكىم كەلدى.

ئۇ 1936 ـ يىلىدىكى ئولىمپىك تەنھەرىكىتى يېغىندا تۆت ئالتۇن مېدال ئېلىپ، پۈتۈن دۇنيانى زىلزىلىگە كەلتۈرۈۋەتتى. ئۇ ئەرلەرنىڭ 100 مېتىرغا يۈگۈرۈش بويىچە دۇنيا رېكوردى-نى تەڭلىشىپلا قالماي، 200 مېتىرغا يۈگۈرەش بويىچە دۇنيا

رېكورتىنى يېڭىلىدى. ئەينى ۋاقىتتا ئۇ ياراتقان يىراققا سەكرەش دۇنيا رېكورتىنى 22 يىلدىن كېيىنمۇ بۇزىدىغان ئادەم چىقمىدى. كۈچ ئۇلاپ يۈگۈرەش تۈرىدىمۇ ئۇنىڭ نەتىجىسى كىشىنى ھەيران قالدۇرىدۇ.

تەنھەرىكەت شان ـ شەرەپ ساريىي قۇرۇلغاندىن كېيىن، تۇنجى قېتىم تىلغا ئېلىنغىنى كىرىراندا تۇغۇلغان ئاجىز ئۆسمۈر — جىس. ئۇۋۇنس بولدى.

مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى ئون مۇھىم نۇقتا

مېنىڭدە تاللاش ئەركىنلىكى بار، مەن ھاياتىمنى نابۇت قىلىۋەتمەيمەن، ئۇنىڭ مەغلۇبىيەت، ئۈمىدسىزلىكىنىڭ قورام تاشىلىرى ئاستىدا ئېزىلىپ، خارلىنىپ قېلىشىغا قارىماي تۇرمايمەن.

جىس. ئۇۋۇنسىنىڭ ھېكايىسىنى ئىنچكە ئويلاپ باقسىڭىز ۋە يادىڭىزدا ساقلىسىڭىز، ئەگەر ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشىلەردىن بولسىڭىز، چوقۇم كۆزلىگەن مەقسىتىڭىزگە يېتەلەيسىز.

تۆۋەندە كۆرسىتىلگىنى «مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى ئون مۇھىم نۇقتا».

1. نىشانىنى كاللىدا مەھكەم ساقلاش، ھەرگىز ئۇنتۇلۇپ قالماسلىق كېرەك.

2. كۆڭلىمىزدە مۇۋەپپەقىيەت قازانغان ئۆزىمىزنى سۈرەتلەپ چىقىشىمىز كېرەك.

3. كاللىمىزدا پاسسىپ ئىدىيە پەيدا بولغان ھامان دەرھال ئاكتىپ ئىدىيە ئارقىلىق ھەيدەپ چىقىرىشىمىز كېرەك.

4. ئىمكان بار قىينىچىلىقلارنى ئازايتىپ، ئۆز ئىقتىدارىمىزنى كۈچەيتىشىمىز كېرەك.

5. نۆۋەتتىكى قىينىچىلىقلارغا ئادەتتىكى ھالىتىمىز بويىچە مۇئامىلە قىلىپ، قىينىچىلىقلارنى ئىشەنچىنىڭ كۈچ ـ قۇدرىتىگە

تاپىنسپ ھەل قىلىشقا ئىشىنىشىمىز كېرەك.

6. ئۆزىمىزگە ئىشەنچ قىلىشىمىز لازىم.

7. كىشىلەرگە ھەرۋاقىت سەمىمىي مۇئامىلىدە بولۇشىمىز كېرەك.

8. ھەردائىم ئۆگىنىپ، ئۆزىمىزنى ئۇزلۇكسىز تەرەققىي قىلدۇرۇشىمىز كېرەك.

9. ئارزۇيىمىزنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئىرادە تىكـ لەش، زېھىن قويۇش، چېنىقىش، قىزغىن پوزىتسىيە قاتارلىق تۆت پەلەمپەي ھازىرلاش كېرەك.

10. ھەركۈنى «مەن ھەرقانداق ئىشنى قىلالايمەن» دېـ گەن ئاكتىپ ئىبارىنى ئوقۇپ تۇرۇش كېرەك.

دۇنيادا ئادەمنى ئەڭ سۆيۈندۇرىدىغىنى، تېخىچە ھاڭغا چۈشۈپ كەتكەن ھېچكىم ئۇچرىمىدى دېيىش؛ ئەڭ ئېچىنىشلـ قى، تەبىئىي ئىقتىدارغا ئىگە تۇرۇقلۇقمۇ، ئۇنى جارى قىلدۇرا ـ لايدىغانلارنىڭ تولىمۇ ئاز ساندا ئىكەنلىكى.

پۈتكىسىز ھەممىنى بىلگىلىدۇ!

بەشىنچى باب تەقدىرنىڭ قانۇنىيىتى

— تەسەۋۋۇر — تەقدىرنى ئۆزگەرتەلەيدۇ

باشقىلارنىڭ سىزنى باھالىشى ئەمەلىيەتتە ئۆز - ئۆزىڭىزنى باھالىشىڭىز بولىدۇ

ئۆز - ئۆزىگە جەڭ ئېلان قىلالىغۇدەك جاسارەتنىڭ بولۇشى — ئەڭ ياخشى قوغدىنىش ئىستراتېگىيىسىدۇر.

«ئاينى قارغا ئالسىڭ، ئايغا تەگكۈزەلمىگەن تەقدىردىمۇ يۇلتۇزغا تەگكۈزەلەيسىز». بۇ شتات پارلامېنت يىغىنىنىڭ پارلامېنتى، نۆۋەتتە ياش - ئۆسمۈرلەرگە تەربىيە بەرگۈچى، قىزغىن قارشى ئېلىشقا سازاۋەر ناتىق لىس. بوراندىنىڭ سۆزى، — مەشھۇر ساخاۋەتچى سىتەنلى. كىرىچمۇ: «بىر نەچچە پای ئوقنى ئارتۇق ئېتىڭ، قورالىڭىز ناچار بولسىمۇ، قارغا ئالالايسىز» دېگەن.

ئۇلارنىڭ بىرى نىشان يۈكسەكرەك بولۇش كېرەك دەپ تەشەببۇس قىلسا، يەنە بىرى نىشانغا قاراپ ئۇزلۇكسىز تىرىشىش كېرەك، دەپ قارىغان.

ئىلگىرى مەن ئاز - تولا مۇۋەپپەقىيەت قازانغان بىرەيلەن- نى تونۇيتتىم. ئۇنىڭ خىزمەت ئورنى ۋەيران بولۇش تەرىپىگە قاراپ مېڭىپ، خادىملارنى قىسقارتقان ئىدى، نۇرغۇن خادىملار ئىشتىن توختاپ ئائىلىسىگە قايتقان بولۇپ، ئۇ مۇشۇلارنىڭ ئىچىدىكى بىرى ئىدى.

ئۇنىڭ ئائىلىدە ئىش كۆتۈپ تۇرۇش ۋاقتى ئۇزىرىشى بىلەن، ئىقتىسادىي ئەھۋالى كۈنسېرى ناچارلىشىشقا قاراپ يۈزلە-

نىپ، روھىي دۇنياسىدىمۇ ئۆزگىرىش يۈز بەردى. ئاخىرى ئىجـ
تىمائىي ئورنى بىر قەدەر تۆۋەن خىزمەت بىلەن مەشغۇل بو-
لۇشقا مەجبۇر بولدى. ئەمما ئەينى ۋاقىتتا شۇنىڭغا ئوخشاش
بىرەر خىزمەت تېپىپ ئىشلەشمۇ ئاسانغا توختىمايتتى. ئۇنىڭ
ئاكىسى كەسپىي ئىشلاردا مۇۋەپپەقىيەت قازانغان بىر مەشھۇر
زات ئىدى. بەلكىم ئاكىسىنىڭ تەسىرىدىن بولسا كېرەك، ئۇ بىر
خىل ئاكتىپ پوزىتسىيە بىلەن ھازىرلاندى.

بىر قېتىم مەن تەكلىپ بىلەن ئۇ تۇرۇشلۇق شەھەرگە
بېرىپ نۇتۇق سۆزلىدىم. ئۇ مېنى ئىزدەپ كەپتۇ، بىز مەن
ماشىنا قويغان مېھمانخانىنىڭ قەھۋەخانىسىدا كۆرۈشتۇق. ئۇ
ئىلگىرى مېنىڭ كىتابىمنى ئوقۇغان ئىكەن، مېنى ئۆزىگە ئىلھام
بېرەلەيدۇ، دەپ قارايدىغانلىقىنى ئېيتتى.

ئۇنىڭ نۆۋەتتىكى مەسلىسى: بىر ئوغلى ئۇنىۋېرسىتېتقا
كىرىشكە تەييارلىق قىلىۋېتىپتۇ، يەنە ئىككى بالىسى ئىككى ـ
ئۈچ يىلدىن كېيىن كىرىدىكەن. ئەمما ئۇنىڭ باللىرىنى ئۇنىۋېر-
سىتېتتا ئوقۇتقۇدەك قۇدرىتى يوق ئىكەن! ئومۇمەن ئۇ ئائىلىدە
خۇددى ئۇرۇشتا يېڭىلگەن قالدۇق ئەسكەرلەردەك بولۇپ قاپتۇ،
ئاكىسىنىڭ ئامىتى ئوڭدىن كېلىپ كۇندىن ـ كۈنگە روناق
تېپىپتۇ.

مەن ئۇنىڭغا مۇنداق دېدىم:

— بۇ مەسىلە بىلەن ئاكىڭنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشى
ئوتتۇرىسىدا ھېچقانداق مۇناسىۋەت يوق ئىكەنغۇ؟ بۇ پەقەت
سىز بىلەن باللىرىڭىز ئوتتۇرىسىدىكى مەسىلە ئىكەن.

ئۇ مۇنداق دېدى:

— مەن بىر كىرەكسىز ئادەم، پىشانەم داۋاملىق مۇشۇنداق
تەتۇر، ئاكام بەك ئەقىللىق، بۇ دۇنيادىكى بەخت ـ ئامەتنىڭ

ھەممىسى خۇددى شۇنىڭغىلا ئاتا قىلىنغاندەك.

— سىزنىڭ ھازىرقى كىرىمىڭىز يەتمەمدۇ؟ — دەپ سورىدى مەن ئۇنىڭدىن، ئۇ بېشىنى لىڭشىتىپ قويدى. مەن يەنە ئۇنىڭغا مۇنداق دېدىم:

— سىز ئېھتىياجلىق كىرىمگە ئېرىشىشكە ئامالسىز قالغانلىقىڭىزنى ماڭا سۆزلەپ بەردىڭىز. بىرىنچىدىن، سىز ئۆزىڭىز بىلەن ئەمەس، قېرىنداشلىرىڭىز بىلەن رىقابەتلىشىۋاتىسىز، ئىككىنچىدىن، سىز ئۆزىڭىزنى ھەددىدىن زىيادە كىچىك چاغلايدىكەنسىز. سىز ئەجىبا باشقىلارنىڭ سىزگە بەرگەن باھاسىنىڭ ئۆز — ئۆزىڭىزنى باھالىشىدىن كەلگەنلىكىنى بىلمەمسىز؟ سىز ئۆزىڭىزگە ئەھمىيەت بېرىشىڭىز كېرەك. سىز ئاكىڭىزدىن قاتتىق پەخىرلىنىڭ. ئەگەر سىز ئاكىڭىزغا كەڭ قورساق بولسىڭىز، ئۆزىڭىزنىڭ كۆڭلى كۆتۈرۈلۈپ، ئىچىڭىز پاللىدە يورۇپ كېتىدۇ.

ناھايىتى روشەنكى، بۇ ئادەم ئىقتىدار جەھەتتە ئۆزىنىڭ تەسەۋۋۇرىدىكىدىنمۇ ئارتۇق ئىكەن. ئەمما، ئۇزۇندىن بۇيان ئۆزىنى ناھايىتى سەل چاغلاپ كەلگەن، ئۆزىنى ئاقىلانچى دەپ قارىغاچقا، پۈتۈن ۋۇجۇدىنى ئۆزىنى پەس كۆرۈش خاھىشى ئىگىلەپ كېتىپتۇ.

ئۇ دائىم مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشنىڭ ئاساسىي پرىنسىپلىرىدىن بىرى بولغان «ئىشلارنىڭ يامان تەرىپىنىلا ئويلىماسلىق كېرەك» دېگەنگە خىلاپ ئىش قىلىپتۇ. چۈنكى ئۇ ھەمىشە ئىشلارنىڭ يامان تەرىپىنىلا ئويلىغاچقا، ئاخىرى ئۆزىدە تەلتۆكۈس بىر مەغلۇبىيەتچىگە ئايلىنىپ قالغانلىق تەسىراتى پەيدا بولۇپ قاپتۇ. بۇنداق كۈچلۈك پاسسىپ ئاڭ ۋە ئاكسى مۇۋەپپەقىيەت قازانغانلىقى ئۈچۈن پەيدا بولغان ئازابلىق ھېسسىيات

ئۇنىڭدا ناھايىتى چوڭ پسخىك توسالغۇ پەيدا قىلغان.

شۇنىڭ بىلەن بىر تەرەپتىن ئۇنىڭدا ئاكسىي بىلەن رىقابەتلىشىش ئېڭى پەيدا بولغان بولسا، يەنە بىر تەرەپتىن ئۇ ئۆزىنى ئىقتىدارسىز، قىلچە قىممىتى يوق دەيدىغان ئىدىيىۋى قورشاۋغا چۈشۈپ قالغان ـ دە، مەغلۇپ بولغۇچىلاردىكى بىر خىل پاسسىپ پوزىتسىيىنى يېتىلدۈرۈۋالغان. شۇنداقتىمۇ كۆڭلىنىڭ بىر يەرلىرىدە ئۈمىدنىڭ غۇۋا شولىسى نۇر چېچىپ، ئۆزىگە ياردەم قىلالايدىغان بىر كىشىنى تېپىپ مەسلىھەتلەشمەكچى بولغان.

«خىيال» نى «ئەمەلىيەت» كە ئايلاندۇرۇشنىڭ ئىلمىي قائىدىسى

بۇگۈندىن باشلاپ، بەشىمنى كۆتۈرۈپ، ئالدىمغا قارايمەن، خۇددى ئاچ شىر ئوزۇقلۇق ئىزدىگەندەك، پۈتۈن ۋۇجۇدۇم بىلەن پۇرسەت ئىزدەيمەن.

مەن ئۇنىڭغا بىر پىلان كۆرسەتكەن ئىدىم، ئۇ قوبۇل قىلدى ھەم مۇشۇ پىلان بويىچە مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش يولىغا قاراپ ماڭدى. بۇ پىلاننىڭ بىرىنچى قەدىمى ئاكسىغا، ئۆزىگە ۋە خىزمەتكە بولغان پوزىتسىيەسىنى ئۆزگەرتىشتىن ئىبارەت.

ئۇ ئاكسى بىلەن رىقابەتلىشىش پىسخىكىسىدىن ۋاز كېچىپ، ھەسەتخورلۇق قىلمايدىغان بولدى. ئەمما ئۆزى بىلەن رىقابەتلىششكە باشلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە كۆڭلىدە ئۆزىنىڭ خىزمەتلەرنى كۈندىن كۈنگە ياخشى ئورۇنلاۋاتقانلىقىنى سۈرەتلەپ چىقتى. يەنى ئۆز ئىقتىدارىغا جەڭ ئېلان قىلىپ، ئۆزىگە ئىشەنچ باغلاپ، ئۆزىنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتىكى مەنزىللەرنى ئاھايىتى ئېنىق كۆز ئالدىغا كەلتۈردى. مەن ئۇنىڭغا ئىلھام بېرىپ، ئۆزىنىڭ خاراكتېرى، ئەقىل ـ پاراسىتى، تەجرىبىسى ۋە ئۆزىدىكى تەبىئىي ئىقتىدارغا تايىنىپ، بارلىق ئارتۇقچىلىقلىرىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئۆزىنىڭ ھەرگىز كېرەكسىز ئادەم ئەمەسلىكىنى، بەلكى قالتىس بىر تالانت ئىگىسى ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىشنى ئېيتتىم. ئۆزىدە مۇشۇنداق ئىشەنچ پەيدا بولسا، ئىدراك جەھەتتە ئۆز ئىقتىدارىنى تونۇش پەيدا بولدۇ ـ دە،

مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچىلارغا ئوخشاش ئۆزىدە ئىشەنچ پەيدا بولىدۇ.

ئۇزۇن ئۆتمەي ئۇنىڭدا بولۇشقا تېگىشلىك ئىقتىدار ناما-يان بولۇشقا باشلىدى. ئۆز ـ ئۆزىنى كەمسىتىش پىسخىكىسى-دىن ۋاز كېچىپ، جاسارىتىنى ئۇرغۇتۇپ، ساغلام غۇرۇرغا ئىگە بولدى. تەبىئىي ھالدا ئۆزىگە ئىشەنچ باغلىدى، شۇنىڭ بىلەن بىرگە كۆڭلىدە ئاكسىغا نىسبەتەن ياخشى تۇيغۇ پەيدا بولدى. ئۇلار ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەت كۈنسېرى قويۇقلىشىپ، ئۆزئا-را بىر ـ بىرىگە كۆيۈنىدىغان بولدى. ئۆزىدە بىر ساغلام ئىدىيە ۋە قەدىر ـ قىممەت تۇيغۇسىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىگە ئەگىشىپ، باشقىلارنىڭ يۇقىرى باھاسىغا ئېرىشىپ، خېلىلا ئابرۇي تاپتى.

ئەلۋەتتە، بۇلارنى بىر كېچىدىلا ئىشقا ئاشۇرغىلى بولمايدۇ، قىسقا ۋاقىت ئىچىدە بۇنداق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈش مۇمكىن ئەمەس، كېسەللىك ھالىتىدىكى ئۆز ـ ئۆزىنى پەس كۆرۈش خاھىشىدىن قۇتۇلۇش ئۇنچە ئاسان ئەمەس. ئەمما ئادەمدە ئالغا ئىنتىلىش روھى بولسا، پىلان تۈزۈپ، سەمىمىي يوسۇندا خىزمەت قىلسا، ئۈمىد قىلغان نەتىجىگە ئېرىشمەي قالمايدۇ. كۆڭلىدە يۇقىرىغا ئۆرلەيمەنلا دەيدىكەن، ھەممە ئىش-لارنى ياخشىلاپ كەتكىلى بولىدۇ.

ئۇ ئۆز ئىشلىرىنى ماڭا مەسلىھەت سېلىش ئۈچۈن مېنى ئىزدەپ كەلگەن چاغلار ئۇنىڭ ئۆزىنى ئۆزگەرتىۋاتقان ئازابلىق مەزگىللەرگە توغرا كەلگەن ئىدى. ئەمما باللىرىنىڭ ئۇنىۋېرسە-تېتقا كىرىشىنى بىر مىنۇتمۇ كېچىكتۈرگىلى بولمايتتى. شۇنىڭ بىلەن مەن ئۇنىڭغا تەسەۋۋۇرنى كېڭەيتىش ئۇسۇلىنى ئۆگەتتىم.

مەن ئۇنىڭغا تەكلىپ بېرىپ، ھەربىر بالىزنىڭ ناھايىتى تىرىشىپ ئۇنىۋېرسىتېتقا كىرگەنلىكىنى، ئوقۇش پۇلىنى ئىشلەپ

تېپىپ تاپشۇرغانلىقىنى، ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمىدا بېشىغا باكلاۋۇر بوّكى، ئۇچىسىغا باكلاۋۇر كىيىمى كىيىپ ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسى ئېلىۋاتقان مەنزىرىلەرنى خۇددى ئۆز كۆزىڭىز بىلەن كۆرگەندەك تەسەۋۋۇر قىلىڭ، دېدىم.

بىر نەچچە يىلدىن كېيىن ئۇ ماڭا مۇنداق دېدى:

— بۇلارنى قانداق ئىشقا ئاشۇرغانلىقىمنى تاكى بۈگۈنگە قەدەر چۈشەنمەيمەن. ئېھتىمال بۇنىڭدىن كېيىنمۇ چۈشەنمەسلىكىم مۇمكىن. ئەمما بىز داۋاملىق ئاشۇنداق تەسەۋۋۇر قىلساق، كېيىن دەرۋەقە تەسەۋۋۇرىمىزدىكىدەكلا بولۇپ قالىدىكەن، بۇ ھەقىقەتەن بىر مۆجىزە.

ئۇ بۇنى قەتئىي ئويلاپ يېتەلمەپتۇ.

مەن ئۇنىڭغا مۇنداق ئىزاھات بەردىم:

— سىز خىيالىڭىز ۋە پوزىتسىيەڭىزدە گۇمان قىلىشقا بولمايدىغان ئىلمىي قانۇنىيەتلەرنى ئىشقا سالدىڭىز، ئۇنىڭ ئۈستىگە سىز كۈچلۈك ئېتىقادقا ئىگە بولغاچقا، ۋۇجۇدىڭىزدا ئىنتايىن كۈچلۈك روھىي كۈچ ـ قۇۋۋەت بارلىققا كەلدى.

ئۇ ئۆزىنى ۋە ئائىلىسىدىكىلەرنى تېخىمۇ ياخشى تۇرمۇشقا ئىگە قىلىش ئۈچۈن، ئىنتايىن مۇھىم سىرنى تېپىۋالدى.

«تەقدىم قىلىش — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش» — مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش ـ تىكى ئەڭ چوڭ سىر

بارلىق قانۇنىيەتلەرنى بەرپا قىلىشتىكى تەبىئىي كۈچ شۇنداقلا جەكسىز مەنبەدىن بىزگە ھېكمەت ئاتا قىلىدىغىنى يەنىلا مۇقەددەس «دىنىي دەستۇر»لاردۇر.

ئەھۋاللار ئۆزگىرىپ ئىشلار تازا كۆڭۈلدىكىدەك بولمىغاندا، ئۇنى ئۆزگەرتمەكچى بولسىڭىز، تۆۋەندىكى ئۇسۇلنى سىناپ بېقىڭ. ئۇ بولسىمۇ ئۇلۇغ «تەقدىم قىلىش — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش» نى ئۇزلۇكسىز داۋاملاشتۇرۇش، مۇشۇنداق قىلسىڭىز چوقۇم مۆجىزە يۈز بېرىدۇ.

بۇ خىل قانۇنىيەت ماڭا مۆجىزە ئېلىپ كېلەلەيدۇ، شۇڭا مەن بۇنىڭغا ئىشىنىمەن. ھازىرغا قەدەر، «تەقدىم قىلىش — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش» مەن بايقىغان مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش تىكى ئەڭ ئېسىل مەخپىيەتلىكىنى بىرى. ناھايىتى كۆپ كىشىلەر بۇ تەكلىپكە ئىتائەت قىلىپ، ئۇنى ئەملەدە كۆرسىتىپ، بۇ ئۇلۇغ خىيال ۋە ھەرىكەتنىڭ تامامەن توغرا ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى.

مېنىڭ ئايالىم لوس مەن بىلەن توي قىلغاندىن باشلاپلا بۇ قائىدىنى يولغا قويدى. بىز توي قىلغاندىن كېيىن تولمۇ تېجەشلىك بىلەن ياشىدۇق. لوس بىر تۇغما ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچى بولۇپ، قەتئىي تەۋرەنمەس ئېتىقادقا ئىگە ئىدى. ئۇ

قەتئي ئىككىلەنمەي كەسكىن ھالدا، مەيلى قانچىلىك قىيىن شارائىتلاردا قالمايلى، ئىلاھ بىزگە مەدەت بېرىدۇ، دەيتتى.

ئۇ دائىم، بىز پەقەت بار ئىمكانىيەتىمىز بويىچە ئۆز بۇرچىمىزنى ئادا قىلىپ، ئىشەنچ ۋە ئېتىقادتا چىڭ تۇرساقلا، ئىلاھىمىز ھېممىتىگە مۇيەسسەر بولۇپ، ھەرقانداق ئەھۋالدا قىيىنچىلىقلاردىن ھالقىپ ئۆتۈش قۇدرىتىگە ئىگە بولالايمىز، دەيتتى.

بىز مۇشۇنداق كىشىلىك تۇرمۇش قارىشىنى قانات يايدۇرغاندا، ئۇ تۈيۇقسىز بارلىق قائىدىلەر ئىچىدىن ئەڭ ئەپچىل بىر قائىدىنى بايقىدى. ئۇ بولسىمۇ «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش».

ئوغلىمىز يوھان ماسسا چوستېس شتاتى دىيافىد تەتقىقات ئىنستىتۇتىغا ئوقۇشقا كىرمەكچى ئىدى، شۇنىڭ بىلەن بىز ئامېرىكا تەرىبىلەپ يېتىشتۇرگەن ئەڭ مۇنەۋۋەر مەكتەپ مۇدىرلىرىدىن بىرى، كۆزگە كۆرۈنگەن ئوقۇتقۇچى دوكتور فرانكا. بويىد بىلەن تونۇشۇش پۇرسىتىگە ئېرىشتۇق. فرانكىنىڭ كاللىسى قاتتىق ئىشلەيتتى، شۇنداقلا ئۇ كۆزگە كۆرۈنگەن ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچىلاردىن ئىدى.

ئۇ مېنى باشلاپ مەكتەپنىڭ چىرايلىق ياتاقلىرىنى ۋە ئوسكۇنە ـ ئەسلىھەلىرى مۇكەممەل بولغان مەكتەپ باغچىلىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدۇردى. مەن ئۇنىڭ ئەسلىدىكى كىچىككىنە مەكتەپنى كېڭەيتىپ بۇگۈنكىدەك ھالەتكە يەتكۈزگەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنىڭغا راستىنلا قايىللىقىم ئاشتى.

— سىز بۇلارنى قانداق ۋۇجۇدقا چىقاردىڭىز؟ ـ دەپ سورىدىم مەن ئۇنىڭدىن.

ئۇ كۈلۈپ كېتىپ مۇنداق جاۋاب بەردى:

— بانكا كۆپ قېتىم قەرزلىرىمنى ئاز ـ ئازدىن كۆتۈرۈۋەتـ
كەن بولدى. مەن تاكى بۈگۈنگە قەدەر ياشلارغا يارەمدە بولۇپ
مۇنەۋۋەر مۇۋەپپەقىيەتچىگە ئايلىنىش تەگرىگە خىزمەت قىلغانلىق
دەپ قارايمەن، شۇڭا مەن تەگرىنىڭ مېنى مەغلۇبىيەتكە ئۇچرەـ
تىشىغا ئىشەنمەيمەن. مەن چوقۇم مەبلەغگە ئېرىشىمەن. مەندە
مەبلەغ ھەرگىز ئۈزۈلۈپ قالمايدۇ. مەن «تەقدىم قىلىپ —
قانۇنىيەتكە ئېرىشكۈچى». بىز پەقەت ئىمكانىيىتىمىزنىڭ بارىچە
بەدەل تۆلىسەكلا تېخىمۇ نۇرغۇن نەرسىلەرگە ئېرىشىمىز.
مەن فرانكىنىڭ دېگەنلىرىنى ئاڭلىغاچ، ساماۋى كىتابلارـ
دىكى مۇنۇ كەلىمىلەرنى يادىمغا ئالدىم:
«ئالەمدىكى بارلىق شەيئىلەرنىڭ ئىگىسى ئائىلەمنى يېمەڭ
ـ ئىچمەكتىن ئۈزۈپ قويماسلىق ئۈچۈن مەندىن ئوندىن بىر
ئۇلۇش باج ئېلىپ سىناۋاتىدۇ. مېنى سىلەر جەننەتنىڭ ئىشكىـ
نى ئاچالامسىلەر ـ ئاچالمامسىلەر، سىلەرگە ناھايىتى نۇرغۇن
مېھرى ـ شەپقەت بەرسەم ئېلىپ كېتەلەمسىلەر؟ دەپ سىناۋاتىـ
دۇ».

ئوخۇشسىزلىقنى ئوخۇشلىققا ئايلاندۇرۇشتا «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش»

«دىنىي دەستۇر» لاردا ئاك كۆزەل شەيئىلەر ئاك كۆزەل، نەپىس تىللار ئارقىلىق بايان قىلىنىدۇ. ئەمما ھەممىكە قادىر تەڭرىنىڭ بىزگە ئاتا قىلغان بايلىقلىرىنى تىل بىلەن بايان قىلىش تولىمۇ قىيىن.

لوس ئىككىمىز توي قىلىپ ماددىي جەھەتتە ئىنتايىن نامرات ئۆتكەن چاغلاردىمۇ ئوخشاشلا خەيرى ـ ساخاۋەت قىلىپ، تەڭرىنىڭ چەكسىز مېھرى ـ شەپقىتىگە ئېرىشىپ كەلدۇق. فرانكا. بويىد بىلەن ئۆتكۈزگەن سۆھبەتتىن شۇنى سەزدىمكى، بىز ئەر ـ خوتۇن ئىككىمىز 20 يىلنىڭ ئالدىدا ئەڭ ئادەتتىكى گۈللىنىش قائىدىسىنى يولغا قويۇپ كەپتۇق.

ماشىنا بىلەن دىيافدىتىن قايتىپ كېلىۋېتىپ لوس تارتىنغان ھالدا ماڭا مۇنداق دېدى:

— «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش» نى بىز ھازىرغا كەلگىچە يولغا قويۇپ كېلىۋاتىمىزغۇ؟ ئۇ بىزنىڭ تۇرمۇشىمىزدىكى بۇيۇك ئەقىل ـ پاراسەت.

مەن:

— ئۇ بىزنىڭ ئەمەس، سېنىڭ ئەقىل ـ پاراسىتىڭ، مەن سەندىن ئۆگەنگەن، ئىلاھ سېنىڭ دىلىڭغا سالغان،ـ دېدىم.

بىز ئۇزۇن يىللاردىن بېرى بارلىقىمىزنى ۋەتىنىمىز ۋە قېرىنداشلىرىمىز ئۈچۈن تەقدىم قىلىپ كەلدۇق، ھېلىھەم تەقدىم

قىلمىز. ئەمما بۇلار ۋەتىنىمىزنىڭ بىزگە بەرگەنلىرىگە سېلىشتۇرغاندا دېگۈدەك تامچە، خالاس.

مەن ھەرگىز بۇ خىل ئادەتنى ئۆزگەرتىشنى خالىمايمەن. چۈنكى مەن «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئىگە بولۇش» نىڭ ئۇزۇپ قويۇشقا بولمايدىغان ئۇسۇل ئىكەنلىكىگە ئىشىنىمەن. بۇ كىشىلەرگە پۇل ياكى ماددىي نەرسىلەرنى بېرىش بىلەن چەكلەنمەيدۇ، كىشىلەرگە مۇھەببەت ئاتا قىلغاندا ياكى ياردەم قولىنى سۇنغاندا، مۇقەررەر ھالدا تېخىمۇ نۇرغۇن نەرسىلەرگە ئېرىشكىلى بولىدۇ.

ئىشلار تازا يۇرۇشمىگەندە، ئۇنى ئوڭۇشلۇق تەرەپكە بۇراشتىكى ئەڭ ياخشى جاۋاب، شۇنداقلا ئوڭۇشسىزلىقنى ئۆزگەرتىشتىكى ئاساسىي ئۇسۇل — «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئېرىشىشتۇر». ساماۋى كىتابلاردا مۇنداق دېيىلىدۇ:

«سەۋرچان بولۇش، چوڭقۇر تەپەككۇر قىلىش كېرەك، شۇنداق قىلغاندىلا ئۇ كىشى بەختلىك بولىدۇ.

كىشى گويا سۇ بويىغا تىكىلگەن مېۋە كۆچىتىگە ئوخشايدۇ،

ۋاقتى كەلگەندە مېۋە بېرىدۇ.

ياپراقلىرىمۇ قۇرۇپ كەتمەيدۇ.

ئۇ نېمىلا ئىش قىلمىسۇن، يۇرۇشۇپ بېرىدۇ.»

«دىنىي دەستۇر» لاردا ئەڭ گۈزەل شەيئىلەر ئەڭ گۈزەل، نەپىس تىللار ئارقىلىق بايان قىلىنىدۇ. ئەمما ھەممىگە قادىر تەڭرىنىڭ بىزگە ئاتا قىلغان بايلىقلىرىنى تىل بىلەن بايان قىلىش تولىمۇ قىيىن.

شەرق پەيلاسوپلىرى مۇنداق دەيدۇ:

«ئۆزۈنىنى سۆيمىگەن كىشى، رەببىنى سۆيمەيدۇ. ئۆزۈنىنى

سۆيگەنلىك، رەببىنى سۆيگەنلىك» .

بارلىق قانۇنىيەتلەرنى بەرپا قىلىشتىكى تەبىئىي كۈچ شۇنداقلا چەكسىز مەنبەدىن بىزگە ھېكمەت ئاتا قىلىدىغىنى يەنىلا مۇقەددەس «دىنىي دەستۇر» لاردۇر.

شۇڭا، ئىشلارنى تازا كۆڭۈلدىكىدەك ئېلىپ بارالماسلىقىمىز، بىزنىڭ «تەقدىم قىلىپ — قانۇنىيەتكە ئېرىشىش» تىن ئايرىلىپ قالغانلىقىمىزدۇر. ئىشلارنى ياخشى تەرەپكە بۇرايمىز دەيدىكەنمىز، چوقۇم دىيانەتلىك كىشىلەرنىڭ مول تەجرىبىلىرى بىلەن تېخىمۇ تولۇق بىرلەشتۈرۈشىمىز كېرەك.

«ھەممە غايىۋى نىشانغا قاراپ تەرەققىي قىلماقتا»

بايلىق ۋە خۇشاللىق گۈمانغا تولغان قەلبنى ماكان تۇتمايدۇ، گۈماندىن ئىمان قاچىدۇ دېگەننى ھەرگىز ئۇنۇتماڭ.

دوكتور سامىر. جونسون مۇنداق دېگەن:
«ئوچۇق ـ يورۇق كۆز قاراشنىڭ قىممىتى ئالتۇنغا تەڭ»

مېنىڭچە ئۇنىڭ قىممىتى ئالتۇندىنمۇ ئارتۇق، چۈنكى پاسسىپ قاراشنىڭ ئىنكار قىلىش ئېڭى كىشىلىك تۇرمۇشنىڭ نۇرلۇق تەرىپىنىڭ تەتۇرىسى بولۇپ، ئۇ يورۇقلۇقنى توسۇۋالىدۇ.

بايلىق ۋە خۇشاللىق گۈمانغا تولغان قەلبنى ماكان تۇتمايدۇ، گۈماندىن ئىمان قاچىدۇ دېگەننى ھەرگىز ئۇنۇتماڭ.

ھەر كۈنى ئەتىگەندە كۆڭلىڭىزدە، بارلىق شەيئىلەر غايىۋى نىشانغا قاراپ ھەرىكەت قىلىۋاتىدۇ، شۇڭا ئىشىكنى ئۇلۇغ ئېچىۋېتىش كېرەك، يېڭى پۇرسەت كېلىش ئالدىدا تۇرماقتا، بارلىق ئىشلار ياخشى بولۇپ كېتىدۇ، دەپ ئويلاڭ.

تىنچسىز بۇ كۈچلۈك كۈشەندىنى كۆڭلىڭىزنىڭ چوڭقۇر قېتىدىن سۈپۈرۈپ چىقىرىۋەتسىڭىز، ئىجادىي تەپەككۇرىڭىز قوزغىلىپ، ئىشلىرىڭىز سىز ئويلىغان نىشانغا قاراپ تەرەققىي قىلىدۇ. ئويىڭىزنى ئۆزگەرتمەكچى بولسىڭىز، چوقۇم مۇشۇنداق

ئىشەنچكە ئىگە بولۇشىڭىز كېرەك. ئەگەر ئىشەنچىڭىزدە تەۋرەن-
مەي چىڭ تۇرسىڭىز، ھەممىگە قادىر تەڭرى زېمىنلەرگە شىپا-
لىق يامغۇر ئاتا قىلغاندەك، سىزگىمۇ چەكسىز خۇشاللىق ئاتا
قىلىدۇ».

«ئىشلار قانچە ئوڭ كەلمىگەن» سېرى، شۇنچە ئاسان پاكىتقا ئايلىنىپ قالىدۇ

تىل دېگەن پىسخىك تەسەۋۋۇرنى ئىپادىلەيدۇ، ئىشلار تازا يۈرۈشمىگەندە، ئۆز كەسپىگىزگە بىر مەغلۇبىيەتچى سۈپىتىدە مۇئامىلە قىلىسىڭىز، شەك - شۇنىھىسىزكى پۈلسىرات كۆۋرۈكىدىن ئۆتكەندەك قىيىن ئەھۋالدا قالىسىز.

سىز ھەرگىز تەڭرىدىن ماڭا تولىمۇ بېخىللىق قىلىپ كەتتى ياكى پۇل، مېلىم يېتىشمەيۋاتىدۇ، دەپ ئاغرىنماڭ. چۈنكى «يېتىشمەيدۇ» دېگەن ھۇ گەپنىڭ ئۆزىمۇ ياخشىلىقنىڭ بېشارىتى ئەمەس. «يېتىشمەيدۇ» دېگەنسىرى يېتىشمەيدىغان گەپ، «يېتىشمەيدۇ» دېگەن بىلەن «يېتىشىدۇ» دېگەن گەپ ئۇتتۇرىسىدا بىر نەچچە ھەرپلا پەرق قىلىدۇ. كۇن بويى ھەرگىز ھالىم خاراب دەپ يۇرۇۋەرمەسلىك كېرەك. ئەقىللىق چارلىس. فىمويا مۇنداق دېگەن:

«‹يوق› دېيىش ھەمىينىڭىزنىڭ ئاغزىنى چىڭ ئېتىۋېتىدۇ، ھەممىگە قادىر ئىلاھىمۇ ھەمىينىڭىزغا بىر تىيىن پۇل سېلىشنى خالىمايۋاتىدۇ، شۇڭا، كاللىمىزنىڭ ھەربىر بۇلۇڭلىرىنى مول، گۈزەل، بار دېگەن سۆزلەر بىلەن تولدۇرۇۋېتىشىمىز كېرەك.»

ھەركۈنى ئەتىگەندە: «مول، مول، مول» دەپ، ئاندىن «پۇرسەت، پۇرسەت، پۇرسەت» دەپ ئۇنلۇك دېكلاماتسىيە قىلىپ بېرىشىمىز كېرەك.

بۇ چاغدا «مول» دېگەن سۆز بىلەن «پۇرسەت» دېگەن سۆزنىڭ ئوبرازىنى ئېنىق تەسەۋۋۇر قىلىپ كۆز ئالدىمىزغا كەلتۈرۈشىمىز، پاسسىپ قاراڭغۇ ئىدىيىلەردىن ۋاز كېچىپ، قەلبىمىزنى يورۇق، ئۈمىدۋار، ئاكتىپ تەپەككۇر بىلەن سۇغۇرۇشىمىز كېرەك.

«يېتىشمەيدۇ» دېگەن سۆزنى ئويلاشقىمۇ، دېيىشكىمۇ بولمايدۇ. ئۇنداق بولمىغاندا «يېتىشمەيدۇ» دېگەن سۆز خەتەرلىك رېئاللىققا ئايلىنىپ قالىدۇ. ئەگەر سىزدە ئاشۇ خىل ئىنكار خاراكتېرلىك ئوي باش كۆتۈرسە، ئۇنداقتا سىزنىڭ روھىي دۇنيايىڭىز پاسسىپ تەرەپكە قاراپ سىلجيدۇ. «ھەممە ئۆز خىلى بىلەن» دېگەن گەپنى ھەرگىز ئېسىڭىزدىن چىقارماڭ.

ئەگەر سىزدە ئىنكار خاراكتېرلىك ئاڭ بولىدىكەن، ئىنكار خاراكتېرلىك نەتىجىمۇ يۈز بېرىدۇ. خەيرىلىك بولمىغان ئىشنى ھەرگىز ئويلىماڭ ياكى ئېغىزىڭىزدىن چىقارماڭ. «دىنىي دەستۇر» لاردا مۇنداق ۋەدە بېرىلگەن:

«سىز ئېغىزىڭىزدىن مەلۇم خىتابنى چىقارسىڭىز، ئۇ سىزگە نىسبەتەن ئۆزگەرمەس رېئاللىققا ئايلىنىپ قالىدۇ».

ئۆزىڭىزنى «نامرات» دېسىڭىز، بۇ ئۆزىڭىزنى نامرات دەپ جاكارلىغان بىلەن تەڭ. تىل دېگەن پىسخىك تەسەۋۋۇرنى ئىپادىلەيدۇ، ئىشلار تازا يۈرۈشمىگەندە، ئۆز كەسپىڭىزگە بىر مەغلۇبىيەتچى سۈپىتىدە مۇئامىلە قىلسىڭىز، شەك ـ شۈبھىسىز پۇلسىرات كۆڭۈلۈكىدىن ئۆتكەندەك قىيىن ئەھۋالدا قالىسىز.

قانداق ئويدا ئىكەنلىكىڭىزنى پۈتۈنلەي ئۆزىڭىز قارار قىلىسىز، ناۋادا سىزدە مەغلۇبىيەتچىلەردىكى تەسەۋۋۇر بولسا، دەرھال ئۇنى ئاۋۋالقى تەسەۋۋۇرىڭىز بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، تالاش ـ تارتىش قىلمايدىغان پاكىتقا ئايلاندۇرۇڭ. ئادەم ئۆزىنى چىنىق-

تۇرۇپ، تەپەككۇر قىلىپ، بارلىق ئىشلارنى غايىۋى نىشانغا تەرەققىي قىلدۇرغانغا يەتمەيدۇ.

تىل ۋە تەپەككۇر سىزنىڭ كەلگۈسىڭىزگە نىسبەتەن ناھايىتى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. ئۆزىڭىزنى ھەممە نەرسىنى بىتىشمەيدۇ دەپ قارىسىڭىز ۋە «بىتىشمەيدۇ» دېگەن گەپنى دەۋەرسىڭىز بۇ گەپنىڭ ئەمەلىيەتكە ئايلىنىپ قالىدىغانلىقىنى ھەرگىز ئۇنۇتماڭ.

شۇنداقلا گۈزەل ئارزۇ ـ ئۈمىدلەرنىڭ سىزنى مۇۋەپپەقىيەت يولىغا باشلاپ بارىدىغانلىقىنى ھەرگىز ئەستىن چىقارماڭ، چۈنكى «تىلىسىمات تاپارسەن» دېگەندەك، ئىشلار ھەمىشە بىز ئويلىغاندەك، بىز دېگەندەك، بىز تىلىگەندەك، بىز تەسەۋۋۇر قىلغاندەك بولۇپ چىقىدۇ.

بۇ كىتابتا بايان قىلىنغان ئۇمۇمىي قائىدىلەرنىڭ ھەممىسى ئېنىق پاكىت، شۇنداقلا نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ تەجرىبىلىرى ئارقىلىق ئىسپاتلانغان ھەقىقەت. بۇ پرىنسىپلارغا ئىشەنگەن ۋە بۇ پرىنسىپلارنى ئەمەلىي تۇرمۇشتا جانلىق قوللانغان كىشىلەرگە ئايانكى، ئۇلار مۇشۇ پرىنسىپلار ئارقىلىق ئىشلىرىنى ھەقىقەتەن ياخشى ھەل قىلغان.

ئەگەر سىز مۇشۇ پرىنسىپلارغا ئىشەنچ قىلالىسىڭىزلا، ئىشىشكە جۇرئەت قىلسىڭىزلا، ھەرقانداق ئىش ئۈستىدىن غەلىبە قىلالايسىز. ئۇ بىر تۇرلۇك ھەقىقەت، ئۇ بىر بەخت.

«روھ» نىڭ بېلىنى رۇسلاڭ

ئادەم ھاياتتا ئوندىق - مۇندىق خاتىرجەمسىزلىكلەردىن، روھىي جەھەتتە ئاز - تولا تەۋرىنىشلەردىن خالىي بولغىلى بولماي‌دۇ. شۇڭا ئادەم ئۆزىنى ئۆزگەرتمەي تۇرۇپ ھال - ئەھۋالىنى ئۆزگەرتەلمەيدۇ.

بىر قېتىم مەن شەھەر رايونىدىكى بىر ئۇيۇشمىنىڭ زالىدا نۇتۇقۇمنى تۇغۇتسۇپ چىقسام، روھى ناھايىتى چۈشكۈن بىرەيلەن دەم ئېلىش ئۆيىدە ئولتۇرۇپتۇ. ئۇ ئەمدىلا 30 ياشنىڭ قارىسىنى ئالغان ياش بولسىمۇ، ئەمما ئۇمىدسىزلىك پاتقىقىغا پېتىپ قاپتۇ. ئۇ مېنى ئۆزىنىڭ «ئەڭ ئاخىرقى نىجاتچىسى» دەپ، مەندىن قانداق قىلغاندا ھازىرقى ئەھۋالىنى ئۆزگەرتكىلى بولىدىغانلىقىنى، قانداق قىلغاندا كىشىلىك تۇرمۇشنى يېڭىۋاشتىن بەرپا قىلغىلى بولىدىغانلىقىنى سورىدى.

مەن دەرھال ئۇنىڭغا ئۆزۈمنىڭ ئۇنىڭ «ئەڭ ئاخىرقى نىجاتچىسى» ئەمەسلىكىمنى، ئۇنىڭ ئۆزىگە تايىنىش كېرەك ئىكەنلىكىنى ئېيتتىم. ئەمما مەن ئۇنىڭغا ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ياردەم قىلىشنى خالايىدىغانلىقىمنى بىلدۈردۈم.

مەن ئۇنىڭ دىل غەشلىكىنى تىڭشىغاچ، بويىنىڭ 180 ـ 190 سانتىمېتىر كېلىدىغانلىقىنى بايقىدىم.

مەن تۇيۇقسىز ئۇنىڭ گېپىنى بۆلۈپ:

— مېنىڭچە سىز بىر ئىشنى ئورۇنلاڭ، ـ دېدىم.

ئۇ تولىمۇ ھەيران بولغان ھەم غەمگە پاتقان ھالدا:

— نېمە ئىشنى دەيسىز؟ــ دەپ سورىدى.
— ئىمكان بولسا بېلىكىزنى بىر رۇسلاپ، قەددىكىزنى تىك تۇتۇڭ،ــ دەپ تەلەپ قويدۇم.
ئۇ مېنىڭ گېپىمگە قوشۇلغان بولسىمۇ، ئەمما ئىككى مۇرىسى يەنىلا دەرمانسىزلىقتىن چۈشۈپ كېتىپ باراتتى. مەن ئۇنىكىدىن:
— بويىڭىز قانچىلىك كېلىدۇ؟ــ دەپ سورىدىم.
— تىك تۇرسام 180 سانتىمېتىر كېلىدۇ،ــ دېدى.
مەن ئۇنىڭغا ئاپىرىن ئېيتىپ:
— قالتىسكەنسىز، 180 سانتىمېتىر بوي دېگەن ھەقىقىي ئەركەكلەردىلا بولىدۇ،ــ دېدىم.
ئۇنىڭ چېھرىدە يەنىلا ھەيرانلىق ئالامەتلىرى ئۆچمىگەن ئىدى. ئۇ بېلىنى تېخىمۇ رۇسلاشقا ئۇرۇناتتى، ئۇنىڭ شەمشاد-تەك قەددى ــ قامىتى ھەقىقەتەن كىشىنىڭ ھەۋىسىنى قوزغايتى-تى.
— بايامقىدەك مۇكچىيىپ تۇرغاندىن ھازىرقىدەك گەۋدە-لىزنى كۆتۈرۈپ تۇرسىڭىز كۆڭلىڭىزمۇ كۆتۈرۈلۈپ قالىدۇ ئەمەسمۇ؟ــ دېدىممەن، ئۇنىڭغا.
— توغرا، ئاجايىپ ئىش، ھازىر روھىي ھالىتىم خېلى كۆتۈرۈلۈپ قالدى،ــ دېدى ئۇ.
شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭغا تۆۋەندىكى تەكلىپنى بەردىم:
— مەن سىزگە قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلۇشنىڭ ئۇسۇلىنى ئۆگىتىپ قويايى، ئۇ بولسىمۇ تۆۋەندىكى ئۈچ ئىشقا دىققەت قىلىڭ: بىرىنچىدىن، ھەر كۈنى بېلىكىزنى رۇسلاپ قەددىكىزنى بىر نەچچە قېتىم تىك تۇتۇڭ، ئىمكان بار بېشىكىزنى ئاسمانغا تاقاشقىدەك ئېگىز كۆتۈرۈپ يۈرۈڭ، ياراتقۇچى ئىگەم سىز بىلەن

بىزنى ياراتقاندا، قىلىچ دەستىدەك تىك تۇرسۇن دەپ ياراتقان. سىزگە باش ئاتا قىلغاندىن كېيىن، بېشىڭىزنى ئېگىز كۆتۈرۈپ يۈرۈشىڭىز كېرەك. ناۋادا بىر ئادەم دائىم مۇشۇنداق توغرا قىياپەتنى ساقلىسا، مەيلى ئۇنىڭ بويىنىڭ قانچىلىك بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ھەممىسى ئۆزىنىڭ كىشىلىك تۇرمۇشىنى ۋە يولۇۋ-تۇرغان مۇشكۈل ئەھۋاللارنى ئۆزگەرتىش ئىمكانىيىتىگە ئېرىشە-لەيدۇ. شۇڭا بەلنى رۇسلاپ قەددىمىزنى تىك تۇتۇشمىز كېرەك. ئىككىنچىدىن، دائىم خۇشاللىق ئىشلارنى، ئۇلۇغۋار نىشان ۋە مۇۋەپپەقىيەتلەرنى ئويلاپ تۇرۇشمىز كېرەك. بۇ روھىي جەھەت-تە بەلنى رۇسلاش دەپ ئاتىلىدۇ. سىزنىڭ بايام ئېيتقانلىرىڭىز ئىنتايىن پاسسىپ، ئادەمنى قايغۇغا سالىدىغان مەغلۇبىيەتلىك ئىشلار ئىكەن. مانا ئەمدى سىز بېلىڭىزنى رۇسلاپ قەددىڭىزنى تىك تۇتتىڭىز، ئەڭ ياخشىسى روھىي جەھەتتىمۇ مانا مۇشۇنداق قەددىڭىزنى تىك تۇتۇڭ، ئاندىن كەسكىن ھالدا: «ھەرقانداق ئىشنى چوقۇم ئەملگە ئاشۇرالايمەن» دەڭ.

مەن ئۇنىڭغا ھەرقانداق چاغدا قەددىڭىزنى تىك تۇتۇپ تۇرۇڭ، قەددىڭىزنى تىك تۇتۇش توغرىسىدا كۆپرەك ئويلىنىڭ، ئۆزىڭىزنى جىسمانىي ۋە روھىي جەھەتتە مۇئەييەنلەشتۇرىدىغان يۇكسەكلىكتە تۇرۇڭ، دېدىم.

مەن يەنە ئارقىدىن ئۇنىڭغا مۇنۇلارنى دېدىم:

— ئۇچىنچىدىن، روھنىڭ بېلىنى رۇسلاڭ، ئىلاھنىڭ ئۇلۇغلۇقىنى يادىڭىزغا كەلتۈرۈڭ، ھەر كۈنى ئەڭ مۇئەييەنلەش-تۇرىدىغان تەلەپپۇز بىلەن: «مەن ھەرقانداق ئىشنى قىلالايـ-مەن، ئىشنى ھازىردىلا باشلايمەن» دەپ ئون قېتىم دەڭ.

مەن سۆزلەپ بۇ يەرگە كەلگەندە، ئۇ مېنىڭ گېپىمنىڭ مەنىسىنى ھەقىقىي چۈشىنىپ يەتتى، شۇنداقلا ئۇ غەلبە قازـ-

نىشقا بولغان ئارزۇنى ھەققىي ھېس قىلدى.

— پېيىر ئەپەندى، مەن چۈشەندىم، سىزگە كۆپتىن كۆپ رەھمەت، مەن ئۆزۈمنىڭ نېمە قىلىش كېرەكلىكىنى چۈشىنىپ يەتتىم.

ئۇ گېپىنى تۈگىتىپلا ناھايىتى كۆتۈرەڭگۈ ھالدا تۇن قوينىغا كىرىپ كەتتى.

بۇ كىشى ھەققىي يوسۇندا ئۆزىگە قايتىپ، يېڭى ھاياتقا ئېرىشتى. ۋەھالەنكى ھاياتتا ئۇنداق ـ مۇنداق خاتىرجەمسىزلىكـ لەردىن، روھىي جەھەتتە ئاز ـ تولا تەۋرىنىشلەردىن خالىي بولغىلى بولمايدۇ، ئەمما ئۇ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى، چۈنكى ئۇنىڭ ئويى ئۆزگەردى، پوزىتسىيىسىمۇ ئۆزگەردى. ئۇ ئۆز قەلبىدىكى خۇش خەۋەرنى سەزگەن ئىدى.

ئومۇمەن، ھەرقانداق ئادەم ئۆزىنى ئۆزگەرتمەي تۇرۇپ ھال ئەھۋالىنى ئۆزگەرتەلمەيدۇ. ئۇنىڭ ئۆز ئەتراپىدىكى ئەھۋالـ لار ئۇنىڭ روھىي ھالىتىنى ئەكس ئەتتۈرگەن بولىدۇ. ئەگەر ئۆزىڭىزنىڭ ئىچكى دۇنيايىڭىزنى ئۆزگەرتسىڭ، ئۆزىڭىزنى يېڭى ھاياتقا ئېرىشتۈرسىڭىز، ھەرقانداق ئەھۋالغا يۈزلىنەلەيسىز، ئۇنى ئۆزگەرتەلەيسىز. بۇ ئىنتايىن ئېچىل، توغرا، ئەمەلىي پاكىت.

ئىلاھ ئۆزىنى سۆيگەنلەر ئۈچۈن ھازىردۇر، ئەمما نۇرغۇن كىشىلەر تېخىچە ئۇنى ئويلاپ يەتمىدى.

پوزىتسىيە ھەممىنى بالىلىرىڭىزغا!

ئالتىنچى باب بۇگۈننى چىڭ تۇتۇڭ

— «بۇگۈن» دىن تولۇق پايدىلىنىڭ

بۇگۈنكى ئىشلارنىڭ ھەممىسى ناھايىتى ياخشى

«بۇگۈن» ھەممىگە قادىر تەخرى يارانقان، بىز «بۇگۈن» دىن تولىمۇ خۇشال.

«بۇگۈن» ، مۇشۇ بىر كۈن پەقەت 24 سائەت، ئۇ ھەش - پەش دېگۈچە ئۆتۈپ كېتىدۇ. شۇڭا ئۇنى چىڭ تۇتۇشىمىز كېرەك.

«بۇگۈن» دىن ئىبارەت بۇ بىر كۈن پۈرسەت، خۇشاللىق، ھەۋەس ۋە مۇۋەپپەقىيەتلەر بىلەن مۇجەسسەملەنگەن بولىدۇ. ھەتتا ئۇ ئاز دېگەندە 16 سائەتتىن ئارتۇق سەگەك ۋاقىتلار بىلەن تەمىن ئېتىلگەن بولىدۇ. «بۇگۈن» بىزنىڭ ئەھمىيەتلىك ئۆتكۈزۈشىمىز ئۈچۈن ئاتا قىلىنغان، شۇنداقلا بارلىق كىشىلەر ئۈچۈن قىلىنغان بىباھا سوۋغىدۇر.

«بۇگۈن» پۈتۈنلەي ئۆزىمىزگە تەۋە. شۇڭا بۇ گۈزەل بىر كۈننى ئىجادچانلىق بىلەن ئۆتكۈزۈشىمىز كېرەك. «بۇگۈن» نى ياخشى داۋاملاشتۇرغاچ، ئۇنىڭ كەينىدىن كېلىدىغان ھەربىر كۈننى ئۈمىدۋارلىق بىلەن كۈتۈۋېلىپ، ھەربىر كۈننى بىر ئېسىل ئاملىغا ئايلاندۇرۇشىمىز كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا، ھەر-كۈنى كۆڭلىمىزگە پۈكۈپ چىققان ئۇلۇغۋار مەنزىرىلەرنى رويابقا چىقارغىلى بولىدۇ.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، مېنىڭ ھەر كۈنى سەھەر ئورنۇمدىن تۇرۇپ قىلىدىغان بىرىنچى ئىشىم ئىجادىي

كىتابلاردىن كۆچۈرۈۋالغان ئۇمىدۋارلىققا تولغان، ئەڭ كۈچلۈك ھېكمەتلىك ئىبارىلەرنى دېكلاماتسىيە قىلىش. ماڭا كۆپ قېتىم مۆجىزە خاراكتېرلىك مۇۋەپپەقىيەتلەرنى ئاتا قىلغان ھېكمەتلىك سۆزلەرنى بەزىدە تېشىمدا، بەزىدە ئىچىمدە ئوقۇپ، بۇ ئارقىلىق ئىدىيە ۋە ئېتىقادىمغا ئىلھام بېرىش، «بۈگۈن» كى خىزمەت ۋە تۇرمۇشقا پۈتۈن ۋۇجۇدۇم بىلەن ئاتلىنىشتىن ئىبارەت. مەن نۇتۇق سۆزلىگەندە، ئەسەر يازغاندا ياكى شەخسىي سۆھبەتلەردە، نەچچە مىڭ ئادەمگە سەھەر تۇرۇپ بۇ ئادەتنى يېتىلدۈرۈشنى تەۋسىيە قىلدىم. شەك شۈبھىسىزكى، بۇ ئادەت بىزنىڭ بىر كۈنىمىزنى تېخىمۇ گۈزەل، تېخىمۇ ئەھمىيەتلىك قىلىدۇ. تۆۋەندىكىلەر بولسا ماڭا تولۇپ ـ تاشقان ھاياتىي كۈچ بېغىشلىغان سۆزلەردۇر:

«بۈگۈن» نى ھەممىگە قادىر ئىلاھ ياراتقان، بىز «بۈگۈن» دىن تولىمۇ خۇشال.

«بۈگۈن»، مۇشۇ بىر كۈن پەقەت 24 سائەت، ئۇ ھەش ـ پەش دېگۈچە ئۆتۈپ كېتىدۇ. شۇڭا ئۇنى چىڭ تۇتۇشىمىز كېرەك. بىر ئادەم 80 يىل ياشىدى دېسەك، ئۇ 29200 كۈن بولىدۇ. ھەربىر كۈن «سىزنىڭ ۋاقتىڭىز» نىڭ سىمۋولى.

«بۈگۈن» سىزگە مەنسۇپ، «بۈگۈن» دىن چوقۇم ماھىر-لىق بىلەن پايدىلىنىڭ.

بۇ ھېكايە ياۋروپادا يۈز بەرگەن، ۋاقتى سائەت بىر، تېمپې-راتۇرا نۆلدىن تۆۋەن 18 گىرادۇس. ھاۋانىڭ سوغۇقلۇقىدىن قوللار مېتالغا تەگسە چاپلىشىپ قالاتتى. بەستلىك، گىرۇي كەل-گەن بىر ئامېرىكا ئەسكىرى ماي باكقا يۆلەنگىنىچە، كىچىك قەلەمتىراش بىلەن پۈرچاق مۇرابباسىنىڭ ئاغزىنى ئېچىپ يەۋا-تاتتى.

بىر مۇخبىر بىر چەتتە قاراپ تۇراتتى. ئۇ يېقىندا يۈز بەرمەكچى بولغان بىر مەيدان كەڭ كۆلەملىك ئۇرۇشنى يادىغا ئېلىپ، ئۇنىڭغا مۇناسىق بىر پەلسەپىۋى مەسىلىنى قويدى.

— ناۋادا مەن سىزنىڭ ھەرقانداق ئارزۇيىڭىزنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا قادىر ئىلاھ بولغا بولسام، سىز مەندىن نېمىنى ئۈمىد قىلغان بولاتتىڭىز؟

ھېلىقى ئەسكەر كىچىك قەلەمتىراش بىلەن سىرىق پۇر-چاقنى ئېلىپ يېگەچ ماڭا:

— مەن «بۇگۈن» گە ئىرىشىشنى ئارزۇ قىلاتتىم، دەپ جاۋاب بەردى.

مېنىڭچە ھەممە ئادەم مۇشۇنداق جاۋاب بېرىشى مۇمكىن. ھەممىمىز ئۆزىمىزنىڭ نىشانىغا قاراپ توختىماي ئىلگىرلىمەكتە-مىز. مەيلى بىزنى قانداق كۈلپەتلىك تەقدىر، مەغلۇبىيەت، قىيىنچىلىقلار كۈتۈپ تۇرمىسۇن، ئۆز نىشانىمىزنى ئەمەلگە ئا-شۇرۇپلا قالماستىن، يەنە بۇ جەريانلارنى خۇشال ـ خۇرام ئۆتكۈزۈپ، غەلبە قازىنىشقا بولغان قانائەت تۇيغۇسىدىن بەھرە ئېلىشىمىز كېرەك.

«بازغان ئەينەكنى ئۇۋۇتىۋەتكەن بىلەن، پولاتنى تاۋلاپ چىقىدۇ»

ناۋادا سىز ياخشى ماتېرىيال بولسىڭىز، ئوخشىمىسىزلىق سىزنى ۋەيران قىلىۋەتمەيدۇ، ئەكسىچە سىزنى پولاتتەك مۇستەھكەم قىلىپ تاۋلاپ چىقىدۇ. ئېسىڭىزدە بولسۇنكى، كۆڭلىڭىزدە ناخۇش كۈنلەرنى شېرىن، ئېسىل دەملەر دەپ خىيال قىلىڭ.

مەن ئايالىم لوس بىلەن نويابىرنىڭ مەلۇم بىر كۈنى، كانادانىڭ يارىبات رايونىغا زىيارەتكە باردىم. ئۇ ئىنتايىن گۈزەل جاي ئىكەن. بىپايان يايلاقلار لەرزان شامالدا دېڭىزدەك تەۋرىنىپ تۇراتتى. بىراقتىكى لوس ئانژېلىس تاغ تىزمىلىرى مانا مەن دەپ كۆرۈنۈپ تۇراتتى. كالگىرىدىكى نۇتۇقنى تۇغىتىپ، بىر كۈن تۇرۇپ ئەتىسى لوس بىلەن ئايرودرومغا قاراپ ماڭدىم.

ئايروپىلان ئۇچۇشقا يەنە بىر سائەتتىن ئارتۇقراق ۋاقىت بار ئىدى. شۇ تاپتا كۆڭلىمىز شۇنچىلىك كۆتۈرەڭگۇ ئىدى. بىز پىيادە سەيلە قىلىپ كەلمەكچى بولۇپ چەكسىز كەتكەن بىر يايلاققا كەلدۇق. ئالدىمىزدا ھەيۋەتلىك لوس ئانژېلىس تاغ تىزمىلىرى يىلاندەك سوزۇلۇپ ياتاتتى. تاغلار قېلىن قار بىلەن چۈمكەلگەن بولۇپ، قۇياش نۇرىدا گويا سانسىزلىغان ئالماسلار-دىن نۇر چاقنىغاندەك نۇر چاقنايتتى. بىز كۈمۈشتەك ئاپپاق قار بىلەن پۈركەنگەن تاغ چوققىلىرىدىن جەمئىي 62 نى ساناپ چىقتۇق. مەن: «نېمىدېگەن گۈزەل!» دەپ ماختاپ كەتتىم. ئەتىگەندىكى خۇشاللىق ۋە ئەتراپتىكى گۈزەل مەنزىرىلەردىن لوسنىڭ كۆزلىرى چاقناپ كەتتى.

يامغۇردىن كېيىن بىز ئولتۇرغان ئايروپىلان پاكار جىلغىلا-
ردىن كېسىپ ئۆتتى. دېرىزىدىن قارايدىغان بولساق ئاقۇشۇش
چوققىلار كۆپكۆك ئاسمان ئاستىدا دەريا ئۆركەشلىرىدەك ئۇزۇل-
مەيتتى.

مەن بۇ مەنزىرىلەردىن تولىمۇ ھاياجانلىنىپ ئايالىمغا:

— مەن بۇ يەرنىڭ مەنزىرىلىرىگە كۆيۈپلا قالدىم، مېنىڭ بۇ بېھىشتەك گۈزەل دىيارىدىن ئايرىلغۇم كەلمەيۋاتىدۇ، يەنە ئۇزۇنراق ياشىسام بوپتىكەن. نېمىدېگەن سېھرىي كۈچكە تولغان ئۇلۇغ مەنزىرىلەر — ھە!— دېدىم.

ئەمەلىيەتچىل لوس ماڭا مۇنداق جاۋاب بەردى:

— شۇنداق، ئۆزىڭىز داۋاملىق ئاغزىڭىزدىن چۈشۈرمەيدى-
غان ئاكتىپ تەپەككۇردا بولسىڭىز چوقۇم ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرە-
لەيسىز. كۈنلەر ناھايىتى ئۇزۇن، بىز بۇنىڭدىن كېيىنكى ھەربىر
كۈننى ياخشى كۈتۈۋېلىپ، ھەربىر كۈننى گۈزەل ۋە رومانتىك
ھېسلاردا ئۆتكۈزەيلى، ئىلاھ بىزگە ئاتا قىلغان ھايات خۇشاللىق-
لىرىدىن بەھرە ئالايلى!

دوستۇم، «بۇگۈن» سىزگە مەنسۇپ! «بۇگۈن» نى ھەقە-
قىي چىڭ تۇتۇڭ، «بۇگۈن» نى قەدىرلەڭ، «بۇگۈن» ئىچىدە
ياشاڭ.

بۇنداق دېسەم ئېھتىمال بەزىلەر مېنى سىز خۇددى سەبىي
قىزچاقلاردەك بەك رومانتىك ئىكەنسىز، دەپ ئەيىبلىشى مۇمكىن.
بەزىلەر ئېھتىمال مەندىن:

— ئېغىر كۈلپەتلىك قىسمەتلەرگە يولۇقسىڭىز قانداق
قىلىسىز؟ زۇلمەت باسقان پاجىئەلىك كۈنلەرنىمۇ شاد — خۇرام-
لىق ئىچىدە ئۆتكۈزمەكتىمەن دەپ ئېيتالامسىز؟— دەپ سوريشى
مۇمكىن.

ئەمەلىيەتتە، ھېچكىم مەندىن بۇنداق مەسىلىلەرنى سوراپ

باقمىدى. بۇ پەقەتلا ئۆز ـ ئۆزۈمگە سوئال قويۇپ، ئۆز ـ ئۆزۈمنى سوراققا تارتىشىم.

ئەلۋەتتە مەن نۇرغۇن ئوگۇشسىزلىقلارنى باشتىن كەچۈرـ دۈم. شۇنداق بولغانلىقى ئۈچۈن، ھايات سەپىرىدە ئوگۇشسىزـ لىقلارغا يولۇققاندا، ئاكتىپ كىشىلىك تۇرمۇش قارىشىغا ئىگە بولۇشنىڭ مۇھىملىقىنى تەشەببۇس قىلىۋاتىمەن. گەرچە ئادەم ھاياتتا بەزىدە نۇرغۇن مۇشكۈللەرگە ئۇچرىسىمۇ، ئەمما كۆپىنچە ھاللاردا تەسەۋۋۇردىكىدەك ئۇنداق ئېغىر ئەھۋاللارغا قالمايدۇ.

«بۇگۈن»، بىزگە نېمىنىلا سوۋغا قىلمىسۇن ھەممىسى ئۆزىمىزگە مەنسۇپ، خۇددى ئوسال ئەھۋالدىمۇ ئېسىل نەتىجـ لەرگە ئېرىشكەنگە ئوخشاش، مۇشۇ بىر كۈندىن تولۇق پايدىلـ ىنىشىمىز كېرەك. بۇ يەردىكى مەخپىي سىر، ئۈمىدسىزلىك ئىچـ دە ئۈمىدكە ئىنتىلىش، ئوگۇشسىزلىق ئىچىدە ئىشەنچكە ئېرىـ شىش!

نيۇيورك يانكى ئەترىتىنىڭ مەشھۇر دىرېكتورى، مەرھۇم كاتى. سېتىنجىر ئەنە شۇنداق ئويدا بولغان. ئېيتىشلارغا قارىغانـ دا، كاتى مەغلۇبىيەتتىن قورقمىغان. ھەر قېتىم مەغلۇپ بولغانـ دا، كېيىنكى قېتىمقى غەلىبىگە بولغان ئۈمىدىنى ئۈنتۇپ قالمـ ىغان. مەغلۇبىيەت ئۇنى تېخىمۇ ھاياجانلاندۇرغان. بۇگۈن ئۇ ئىنتايىن ئازابلىق مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىغان بولسا، ئىككىنچى كۈنى مەغلۇبىيەتنى پۈرسەتكە ئايلاندۇرغان.

ئۆزۈمنى ئېلىپ ئېيتسام، مەيلى قانداق ئوسال ئەھۋالدا قالماي ياكى قانداق ئوگۇشسىزلىقلارغا ئۇچرىماي، ھامان «بازـ غان ئەينەكنى ئۈۋۈتىۋەتكەن بىلەن پولاتنى تاۋلاپ چىقىدۇ» دېگەن ھېكمەت بىلەن ياشاپ كېلىۋاتىمەن.

«بۇگۈن» كى مەخپىي سىردىن چىۋەرلىك بىلەن پايدىلىنىشقا

ئى! پەرۋەردىگار ماڭا ئۆزگەرتىش مۇمكىن بولمايدىغان ئىشلارنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلالايدىغان تىنچ قەلب ئاتا قىلغايسەن.

لېيتېنانت ماكس. كرىران ئەسلىدە ناھايىتى ساغلام بىر ياش ئىدى. ئۇ قىسمدا مەجبۇرىيەت ئۆتەۋېتىپ، گىرانات پارتلاپ كېتىپ، سول بېلىكى بىلەن ئىككى پۇتىدىن ئايرىلىپ قالدۇ. بىر نەچچە ئاي تولىمۇ ئېغىر ئازاب تارتىدۇ. ھېچكىم ئۇنى بۇنىڭدىن كېيىن ئىجادىي خاراكتېرلىك تۇرمۇش يارىتار دەپ ئويلىمايدۇ.

كرىران ئېتىقادتا ناھايىتى كۈچلۈك ئادەم، ئۇنىڭ بىر ئالاھىدىلىكى جاراڭلىق كۈلكىلىرى بىلەن باشقىلارنى تەسىرلەندۈرەلەيدۇ، باشقىلارنى كۈلدۈرەلەيدۇ، ئۇ تالاپەتكە ئۇچرىغاندىن كېيىنمۇ بۇ ئالاھىدىلىكنى يوقتىپ قويمىدى. ئەلۋەتتە، ئۇنىڭمۇ ئۇمىدسىزلەنگەن ياكى قاتتىق مەيۈسلەنگەن چاغلىرى بولغان.

ئۇزۇن ئۆتمەي، كرىران يۇرتى جورجىيە شتاتىغا بېرىپ، ئىككى نۆۋەت شتات پارلامېنت يىغىنىنىڭ ئەزاسى بولدى.

كېيىن ئۇ مۇئاۋىن شتات باشلىقلىق ۋەزىپىسىگە رىقابەتلەشىپ ئوتتۇرىغا چىقىشتا مەغلۇپ بولۇپ، يەنە بىر قېتىم زەربە يېدى. شۇ ھالەتتىمۇ بەختلىك تۇرمۇشنى يەنە ئەسلىگە كەلـ

تۇردى.

ئېيتىشلارغا قارىغاندا، ئۇ پارلامېنت ئەزالىقىغا سايلانغاندىن كېيىن، قاتتىق يامغۇردا ماشىنا بىلەن ۋاشىنگتونغا كېتىۋېتىپ:

«مەن تۇيۇقسىز ئۆزۈمنىڭ كۈچىگىلا تايىنىپ ھېچنېمە قىلالمايدىغانلىقىمنى ھېس قىلدىم. ئەشۇ يامغۇرلۇق يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولدا، يۇقىرى ئاۋازدا: ئاھ، پەرۋەردىگار، ماڭا كۈچ ـ قۇدرەت ئاتا قىلغىن، ماڭا مەدەت بەرگىن! مەن گەرچە سول قولۇمدىن، ئىككى پۇتۇمدىن ئايرىلغان بولساممۇ، ئەمما مەن يەنە ساغلام روھتىن ئايرىلمىدىم، مەن يەنە تېخىمۇ كۆپ ئىشلارنى قىلىشنى ئىستەيمەن، دەپ ۋارقىرىدىم. مەن قولۇمنى ئۇزارتىپ، تېنىچلانغاندىن كېيىن ئاجايىپ بىر قۇدرەتلىك كۈچ-نىڭ ۋۇجۇدۇمدا يېڭىۋاشتىن كۈۋەجەۋاتقانلىقىنى ھېس قىلدىم. شۇندىن كېيىن، پۈت ـ قولۇمدىن ئايرىلىپ قالغان بولساممۇ، ئەمما ۋۇجۇدۇمدا غالىب بىر كۈچ جەۋلان قىلدى. ھاياتنىڭ ئەھمىيىتى، مەقسىتى ۋە كىشىلىك تۇرمۇشنىڭ خۇشاللىقلىرىنى بۇرۇنقىدىن تېخىمۇ بەك ھېس قىلىۋاتىمەن» دەپ ئۆيلىغان.

كىرىان گەرچە چاقلىق ئورۇندۇققا چۈشۈپ قالغان بولسا-مۇ، داغدام يولغان قاراپ كېتىپ باراتتى.

كېيىن ئۇ ھۆكۈمەتتىكى ئەڭ چوڭ ئاپپارات — قىسمدىن قايتقان ھەربىيلەرنى باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقلىق ۋەزى-پىسىنى ئۈستىگە ئېلىپ، ناھايىتى ياخشى ئىشلىدى. ئۇنىڭدىن كېيىن ئالاھىدە پەرق بىلەن گېئورگىيە شتاتىنىڭ باشلىقى بولدى.

ئۇ چەكسىز سەمىمىيەت، كىشىنى قايىل قىلىدىغان سۆز-لەش ماھارىتى ۋە ئوچۇق ـ يورۇق، ئاكتىپ ئېتىقاد بىلەن سانسىز كىشىلەرنى جەلپ قىلغان، مەن ئۇنىڭغا تولىمۇ قايىل.

ئەگەر مەن دوستلىرىمنىڭ ئىچىدىن ئەڭ بەختلىك ئون كىشىنى تاللىسام، ماكس. كىرىان شۇلارنىڭ ئىچىدىكى بىرسى بولىدۇ.

ئۇ قانداق قىلىپ بىر گۈزەل تۇرمۇشنىڭ مۇتەخەسسىسگە ئايلىنالىدى؟ يەنە قانداق قىلىپ غەلىبە قازىنىشتىكى تالانتلىق شەخسگە ئايلاندى؟ ئۇنىڭ دېيىشىچە ئۇ مۇنداق ئۈچ مەسلەككە ئىگە ئىكەن:

1. مەسىلىلەرنى تىرىشىپ خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلىش.

2. يەنە بىر ئىشكىنىڭ ئېچىلىدىغانلىقىنى بايقاش. مەلۇم بىر ئىشىك تاقاقلىق تۇرغاندا، يەنە بىر ئىشكىنى ئاچقىلى بولىدۇ. ئەگەر تاقاقلىق ئىشىك بىلەنلا بولۇپ كەتسەك، ئېچىلىدىغان ئىشكىنى سەزمەي قالىمىز. «مەندە يەنە تەپەككۇر قىلىدىغان كۈچ ـ قۇدرەت بار، چاقلىق ئورۇندۇقنى ھەرىكەتلەندۈرۈپ ماڭىدىغان قاۋۇل بېلەككە ئىگىمەن.»

3. ئېتىقادتىن مەدەت تىلەش. ئۇ ئازابلانغاندا ھەمىشە ئېتىقادنىڭ ياردىمىگە ئېرىشىپ بەختكە مۇيەسسەر بولغان، بۇ تەرىپىنى ئۇنى تونىغانلىكى ئادەمنىڭ ھەممىسى بىلىدۇ. قور-قۇنچلۇق قىسمەتلەرگە يولۇققان تەقدىردىمۇ قەتئىي باش ئەگ-مەيدۇ.

ئۇ چەكسىز ئاكتىپ روھقا ئىگە. «بۇگۈن» نىڭ ئۆزىگە مەنسۇپ ئىكەنلىكىنى بىلىدۇ، شۇڭا ئۇ «بۇگۈن» نى ئىگىلىيە-لىگەن ۋە «بۇگۈن» دىن چېۋەرلىك بىلەن پايدىلىنالىغان.

ئاغرىپ يېتىپ قالغان ھالەتتىمۇ، قىزغىنلىق ئوتىنى يالقۇنلىتىڭ

شەخسىنىڭ كوللېكتىپقا تىرىشىپ - تىرمىشىپ قوشقان تۆھپىسى كوللېكتىپنى گۈللەندۈرۈپ، جەمئىيەتنى ھەرىكەتلەندۈرىدۇ ھەم مەدەنىيلىكنىڭ تاكامۇللىشىشىغىمۇ بىر ئۈلۈش كۈچ قوشىدۇ.

ئان. پارسون كۇن بويى دوختۇرخانىنىڭ كېسەل كارىۋىدىن چۈشمەيتتى. يولدىشى خىمۇ كېسەل بولۇپ قالغان ئىدى. ئەر - خوتۇن ئىككىيلەن ئىنتايىن نامرات بولۇپ، ئۇلارنىڭ كەلگۈسى تولىمۇ قاراڭغۇ ئىدى. ئەمما پارسون بۇنىڭ بىلەن ئۈمىدسىزلىنىپ قالمىدى. چۈنكى ئۇ مۇنداق ئىككى مۇھىم ئىشنى ئەملگە ئاشۇرغان، ئۇ بولسىمۇ تەپەككۇر قىلىش ۋە تىلاۋەت قىلىش. مۇشۇنداق قىلسا ئۈمىدسىزلىنىپ قالمايتتى.

ئان. پارسوننىڭ كاللىسىدا بارا - بارا كونكرېت بىر ئوي پەيدا بولۇپ، ئۇنىڭغا قالتىس مۇۋەپپەقىيەتلەرنى ئېلىپ كەلدى. ئۇنىڭ بۇ ھېكايىسى «ئېتىقاد، سىياسەت» دېگەن ژۇرنالدا ئېلان قىلىنغان. بۇنى ھازىر سىلەرگە ئالاھىدە تونۇشتۇرۇپ ئۆتىمىز: مەن ئورنۇڭ شتاتىدىكى دوختۇرخانىنىڭ تۇبېركۇلىوز بۆلۈمىدە ئازابلانغانچە تۇرۇسقا قاراپ ياتاتتىم. كېسەل بولغاندىن بېرى مېنىڭ روھىي ھالىتىم بەكمۇ ناچارلىشىپ كەتكەن ئىدى. ئۆزۈمۈ- نى 40 يىلدىن بېرى ئەرزىگۈدەك بىرەر ئىش قىلىپ باقماپتىمەن

دەپ ھېس قىلدىم. تازا قۇرامىغا يەتكەن ۋاقىتلار ئەھمىيەتسىز ئىشلار بىلەن ئۆتۈپ كەتكەن ئىدى. نېمىلا ئىش قىلسام قىززىق ھېس قىلاتتىمىۇ، ئەمما ئەزەلدىن چىن نىيەت بىلەن كىرىشىپ كېتەلمەيتتىم.

كىچىك ۋاقتىمدا تۇنجى قېتىم قونچاققا كۆينەك تىكىپ بەرگەندە، كەلگۈسىدە چوڭ بولغاندىن كېيىن دۇنيا بويىچە ئەڭ داڭلىق كىيىم لايىھىلەش ئۈستىسى بولسام دەپ ئۈمىد قىلغان ئىدىم. ئۆزۈن يىللاردىن بېرى شۇنى ئارزۇ قىلىپ كېلىۋاتاتتىم. ئەمما قاچاندىن بۇيان بۇ قىزغىنلىقىمنىڭ سۇسلاپ قالغىنىنى بىلمەيمەن. كەسپىي ئارزۇلىرىمۇ تەدرىجىي سۇسلاپ، ھزىرقى خىزمىتىم مۇقىملىشىپ قالغان ئىدى. ئىلگىرىكى ھاياتىي كۈچكە ۋە گۈزەل ئارزۇلارغا تولغان ھاياتىم، ئۆزۈمگە مەنسىز تۈيۇلۇپ، ھەتتا سالامەتلىكىمۇ ناچارلىشىپ كېتىپ باراتتى. دوختۇرخاندا يېتىشتىنمۇ ئارتۇق يېگانىلىق ۋە مەنسىزلىك يوقتەك ھېس قىلدىم.

مەن ئاستا تىلاۋەت قىلىپ: «مەن قورقۇنچلۇق ھېس قىلۋاتىمەن. ئەگەر مەن بۇ يەردىن سالامەت چىقىپ كېتەلسەم، ھاياتىم بىلەن قەسەم قىلمەنكى، چوقۇم ئەھمىيەتلىك ئىشلارنى قىلىمەن» دېدىم.

تىلاۋەتتىن كېيىن، مەن تىل بىلەن ئىپادە قىلغۇسىز چەكسىز تەسەللىگە ئېرىشتىم. مەن بارلىقىمنى تەڭرىگە تاپشۇرۇپ، ئۆزۈم خۇددى ئەڭ چوڭ تىرىشچانلىق كۆرسەتكەندەك بولۇپ قالدىم. روھىي ھالىتىم يېنىكلەپ، ئۈيقۇمۇ ناھايىتى ياخشى بولۇپ كەتتى.

ئۆزۈن ئۆتمەي ئۆزۈم ياشىرىپ قالغاندەك ھېس قىلدىم.

كەلگۈسىدىكى ئىشلارغا خۇشاللىق ھېسسىياتىم ئۇرغۇپ تاشتى. ئۆزۈم قىلغان تىلاۋەتنى ئويلىساملا، ئىشەنچىم ئوت ئالاتتى. يېقىن كەلگۈسىدە ئۆزۈمگە مۇۋاپىق كەلگۈدەك ئىش تاپالايدىغان- لىقىمغا ئىشىنەتتىم.

بىر كۈنى مەن كىيىم تىكىش سىنىپىدا دەرس سۆزلەۋېتىپ، ئىلگىرىكى ئارزۇيۇمنىڭ قەلبىمنىڭ ئەڭ چوڭقۇر قېتىدا تىنىمسىز ئۆركەشلەۋاتقانلىقىنى ھېس قىلدىم. يەنە بىر كۈنى، بىر مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچۇم چوڭ قەغەز يەشىكتە زاۋۇتتا ئىشلەپچى- قارغان ئىلمە توقۇلما رەختنىڭ پۈرۈچلىرىنى ئەۋەتىپتۇ. ئەينى ۋاقىتتا، رەخت ئىشلەش ئەمدىلا دۇنياغا كەلگەن بولۇپ، تېخى بىرەر كىيىم تىكىش دۇكىنى ئىلمە توقۇلما رەختلەردىن قانداق پايدىلىنىشنى بىلمەيتتى. ئىلمە توقۇلما رەختلەرنى بىلىدىغان كىشىلەر گەرچە ئىلمە توقۇلمىنىڭ ئىستىقبالى يوق دېمىگەن بولسىمۇ، ئەمما تىككۈچىلىك ئاسان ئەمەس، دەپ قارايتتى. مەنمۇ دوستلىرىمدىن كۆپ قېتىم ئىلمە توقۇلما كەسپىنىڭ خىلىلا قىيىن ئىكەنلىكىنى ئاڭلىغان ئىدىم. ئەھۋال شۇنداق بولسىمۇ، مەن يەنىلا ھېلىقى قەغەز ساندۇقتىكى رەڭگارەڭ ئىلمە توقۇلما رەختلەرنىڭ سېھرىي كۈچىگە تاقابىل تۇرالمىدىم. ئەشۇ رەخت پۈرۈچلىرى گويا: «مېنى بىر سىناپ باقمامسىز!» دېگەن- دەك ماڭا قاراپ كۆز قىساتتى. مەن يېشىل رەڭدىكى يوغان بىر پۈرۈچنى ئېلىپ كىيىم تىكىش ماشىنىسىدا تىكىشنى سىناق قىلدىم. ھە دېگەندە تازا قاملاشتۇرالمىدىم. ھەرقېتىم يېڭىلىق ھېس قىلغاندا باشقىچە ھاياجانلىنىپ كېتەتتىم. ئاخىرى شۇنى سەزدىمكى رەختنى ئۆزۈن تارتىپ چوڭراق يىگىنىدە ماشىنىنى پۇت بىلەن ھەرىكەتلەندۈرۈپ تىكسە، ئۇنىڭ ئۇنۇمى ھەممىدىن

ياخشى بولىدىكەن. مېنىڭ بۇ خىل تىكىش ئۇسۇلۇم كىشىلەر ئارىسىغا تارقالغاندىن كېيىن، ئۆزۈم تېخى سەزمىگەن ئەھۋالدىلا، ئوقۇغۇچىلىرىم مېنىڭ «رەختنى ئۇزۇن قويۇپ تىكىش ئۇسۇلۇم» غا دىققەت قىلغان. بۇ چاغدا، كىچىك بىر شەھەردە ئولتۇرىدىغان بىر ئايال ماڭا تېلېفون بېرىپ، مېنى دوستلىرىمغا تەجرىبىكىزنى سۆزلەپ بەرسىڭىز دەپ تەكلىپ قىلدى. مەن بارسام باراي دېگەن ئوي بىلەن ماقۇل بولدۇم.

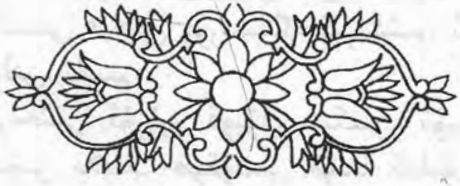
مەن ھېلىقى ئايال دېگەن يەرگە بېرىپ، 70 نەچچە ئايالنىڭ مېنى ساقلاپ تۇرغانلىقىنى بىلدىم، بۇ قېتىمقى تەجرىبە سۆزلەش نۇتۇقىدىن كېيىن بىر يىل ئىچىدە ھەر ھەپتىدە دېگۈدەك بىر قېتىم نۇتۇق سۆزلەش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈپ تۇرۇدۇم.

يېشىمنىڭ ئۇلغۇيۇشى بىلەن بىر مەھەل ئۇنتۇلۇپ كەتكەن خىزمەت ۋە ھاياتقا بولغان قىزغىنلىقىم مېنى باشقىدىن روھلاندۇرۇۋەتتى. تۇغۇلغاندىن بۇيان مەن ئاخىرى ئۆزۈم قىلمەن دېگەن ئىشنى قىلىش پۇرسىتىگە ئېرىشتىم، ئۆزۈمگە باب كېلىدىغان يولنى تاپتىم.

مەن «رەختنى ئۇزۇن قويۇپ تىكىش ئۇسۇلى» دىن ئىبارەت مەخسۇس پاتېنت ھوقۇقىنى قولغا كەلتۈردۇم ـ دە، «دەسلەپكى كىيىم تىكىشتىكى سەككىز خىل ماھارەت» دېگەن دەرسنى ئۆتۈشكە يېتەكچىلىك قىلىپ، ئوقۇغۇچىلارغا گۇۋاھنامە تارقاتتىم. ئالتە ئايدىن كېيىن تۇنجى بولۇپ، «رەختنى ئۇزۇن قويۇپ تىكىش مەركىزى» قۇردۇم. دەرس ئۆتۈشتىن سىرت، مۇستەقىل تۇردە كىيىم تىكىش قورالى، مودېل قەغەزلىرىنى ساتتىم.

ئاندىن مەن ئىلمە توقۇلما رەختلەر بىلەن كىيىم ـ كېچەك تىكىش ھەققىدە بىر پارچە كىتاب يازدىم. كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغىنى، مېنىڭ بۇ كىتابىم بىر مىليون نۇسخىدىن ئارتۇق سېتىلدى. بۇ كىتابنىڭ مۇقاۋىسىدىكى بىلەن تېلېۋىزىيىدە «ئان. پارسوننىڭ كىيىم ـ كېچەك تىكىش سىنىپى» دېگەن پروگراممۇ ئۇدا بەش يىل كۆرسىتىلدى.

كېيىن يولدىشىم خەب «كىيىم ـ كېچەك تىكىش مەركىزى» نى زەنجىرسىمان «مەركەز» گە ئايلاندۇردى. ھازىر ئامېرىكا ۋە كانادادا بۇ مەركەزدىن جەمئىي 239ى بار بولۇپ، نەچچە يۈز مىڭلىغان ئاياللار «رەختنى ئۇزۇن قويۇپ تىكىش» تېخنىكىسىنى ئۆگەنمەكتە.

شېرىن ئۇيقۇدىكى يوشۇرۇن ئىقتىدارىڭىزنى ئويغىتىڭ

سىزنىڭ ئۇيقۇڭىزدا تېخى سەرپ قىلىنمىغان، كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان ئىجادىي كۈچ شېرىن ئۇيقۇدا ياتقان بولۇشى مۇمكىن. مانا شۇ يوشۇرۇن كۈچىڭىزنىڭ ئون - تىنسىز نابۇت بولۇپ كېتىشىگە ھەرگىز يول قويماڭ.

ئادەم مانا شۇنداق مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش توغرىسىدىكى مسالىلارنى ئوقۇغانسېرى، ئۆزىنىڭ كۈچ ـ قۇدرىتىگە تاينىپ ھەرقانداق ئىشنى ئەملگە ئاشۇرالايدىغانلىقىنى ھېس قىلىدۇ.

سىز قىلىشقا تېگىشلىك ئىش، پاسسىپ ئىدىيىدىن ۋاز كېچىش، ئۆزىڭىزگە ئاكتىپ، مۇئەييەنلەشتۇرۇش پوزىتسىيىسى قوللىنىپ، ئىشەنچ تىكلەش، يەنى ئۆزىڭىزنىڭ يوشۇرۇن تالانـ تىغا ۋە ئىقتىدارىغا ئىشەنچ قىلىش.

ئىنچىكە تەپەككۇر قىلىش، تەپەككۇردىن كېيىن يەنە تىلاـ ۋەت قىلىش كېرەك. مۇشۇنداق تەپەككۇر ۋە تىلاۋەت مۆجىزە يارىتىدۇ. بۇ ئىككى ئامىلغا جاسارەت ۋە باش ئەگمەس روھ قوشۇلسا، ھەتتا ئۆزىڭىزمۇ تونۇپ يەتمىگەن ئەقىل ـ پاراسەتنى بايقايسىز ۋە بۇ خىل ئىقتىدارنى تولۇق جارى قىلدۇرالايسىز.

پەقەت مۇشۇنداق قىلغاندىلا، كۆڭلىڭىزدە قانداق ئادەمگە ئايلىنالايدىغانلىقىڭىزنى، مۇشۇنداق بىر گۈزەل كۈننىڭ مۇقەرـ رەر بېتىپ كېلىدىغانلىقىنى ئېنىق سىزىپ چىقالايسىز. ئۇ چاغقا

بارغاندا سىز چوقۇم شادلانغان هالدا: «بۈگۈن ماڭا مەنسۇپ! » دېيەلەيسىز. شۇڭا چوقۇم بۈگۈننى چىڭ تۇتۇشىمىز كېرەك. ئان. پارسون ئەسلى ئۆزىدىكى يوشۇرۇن ئىگىلىك يارىتىش ئىقتىدارىنى بىلمەيدۇ، ئەمما ئۇ بايامقى تونۇشتۇرۇشلار ئارقىلىق- لا، ئۆزىدىكى بۇ خىل ئىقتىدارنى بايقايدۇ.

ئوخشاشسىزلىق ئىچىدىكى مۇۋاپىقلىق
ھەققىي مۇۋاپىقلىق

مەغلۇبىيەت بىر ھاياتنى ئېزىۋېتىشىمۇ ياكى مۇستەھكەملەپ، تولۇقلىشىمۇ مۇمكىن.

مەن، باشلىنىشىدىنلا كۆڭۈلدىكىدەك خىزمەتكە ئېرىشىش بىر خىل بەخت دەپ قارايمەن. ئەگەر خېلى ئاساسى بار خىزمەت بىلەن شۇغۇللانسىڭىز، ئۇ سىزدىن چوقۇم خىزمەت سەۋىيىسىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈشنى تەلەپ قىلىدۇ. ئەگەر خىزمەت ئورنىڭىز تۆۋەنرەك بولسا، نەتىجە يارىتىشىڭىز تېخىمۇ ئاسانلىشىدۇ. ئۇ سىزنى تېخىمۇ كۆپ مۇۋاپىقلىيەت خۇشاللىقىغا ئېرىشتۈرىدۇ.

مەن، باستىر بولۇش سۈپىتىدە ھاياتىمدا تۆت دىنىي جەمئىيەتكە رىياسەتچى بولدۇم. ھەربىرى ئەمدىلا ئىش باشلىشى بىلەن ۋەيران بولۇش ھالىتىگە قاراپ يۈزلىنەتتى. ئەمما مەن بىر مەزگىل تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق ھەربىر دىنىي جەمئىيەتتە بۇرۇلۇش ھاسىل قىلىپ، ئۇنى ياخشى ھالەتكە يۈزلەندۈردۇم. بۇ تەجرىبىلەر مېنىڭ كەسپىي ھاياتىمدا بەختكە مەنسۇپ. ئەمەلىيەتتە، مەن ھەربىر ئادەمگە تەكلىپ بېرىپ، ئۇنىڭ ئۆڭۈشلۇق خىزمەتلەرنى تاللىغىنىدىن كۆرە، ئۆڭۈشسىز خىزمەتلەرنى تاللىغىنىغا يەتمەيدىغانلىقىنى ئېيتتىم. ئۆڭۈشسىز خىزمەت سىزنى مۇۋاپىقلىيەت قازانغۇچىغا ئايلاندۇرىدۇ. ئومۇمەن، مەن مانا مۇشۇنداق تەلەيلىك بەندە. ھەرقېتىم شەرت ـ

شارائىتى ناچار خىزمەتلەرگە يولۇققاندا، ئۇلار مېنىڭ ئالدىمدا ئەڭ ياخشى پۇرسەتكە ئايلىنىدۇ.

«ئاكتىپ تەپەككۇر» قىلغۇچى كىشى نېمىشقا قىيىن ئەھۋالدا قالغاندىمۇ ناھايىتى زور مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشەلەيدۇ؟

بۇ ئىشنى ئويلىساملا ئوتتۇرا غەربىي قىسىم شەھەرلىك مائارىپ كومىتېتى تاللاپ كۆرسەتكەن دوكتور مائارىپچى لاگا. چۈپورا كۆز ئالدىمغا كېلىدۇ.

CBS تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ «60 مىنۇتلۇق» خەۋەر-لەر پروگراممىسىدا خەۋەر بېرىپ مۇنداق دېگەن: بۇ شەھەردە 22 باشلانغۇچ مەكتەپ، بەش تولۇقسىز ئوتتۇرا ۋە ئىككى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ بار. ئەمما بۇلارنىڭ ئوقۇتۇش نەتىجىسى كۆڭۈلدىكىدەك ئەمەس، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىش سەۋىيىسى شتات بويىچە ئەڭ تۆۋەن. دوكتور چوپورا بۇ ئىشتىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، بۇ خىزمەت ئۆز ئىقتىدارىنىڭ تىرىشىش نىشانىنى باھالىيالامدۇ ــ يوق دېگەننى ئىگىلەش ئۈچۈن، ئۆزى بۇ ئىشقا بېرىپ تەكشۈرگەن، ئۇ ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش ئىقتىدارىغا ئىگە بولغاچقا، قىيىن خىزمەتلەرنى ئىشلەشنى ياقتۇرىدۇ.

ئۇنى كۈتۈپ تۇرغىنى خېلىلا پايدىسىز شارائىت ئىدى. ھەر قېتىم ئۇ مېھمانخانىدا يېتىش رەسمىيىتىنى بېجىرىشتە، پوكەيدىكى مۇلازىمەتچى چېغىدا ئۇنىڭ ئىسمىنى بىلگەندىن كېيىن، ئۇنىڭ يېغىرىغا تېگىپ: «سىزگە ئامەت تىلەيمەن، سىز چوقۇم ئىلاھنىڭ ياردىمىگە موھتاج بولىسىز» دېگەن.

ئۇنىڭ ئېيتقىشچە، جەڭگىۋارلىقىنى يوقاتقان بىر مۇئەللىم كەينى ــ كەينىدىن خىزمەتتىن يۆتكىلىشنى تەلەپ قىلغان. دوكتور شەھەر ئىچىدىكى نۇرغۇن ئادەملەر بىلەن پاراڭلىشىش

ئارقىلىق، ئۇلارنىڭ بۇ شەھەردىن ئىشەنچىسىنى يوقاتقانلىقىنى، ئۆزى تۇرۇشلۇق شەھەرگە نىسبەتەن ياخشى تەسىراتقا ئىگە ئەمەسلىكىنى ھېس قىلغان. بۇ ئېھتىمال تېلېۋىزوردا بەرگەن خەۋەر بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولۇشى مۇمكىن. ھېچكىمنىڭ بۇ جايدىكى مەكتەپ بىلەن خوشى قالمىغاندەك قىلاتتى. ھەتتا بەزىلەر ئۇنىڭغا نەسىھەت قىلىپ ۋە ئۇنى ئاگاھلاندۇرۇپ، مانا- ربپ باشلىقلىق ۋەزىپىسىنى ئۆتىمىگىن، بولمىسا «ئازار يېيىش- تىن باشقىغا ئېرىشەلمەيسەن» دېگەن.

كېيىن دوكتور چوپورا يەنە بىرەيلەننى ئۇچرىتىدۇ، ھېلىقى ئادەم دوكتورنى خىزمىتىدىن چېكىندۈرمەكچى بولىدۇ. ئۇ ئادەم- نىڭ ئۆيى باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ يېنىدا ئىدى. بىر كۈنى، ئۇ ئادەم ئىشىكنىڭ ئالدىدا پۇتا ئىچىپ ئولتۇراتتى، دوكتور چوپورا بۇ ئادەمدىن سىز بۇ رايوندىكى مەكتەپكە نىسبەتەن قانداق تەسىراتقا ئىگە دەپ سورىدى. ئۇ ئادەم دوكتورنىڭ كۆزىنىڭ ئىچىگە بىر قارىۋېتىپ، قولىدىكى پۇتىنى قويۇپ، مەكتەپكە قارىغىنىچە، قىلچە پەرۋا قىلمىغان ھالدا:

— ناۋادا بۇ مەكتەپكە ئوت كېتىپ قالسا، بىرەر چېلەك سۇمۇ چاچمايمەن،— دەپ جاۋاب بەردى. ئۇنىڭ بۇ گېپى ھەل قىلغۇچ رول ئوينىدى. دوكتور كۆڭلىدە بۇ مەكتەپتىن قەتئىي چېكىنەي، دېگەن ئوي بىلەن ئۆيگە قايتتى.

دوكتور كەچلىك تاماقتا بۇ ئىشنى ئۆيدىكىلىرىگە دەپ بەردى. ئۇ بۇ رايوندىكى مەكتەپتە قەتئىي ئۇمىد قالمىغانلىقىنى چۈشەندۈردى. ئائىلىسىدىكىلەر ئۇنىڭ گېپىنى ئاڭلاپ بەكمۇ ئېچىندى، بىر ھازادىن كېيىن ئوغلى دېدى:

— قېنى، دادامنىڭ ئىشەنچىسىنى بىر سىناپ باقايلى، سىز دائىم بىزگە قىينىچىلىقنى پۈرسەتكە ئايلاندۇرۇش كېرەك، دەيتى-

تىڭىزغۇ؟ــ دېدى.

دوكتور بالامنىڭ دېگەن گېپى توغرا دەپ قاراپ، قارارىنى ئۆزگەرتىپ، ئاشۇ ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئېلىشقا ماقۇل بولدى. دوكتور بۇ قېتىمقى تەجرىبىگە ئىگە بولۇشتا تۆۋەندىكى سۆھبەتلەرگە شاھىت بولغان:

مەن مەكتەپكە بېرىپ، ئەڭ ئاۋۋال ئوقۇغۇچىلار ۋە مۇئەللىملەر بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزدۈم. بىر كۈنى، ئەتىگەندە مەكتەپ كارىدورىدا بىر مۇئەللىمە بىلەن سۈركۈلۈشۈپ ئۆتۈپ كېتىۋېتىپ، ئۇنىڭدىن تىنچلىق سوراپ:

— چوڭىس مۇئەللىم ياخشىمۇ سىز،ــ دېدىم. مۇئەللىمە جاۋابەن:

— ياخشى دېسىڭىز ياخشى، بىراق ياخشى دەيدىغان نېمە ئىش بار دەيسىز! — دېدى.

— چۈنكى سىزنىڭ گۈلدەك چىرايىڭىزنى كۆرۈپ شۇنداق ھېس قىلىۋاتىمەن،ــ دېدىم. مېنىڭ گېپىمدىن ئۇ بىر ئاز ھەيران-لىق ھېس قىلدى. مەن ئۇنىڭ ئىنكاس قايتۇرۇشىغا پەرۋا قىلماي سۆزۈمنى داۋاملاشتۇرۇپ:

— چوڭىس مۇئەللىم، مېنىڭ ياخشى دېيىشىم بىز ئىككىمىز بۇگۈن ئوقۇغۇچىلار بىلەن بىرلىكتە خۇشال ــ خورام ئۆگىنىش قىلىشقا تەييارلىق قىلغانلىقىمىز.

ئۇ دەرگۈمان بولغان ھالدا ماڭا قاراپ قويدى.

— شۇڭا سىز بۇ كۈننى ناھايىتى گۈزەل بىر سەھەر دەپ قارىمامسىز؟ــ دەپ سوردىممەن ئۇنىڭدىن. ئۇ كۈلۈپ تۇرۇپ:

— ھە، ھەقىقەتەن شۇنداق،ــ دېدى.

پۈرسەت هامان «قىينىچلىق» يېتىپ كەلگەندەك قىياپەتكە كىرىۋالىدۇ

— قىزغىنلىق دائىم بىر ئادەمدىن يەنە بىر ئادەمگە تەسىر قىلىدۇ. ئەمما ئادەم ئۆزىدە قىزغىنلىق بولمىسا، باشقىلاردىمۇ قىزغىنلىق قوزغاش مۇمكىن ئەمەس.

قىزغىنلىقتا ئىگە بولۇش ئۇچۇن، ياخشى ئاملىنى ئىزدەش-مۇ بىر خىل ئۇسۇل. مەيلى ئەھۋال قانچىلىك ئېغىر بولۇشتىن قەتئىينەزەر، ئالغا ئىلگىرىلەش ئۇچۇن قارشى يۆنىلىشتىن ئىنچكە كۆزىتىش كېرەك. ناۋادا 20% ئوقۇغۇچى خەت تونۇمە-سا، ئۇلارنىڭ ئاتا ـ ئانىلىرىنى 80% ئوقۇغۇچى خەت تونۇيدۇ دەپ خەۋەرلەندۇرۇشىمىز كېرەك. ئاندىن 20% ئوقۇغۇچىنى قانداق تەربىيىلەش توغرىسىدا مەسلىھەتلىشىش كېرەك.

مەيلى قايسى خىل قىينىچلىق ئەھۋالدا بولۇشتىن قەتئىيە-نەزەر، مۇئەييەنلەشتۇرىدىغان تەرەپنى چىقىش قىلىش ئۇسۇل پەيدا قىلىدىغان ئەڭ ياخشى ئۇسۇل.

مەن تۇنجى قېتىم تاشلىنىپ قالغان سىنىپقا كىرگىنىمدە، ھەر خىل قىزىقىش ـ ھەۋەسلەرگە تولغان چىرايلار مەندە تولىمۇ كۈچلۈك تەسىر قالدۇردى. ئۇلار سىناقلاردا نەتىجىسى شۇنچە-لىك ناچار ئوقۇغۇچىلارمىدۇ؟ ئۇلار باشقا شەھەردىكى بالىلار بىلەن تاماما ئوخشاشمۇ؟ ئەمەلىيەتتە، مېنىڭ كۆزىتىشىمچە ئۇلارنىڭ ھەممىسى ناھايىتى ئەقىللىق. شۇنىڭ بىلەن مەن ئۇلارغا تەسىراتلىرىمنى سۆزلەپ بەردىم:

— مەن، مەن يولۇقتۇرغان باللار ئىچىدە سىلەرنى ئەڭ ئەقىللىق دەپ ئويلايمەن، مەن سىلەر بىلەن بىرگە ئۆگىنىشنى شەرەپ ھېسابلايمەن.

ئاندىن ئۇلارغا بۇ يىل ئۇلارنىڭ دەرسلەردە چوقۇم ياخشى بولۇپ كېتىدىغانلىقىنى ئۇقتۇردۇم، ئۇلارنىڭ چېھرىدە ئۈمىد ئۇچقۇنلىرى چاقناپ كەتتى. مەن مۇئەللىملەرگە مائارىپ كومىتېتىنىڭ ئۇلارنىڭ ئىقتىدارىنى مۇئەييەنلەشتۈرگەنلىكىنى، بۇ-نىڭدىن كېيىن ئەڭ چوڭ تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ يار يۆلەكتە بولىدىغانلىقىمنى ئېيتتىم.

مەن مەكتەپ مۇدىرى، يېتەكچى مۇدىر، مۇئەللىملەرگە ھەربىرىمىزنىڭ كىشىلىك ھاياتىنى ئۆزگەرتەلەيدىغان يوشۇرۇن ئىقتىدارغا ئىگە ئىكەنلىكىمىزنى چۈشەندۈردۇم.

بۇ ئۇسۇل ئۈنۈم بېرەرمۇ؟ ياكى بولمىسا تازا خەيرىلىك بولمىغان بېشارەتلىك رول ئويناپ قالارمۇ؟

نەتىجىدە ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆگىنىش نەتىجىسى تېزلا يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ جاسارىتىمۇ ئۇرغۇپ تاشىتى. ئاتا ـ ئانىلار ئىنتايىن شەرەپ ھېس قىلىپ، ھەرىيلى «شەرەپ ھەپتىلىكى» ئۆتكۈزۈپ خاتىرىلىمەكچى بولۇشتى. ئاساسلىق كوچىلاردا داغدۇغىلىق نامايىش ئۆتكۈزۈپ، ئۆز شەھىرى ۋە مەكتىپىنى ماختاشتى.

مۇشۇنداق چوڭ ئۆزگىرىشلەرنىڭ يۈز بېرىشىگە قانداق كۈچ سەۋەب بولدى؟ بۇ تولىمۇ ئاددىي قائىدە — پوزىتسىيە ھەممىنى بەلگىلەيدۇ، شۇنداقلا مەن ئويلىغان «تەسىر كۆرسىتىش قائىدىسى»نىڭ رولى بولدى.

مەيلى قانداق ئەھۋالغا چۈشۈپ قېلىشىمىزدىن قەتئىينەزەر، ھەممىدە ئاكتىپ پوزىتسىيىدە بولۇشىمىز كېرەك.

1. قىزغىنلىق بولۇش كېرەك.
2. ياخشى تەرەپنى كۆرۈش كېرەك.
3. ئەڭ ئېسىل نەتىجىلەردىن ئۈمىد كۈتۈش كېرەك.
4. «مەن ئۆزگەرتەلەيمەن» دېگەننى ئۆگىنىۋېلىش كېرەك.
5. جان ـ دىل بىلەن ئىشەنچ قىلىش كېرەك.

كونىلاردا: «بۇگۈن نېمە بولىدىغانلىقىنى تەڭرى ئۆزى بىلىدۇ» دېگەن گەپ بار. يىل دېگەن كۈن ساناپ ئۆتۈپ كېتىدۇ. ئەمما ھەركۈن ئوخشاش ئۆتمەيدۇ. شۇنداقلا ئوپمۇ-ئوخشاش ئۆتىدىغان 24 سائەتمۇ مەۋجۇت ئەمەس.

«بۇگۈن» ئېھتىمال ھەرقانداق بىر كۈندىن تېخىمۇ ياخشى پۇرسەتكە ئىگە ياكى ئادەمنىڭ ھاياتىدا ئىز قالدۇرالايدىغان ئەڭ ئېسىل پۇرسەتكە ئىگە بولۇشى مۇمكىن. بەلكىم «بۇگۈن» كەلگۈسىگە تەسىر كۆرسىتەلەيدىغان قارارلارنى چىقىرىشى مۇمكىن. شۇنىڭ ئۈچۈن ئەڭ ياخشى پۇرسەت ئېلىپ كېلىش ئېھتىمالى بولغان «بۇگۈن» نى ئېھتىياتچانلىق بىلەن قارشى ئېلىشىمىز كېرەك.

ئېسىل پۇرسەتلەرنى ئۆتكۈزۈۋەتكەن ئادەم، بۇنىڭدىن كېيىن ئىدىيىسىنى «بۇگۈن» گە توغرىلاپ، «بۇگۈن» دىن ئىبارەت بۇ يېڭى بىر كۈننىڭ مۇھىملىقىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈش كېرەك. ئۇنى سىز ئېرىشمەكچى بولغان پۇرسەت دەپ تەسەۋۋۇر قىلىڭ. بولۇپمۇ قىيىنچىلىق ئىچىدىكى پۇرسەتكە ھەرگىز سەل قارىماڭ.

ئالتۇنمۇ پارقىراپ تۇرۇپ ئۇچرىمايدۇ. كىشىلىك ھاياتتىكى پۇرسەتمۇ ئەنە شۇنداق ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە كىشىلەرگىلا ئۇچرايدۇ.

بىر نەچچە مىنۇت بىر ياشنى تامامەن ئۆزگەرتىۋەتەلەيدۇ

— مەيلى كىم بولۇشۇڭلاردىن، قەيەردە بولۇشۇڭلاردىن قەتئىينەزەر، «بۈگۈن» سىلەرنىڭ ئىنتايىن سىرلىق بىر كۈنىڭلەرگە ئايلىنىپ قالىدۇ.

مەن ئاكتىپ تەپەككۇرنى ئىشقا سېلىپ، مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشنى خالايدىغانلارغا نۇتۇق سۆزلەپ ئىلھام بېرىشتەك ناھايىتى نۇرغۇن نۇتۇق سۆزلەش پۇرسىتىگە ئېرىشكەنلىكىمدىن تولىمۇ پەخىرلىك ھېس قىلىمەن. بۇنداق نۇتۇق سۆزلەش يىغىلىشىدا بەش مىڭدىن ئونمىڭغىچە تاماشىبىن بولۇپ، مۇتلەق كۆپ سانلىق ياشلار ئىگىلەيتتى، شۇنداقلا شىركەتنىمۇ ئىشكىتىن كىرىش بېلىتى ئېلىپ بېرىپ، ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنى تەربىيىلىدى.

نۇتۇق سۆزلىگۈچىلەر ئېھتىمال ئاڭلىغان بولۇشى مۇمكىن. بەزىلەر نۇتۇقنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ھاياتىدا بۇرۇلۇش ھاسىل قىلغان. دېمىسىمۇ داغدۇغىلىق ئۆتكۈزۈلگەن نۇتۇق سۆزلەش يىغىلىشى بىر خىل ئىجادىي كەيپىيات يارىتىدۇ. ئادەمگە تەسىر كۆرسىتىپ، مۆجىزە خاراكتېرلىك كۈچ ـ قۇدرەت ھاسىل قىلالايدۇ.

ئومۇمەن، ئۇلار «ئۆزىدە مەلۇم خىل ۋەقە يۈز بەرگەنلىكى» بىلەن ئۆزىنى پۈتۈنلەي ئۆزگەرتەلەيدىغان مىساللارنى قايتا ئاڭلىغاندىن كېيىن، ئۆزىنى تېخىمۇ ئېنىق تونۇپ، ئىلگىرى

تامامەن هېس قىلىپ باقمىغان ھەر خىل ئىقتىدارنى بايقايدۇ. ئۇلار «بۇگۇن» نىڭ ئۆزىگە مەنسۇپ ئىكەنلىكىنى بىلىدۇ، ئەگەر «بۇگۇن» نى ھەقىقىي يوسۇندا چىڭ تۇتالسا، مۇۋەپپەقىيەت نىشانىغا قاراپ ئىلگىرىلىيەلەيدۇ.

بىر كۈنى كەچتە مەن ئالاھىدە تەكلىپ بىلەن چاتتا نوگاغا نۇتۇق سۆزلەشكە باردىم. ئۇچ نەپەر نۇتۇق سۆزلىگۈچىنىڭ ئىچىدە مەن ئۇچىنچى بولۇپ نۇتۇق سۆزلىمەكچى بولدۇم، شۇنىڭ بىلەن ئىككىنچى قەۋەتكە چىقىپ، باشقىلار نېمىلەرنى سۆزلەيدىكەن دەپ نۇتۇق سۆزلىگۈچىنىڭ نۇتۇقىنى ئوغرىلىقچە ئاڭلىدىم.

بۇ چاغدا بىر سەممىي ياش يول تەرەپتىكى ئورۇننى ماڭا بوشاتىپ بېرىپ، ئۆزى ئىچكىرى تەرەپتە ئولتۇردى. بىز نۇتۇق سۆزلەش باشلانغىچە بىردەم ئازادە پاراڭلىشىپ ئولتۇردۇق. ئۇ كىشى مېنىڭ نېمە ئادەملىكىمنى بىلمەيتتى.

نۇتۇق سۆزلىگۈچى سەھنىگە چىقتى. ئۇنىڭ يېنىدا ئولتۇرغان بىر ياش ئۇگدەپ قالدى ـ دە، بىردەمدىلا ئۇيقۇغا كەتتى. نۇتۇق سۆزلىگۈچىنىڭ يۇمۇرلۇق گەپلىرى مەيداندىكىلەرنى كۈلدۈرۈپ، قىقاس چىقىرىۋەتتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇمۇ ئويغىنىپ كەتتى. ئەمما بىردەمدىن كېيىن ئۇ ياش يەنە ئۇخلاپ قالدى. ئۇ نۇتۇق تۇگىگەندە چىلىنغان چاۋاك ئاۋازىدىن ئويغىنىپ كېتىپ، ماڭا: — ياخشى سۆزلىدى — دېدى.

مەن ئەسلىدە ئۇنىڭغا: «سىز قانداق بىلىسىز»؟ دېمەكچى ئىدىم، ئەمما دەرھال گېپىمنى ئۆزگەرتىپ:

— ئۇنىڭ كەينىدىن سۆزلەيدىغان كىشى تېخىمۇ ياخشى سۆزلەيدۇ. ئۇ ئۆزىنىڭ تەجرىبىلىرىدىن ئۆتكەن مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش مەخپىيىتىنى سۆزلەپ بېرىدۇ. مۇۋەپپەقىيەت قازىنىمەن

دەيدىغان ئادەم ئۇنىڭ نۇتۇقىنى ئاڭلىسا، بولۇپمۇ كەچكىچە ئۇخلاپ ئولتۇرىدىغان ئادەم ئاڭلىسا، چوقۇم ئۆزىنىڭ بۇ خىل بىپەرۋا پوزىتسىيىسىنى ئۆزگەرتىدۇ، بۇنداق مىساللار ناھايىتى كۆپ. ئاشۇ ئادەملەر ئوتتەك قىزغىنلىق بىلەن ناھايىتى زور مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرگەن،ــ دېدىم.

ئۇ جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى:

— مەن چوقۇم كۆڭۈل قويۇپ ئاڭلايمەن.

مېنى ھەيران قالدۇرغىنى، ئۇ كېيىنكى مەيداندىكى نۇتۇقىنى ھەقىقەتەن كۆڭۈل قويۇپ ئاڭلىدى. ھېلىقى نۇتۇق سۆزلىگۈچى ھە دېگەندىلا، بۇ مۇگدەپ ئولتۇرىدىغان ياشنى جەلپ قىلدى. نۇتۇق سۆزلىگۈچى يۇقىرى ئاۋازدا:

— بىر نەچچە مىنۇت ئىچىدىلا ھاياتقا بېكىۋاشتىن تۇغۇلىسلەر ــ دە، يوشۇرۇن ئەقىل ــ پاراسەتكىلار جانلىنىپ كېتىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن نۇتۇقنى كۆڭۈل قويۇپ ئاڭلىشىڭلار كېرەك، تەقدىر «بۇگۈن» سىلەرگە قول پۇلاڭلاتماقتا،ــ دەپ سۆزلەيتتى.

بۇ قېتىم ھېلىقى ياش مۇگدىمەي، قەددىنى تىك تۇتۇپ ئاڭلىدى. ھەربىر ئېغىز سۆزنى تولۇق ھەزىم قىلىپ، 40 مىنۇت مىدىر ــ سىدىر قىلماي قۇلقىنى دىڭ تۇتۇپ ئاڭلىدى. نۇتۇق ئاخىرلاشقاندا ئۇ ئۆز ــ ئۆزىگە: «چوقۇم ئاۋۇ كىشى بىلەن كۆرۈشۈپ قولىنى بىر تۇتۇۋالاي، ئۇ مېنى ئۆزگەرتتى» دېدى.

ئۇ مەندىن ئۆزىرىخاھلىق سوراپ، ئالدىمدىن ئۆتۈپ، يۈگۈرگىنىچە ئىككىنچى قەۋەتتىكى مۇنبەرگە چىقىپ كەتتى.

كېيىن مەن بۇ ياش بىلەن قايتا كۆرۈشەلمىدىم. بىر نەچچە كۈن ئۆتكەندىن كېيىن، ئەينى ۋاقىتتا نۇتۇق سۆزلىگەن كىشىدىن بۇي ــ بەستى 183 سانتىمېتىر كېلىدىغان، سېرىق

چاچ يىگىتنىڭ ئۇنىڭ ئالدىغا يۈگۈرۈپ بېرىپ قىزغىنلىق بىلەن قول ئېلىشىپ كۆرۈشكەن ـ كۆرۈشمىگەنلىكىنى سورىغىنىمدا، ئۇ مۇنداق جاۋاب بەردى:

— ھەقىقەتەن ئاشۇنداق بىر يىگىتنى ئۇچراتتىم. ئۇ يىگىتنىڭ دېيىشىچە، ئۇنىڭ ۋۇجۇدىدا قانداقتۇر بىر ئىش يۈز بەرگەنمىش، ئۇ ئاشۇ كۈندىكى ئىشنى ھەرگىز ئۇنتالمايدىكەن.

مەن ئۇ ياشنى ئەڭ ياخشى بىر ئۇلۇغ قىلدىم. ئەگەر قەلبلەرنى ھەقىقىي تۇردە تۇتاشتۇرغىلى بولسا، قىسقا ۋاقىت ئىچىدە بەرگەن ئىلھام بىلەن «بۈگۈن» نى چىڭ تۇتقىلى بولىدۇ ھەم ئىلگىرىكى مەغلۇبىيەتچىلەرنى تامامەن ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ. ئەمما ھەل قىلغۇچ رول ئويناىدىغان ئاشۇ قىسقا دەقىقىلەر- نىڭ ئالدىمىزدا قاچان پەيدا بولىدىغانلىقىنى بىلىشكە ئامالسىز- مىز. ئاشۇ ئېسىل پەيتلەر بېتىپ كەلگەن ھامان ئۇنى چىڭ تۇتۇپ، ئۆزىمىزنىڭ تەقدىرىنى ئۆزگەرتىشىمىز كېرەك.

بۇنداق مۇۋەپپەقىيەت قازانغان كىشىلىك ھاياتنىڭ مەقسە- تىنى، ھەرقانداق چاغدا، ھەرقانداق بىر كۈنى باشلاشقا بولىدۇ. سىز مۇشۇ كىتابنى ئوقۇۋاتقان كۈندىن باشلاپ دەرھال ھەر- كەت قوللانسىڭىزمۇ بولىدۇ.

ھەربىر قوللانغاندا پەقەت يېتەرلىك ئىلھام ۋە ئېنىق مەقسەت بولسىلا، چوقۇم ئۆزىڭىزنىڭ يوشۇرۇن ئىقتىدارىنى تەل ـ تۆكۈس جارى قىلدۇرۇپ، قالتىس ئېسىل نەتىجىلەرنى ۋۇ- جۇدقا كەلتۈرەلەيسىز.

پۈتۈنسىيە ھەممىنى بىلگىلەيدۇ!

يەتتىنچى باب مەغلۇبىيەتنى يېڭىش

— «ئۈمىدسىزلىنىشتەك قورقۇنچلۇق كېسەل»نى داۋالاشنىڭ مەخپىي رېتسېپى

«ئۇمىدسىزلىنىشنى يېڭىش» نىڭ سىرى

ئۇمىدسىزلىنىش كەيپىياتىنى يېڭىش ئونچە ئاسان ئەمەس. بۇنىڭ سىرى: ئاۋۋال ئۇمىدسىزلىنىش، چۈشكۈنلىشىش سەۋەبىنى ئىگىلەش، روھىي ھالەتنىڭ ئاسان ئۆزگىرىدىغانلىقىنى تونۇپ يېتىش.

ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشىلەرنىڭ ئۇمىدسىزلىنىدىغان چاغلىرىمۇ بولامدۇ؟

ئەلۋەتتە بولىدۇ، ئۇمۇ ئادەم ـ دە! ئادەمنىڭ كەيپىياتى كۆتۈرەڭگۇ، ياخشى بولىدىغان چاغلارمۇ، چۈشكۈن، ناچار بولىدىغان چاغلىرىمۇ بولىدۇ. ئەمما ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە كىشىلەر مەڭگۈ ئۇمىدسىزلەنمەيدۇ، چۈنكى ئۇلار ئۇمىدسىز كەيپىياتقا قانداق مۇئامىلە قىلىشنى بىلىدۇ. ئادەمنىڭ ھېسسىياتى تۇراقلىق بولمايدۇ. يورۇقلۇق بىلەن قاراڭغۇلۇق، يۇزەكىلىك بىلەن چوڭقۇرلۇق، خۇشاللىق بىلەن غەم ـ قايغۇ گىرەلىشىپ، دەۋرىي خاراكتېرلىك ئۆزگىرىپ تۇرىدۇ. ئادەم، ئەگەر ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە بولسا، ئۆزىنىڭ ئېڭى بويىچە روھىي ھالىتىنىڭ دەۋرىيلىك ئۆزگىرىشىنى كونترول قىلىپ تۇرىدۇ. روھىي ھالەت تۆۋەن بولغان چاغلاردا ئىشلارنى بىراقلا رەت قىلۋەتمەي، ئىدىيىنى پائال كونترول قىلىپ، ئىمكان بار ئۇنى ياخشى تەرەپكە تارتىش كېرەك. شۇنداق قىلغاندا، ئادەم ئۇمىدسىزلىك پاتقىقىغا پېتىپ قالغان تەقدىردىمۇ، ئۇمىدسىزلىك ئېلىپ كەلگەن رېئاللىققا باش ئەگمەيدۇ ياكى ئۇنى قوبۇل قىلمايدۇ. شۇڭا ئىدىيىنىڭ كۈچ ـ قۇدرىتىگە تايىنىپ، كەيپىياتنى ئاكتىپ

ئاملىغا ئايلاندۇرۇپ، ئۈمىدسىز، چۈشكۈن ھالەتنى ئۆزگەرتىش كېرەك.

ئۈمىدسىزلىنىش كەيپىياتىنى يېڭىش ئۇنچە ئاسان ئەمەس. بۇنىڭ سىرى: ئاۋۋال ئۈمىدسىزلىنىش، چۈشكۈنلىشىش سەۋەبىنى ئىگىلەش، روھىي ھالەتنىڭ ئاسان ئۆزگىرىدىغانلىقىنى تونۇپ يەتكەندىن كېيىن، كېيىنكى قەدەمدە روھىي داۋالغۇشنىڭ قائىدىسىنى ئىگىلەش، روھىي ھالەتنىڭ دەۋرىيلىك ئۆزگىرىشىنى چۈشىنىش، ئۇنىڭدىن كېيىن، كەيپىياتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشـ ـنىڭ ئۇنۇملۇك ئۇسۇلىنى تەتقىق قىلىپ چىقىش كېرەك. كەيـ ـپىياتنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن، چوقۇم ھەر تەرەپلىمە ئىزدىنىپ، ئۆزىمىزگە پايدىلىق، ئۆزىمىزنىڭ خاسلىقىغا مۇۋاپىق كېلىدىغان ئۇسۇللارنى تېپىپ چىقىشىمىز كېرەك.

بۇ بابتا مېنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالغان، نۇرغۇن ئادەملەر ناھايىتى ئۇنۇملۇك ئىكەن دەپ ھېس قىلغان بىرنەچچە تۈرلۈك ئەمەلىي ئۇسۇل تونۇشتۇرۇلىدۇ. بۇ ئۇسۇللارنى ئايرىم ـ ئايرىم قوللىنىشقىمۇ، بىرلا ۋاقىتتا قوللىنىشقىمۇ بولىدۇ. بۇ ئۇسۇللارنى ئەمەلىي يوسۇندا قوللانغاندا، غەم ـ قايغۇنى قىزغىنلىققا ئايلانـ ـدۇرۇپ، ئۈمىدسىزلىنىشنى يېڭىدىغان ئاكتىپ ئۇسۇلغا ئېرىشەـ ـلەيمىز.

ئىرادىسىزلىك نېيىتىدىن ۋاز كېچىڭ

مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، ئۈمىدسىزلىك رېئاللىقتىن ئۆزىنى قاچۇرۇپ، ئۆزىنى مەيۇسلەندۈرىدىغان پاناھ جاي. چۈنكى ئۇ رىقابەتلىك جەمئىيەتتە قىينىچىلىقلارغا يۈزلىنىشتىن ئۆزىنى قاچۇرىدۇ. ئەگەر كىشى ئۆز تۇرمۇشىدىن ئۈمىدسىزلىكنى جان دىل بىلەن ھەيدەپ چىقىرىۋەتسە، ئۇ غەلىبە. گە قاراپ ماڭغان بولىدۇ.

ئۈمىدسىزلىنىشنى يېڭىشنىڭ بىرىنچى ئۇسۇلى، ئۈمىدسىزلىكنى يېڭەلەيدىغان ھەقىقىي قەلبكە ئىگە بولۇش، بۇ تولىمۇ ئاددىي ئۇسۇل. ئالدى بىلەن چۈشكۈن كەيپىياتنى چىن دىل بىلەن ئۆزگەرتەلەيدىغان خاراكتېر ئالاھىدىلىكىنى ھازىرلاش كېرەك.

بۇ خىل قاراشنى سىز ئېھتىمال: «كىممۇ ئۆزىنىڭ چۈشكۈن كەيپىياتىنى ئۆزگەرتىشنى خالىمىسۇن، سەگەك ئادەملەرنىڭ قايسى بىرى ئۆزىنىڭ تۇرمۇشىدىن ئۈمىدسىزلىكنى ھەيدەپ چىقىرىشنى خالىمايدۇ» دەپ ئويلاپ قېلىشىڭىز مۇمكىن.

مېنىڭ قارىشىمچە، دائىم سەگەك ھالىتىنى ساقلىيالايدىغان ئادەملەر تولىمۇ ئاز. بىز ھەر بىرىمىز مەلۇم غەيرىي ئىدراكقا ئىگىمىز. ھەر قانداق ئادەم ئىدراك ۋە غەيرىي ئىدراك دەپ ئىككى خىل پىسخىك ھالەتكە ئىگە كېلىدۇ.

ئادەم مەڭگۈ تۈز سىزىق بويىچە تەپەككۇر قىلمايدۇ. بەزىلەر مەيۇسلىكتىن پايدىلىنىپ ئۆزلىرىنىڭ مەغلۇبىيەتلىك پىسـ

خىكسىنى تولۇقلاپ، ئەمەلگە ئاشمايدىغان ئىشنى يۈرۈشتۇرۇپ كېتىدۇ. ئۇلار ئۆزىنى ئاقلاپ: «مەن ئەسلىدە ئۆزۈمدە ئۇنداق قۇدرەتتىك يوقلۇقىنى بىلەتتىم» دەيدۇ ـ دە! بۇ گەپنى كۆڭلىدىكى چوڭقۇر قېتىغا يوشۇرۇپ، ئۆز ـ ئۆزىگە تەسەللى بېرىشىدۇ.

مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، ئۇمىدسىزلىك رېئاللىقتىن ئۆزىنى قاچۇرۇپ، ئۆزىنى مەيۇسلەندۈرىدىغان بىر پاناھ جاي. شۇڭا، يېرىم مەغلۇپ بولغان ياكى پاسسىپ تەپەككۇر قىلىدىغان، كەسكىن بولمىغان ئادەمنى، ئۇمىدسىزلىكنى چىن نىيىتى بىلەن يېڭىپ كېتەلەيدۇ دەپ ئېيتىشقا بولمايدۇ. چۈنكى ئۇلار رىقابەتلىك جەمئىيەتتە قىيىنچىلىقلارغا يۈزلىنىشتىن ئۆزىنى قاچۇرىدۇ. ئۇنىڭ ئۇستىگە بەزىلەر ئازدۇر ـ كۆپتۇر ئۆزىنى پەس كۆرۈش خاھىشىغا ئىگە كېلىدۇ. بۇ خىل خاھىشى كۈچلۈك ئادەملەر كومپىيىلىك شەكىل بىلەن ئەمەس، بەلكى مەلۇم پاسسىپ تەپەككۇر شەكلى بىلەن ئۆزىنى قامچىلايدۇ، ئۆزىنى قاراڭغۇ ـ زۇلمەتلىك چۈشكۈن كەيپىيات ئىچىگە تاشلاپ قويۇشقا رازى بولىدۇ.

بۇ خىل ھەرىكەت نورمالسىزلىققا يېقىن كېلىپ قالىدۇ. ئەمما كىشىلەر ھەر قانداق ۋاقىتتا نورمال ھالىتىنى ساقلاپ قېلىشقا قادىر بولالمايدۇ. نورمال روھىي ھالەتنى ساقلاش مۇمكىن بولمايدىغان ئىشمۇ ئەمەس، ئۇ ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىشتىكى نىشانلارنىڭ بىرى.

ئەڭ مۇھىمى، ئۆزىنىڭ ئۆيى ـ پىكىرىگە ئىگە بولۇش ۋە ئۇنى تەقسىملەش، ئۆزىنىڭ ئېڭى بويىچە ھەرىكەت قىلىش. ئەگەر ئۆزىنىڭ كىشىلىك تۇرمۇشىدىن ئۇمىدسىز كەيپىياتنى جان دىل بىلەن ھەيدەپ چىقىرىمەن دەپ نىيەت قىلىدىكەن،

ئۇ غەلىبىگە قاراپ ماڭغان بولىدۇ.*MSd

ماتون. دىفرىست ئەڭ ياخشى مسال بولۇپ، ئۇ يېقىندا تىز پۈكمەس ئىرادە بىلەن مەنىۋى جەھەتتىكى كرىزىسنى يەڭگەن.

ئۇ ئۈمىدسىزلىك بىلەن ناھايىتى ئۇزۇن كۈرەش قىلغان شەخس، ئۇ كۆڭۈلسىزلىك ئىچىدىن قاراڭغۇ ئىدىيىنى قوغلاپ چىقىرىپ، ئۇ يەردە قەلبىدىكى جاراھەتنىى داۋالغان. ئەمما ئۇ ئاخىرى ئۆزىنىڭ ھەسرەتلىك تۇرمۇش شەكلىدىن بىزار بولغان. چۈنكى ئۇ روھىي جەھەتتە خاراكتېرىنى تەلتۆكۈس ئۆزگەرتەلەيدىغان ھەقىقەتنى تونۇپ يەتكەن. ئۇ مەن يازغان ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش دېگەن كىتابنى ئوقۇغان، ئەڭ مۇھىمى، ئۇ كىتابتا يېزىلغانلارنى ئەملىيەتتىن ئۆتكۈزگەن. ئاخىرى بىر كۈنى، ئۇ ئۆزى بىلەن ئۆزى كۈرەش قىلىپ «ئۈمىدسىزلىك» چاڭگىلىدىن قۇتۇلماقچى بولغان. ئۇ ئاشۇ خاراكتېرنى چىڭ تۇتۇپ تۇرۇپ، تەنتەنىلىك ھالدا:

— مېنىڭ گېپىمنى ئوچۇق ئاڭلا، مېنىڭ ھاياتىمنى سەن ئەمەس، ئۆزۈم بەلگىلەيمەن. كۆزۈمدىن يوقال، ھەرگىز يېنىمغا كەلگۈچى بولما! — دېدى.

«تەپەككۇر»نى ئوبېيكت قىلىپ تۇرۇپ، بۇنداق گەپلەرنى قىلسا، ئادەمنى ئەجەبلەندۈرىدۇ. ئەمما بۇ ھەرگىز ئەجەبلەنگۈدەك ئىش ئەمەس.

«تەپەككۇر» دېگەن ئىسمى بار جىسمى يوق نەرسە بولماي، بەلكى رېئال نەرسە. ئەگەر سىز ئەستايىدىل تۇرۇپ قايتا ئويلانسىڭىز، سىزنى ۋەيران قىلىۋېتىدىغان خاراكتېرمۇ سىزدىن داجيىدۇ. ئەگەر سىز بۇ خىل پوزىتسىيىنى تۇڭەتمىسىڭىز، بۇزغۇنچىلىق خاراكتېرىدىكى تەپەككۇر شەكلى سىزنى كېرەكتىن

چىقىرىدۇ. دىنىرىست مانا مۇشۇ ھەقىقەتنى تونۇپ يەتكەن.

بۇ ئاڭلىماقتا خۇددى قاراڭغۇدا ئىسقىرتىپ ئۆزىگە مەدەت بېرىپ ماڭغاندەك تۇيغۇ بېرىدۇ. ئەمەلىيەتتە ھەرگىز ئۇنداق ئەمەس، ئۇ ئۆزىنى قالتىس سەگىتكەنلىك بولۇپ، شەخسىنىڭ مۇستەقىل ھوقۇقىنى گەۋدىلەندۈرىدۇ، ناھايىتى ئېسىل خاسلىقىنىڭ قۇدرىتىنى جارى قىلدۇرغانلىق بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

ئۆزىنى ئىدارە قىلىش، بۇ سىز چوقۇم قىلىشقا تېگىشلىك ئىش. ئۆزىنىڭ تەپەككۇرىنى ئىدارە قىلىشنى بىلىش كېرەك. ھەر خىل ئاماللار بىلەن غۇۋا تەپەككۇرنى چەكلەپ، ئاكتىپ پوزىتسىيە بىلەن خىزمەت قىلىش كېرەك. مانا بۇ ئۇمىدسىزلىكنى يېڭىش ئۇسۇللىرىنىڭ بىرى.

چوڭقۇر تەپەككۇر قىلىش — ئۇلۇغ شەيئىلەرنى يارىتىدىغان بوّشۇك

ئون مىنۇت ئۆزىڭىزنى ھېچقانداق دەخلى ـ تەرۇزغا ئۇچراتـ مايى چوڭقۇر، ئىجادىي تەپەككۇردا بولۇڭ. ئاندىن ئى! قادىر تەڭرى ھەرقاچان بىزگەر يارىدەم بەرمەكتىسەن، ساڭا چىن دىلىمـ دىن رەھمەت ئېيتىمەن، دەڭ.

ئۇمىدسىزلىنىشنى يېڭىشنىڭ ئىككىنچى ئۇسۇلى «چوڭقۇر تەپەككۇر قىلىش». «چوڭقۇر تەپەككۇر قىلىش» ھەر كۈنى ئون مىنۇت ئېلىپ بارىدىغان، قاتتىق تاللاپ تەپەككۇر قىلىش تەرتىپى. بۇ خىل ئادەتنى توغرا، قانۇنىيەتلىك ئېلىپ بارغاندا، چوقۇم ياخشى نەتىجىگە ئېرىشكىلى بولىدۇ. بىر كۈن داۋاملاشـ تۇرۇپ، ئىككى كۈن ئارام ئالىدىغان ئىش بولسا ھەرگىز ئۈنۈمى بولمايدۇ، پەقەت ھەر كۈنى كەم دېگەندە ئون مىنۇت داۋاملاشـ تۇرسا، ئاندىن نەتىجىسىنى كۆرگىلى بولىدۇ.

بىر كۈن ئىچىدە، ھەر قانداق ۋاقىتتا، مەيلى كۈندۈزى ياكى كېچىسى بولسۇن، ئون مىنۇت «چوڭقۇر تەپەككۇر قەـ لىش» قا بولىدۇ. بۇنداق تەپەككۇر قىلىشقا ئالاھىدە ۋاقىت بەلگىلەش ھاجەتسىز. ئەمما بىر كۈندىكى 24 سائەت ئىچىدە چوقۇم ئون مىنۇتنى «چوڭقۇر تەپەككۇر قىلىش»قا سەرپ قىلىش كېرەك. بۇ ئۇسۇلنى سىستېمىلىق ھالدا ئېلىپ بارغاندا، ئۇزۇنغا قالمايلا، ئۇنىڭ ئۈنۈمىنى كۆرگىلى بولىدۇ.

ئاۋۋال ئۆيگە كىرىپ ئىشكىنى ئىچىدىن تاقاپ جايىڭىزغا

بىرىپ جىممىدە ئولتۇرۇڭ. تېلېفون كەلسىمۇ ئالماڭ، ئىشكىنىڭ قوڭغۇرىقى چېلىنسىمۇ ئاچماڭ. ئون مىنۇت ئۆزىڭىزنى ھېچقاندا-ق دەخلى ـ تەرۇزغا ئۇچراتماي چوڭقۇر، ئىجادىي تەپەككۇردا بولۇڭ. تومسۇن كارلىل شۇ يوسۇندا ئەقىل ـ پاراسەتكە تولغان تۆۋەندىكى سۆزلەرنى يېزىپ چىققان:

«چوڭقۇر تەپەككۇر — ئۇلۇغ شەيئىلەرنى يارىتىدىغان بۆشۈك»

«چوڭقۇر تەپەككۇر قىلىش»نى كونكرېت چۈشەندۈرۈڭ، بەش مىنۇت ئىچىدە پايانسىز بوشلۇقنى تەسەۋۋۇر قىلىڭ ھەم تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئويلاڭ:

ئۇلۇغ تەڭرى،

بىزنى سۆيگۈچى تەڭرى،

بىزنى پاناھىغا ئالغۇچ تەڭرى.

ئىچىڭىزدە مۇنداق دەڭ:

ئې! ھەممىگە قادىر تەڭرى ھەر قاچان بىزگە يارىدەم بەرمەكتىسەن، ساڭا چىن دىلىمدىن رەھمەت ئېيتىمىز.

ئەگەر شۇنداق دېيەلىسىڭىز، چوقۇم كۆڭلىڭىز تىنچلىنىپ قالىدۇ.

كېيىنكى بەش مىنۇتتا كۆڭلىڭىزدە كىچىككىنە ئۈمىدسىزلىكنى تەسۋىرلەپ، پايانسىز سۈكۈتكە تاپشۇرۇۋېتىڭ، شۇنداقلا بارلىقىڭىزنى سۈكۈتكە تاپشۇرۇۋەتكەندىكى ھالەتلەرنى ئېنىق كۆز ئالدىڭىزغا كەلتۈرۈڭ، بۇنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئورۇندىيالمىسىڭىز، كۆڭلىڭىزدىكى غۇۋا كۆلەڭگۈنى يوقىتالايسىز ـ دە، كۆڭلىڭىز پاللىدە يورۇپ كېتىدۇ. تەپەككۇرىڭىز قانچە سۈزۈك بولسا، ئۈمىدسىزلىكنى يېڭىشىڭ ئۇسۇلىنى شۇنچە كۆپ ئويلاپ چىقالايسىز!

باش قېتىنچىلىقىڭىزنى ئىزھار قىلىڭ

تەجرىبە تىلاۋەت قىلىش، سىردىشلارغا قەلبىنى ئىزھار قىلىش، ئۆزىمىزنىڭ ئىدراكى، ھۆكۈم قىلىش ئىقتىدارىغا تايىنىپ تەپەككۇر قىلىش كېرەك.

ئۇمىدسىزلىكنى يېڭىشنىڭ ئۇچىنچى خىل ئۇسۇلى كۆڭلىڭىز يېقىن بىرەرسىنى تېپىپ باش قېتىنچىلىقىڭىزنى ئىزھار قىلىڭ. ئۇمىدسىزلىنىش كەيپىياتى تەپەككۇرىڭىزنى بوغقاندا، ئەگەر سىز ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە كىشى بولسىڭىز مۇشۇ سەۋەبلىك تەسىرگە ئۇچراشتىن ساقلىنىپ قالالىسىز. بىرەر كىشىنى تېپىپ باش قېتىنچىلىقىڭىزنى ئىزھار قىلىسىڭىز، ساغلام ئىدىيىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشىڭىزگە تېخىمۇ پايدىلىق.

بىر كۈنى، كاتىپ ئىشخانامغا كىرىپ، بىر قىزنىڭ مەن بىلەن كۆرۈشمەكچى ئىكەنلىكىنى ئېيتتى.

—ئالدىن كېلىشىپ قويغانمۇ؟ ئۇ نېمە قىز؟ — دەپ سورىدىم. كاتىپ جاۋاب بېرىپ:

— ئالدىن كېلىشىپ قويمىغان. مەن پەقەت ئۇ قىزنىڭ ئىسمىنى بىلىمەن. ئۇ قىز يولدا كېتىۋېتىپ يولدىكى بەلگە تاختىسىدىن سىزنىڭ ئىسمىڭىزنى كۆرۈپتۇ. ئۇ قىزنىڭ دېيىشىچە ئۇ «ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش» ئىقتىدارىغا ئىگە ئىكەن، ئەمما ھازىر بىر مۇنچە باش قېتىنچىلىققا يولۇقۇپتۇ، ئۇ سىزنىڭ ياردەم بېرىدىغانلىقىڭىزغا ئىشىنىپ كەپتۇ، دېدى.

— ھە، شۇنداقمۇ؟ قېنى، كىرسۇن، پاراڭلىشىپ باقاي.

هېلىقى قىز زېرەكلىك بىلەن:
— سىزنىڭ مەن بىلەن ئالدىن كېلىشىپ قويمايلا كۆ-رۈشكەنلىكىڭىزگە رەھمەت، مەن ئەھۋالنى قىسقىلا چۈشەندۈ-رەي، ماڭا تەكلىپ بەرسىڭىز، تەكلىپىڭىزنى ئاڭلاپلا قايتىمەن، — دېدى.
ئۇ قىزنىڭ گەپ سۆزلىرىدىن گەرچە ناھايىتى ئوچۇق — يورۇق قىز ئىكەنلىكى چىقىپ تۇرسىمۇ، ئەمما ئۇنىڭ كۆزلىرى ئۇنىڭ دىلىدىكى غەشلىكنى يوشۇرۇپ قالالمىغانىدى. ئۇنىڭ دېيىشچە، ئاكتىپ كىشىلىك پوزىتسىيىگە ئىگە كىشىگە ئايلا-نىش ئۈچۈن ناھايىتى تىرىشىپ ئۆگىنىپتۇ،ئەمما، نۇرغۇن قە-يىنچىلىقلارغا دۇچ كەپتۇ، بۇ قېيىنچىلىقلارنى يېڭىش ئۈچۈن شۇنچە تىرىشقان بولسىمۇ، ئۆزىدىكى ئۇمىدسىزلىك سەۋەبىدىن غەلىبە قىلالمايلا قالماي، ئاكتىپ پوزىتسىيىسىمۇ كۆمۈلۈپ قاپ-تۇ.
ئۇ قىز يەنە:
— ئەگەر ئۇمىدسىزلىكنى يېڭەلىسەم، ئەسلى ھالىتىمگە قايتىپ كېلىشىمگە ئىشىنىمەن، شۇنىڭ بىلەن ئىشلارنىمۇ راۋان بىر تەرەپ قىلالايمەن،— دېدى.
مەن مۇنداق دېدىم:
— قېنى، كۆڭلىڭىزدىكىنى ئېيتىڭ، مەن سىزگە ياردەم بېرىمەن، بېشىڭىزنى قاتتۇرۇۋاتقان مەسىلىنى ئېنىقراق ئۇقاي، ئۇنى ياخشى ھەل قىلىشىڭ ئۈسۈللىرىنى بىرلىكتە تېپىپ چىقىمىز.
شۇنىڭ بىلەن ئۇ خۇرسىنغان ھالدا ئۆزىنىڭ باش قېتىنـ-چىلىقىنى بىرمۇبىر سۆزلەپ بەردى. ئۇ گەپلەرنى ناھايىتى رەت — رېتى بىلەن بايان قىلاتتى، ئالدىدا دېگەن گەپلىرىنى پەقەت

تەكرارلىمايتتى. مېنىڭچە، ئۇ تەپەككۇرى چوڭقۇر كىشىلەردىن بولۇپ، ئاۋام تاپشۇرغان زور مەسئۇلىيەتلىك خىزمەتنى ئۈستىگە ئالغانىدى.

بىز يېرىم سائەتچە پاراڭلاشقاندىن كېيىن، ئۇ سائىتىگە بىر قاراپ قويۇپ:

— ۋاي ـ ۋۇي، سىزنىڭ كۆپ ۋاقتىڭىزنى ئالدىم، تولىمۇ خجىلمەن، سىزنىڭ نۇرغۇن ياردەمىڭىزگە ئېرىشتىم، تۇنجى قېتىم كۆرۈشۈپلا ماڭا ئىنتايىن سەمىمىي مۇئامىلە قىلدىڭىز، مەن بۇنى مەڭگۈ ئۇنۇتمايمەن،— دېدى.

ئۇ گېپىنى تۈگىتىپلا قانداق تېز كىرگەن بولسا شۇنداق تېز چىقىپ كەتتى.

مەن ئۆزۈمنىڭ ئۇنىڭغا نېمە قىلىپ بەرگىنىمنى بىلمەيمەن. بىر هازادىن كېيىن ئۆزۈمنىڭ ئۇنىڭ گېپىنى ئەن قويۇپ ئاڭلاش شەكلى بىلەن ئۇنىڭغا ياردەم بەرگەنلىكىمنى بىلدىم. چۇنكى ئۇ ماڭا ئېچ ـ قارنىنى تۆكۈۋېلىپ يېنىكلەپ قالغانىدى.

ئۇمىدسىزلىك كەيپىياتى كۆپىيۈېرىپ جۇلقىڭىزنى چىقىرىپ، ئاكتىپ پوزىتسىيىڭىزنى ۋەيران قىلاي دېگەندە ئىش بىلدىغان، ئاكتىپ پوزىتسىيىدىكى بىرەر كىشىنى تېپىپ، ئۇنىڭغا ئېچ ـ قارنىڭىزنى تۆكۈڭ. ئەگەر روهىي هالىتىڭىز ساغلام بولىدىغان بولسا، ئۇمىدسىز، پاسسىپ ئىدىيىلەر سىزنى ئاۋارە قىلالمايدۇ.

بىرنەچچە يىلدىن كېيىن، بىر قېتىملىق نۇتۇق سۆزلەش يىغىنىدا، هېلىقى قىز مەن بىلەن پاراڭلىشىش ئۈچۈن ئۇزۇن ئۆچىرەتتە تۇرۇپتۇ، ئۇ ئەينى ۋاقىتتىكى ئەهۋالنى ئەسلەپ: «ئۇ كۈنى سىز مېنى كىرىزىستىن قۇتۇلدۇرۇپ چىقتىڭىز، هازىر ئىشلىرىم ناهايىتى ئوڭۇشلۇق كېتىپ باردۇ» دېدى.

خۇددى بۇ مسالغا ئوخشاش، پەقەت باشقىلارغا «دەرت تۆكۈش» شەكلى بىلەنلا ئۇمىدسىزلىك كەيپىياتىنى تۇغدۇرمەيسىز، ئەمما ئىچ - باغرىمىزدىكى گەپنىڭ ھەممىنى تۆكۈۋېتىش، ھەقىقەتەن پايدىلىق.

مەيۈسلۇك كەيپىياتىنى ئۇنۇملۇك تۇغدۇرۇشتىكى ئۇچ ھېكمەت: 1. تىلاۋەت قىلىش، 2. سۆزلەش، 3. تەپەككۇر قىلىش.

بۇ تەڭرىگە تىلاۋەت قىلىپ، قەلبىمىزدىكى بارلىق دەردلەرنى تۆكۈۋېتىش ياكى چۈشىنىدىغان كىشىگە قەلبىنى ئىزھار قىلىش دېگەنلىك. ئۆزىمىزنىڭ ئىدراكى، ھۆكۈم قىلىش ئىقتىدارىغا تايىنىپ تەپەككۇر قىلىش كېرەك.

بۇ يەردىكى مەخپىي سىر، باشقىلارغا باش قېتىنچىلىقىمىزنى سەممىيلىك بىلەن سۆزلەپ بېرىش، ھېسسىياتقا بېرىلمەسلىك، ئىدراكقا تايىنىپ قەلبىمىزدىكى ئۇمىدسىز ئوي - خىيالنى تازىلاپ چىقىرىۋېتىش، شۇنداق قىلغاندىلا، ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلغىلى بولىدۇ.

«ئاكتىپ ھەربىكەتكە كېلىش» ئوخشۇشسىزلىقنى تاقابىل تۇرۇشنىڭ ياخشى رېتسېپى

ھەرقانداق كوللېكتىپنىڭ تەرەققىياتىغا ئوخشاشلا ئىشلارنى تەپەككۇر قىلىپ تۇرۇشمىز كېرەك. بولمىغۇر خىيالىي يىغىلىشلارنى، كىشىنى مەيۇسلەندۈرىدىغان روھىي كەيپىيات پەيدا قىلىدىغان ئوخشاشلىقنى كوللېكتىپنىڭ سېپىگە قويۇشنى ياكى ئونىڭدىن ۋاز كېچىشنى ئۆزىمىز قارار قىلىشىمىز كېرەك.

مېنىڭ بىر دوستۇم بولىدىغان، ئۇ كەينى ـ كەينىدىن كەلگەن كوللېكتىپلارغا ئۇچراپ كەتتى. ئەمما ئۇنىڭ ئېتىقادى تولىمۇ كۈچلۈك بولغاچقا، ئۆزىگە كەلگەن ئازاب ـ ئوقۇبەتلەرگە قەتئىي تىز پۈكمەس ئىرادە بىلەن مۇئامىلە قىلدى. ئۇ تەمكىنلىك بىلەن تەپەككۇر قىلىشنى بىلىدۇ، ئىشلىرى يۈرۈشمىسە، كەيپسىزلىنىپ ھەرگىز باشقىلارنى ئەيىبلەپ يۈرمەيدۇ. قىيىنچىلىقلارنىڭ سەۋەبىنىڭ ئۆزىدە ئىكەنلىكىنى ئويدان بىلىدۇ.

ئۇ:

— ئادەم ئۆز ئۆمرىدە ھامان بىرنەچچە قېتىم ئازاب ـ ئوقۇبەتلەرگە يولۇقىدىغانلىقىنى تونۇپ يېتىش كېرەك، — دەيدۇ.

ئۇ ئۆزىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالىنى قەتئىي ھەم ئىدراكى ھالدا كۆزىتىپ، دادىللىق بىلەن ئۆزىنىڭ سەۋەنلىكلىرىنى تەھلىل قىلىپ، ئاندىن ئۆزىدىكى پاسسىپ ئامىللارنى بىر ـ بىرلەپ

تۇگەتتى.

دېمىسمۇ ئۇ ئەقللىق كىشىلەر قىلالايدىغانلىكى ئىشلار-نىڭ هەممىسىنى قىلدى. ئەمما ئۇمىدسىزلىكمۇ ئۇنى قويۇۋەتمەي چىڭ يېپىشتى. ئۇ ئاستا ـ ئاستا، ئۇمىدسىزلىككە تەسلىم بولدى. ئۇمىدسىزلىك ئىدىيىسى ئۇنىڭ يۈرىكىنى قامال قىلىپ، ئۇنىڭ تەۋرەنمەس ئېتىقادىنى چىرىتىشكە باشلىدى. بۇ چاغدا ئۇ تۈيۈقسىز «تۇزىتىش هەرىكىتى»نى قوللاندى. مەيلى قايسى خىل مەغلۇبىيەتلىك هالەتتىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن بولسۇن، چوـ قۇم كۆتۈرەڭگۈ روھ، ئېتىقادنى سىناق قىلىپ بېقىشنى يېتەكچى قىلغان هالدا تۇزىتىش هەرىكىتىنى قوللىنىش كېرەك. بۇ يەردىـ كى مۇهىم هالقا «هەرىكەت»تە. پەقەت توغرا هەرىكەت قوللانـ غاندىلا خاتالىقنى تۇزەتكىلى بولىدۇ. بۇ نۇقتا تولىمۇ مۇهىم. مەسىلە ئۆزىمىزدە نېمە يۈز بەرگەنلىكىدە ئەمەس، بەلكى ئۆزدـ مىزدە يۈز بەرگەن مەسىلىنى قانداق تونۇشتا. مەسىلەن: هېسـ سىياتقا بېرىلمەسلىك بولسا پاسسىپ بولماي، بەلكى ئاكتىپ ئوبيېكتىپ بولىدۇ، توغرا تەپەككۇر قىلغاندا، قەيسەر ئىرادە بىلەن ئوڭۇشلۇش هەرىكىتىنى قوللانغىلى بولىدۇ.

هەر كۈنى كۆڭلىمىزگە تايىن بولغان ئىشلارنى تەپەككۇر قىلىپ تۇرۇشىمىز كېرەك. بولمىغۇر خىياللار يىغىلىۋەرسە، كـ شىنى مەيۈسلەندۈرىدىغان روهىي كەيپىيات پەيدا قىلىدۇ، شۇڭا بۇنداق ئىشلارنى كۆڭلىمىزگە سىلىپ قويۇشنى ياكى ئۇنىڭدىن ۋاز كېچىشنى ئۆزىمىز قارار قىلىشىمىز كېرەك.

بۇ مېنىڭ دوستۇم چىقارغا ئەمەلىي خۇلاسە. ئۇ ئۇمىدـ سىزلىككە جار سىلىپ:

— مېنىڭ يېنىمدىن نېرى كەت!— دېگەن.

نەتىجىدە هەقىقەتەن شۇنداق بولدى. ئەلۋەتتە قارشىلىقلا

ئۇچرىشىمۇ مۇمكىن. مۇشكۇل ئەھۋاللارغا پەقەت قەتئىي بويسۇنماس ئىرادە بىلەن يۇزلەنگەندىلا، ئۇمىدسىزلىكنى يەڭگىلى بولىدۇ. ئۇ كۆرەڭلىگەن هالدا:

— مېنىڭ قوللانغىنىم تامامەن ئاددىي ھەم قەدىمىي ھەرىكەت. مەن ھېچنېمىنى تەپەككۇر قىلمايدىغان ئادەملەردىن ياكى ئۆزىنى ئۆزى مەيۇسلەندۇرىدىغان كىشىلەردىن ئىنتايىن بىزار. مەن پەقەت ھەرىكەت، ھەرىكەت، يەنە ھەرىكەت قىلىش: تۇزىتىش ھەرىكىتىنى ئېلىپ بېرىش كېرەك دەپلا ئويلايمەن، — دېدى.

— ماڭا قانداق ھەرىكەت قوللانسام بولىدىغانلىقىنى ئېيتىپ بېرەمسىز؟ تۇزىتىش ھەرىكىتى دېگەن زادى قانداق بولىدۇ؟ دېدىممەن ئۇنىڭغا ئىلتىجا قىلىپ.

ئۇ ئالدى بىلەن جىسمانىي ھەرىكەت قوللانغان.

ئۇ ئەمدى يەنە مەيۇسلىنىپ يۇرۇۋەرمەيدىغان بولدى. ئۇ چىدەپ: «مەن نېمە ئۈچۈن بۇ ھالغا چۈشۈپ قالدىم؟» دەپ ئويلايتتى. ئۇ سىرتلارغا چىقىپ تىنماي ماڭاتتى ياكى سۇ ئۈزۈشكە باراتتى ۋە ياكى بېرىپ گولف توپ ئوينايتتى. ئۇنىڭ بۇ ھەرىكىتى تەپەككۇرنى بوغۇپ تۇرغان چوڭ مەركىزىي نېرۋىگە بولغان بېسىمنى تۇگىتىپ، ئۇنى تەپەككۇر قىلىشتىن ھەرىكەت قىلىشقا ئېلىپ بارىدى.

ئۇزۇن ئۆتمەي ئۇنىڭ كاللىسى سەگەكلىشىپ، روھىي ھالىتىمۇ بارا ـ بارا ياخشىلاندى. قان ئايلىنىشى راۋانلىشىپ، يۈرەك ئىقتىدارىمۇ كۈچەيدى. ھەر خىل ئىجادىي پىكىرلەر كاللىسىدا بىخ ئۇرۇشقا باشلىدى. بىر كۈنى ئۇ ناھايىتى شادلانغان هالدا:

— مەن ئۇمىدسىز كەيپىياتتىن قۇتۇلدۇم، — دېدى.

ئۇ ئىلگىرىكى جانلىق ھالىتىگە قايتىپ كەلگەندى. گەرچە ئۇ بۇنى ناھايىتى ئۇزۇن ۋاقىت ئىچىدە ئەمەلگە ئاشۇرغان بولسىمۇ، ئەمما بۇرۇنقى جانلىق، تېتىك ھالىتىگە تەسەۋۋۇر قىلىدىغان تېز قايتىپ كەلدى.

پەقەت كۆچلۈك تۇزەش كۈچىگە ئىگە ئاكتىپ ھەرىكەت قوللانغاندىلا، ئىشلارنى ياخشىلاش ئىمكانىيىتىگە ئېرىشتۇرگىلى بولىدۇ. بەدەن ھەرىكەت قىلىشقا ئۆتكەندىن كېيىن، روھىي ۋە تەپەككۇر جەھەتتىمۇ روشەن ھالدا ياخشىلىنىش بولىدۇ. ئۇ ھەر بىر مەسىلە ۋە قىيىنچىلىقلارغا يۈزلەنگەندە، ھەر بىر ئىشنى تەپەككۇر قىلغاندا، بۇلار ئۇنىڭغا نۇرغۇن نەرسىلەرنى ئۆگىتەتتى. بۇ چاغدا ئۇمۇ مەن دائىم نەقىل كەلتۈرىدىغان «ھەر قانداق قىيىنچىلىقلارنىڭمۇ ئۆزىگە خاس ئارتۇقچىلىقلىرى بولىدۇ» دېگەن ھېكمەتتە ئېيتىلغان تەپەككۇر پەلسىسىگە يەتكەندى.

ئۇ جاپا ـ مۇشەققەت ۋە راھەت ـ پاراغەتتە بىللە بولۇش دېگەن ھەقىقەتنى چۈشەنگەندىن كېيىن، ئىشلارنىڭ ئۇنچە ئوسال ئەمەس ئىكەنلىكىنى بىلدى. ئەھۋاللارمۇ ئۇنىڭغا نىسبەتەن ياخشىلىنىشقا قاراپ ماڭغاندەك قىلاتتى. ئۈمىدسىز، پاسسىپ پوزىتسىيىدىن پەيدا بولغان دەرمانسىزلىق تۇيغۇسى، ئاكتىپ پوزىتسىيە ۋە ھەرىكەت تەرىپىدىن نەلەرگىدۇر غايىپ بولغاندى.

جاپا ـ مۇشەققەت، قىينىچلىق، نامراتلىق — «ئۇچ بۇيۇك ئۇستاز»دۇر

بىرەر قىيىن ئىشقا يولۇققاندا ئۇنىڭ ناچار تەرىپىنىلا ئويلىماسلىق.
باشقىلارنى ۋە ئۆزىنى سۆيۈش.
تىلاۋەت قىلىش، ئىشەنچ باغلاش، يولغا قويۇش، ئىنسانىيەتنى سۆيۈش، بۇ ئارقىلىق ئۆلۈغ شەخسلەردىن بولۇپ چىقىش ئۈچۈن ھەرقايسى جەھەتلەردىن يېتىلىش.

ئالدىنقى بابلاردا ئېيتتىم، مەن ئاددىي خىزمەتكە ئېرىشەلمەسلىكىمنى بەخت ھېسابلايمەن، دەپ.

مەن تۆت دىنىي جەمئىيەتتە ۋەزىپە ئۆتىگەن، يەنە كېلىپ ۋەزىپەم تولىمۇ ئېغىر، مۇخلىسلارمۇ ئاز ئىدى، دىنىي جەمئىيەتنىڭ تەرەققىيات ئاساسى ئاجىز بولۇپ، ناچار ئەھۋالدا تۇرۇۋاتاتتى. ئەمما ناچار ئەھۋاللارنىڭمۇ ئۆزىگە چۈشلۈق ئارتۇقچىلىقى بولىدۇ. بۇ چاغدا بىزگە يۇقىرىغا قاراپ ماڭماقتىن باشقا يول يوق ئىدى. مەن بۇ يەردە مۇشۇ ئەمەلىيەتنى ئالاھىدە تەكىتلەيمەن.

ناۋادا شەرت ـ شارائىتى ياخشى خىزمەتلەرگە ئېرىشكەنىدە، چوقۇم تىرىشىپ ئۇنى قوغداپ، پۈتۈن زېھنىنى ئىشقا سېلىپ قانداق قىلغاندا تېخىمۇ يۇقىرى ئۆرلەش توغرىسىدا باش قاتۇرۇش كېرەك. ماڭا نىسبەتەن، ھەر قانداق خىزمەتتىن ئېرىشكەن قانائەت تۇيغۇم، ئوڭۇشسىز ياكى كەينىگە قاراپ ماڭغان خىز-

مەتكە مەسئۇل بولۇپ، مۇشۇ خىزمەتنى ياخشىلاپ، گۇللەپ ياشنىتىشتىن ئىبارەتكەن قانائەت تۇيغۇمغا يەتمەيدۇ. شۇڭا مەن ئۆزۈمنى تولىمۇ بەختلىك ھېس قىلىمەن.

ئەلۋەتتە، مەن شۇنىمۇ ئېتىراپ قىلىمەنكى، ھەر بىر دىنىي جەمئىيەت ماڭا ناھايىتى چوڭ ئۇمىدسىزلىكلەرنى ئېلىپ كەلـ دى. ئەمما مەن ھەر قېتىم ياخشى ئادەملەرگە ئۇچراپ تۇردۇم، ئۇلارنىڭ ۋۇجۇدىدىن نۇرغۇن نەرسىلەرنى ئۆگەندىم. مەن ئاكـ تىپ تەپەككۇر قىلىش ئۇسۇلىنى مانا مۇشۇنداق تەجرىبىلەردىن خۇلاسىلە چىققانمەن.

جاپا ـ مۇشەققەت، قىينىچىلىق، نامراتلىق بولسا ئۇچ مۇنەۋۋەر ئۇستاز. كۆز ـ قۇلقى ۋە قەلبى ئارقىلىق بۇ ئۇچ ئۇستاز بىلەن ئۇچراشقان ئادەم ناھايىتى بەختلىك. ئۇلار بۇ ئۇچ ئۇستازدىن چوقۇم ئىنتايىن قىممەتلىك نەرسىلەرنى ئۆگىنىـ ۋالالايدۇ.

مەن جاپا ـ مۇشەققەتلىك مۇھىتتا مۇنداق تۆت تۈرلۈك قىممەتلىك تەجرىبىنى ئۆگەندىم ھەم دائىم بۇلار ئارقىلىق ئۇـ مىدسىزلىكنى يېڭىپ كەلدىم. بۇ تۆت تۈرلۈك تەجرىبە مۇنۇلار:

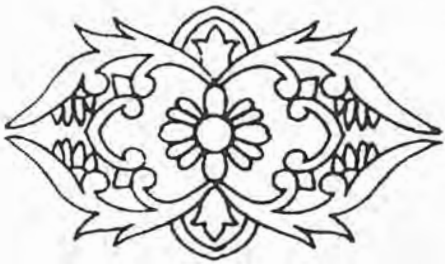
1. بىرەر قىيىن ئىشقا يولۇققاندا كەچكىچە ئۇنىڭ ناچار تەرىپىنىلا ئويلىماسلىق.

2. باشقىلارنى ۋە ئۆزىنى سۆيۈش.

3. چوڭ ـ چوڭ ئىشلارنى ئويلاش كېرەك. تىلاۋەت قىلىش، ئىشەنچ باغلاش، يولغا قويۇش، ئۇلارنى سۆيۈش، بۇ ئارقىلىق ئۇلۇغ شەخسلەردىن بولۇپ چىقىش ئۈچۈن ھەر قايسى جەھەتلەردىن يېتىلىش.

4. ئىشەنچ باغلاش، كەلگۈسىگە، ئۆزىمىزگە ئىشەنچ باغلـ شىمىز كېرەك.

ئاكتىپ تەپەككۇرغا ئىگە ئادەملەرمۇ ئادەم، ئەلۋەتتە، بەزىدە ئادەم چۈشكۈنلىشىپ كېتىدىغان ئەھۋاللارمۇ بولىدۇ. خۇددى، يۇقىرىدا بايان قىلىپ ئۆتكىنىمدەك، ھەر قانداق ئادەم كەيپىياتىنىڭ ياخشى ـ يامانلىق ياكى ھېسسىياتىنىڭ ئۆزگىرىش تەسىرىگە ئۇچرايدۇ. ئەمما ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە كىشى تەپەككۇر ئىقتىدارى ۋە مەنىۋى ئىقتىدارىنى چىنىقتۇرۇپ، ھەر قانداق ئەھۋالدا ئۆزىنىڭ تەپەككۇر ئۇسۇلىنى يوقىتىپ قويمايدۇ. ئۇلار ئۆزىنى ھېسسىيات بىلەن ئەمەس، بەلكى ئەقلىي ئىدراك بىلەن تۇتۇپ تۇرىدۇ. شۇڭا ئۇلار گەرچە تاسادىپىي قايغۇ ـ ھەسرەتلەرگە مۇپتىلا بولسىمۇ، ئەمما ساغلام ئەقىل ۋە ئوبيېكتىپ پوزىتسىيىگە تايىنىپ، ئۈمىدسىزلىكنى يېڭىپ، ئۆنى ئوڭۇشلۇق بىر تەرەپ قىلىدۇ. ھەر قانداق مەغلۇبىيەتلەردىن ئۈمىدسىزلەنمەيدۇ ۋە ئۇنىڭدىن ۋاز كەچمەيدۇ. ئۇ مەغلۇبىيەتنى ئاسانلا ئۇنتۇپ قېلىنچىلىقلارغا جەڭ ئېلان قىلىدۇ.

پوزىتسىيە دەمىنى بىلگىلىنۇ!

سەككىزىنچى باب تىلنىڭ قۇدرىتى

— «ئاكتىپ تىل» خاراكتېر ۋە ھاياتىگىمىزنى مۇكەممەللەشتۈرىدۇ

هەرگىز «سوغۇق سۇ سېپىدىغان سۆز»نى قىلماڭ

بىزنىڭ ئىشلىرىمىزنى مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىتىدىغان تىللارنى قەلبىمىزدىن تازىلاپ، قەبرىگە دەپن قىلىۋېتەيلى!

«ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان» ئادەملەر تىلنى قانداق تاللاپ ئىشلىتىشنى بىلىدۇ. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىگە تەسىر يەتكۈزىدىغان پاسسىپ تىللارنى (مەسىلەن: قىلالمايمەن، مۇمكىن ئەمەس دېگەنگە ئوخشاش) ئىشلەتمەيدۇ، ئۇلار كاللىسىدىن بۇ خىل تىللارنى پۈتۈنلەي تازىلاپ چىقىرىۋەتكەن.

پاسسىپ تىل سىزنىڭ پاسسىپ ئىدىيىگە ئىگە ئىكەنلىكىڭىزنى ئىسپاتلاپلا قالماي، بەلكى سىزگە يامان تەسىر ئېلىپ كېلىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئەڭ مۇھىمى ئاكتىپ تەپەككۇرىمىزدىن پاسسىپ تىللارنى سەگەك چىقىرىۋېتىپلا قالماي، بەلكى ئادەمنى مەغلۇبىيەتكە ئېلىپ بارىدىغان تىللارنى ئۇنتۇپ كېتىشىمىز كېرەك.

مەلۇم بىر گۈرۇھ بىر پارچە يەر سېتىۋېلىپ، ئۇ يەرگە كۆلمىي كەڭرەك ئاممىۋى ئەسلىھەلەرنى سالماقچى بوپتۇ، بىراق ئۇلارنىڭ ئىچىدە بەزىلەر پىلاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ـ ئاشۇرالماسلىق ھەققىدە شۇبھىلىنىپ قاپتۇ. ئۇلار كەچكىچە: «ناۋادا تېخىمۇ كۆپ قوللاپ ـ قۇۋۋەتلەشكە ئېرىشەلمىسەك»، «ئەگەر تېخىمۇ كۆپ مەبلەغ بولغان بولسا»، «ئەگەر بۇنداق بولسا، ئەگەر ئۇنداق بولسا...»، «ئىشقا ئاشمايدۇ» دېگەن گەپلەرنى

قىپتۇ، جاھاندا ئىشلارنى مەغلۇبىيەتكە سۆرەيدىغان بۇنداق «ئەگەر، ئەگەر» دېگەن سۆزدىنمۇ ئارتۇق تەمسىز سۆز بولمىسا كېرەك. بۇ گۈرۈھتىكى يەنە بەزىلەر: «ئۇ ئىشنى ئىشقا ئاشۇرالمايمىز، ئۇ مۇمكىن ئەمەس، بۇمۇ بولمايدۇ، ئۇنىمۇ ئىشقا ئاشۇرالمايمىز» دەپ ئادەمگە سوغۇق سۇ سېپىدىغان سۆزلەرنى قىپتۇ. يەنە بەزىلەر ناھايىتى كەسكىن ھالدا: «ئۇ ئىش مۇمكىن ئەمەس»، «مەيلى قانداقلا قىلمايلى، ئىشقا ئاشۇرۇش مۇمكىن ئەمەس، بۇمۇ بولمايدۇ، ئۇمۇ مۇمكىن ئەمەس» دېگەندەك كەشىنىڭ دېمىنى سىقىدىغان پاسسىپ سۆزلەرنى ئەزۈەيلىگىلى تۇرۇپتۇ.

ئەمما بۇ چاغدا يېڭىلىق يارىتىپ ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان بىرەيلەن ئىنتايىن ياخشى بىر لايىھەنى ئوتتۇرىغا قويىدى.

ئۇ مەبلەغ سالغۇچىلارنىڭ بىرى بولۇپ، سېخىيلىق بىلەن مەغلەغ چىقىرىپ، بىر پارچە يەر تەلەپ قىلغاندا، ھېچكىم قارشى چىقماپتۇ. ئۇ ھېلىقى يەرنى «قەۋرىستان» لىقا ئىشلىتىمەن دېگەندە، كىشىلەر كۆزلىرىنى چەكچەيتىپ داڭقېتىپ قاپتۇ. ئۇ ئاشۇ يەرنىڭ چەت ـ چۆرىسىنى قۇرۇق تام بىلەن ئېتىپ، ئۇنىڭ ئىچىگە ئوچ قەۋرە تېشى قاتۇرۇپتۇ. كىشىلەر ئاخىرەتلىك ئىشلارنى ئۆتكۈزگەندە يىغىلىپ، ئۇنىڭ قەۋرە تېشى ئوچۇن ئۆتكۈزگەن يوپۇق ئېچىش مۇراسىمىغا قاتنىشىپتۇ. بىرىنچى قەۋرە تېشىدا «ئەگەر» دېگەن خەتلەر كىشىلەرنىڭ كۆزگە چېلىقىپ تۇرىدىغان بوپتۇ.

— شۇنداقمىكىن دېگەنگە ئوخشاش بىزنىڭ ئىشلىرىمىزنى مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىتىدىغان تىللارنى مۇشۇ يەرگە دەپنە قىلىۋەتتىم، مۇشۇ يەرگە مەڭگۈ بەند بولۇپ كەتسۇن!» دېدى ئۇ

تەمكىنلىك بىلەن. ئۇ ئىپادىلىمەكچى بولغان، مەنىسى تولىمۇ چوڭقۇر بۇ ھېكمەتنى كىشىلەر قەلبىگە نەقىشتەك ئويۇپ قويغا-نىدى.

كېيىن بۇ گۈرۈھ كىشىلەرنى ھاڭ ـ تاڭ قالدۇرىدىغان ئالەمشۇمۇل نەتىجىلەرنى ياراتتى، بۇ «ئاكتىپ تەپەككۇرغا ئىگە» ئادەملەرنىڭ پاسسىپ، مەغلۇبىيەتلىك تىللارنى قەلبىدىن پۈتۈنلەي تازىلاپ، قەبرىگە دەپنى قىلىۋەتكەنلىكىنىڭ سەرمايىسى!

«كېينكى قېتىم» بىزگە يەنە بىر يول ئېچىپ بېرىڭ

كىشىنىڭ نىيىتى ـ ئىقبالى شۇ كىشىنىڭ پوزىتسىيە ۋە ئۇ شەخسىدە ئەكس ئېتىپ، ئۇنىڭ مۇۋەپپەقىيىتى ۋە مەغلۇبىيىتىنى بەلگىلەيدۇ.

مەشھۇر روھىي كېسەللىكلەر دوختۇرى سىمەيرى. بوراندىنىڭ دېيىشىچە، ئۇنىڭ كېسەللىرىنىڭ ئىچىدە: «ئەگەر، ئۇ ئىشنى قىلمىغان بولسام...» ياكى «پەقەت شۇنداق قىلغان بولسام...»، «ئەگەر قانداق» دېگەن ئەمەلىيەتكە ياتمايدىغان سۆزلەرنى قىلىشنى ياقتۇرىدىغان كىشىلەر كۆپ ئىكەن.

دوكتور بوراند تەسەۋۋۇرغا مۇراجىئەت قىلىش ئۇسۇلى بىلەن خۇشاللىنارلىق ئۇنۇم ھاسىل قىلدى. دوكتور ھەر بىر كېسەلنىڭ تەسەۋۋۇرىنى قاناتلاندۇرۇپ، خاتىرىسىدىن «ئەگەر قانداق» دېگەن سۆزنى چىقىرىپ تاشلاپ، ئاندىن «كېينكى قېتىم» دېگەن سۆزنى كىرگۈزۈشكە يېتەكچىلىك قىلدى. شۇڭا بىز چوقۇم بۇنداق يېڭى سۆزلەرگە قۇلاق سېلىپ، يەتمەكچى بولغان نىشانىمىزغا يېتىپ، شۇ يەردىكى شادلىق تۇيغۇسىدىن بەھرە ئېلىشنى بىلىشىمىز كېرەك.

مانا مۇشۇنداق تەسەۋۋۇر ئارقىلىق داۋالاش ئۇسۇلىنى قوللانغاندا، «ئەگەر، قانداق» دېگەن پاسسىپ قاراشنى ئۇنۇملۇك تۇردە تۇگىتىپ، «كېينكى قېتىم» دېگەن ئاكتىپ ئىشەنچكە ئېرىشكىلى بولىدۇ.

كىشىنىڭ نىيىتى ـ ئىقبالى شۇ كىشىنىڭ پوزىتسىيە ۋە

ئىشەنچسىزلىك ئەكس ئېتىپ، ئۇنىڭ مۇڭۇپپەقىيەت ۋە مەغلۇبىيەتتىنى بەلگىلەيدۇ. كەچكىچە «ئەگەر ئاشۇنداق قىلغان بولساق» دەپ ئاللىقاچان ئۆتۈپ كەتكەن، قىممىتىنى يوقاتقان ئىشلارنى ئەسلەش، قىلچە ئەھمىيىتى يوق ئۈمىدسىز ھەرىكەتتۇر.

يەنە مەسىلەن: ئەگەر ئۇ پاي چېكىنى سېتىۋالغان بولسام، ئەگەر ئۇ چاغدا ساتمىغان بولسام، ئەگەر ئۇ خىزمەتنى ئىشلىگەن بولسام، ئەگەر يولدىشىمغا غەزەبلەنمىگەن بولسام، ئەگەر ئايالىمنى خورلىمىغان بولسام... دېگەن گەپلەرنى قانچە قېتىملاپ ئەزۆەيلىگىنىڭىزنى ئويلاپ باقتىڭىزمۇ؟

«ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان» كىشىلەر، ئۆزىنىڭ گۇناھىنى باشقىلارغا ئارتىپ قويىدىغان مەسئۇلىيەتسىزلىكنى ھەرگىز قىلمايدۇ. شۇنداقلا «ئەگەر شۇنداق قىلغان بولسام» دېگەن پاسسىپ خىياللارنىمۇ سۈرمەيدۇ. ئۇلار تېخىمۇ ساغلام، تېخىمۇ ئاكتىپ، ئۈمىدكە تولغان ئويلاردابولۇپ، «كېيىنكى قېتىم» دېگەن ھاياتىي كۈچكە تولغان گۈزەل ئارزۇلاردا بولىدۇ؛ بۇ گۈزەل ئارزۇلار ئۇلارنى ئالەمشۇمۇل نەتىجىلەرگە ئېرىشتۈرىدۇ.

ئەگەر ئۇلار قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلارنى ياخشى قىلالمىسا ياكى قىلمايدىغان ئىشلارنى قىلىپ قويۇپ خاتالىق سادىر قىلسا، ئۇ خاتالىقلاردىن ۋاز كېچىپ، كۆڭلىدە: «كېيىنكى قېتىم تېخىمۇ ياخشى قىلىمەن، تېخىمۇ زېرەكلىك بىلەن ھەرىكەت قىلىمەن، كېيىنكى قېتىمدا تېخىمۇ ياخشى ھۆكۈم قىلىش ئىقتىدارىغا ئىگە بولىمەن» دەپ ئويلايدۇ.

«كېيىنكى قېتىم» دېگەن سۆز، ئالغا ئىلگىرىلەش، يۇقىرى ئۆرلەشنى مەقسەت قىلغان بولىدۇ. «ئەگەر ئاشۇنداق قىلغان بولسام» دېگەن ئوي، ئۆتكۈزگەن خاتالىق ۋە مەغلۇبىيەتلەرگە ئېسىلۋالغانلىق بولىدۇ. ئۇنى ھەر قانچە ئويلىغان بىلەنمۇ ئەسلىگە كەلتۈرگىلى بولمايدۇ.

قارا قويۇن «ئۇلۇغۋار غايە ـ جەسۇرانە ئىرادە»نى ھېچنېمە قىلالمايدۇ

«ئەگەر»، «قىلالمايمەن»، «مۇمكىن ئەمەس»... دېگەنگە ئوخشاش پاسسىپ سۆزلەر بىزگە ھۇجۇم قىلىپ كەلسە ئۇنى «كېيىنكى قېتىم»، «مۇمكىن»... دېگەندەك ئاكتىپ ئىبارىلەر بىلەن قارشى ئېلىشىمىز كېرەك.

يازنىڭ ئاخىرلىرى لوس غەربىي يايلاقتىكى بىر دىنىي جەمئىيەتنىڭ كەچلىك زىياپىتىدە، داكتا شتاتىدىكى بىر دېھقان بىلەن ئۇچرىشىپ قالدۇ. لوس مەملىكەت ئىچىدىكى دىن تارقىتىش ئۆمىكى دىنىي مەزھەپ كومىتېتىنىڭ پالاتا باشلىقى ئىدى. ئۇ دىنىي جەمئىيەتنىڭ كېڭەش يىغىنىدا سۆز قىلدى. كەچلىك زىياپەتتە، ئۇ ھېلىقى دېھقاننىڭ ئۇدۇلىغا كېلىپ ئولتۇرۇپ، ئۇنى پاراڭغا تۇتىدۇ. دېھقان ئانچە جىق گەپ قىلمايتتى، شۇڭا لوس نىڭ پارىڭغا ئانچە قېتىلىپ كېتەلمىدى. لوس ئۇنىڭ قانداق تېمىدىكى پاراڭغا قىزىقىدىغانلىقىنى بىلمەيتتى، شۇڭا ئۇ دېھقاندىن:

— بۇ يىل ھوسۇلنى قانداقراق ئالدىڭىز؟ — دەپ سورىدى.

— تازا ياخشى ئەمەس، ھېچقانچە ھوسۇل ئالمىدىم، ئەمما نېمىلا بولمىسۇن ھەر ھالدا 10% ھوسۇل بار، شۇغىنىسى ئاكام قۇرۇق قول قالدى.

لوس تولىمۇ ھەيران بولغان ھالدا:

— ئۇ نېمە ئۈچۈن؟ — سورىدى.
— قارا قۇيۇننىڭ كاساپىتى بولمامدۇ. ئون مىنۇت ئىچىدىلا ھەممىنى توزىتىۋەتتى، — دېدى ئۇ سۈكۈتكە چۆمگەن ھالدا.
— سىز شۇنداق ئېغىرچىلىقلارغا قانداق تاقابىل تۇردىڭىز؟
— سىز مېنى قانداق قىلدىڭىز دېمەكچىمۇ؟ — دېدى ئۇ بىر پەس شۈككىدە بولۇپ، — قانداق قىلاتتىم دەيسىز، مەن پەقەت ئۇلارنى ئۇنتۇپ كېتىشكە تىرىشتىم.
بۇ ئادەم كۆپ يىللاردىن بېرى تەبىئەت بىلەن ئورتاق تۇرمۇش كەچۈرۈپ كېلىۋاتاتتى. بوران ـ چاپقۇن، ئىسسىق ـ سوغۇق ۋە قارا قۇيۇن بىلەن بىرگە ياشاپ، مول ھوسۇل ئالغان چاغلىرىمۇ، قەرزگە بوغۇلۇپ قالغان ۋاقتلىرىمۇ بولغان. ئۇنىڭ خىزمىتى بىزگە نازۇ ـ نېمەتلەرنى ئاتا قىلىۋاتقان مۇشۇ زېمىنگە قارىۋۇللۇق قىلىش ئىدى. بۇ مۇنەۋۋەر دېھقان قارا قۇيۇن ئېلىپ كەلگەن ئاپەتنى كىشىلىك ھاياتتىكى قۇتۇلغىلى بولمايدىغان بىر پاكىت دەپ قاراپ، ئۇنى قوبۇل قىلغانىدى. ئۇ ھەرگىز «ئەگەر قارا قۇيۇن چىقمىغان بولسا» دەپ ئويلىمىغانىدى ھەم ئاھ ئۇرۇپ، ھەسرەت چەكمىگەن، بەلكى كېيىنكى قېتىم تېخىمۇ ياخشى مول ھوسۇل ئېلىشنى نىيەت قىلغانىدى. مەيلى قانداق ئەھۋالغا چۈشۈپ قالمىسۇن، ئۇ ھەرگىز تىز پۈكمەي، ئۇزلۇكسىز ئالغا ئىلگىرىلەپ، يېڭىۋاشتىن ئىش باشلايتتى. ئۇ ئاكتىپ پوزىتسىيىگە، ئۇلۇغۋار غايىگە ئىگە بولۇپ، بارلىق قىيىنچىلىقلارغا باتۇرلۇق بىلەن يۈزلىنەلەيدىغان كىشىلەردىن ئىدى. ئۇ بۇ دۇنيادا ياخشىلىقنىڭ ھامىنى يامانلىق ئۇستىدىن غالىب كېلىدىغانلىقى، بىر كۈن بولمىسا بىر كۈنى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش

ئۇسۇلىنى تېپىپ، قىينىچىلىقلارنى چوقۇم يەڭگىلى بولىدىغانلىقىنى بىلەتتى.

«ئەگەر»، «قىلالمايمەن»، «مۇمكىن ئەمەس»... دېگەنگە ئوخشاش پاسسىپ سۆزلەر بىزگە ھۇجۇم قىلىپ كەلسە قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ بۇ چاغدا «كېيىنكى قېتىم»، «مۇمكىن»... دېگەنگە ئوخشاش ئاكتىپ تىللار بىلەن قارشى ئېلىشىمىز كېرەك.

بۇ سۆزلەرنى ئېغىزدا دېمەك ئاسان بولغىنى بىلەن، ئەمەلىيەتتە كۆرسىتىش تولمۇ قىيىن، ئەمما سىز ئېگىلمەيسىز ـ سۈنمايسىز تىرىشىسىڭىز، ئاكتىپ تەپەككۇرغا، قەتئىي ئىشەنچكە ئىگە بولسىڭىز، ئاداققى غەلىبىنى قولغا كەلتۈرەلەيسىز.

ئاندىن كېيىن كەڭ قورساقلىقنى ئۆگىنىۋالسىڭىز، قارىماققا بۇزغۇنچىلىق خاراكتېرىدىكى نەرسىلەرنىڭ ئىجادچانلىق تەرىپىگىمۇ ئىگە ئىكەنلىكىنى چۈشىنىۋالسىز. دەسلىپىدە بۇزغۇنچىلىق خاراكتېرىگە ئىگە دەپ بىلگەن ئىشلار پۈرسەتكە ئايلىنىپ، سىزگە ھەقىقىي مەنپەئەت ئېلىپ كېلىدۇ.

ئىشلار ئوڭۇشلۇق بولمىغاندا، يەنىلا مۇمكىن بولىدۇ دەپ ئەقىدە بويىچە مۇئامىلە قىلساق، ياخشى نەتىجە بېرىدۇ. شۇڭا ئۈمىد، ئارزۇ ياكى نىشان بىتچەت بولغاندا، ئۇنىڭ ئىچىدىن يورۇقلۇق ئىزدىشىمىز كېرەك. ئېھتىمال شۇلار ئىچىدىن ئەڭ ياخشى پۈرسەت تېپىلىپ قېلىشى مۇمكىن.

كالتەك توپ ماهىرى مودىكاي...

ئۇ بىر ئېتىقادلىق ئىخلاسمەن ئائىلىدە چوڭ بولغان، كىچىكىدىنلا ئۆزىنىڭ ئىقتىدارىنى جارى قىلدۇرغاندا ھەرقانداق قىيىنچىلىقلارنى يېڭەلەيدىغانلىقىغا ئىشەنگەن. ئۇ ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە كىشى بولۇپ، تەخىرگە بولغان چىكسىز ئىخلاسى ۋە تەۋرەنمەس ئېتىقادى بىلەن كىشىلىك ھاياتتا يېڭىش قىيىن بولغان مەسىلىلەرنى يەڭگەن.

سىز كالتەك توپ بىرلەشمىسىدىكى ئەڭ ياخشى ماھىر مودىكاي. بوراندىنىڭ ھېكايىسىنى ئاڭلىغانمۇ؟ ئۇنىڭ ئائىلىسى ئىنتايىن نامرات بولسىمۇ، ئەمما باشقىلارغا ئوخشاش ئۆزىنى ھەقىقىي نامرات دەپ قارىمايتتى. ئۇ كىچىكىدىنلا كالتەك توپ بىرلەشمىسىدىكى ماھىرلاردىن بولۇپ چىقىشنى نىيەت قىلىپ، ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدىلا ئۆزىنىڭ بۇ جەھەتتىكى تالانتىنى نامايان قىلغانىدى.

ئۇ ئەينى ۋاقىتتا يۇرتىدىكى بالىلارغا ئوخشاش دېھقانچىلىق مەيدانىدا ئىشلەيتتى. بىر كۈنى، ئۇنىڭ قولىنى ماشىنا قىسۋېلىپ، ئۇنىڭ بارمىقىنى ئۈزۈۋېتىدۇ، ئوتتۇرا قولىمۇ زەخمىلىنىدۇ.

ئەگەر پاسسىپ تەپەككۇردىكى ئادەم بولغان بولسا چوقۇم: «كالتەك توپ ئوينايدىغان ئۈمىدىم پۈتۈنلەي بەربات بولدى، ئەگەر ئۇ كېلىشمەسلىك يۈز بەرمىگەن بولسا بەك ياخشى بولاتتى، قولۇم بۇنداق بولۇپ قالغان تۇرسا، ئەمدى قانداقمۇ

كالتەك توپ ئويۇنيالايمەن، ئارزۇ ـ ئارمانلىرىم تۇرخۇندىن چىققان تۇتۇندەك ھاۋاغا توزۇپ كەتتى، ئەمدى ئارزۇيۇمغا يېتىشىم مۇمكىن ئەمەس» دەپ ئۆمىدسىزلەنگەن بولاتتى.

ئەمما بۇ ئۆسمۈر بۇنداق ئويلىمىدى، بۇنداق دەپمۇ يۈرمىدى. ئۇ بۇ رەھىمسىز رېئاللىقنى پۈتۈنلەي قوبۇل قىلىپ، ئەڭ زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، قالغان بارماقلىرى بىلەن كالتەك توپ ئويناشنى مەشىق قىلىپ، يەرلىك كالتەك توپ كومانداسىنىڭ ئۆچ قورغان ماھىرىغا ئايلاندى.

بىر كۈنى، مودىكاي ئۆچ قورغاندىن بىر قورغانغا توپ ئۇرغاندا، كامانداۋ دىرېكتورى بىر قورغاننىڭ كەينىدە تۇرۇپ، تېز سۈرئەتتە ئايلىنىپ كېلىۋاتقان توپنىڭ چىرايلىق ئەگرى سىزىق ھاسىل قىلىپ بىر قورغاندىكى ماھىرنىڭ توپ خالتىسىغا كىرگەنلىكىنى كۆرۈپ، ھەيران بولغان ھالدا:

— مودىكاي، سەن تۇغما كالتەك توپ ماھىرى ئىكەنسەن، توپنى ياخشى كونترول قىلىدىكەن، توپنىڭ سۈرئىتىمۇ تېز، ھاۋادا ئۇنداق ئايلىنالايدىغان توپنى ھەر قانداق توپ ئۇرغۇچى ماھىر كالتەك بىلەن توسىيالمايدۇ، دېدى.

مودىكاي ئۇرغان توپنىڭ سۈرئىتىمۇ تېز، ھاۋادا لەيلەپ، بۇلۇڭ ھاسىل قىلىپ، قارشى تەرەپنىڭ توپ خالتىسىغا چۈشكەن، توپ ئۇرغۇچى ماھىر كەلگەن توپقا تاقابىل تۇرالمىغان. مودىكاي كەينى ـ كەينىدىن ئۇرغان ئۆچ توپ بىلەن رېكورت يارىتىپ، ئامېرىكا كالتەك توپ ساھەسىدىكى ئەڭ ياخشى ماھىرلارنىڭ بىرى بولۇپ قالغان.

كالتەك توپ ئۇنىڭ ماشىنا ئۇزۇۋۈتكەن كۆرسەتكۈچ بارمىقى بىلەن قايرىلىپ كەتكەن ئوتتۇرا بارمىقىدا باشقىلار بىلەن ئوخشىمايدىغان بۇلۇڭ ۋە ئايلانما ھاسىل قىلالىغان.

ئۇنداقتا، ئۆسمۇر مودىكاي قانداق قىلىپ بۇ بەختسىزلىكـ
نى ئۆزى سۆيگەن كەسىپىنىڭ پايدىلىق ئامىلىغا ئايلاندۇرالىدى؟
ئۇ بىر ئېتىقادلىق ئىخلاسمەن ئائىلىدە چوڭ بولغان، كىچىكىدىنلا ئۆزىنىڭ ئىقتىدارىنى جارى قىلدۇرغاندا ھەر قانداق قىيىنچىلىقلارنى يېڭەلەيدىغانلىقىغا ئىشەنگەن. ئۇ ئاكتىپ پوـ زىتسىيىگە ئىگە كىشى بولۇپ، تەڭرىگە بولغان چەكسىز ئىخلاـ سى ۋە تەۋرەنمەس ئىشەنچى بىلەن كىشىلىك ھاياتتا يېڭىش قىيىن بولغان مەسىلىلەرنى يەڭگەن.
چۈنكى ئۇ «ئەگەر ئاشۇنداق بولسا»، «قىلالمايمەن»، ياكى «مۇمكىن ئەمەس» دېگەن پاسسىپ تىلنى ئۆز ئېڭىدىن پاكىز تازىلىۋەتكەنلىكى ئۈچۈن، مەشھۇر كالتەك توپ ماھىرىغا ئايلىنالىغان.
بۇ ھېكايىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن سىز ئېھتىمال: «مەن مودىكاي. بوراندىغا ئوخشاش ئالاھىدە ئىقتىدار ئىگىسى ئەمەس، ئۇنداق بەختسىزلىككە يولۇقسام، ئورنۇمدىن قايتا تۇرالمايمەن» دېيىشىڭىز مۇمكىن. ئېسىڭىزدە بولسۇن، مودىكاينىڭ قولى زەـ خىملەنگەندە، ئۇمۇ ئالاھىدە بىر ئادەم ئەمەس ئىدى.
ھەر قانداق ئادەمنىڭ ۋۇجۇدىدا تېخى ئۆزىمۇ چۈشىنىپ يېتەلمىگەن ئاجايىپ ئىقتىدار يوشۇرۇنۇپ ياتقان بولىدۇ. بۇ يەردىكى ئەڭ مۇھىم نەرسە ئېغىزدىن «كېيىنكى قېتىم»، «قىلالـ مايمەن» «مۇمكىنلىك ئېھتىمالى بار» دېگەن ئىجادچانلىققا ئىگە سۆزلەرنى چىقىرىش. سىزمۇ «ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچى» ئەقىللىق كىشىلەرگە ئوخشاش ئېغىزىڭىزدىن ھەرگىز «ئەگەر ئاشۇنداق بولسا»، «قىلالمايمەن»، «مۇمكىن ئەمەس» دېگەن پاسسىپ سۆزلەرنى چىقارماڭ.

«ئىشەنچ» مۆجىزە تۇغدۇ

زامانىۋى تېببىي بىلىملەردىن ھالقىپ كېسەل داۋالاش يېكى روھىي ھادىسە قاتارلىقلار ھازىر مۆجىزە دەپ قارىلىۋاتىدۇ، بۇ- لار كەلگۈسىدە چوقۇم ئىلىم - پەن بىلىملىرىنىڭ تەركىبىي قىسـ- مىغا ئايلىنىدۇ. ئەمما ئەڭ ئاخىرىغا بارغاندا ئېتىقاد يەنىلا بار- لىق ئىلىم - پەن قانۇنىيەتلىرىنى يارىتىشنىڭ ئاساسى بولۇپ قالىدۇ.

سىز ئۆزىڭىزگە ئالەمشۇمۇل مۇۋەپپەقىيەتلەرنى ئېلىپ كې- لىدىغان — «مۆجىزە» دېگەن سۆزنى ئېسىڭىزدە چىڭ تۇتۇڭ. «ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچى» كىشىلەر ھەر قانداق مۇشكۇل ئىشلارنىڭ ياخشى بولۇپ كېتىشىگە، ئۇنىڭدا مۆجىزە يۈز بېرد- شىگە ئىشىنىدۇ.

بىر «پاسسىپ تەپەككۇر قىلغۇچى» ئەر بىلەن «ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچى» ئايال توي قىلغان. ئۇلار كۆپ قىسىم ئائىلىلەرگە ئوخشاش، تازا بىر ئوڭۇشسىز دەۋرده ياشىغان بو- لۇپ، ئائىلىسى تولىمۇ نامراتچىلىقتا ئۆتكەن. ئېرى دائىم غۇدۇ- راپ:

— ئەگەر بۇ قېتىمقى قېينىچىلىقنى يېڭەلسەڭ كەلگۈسـ- ده يەنە ئۈمىد بار، ئەمما بۇ مۇمكىن ئەمەس، دېگەن. ئەمما ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە ئايالى ئېرىنىڭ گېپىي بىلەن قارىمۇ قارشى ھالدا:

— بۇ مەسىلىنى بىز ھەل قىلالايمىز، ئۇ ھەرگىز چوڭ

مەسلە ئەمەس، چوقۇم قىلالايمىز، دېگەن.

ئۇلار بىر ـ بىرىگە تولىمۇ مېھرىبان بولۇپ، ئايالى ئېرىنى «ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش» تەرەپكە يېتەكلەپ ماڭغان بولۇپ، ئىككىسىنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئىشەنچ ۋە ئۇمىدۋارلىق روھى جەۋلان قىلغان. نۇرغۇن كىشىلەر كەسپىدىن ۋاز كەچكەندىمۇ، ئەمما ئېرى خىزمىتىنى تاشلىمىغان. ئايالىنىڭ ئېرىگە باغلىغان ئىشەنچى ناھايىتى چوڭ رول ئوينىغان.

ئېرىنىڭ ئىسمى ھىنرى بولۇپ، ئەنگلىيىنىڭ توقۇلما مالـ لىرىنى ساتىدىغان دۇكاندا ئىشلەيتتى. بىر قېتىم ئۇ بىر ئورام باغلاقلىق تاۋارنى يېشۇېتىپ، تاۋارنىڭ باش تەرىپىگە چاپلانغان پۇرلىشىپ كەتكەن قەغەزدىكى: «مۆجىزىنى قوغلاڭ، مۆجىزە يۈز بېرىدۇ» دېگەن خەتلەرنى كۆرۈپ. كۆڭلىدە، بۇ نېمە ئادەمدۇ؟ نېمە ئۈچۈن بۇنداق گەپلەرنى يېزىپ قويىدۇ؟ دەپ ئويلاپ، قەغەزنى ئەخلەت ساندۇقىغا تاشلۇېتىدۇ.

ئەمما ئۇنى بىر خىيال ئورىۋالدۇـدە، بۇ قەغەزنى ئايالى خايرانغا كۆرسەتمەكچى بولۇپ (ئايالى مۇشۇنداق غەلىتە ئىشـ لارغا بەك قىزىقاتتى)، ئەخلەت ساندۇقتىن ئېلىپ يانچۇقىغا سالىدۇ.

ئۇ شۇ كۈنى كەچتە ئۆيگە قايتىپ كېلىپ، يانچۇقىدىن ھېلىقى قەغەزنى ئېلىپ شىرەگە قويۇپ:

— ھەي خوتۇن ماڭا قارا بۇگۈن مەن مۇنداق بىر قىزىقارلىق ئىشقا يولۇقتۇم، يەشكىلەرنى ئېچۇېتىپ، بىر ئەنگلـ يىلىك غەلىتە كىشىنىڭ مۇنۇ قەغەزنى يەشككە چاپلاپ قويغانـ لىقىنى كۆردۇم. ئۇ كىشىنىڭ چوقۇم كاللىسىدا سەل دەردى بار ئوخشايدۇ، دېدى.

ئايالى قەغەزنى قولىغا ئېلىپ، بىر ھازا ئويلىنىپ تۇرۇپ

كېتىپ:

— ياق، ھېنرى، يەشككە بۇ قەغەزنى چاپلاپ قويغان كىشى ھەرگىز غەلىتە ئادەم ئەمەس، بۇ كىشى ئېھتىمال بىزگە ئوخشاش چاپالىق مۇشكۈل كۈنلەرنى ئۆتكۈزۈۋاتقان بولۇشى مۇمكىن. ئۇنىڭ باشقىلارغا ئوخشىمايدىغان بۇ ئۇسۇلى ئۇنىڭ قىينىچىلىقلارنى يېڭىشىگە يادەم بەرگەن... بىز تېخى نۇرغۇن ئىشلارنى قانداق ھەل قىلىشنى بىلمەيمىز، شۇڭا ئاۋۋال كىچىك بىر مەسىلىنى تەجرىبە قىلىپ، تەڭرىدىن ياردەم بېرىشنى بىر-لىكتە تىلەيلى! دېدى.

— يوق گەپنى قىلما. مۆجىزە دېگەن پەقەت چۆچەكلەر-دىلا يۈز بېرىدۇ. ئۇ بىر خىيالىي چۈشكە ئوخشاش مەۋھۇم نەرسە. بۇ ئىلىم ـ پەن دەۋرىدە مۆجىزە نېمىش قىلسۇن.

ئېرى گېپىنى تۈگىتىشى بىلەنلا، ئايالىنىڭ ئاغزى ئېچىلـ دى. خايران كىتاب ئىشكابىنىڭ يېنىغا بېرىپ:

— دوستىمىز ۋېبس ئەپەندىنىڭ مۆجىزە توغرىسىدىكى تەرىپىنى ئاڭلاپ باقايلى، دېدى ئۇ ۋېبس لۇغىتىدىكى «مۆجىزە» دېگەن خەتنىڭ چۈشەندۈرۈشىنى تېپىپ. ئاندىن خۇشاللىق بىلەن، — بۇ يەردە يېزىلغىنى ئويلاپ يەتكىلى بولمايدىغان ئىشلار، ئەمما بۇ ئىلمىي ئەمەس دېگەنلىك ئەمەس. ئېھتىمال بىز بىزنىڭ چۈشىنىش ئىقتىدارىمىزدىن ئېشىپ كەتكەن نەرسـ لەرنى مۆجىزە دەپ ئاتىشىمىز مۇمكىن. بىز چۈشىنەلمەيدىغان نەرسىلەرنى پەن ـ تېخنىكا بىلىملىرى دەپ ئاتايمىز. ئايروپىلان ئىلگىرى مۆجىزە خاراكتېرلىك ئويلاپ يەتكىلى بولمايدىغان نەرسە ئىدى. توك بىلەن تېلېفونمۇ شۇنداق ئىدى.

زامانىۋى تىببىي بىلىملەردىن ھالقىپ كېسەل داۋالاش ياكى روھىي ھادىسە قاتارلىقلار ھازىر مۆجىزە دەپ قارىلىۋاتىدۇ،

بۇلار كەلگۈسىدە چوقۇم ئىلىم ـ پەن بىلىملىرىنىڭ بىر تەركىبىي قىسمىغا ئايلىنىدۇ. ئەمما ئەڭ ئاخىرىغا بارغاندا ئېتىقاد يەنىلا بارلىق ئىلىم ـ پەن قانۇنىيەتلىرىنى يارىتىشنىڭ ئاساسى بولۇپ قالىدۇ، دېدى.

ئېرى ئايالىنىڭ گېپىنى ئاڭلاپ، ئۇ ئىپادىلىمەكچى بولغان مەنىلەرنى ئاستا ـ ئاستا چۈشەنگەندەك قىلىۋاتاتتى.

— سىز ھەقىقەتەن ئەقىللىق دېدى ھىنرى ئايالىغا قايىل بولغان ھالدا، — ئېھتىمال سىزنىڭ دېگەنلىرىڭىز توغرىدۇر.

شۇنىڭ بىلەن بۇ ئىككىيلەن كىچىك مەسىلىلەردىن ئۈيلاپ يەتكىلى بولمايدىغان مۆجىزە يۈز بېرىشنى تىلەشنى قارار قىلىشتى. ئايالى تولۇپ ـ تاشقان ئىشەنچ بىلەن ئاكتىپ پوزىتسىيىدە، ئېرى سەل مۇجمەل پوزىتسىيىدە تەڭرىدىن مۆجىزە تىلەشتى.

ئىشەنچ ۋە ئاكتىپ تەپەككۇر بىلەن زور كۈچ ـ قۇدرەتنى ھازىرلىغىلى بولىدۇ. ساماۋى كىتابلاردا مۇنداق دېيىلىدۇ:

«سىزدە پەقەت تېرىقچىلىك ئېتىقاد بولسىلا، ئالەمدە سىز ۋۇجۇدقا چىقىرالمايدىغان ئىش بولمايدۇ.»

شۇنىڭدىن كېيىن، ھىنرى بىلەن خايىرىن زادىلا ئويلاپ يەتكىلى بولمايدىغان سەرگۈزەشتىلەرنى باشتىن كەچۈرۈپ، ئىنتايىن خۇشال بولۇپ كېتىشتى. ئۇلار ئىككىسى سىناق قىلغان «مۆجىزىنى قوغلىشىش، مۆجىزە چوقۇم يۈز بېرىدۇ» نىڭ نەتىجىسى نامايان بولۇشقا باشلىدى.

گەرچە ئۇلار ئۈمىد قىلغان، زۆرۈر دەپ قارىغان ئاشۇ خىل نەتىجىگە ئېرىشەلمىگەن بولسىمۇ، ئەمما بۇلار ئۇلارنىڭ مەسىلىلىرىنى ھەقىقەتەن ھەل قىلدى. شۇنىڭ بىلەن ھىنرىمۇ مۆجىزىگە ئىشىنىشكە باشلىدى.

ئۇ ئىككىسىنىڭ ھاياتىدا مۇنداق مۆجىزە يۈز بېرىشى مۇمكىن، چۈنكى ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە خايران مۇمكىن ئەمەس دېگەن ئىدىيىنى چۆرۈپ تاشلاپ، مۆجىزىنىڭ يۈز بېرىشگە قەتئىي ئىشەنگەن ئىدى.

كېيىن، ھىرىمۇ تەبىئىي ھالدا ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچىغا ئايلانغان. ئۇنىڭغا نىسبەتەن بۇنداق ئۆزگىرىش ھەرگىز ئاسان ئەمەس ئىدى. ئەمما ئۇ ئادەملەرنىڭ ئۆزىنىڭ تەسەۋۋۇرىدىكى ئاشۇ خىل ئادەمگە ئۆزگىرىشىگە، ئۆزىنىڭ تەسەۋۋۇرىدىكى ئاشۇ ئىشنىڭ يۈز بېرىشىگە چەكسىز ئىشەنگەچكە، ئايالى بىلەن ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش لەززىتىدىن تەڭ بەھرە ئالدى. بۇ ئىككىيلەن «ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان» ئەر ـ خوتۇنغا ئايلىنىپ، ئۆزلىرى ئۈمىد قىلغان مۇۋەپپەقىيەتكە مۇيەسسەر بولدى.

قانداق قىلغاندا ئۆزىڭنىڭ بەش يىلدىن كېيىنكى ئەھۋالىڭنى بىلەلەيسىز

پەقەت ئاكتىپ تەپەككۇرغا ئىگە كىشىلەرلا ھاياتتا مۇۋەپپەقىيەت قازىنىدۇ. چۈنكى ئۇلار ۋاستە تاللاشنى بىلىدۇ ۋە ئۆزىنىڭ تۇرمۇشىدىن ئىنكار خاراكتېرىدىكى پەرەزلەرنى، ئىشلارنىڭ دائىم ناچار تەرىپىنىلا كۆرىدىغان جانغا زامىن خاھىشلارنى سۈپۈرۈپ چىقىرىۋېتىدۇ.

كەسپىي ئىشلاردا ئانچە ـ مۇنچە ئىش قىلىمەن دېگەن ئادەمگە، ئاكتىپ پوزىتسىيە ئەڭ قىممەتلىك نەرسىلەرنى ئاتا قىلىدۇ. ھالبۇكى ھەر قانداق ئادەم، ئۆزى ۋە ئائىلىسىدىكىلەر ئۈچۈن ئەڭ ئېسىل نەرسىلەرنى قوغلىشىدۇ. سىزمۇ شۇ ئېسىل نەرسىلەرنى قوغلىشىۋاتامسىز ـ يوق؟ ناۋادا شۇ ئېسىل نەرسە بولمىسا، سىز راستتىنلا رازى بولامسىز؟ ئەلۋەتتە، سىز ئەڭ ئېسىل نەرسىلەرنى ئىزدىشىڭىز مۇمكىن.

ئۇنداقتا، قانداق قىلغاندا ئەڭ ياخشى نەرسىلەرگە ئېرىشكىلى بولىدۇ؟ بۇنىڭ ئۈچۈن ھەر دائىم كۆڭلىمىزدە ئەڭ ئېسىل نەرسىلەرنى خىيال قىلىشىمىز كېرەك. شۇنداق قىلغاندا ئۆزىمىز ئويلىغان نەرسىلەرگە مۇيەسسەر بولالايمىز.

ئەگەر ئۆزىمىزنىڭ بەش يىل، ئون يىلدىن كېيىنكى ئەھۋالىمىزنى بىلمەكچى بولساق، ئالدى بىلەن ھازىر ئۆزىمىزنىڭ نېمىلەرنى ئويلاۋاتقانلىمىزنى دەڭسەپ باقساقلا كۇپايە قىلىدۇ. ئادەتتىكى ئويلارنىڭ جۇغلانمىسى ئۆزىنىڭ كۈچىنى كۆر-

سىتىپ، ئۆزىگىزنىڭ ئاساسىي ئىدىيىسى بىلەن بىردەك ئەھۋال-لارنى ۋۇجۇدقا كەلتۈرىدۇ، سىز ئويلىغان ئىشلار سىزنىڭ كەل-گۈسىگىزنى يارىتىدۇ، سىز ئويلىغان ئىشلار كونكرېت پاكىتقا ئايلىنىپ قالىدۇ. كاللىدا ئويلىغان ئىشلارنى گەرچە كۆز بىلەن كۆرگىلى بولمىسىمۇ، ئەمما ئۇنىڭ تەسىرىنى ھېس قىلغىلى بولىدۇ. سىزنىڭ تەسەۋۋۇرىگىزدىكى بارلىق ئىشلار، پاكىت سۈ-پىتىدە مەيدانغا چىقىدۇ. يېقىن كەلگۈسىدە سىز تەسەۋۋۇرىگىزدە-كى ئاشۇ ئادەمگە ئايلىنىسىز.

پەقەت ئاكتىپ تەپەككۇرغا ئىگە كىشىلەرلا ھاياتتا مۇۋەپ-پەقىيەت قازىنىدۇ. چۈنكى ئۇ ۋاستە تاللاشنى بىلىدۇ ۋە ئۆزى-نىڭ تۇرمۇشىدىن ئىنكار خاراكتېرلىدىكى پەرەزلەرنى، ئىشلارنىڭ دائىم ناچار تەرىپىنىلا كۆرىدىغان جانغا زامىن خاھىشلارنى سۈپۈرۈپ چىقىرىۋېتىدۇ.

ئىنكار خاراكتېرلىدىكى پەرەزلەر دائىم تۆۋەندىكى ئىبارىلەر-دە بىلەن نامايان بولىدۇ:

«ئىشلار ھامان ماڭا پايدىسىز»، «مەن ئۇ ئىشنى قىلالماي-دىغانلىقىمنى بىلىمەن»، «بۇگۈن تازا كۆڭۈلدىكىدەك بولمە-دى».

يەنە بەزىلەر ئۆزلىرىنى تۇغۇلۇشىدىنلا بىر مەغلۇبىيەتچى دەپ قارايدۇ. پاسسىپ قاراشقا ئىگە ئاتا ـ ئانىلارنىڭ گەرچە يامان نىيىتى بولمىسىمۇ، ئەمما پەرزەنتلىرىنىڭ قەلبىگە مەغلۇبە-يەتچىلەر دەسلەپكى ئۇي ـ پىكرىدە چىڭ تۇرۇش كېرەك دېگەن بالىلارنى زەھەرلەيدىغان ناچار قاراشنىڭ ئۇرۇقىنى تېرىپ قويە-دۇ.

بارلىق «پاسسىپ پەرەزلەر»نى يۇلۇپ تاشلاڭ

پاسسىپ تەپەككۇرنىڭ تۆپ يىلتىزىنى ئۈزۈپ تاشلاپ، كەل-گۈسىگە يۈزلىنىڭ، شۇندىلا روھىڭىزدىكى توسالغۇلارنى يېڭىپ، گۈزەل ئارزۇيىڭىزغا يېتەلەيسىز.

بىر كۈنى، مەن نۇتۇقنى تۈگىتىپ، دەرسخانىدىن چىقىشىمغا بىر قىز چاقىردى. ئۇ ئۈزۈن مەزگىل تۇرغۇنلۇق قارىشىنىڭ ئىسكەنجىسىدە قاپتۇ ھەم بۇنىڭدىن قۇتۇلۇشنى تولىمۇ ئارزۇ قىلىدىكەن. ئۇ ئۇمىدسىزلەنگەن ھالدا:

— مەن كىچىكىمدىنلا مەغلۇپ بولۇپ كېلىۋاتىمەن، يېڭى ئوقۇش مەۋسۇمى باشلانغاندا تازا بىر تىرىشىپ ئۆگىنەي دېدىم، ئەمما بىرنەچچە ھەپتە ئۆتمەيلا يەنە كەينىمگە ياندىم. شۇ چاغدىن باشلاپ تاكى ھازىرغا كەلگىچە، خىزمەتتىمۇ دائىم ئوڭۇشسىزلىقلارغا ئۇچراپ كەلدىم. مەن ھەمىشە ئۆزۈمنى بىر مەغلۇبىيەتچى دەپ قارايمەن، دېدى.

ئۇ بىر يىل سىنىپ قالدۇرۇپ، ئوقۇش پۈتتۈرۈپ خىزمەتكە قاتنىشىپتۇ. ئۇ تولىمۇ چىرايلىق بولغاچقا، تۇنجى كۆرۈشكەن ھەر قانداق كىشىدە چوڭقۇر تەسىر قالدۇراتتى. ئەمما ئۈزۈن ئۆتمەي ئۇنىڭ مەغلۇپ بولۇش كېسىلى يەنە قوزغىلىپتۇ.

مەن ئۇنىڭدىن:

— سىزنىڭ ئىشلىرىڭىزغا توسقۇن بولۇۋاتقان بۇ مەغلۇبىيەتلىك كېسەلنىڭ تۈپ سەۋەبى نەدە؟ دەپ سوردىم.

ئۇ ئىككىلەنگەن ھالدا مۇنداق دېدى:

— مەن بۇنى باشقىلاردىن كۆرۈشنى خالىمايمەن، ئادىل بولمىدى دەپمۇ ئەزۇيلەپ يۈرمەيمەن. ئەمما راستىنى ئېيتسام، مەن ئانام بىلەن ئوتتۇرىمىزدىكى مۇناسىۋەتتە دەپ ئويلايمەن. ئانام ھەقىقەتەن ئېسىل ئايال، ئۇنى ئىنتايىن ياخشى كۆرىمەن. شۇڭا بۇنداق دېيىشنى تازا راۋا كۆرمەيمەن. مەن كىچىك چاغلىرىمدا ئانام دائىم ئادەمنى مەيۇسلەندۇرىدىغان ئىشلارنى دەيتتى. ئۇ ئەڭ پاسسىپ پوزىتسىيىدىكى كىشى ئىدى. ئانامغا نىسبەتەن، ھەممە ئىش ئوڭۇشسىزدەك، ھەممە ئىش يۈرۈشمەيۋاتقاندەك كۆرۈنەتتى.

ئانام دائىم ماڭا:

«سەندىن ناچارلارمۇ بارغۇ»، «قوشنىمىزنىڭ قىزى سەندىن سەتقۇ»، «سەن نېمە ئۈچۈن ئۆزۈڭگە چۈشلۈق ئىش قىلمايسەن» دېگەندەك سۆزلەرنى قىلاتتى. شۇنىڭ بىلەن مەن ئۆزۈمنى ئۆزۈمدىن تۆۋەن كىشىلەرگە سېلىشتۇرىدىغان ناچار ئادەتنى يېتىلدۈرۈۋالدىم. ئەمدى مەن قانداق قىلسام بولار؟

مەن كاللىسى قېيىپ كەتكەن بىلەن خاراكتېرى ئوچۇق ـ يورۇق، جان ـ جەھلى بىلەن ئۆزىنى ئىزدەۋاتقان بەختسىز قىزچاقنىڭ ھېكايىسىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭ ئاجايىپ كۆزىتىش ئىقتىدارىغا قايىل بولدۇم. ئۇ، ئۆزىنىڭ ئېڭىدا بىخ سۈرگەن، ئادەمنى ۋەيران قىلىش خاراكتېرىدىكى تۇرغۇن قاراشنىڭ ئۆزىنىڭ پۈت ـ قولىنى چۈشەپ قويغانلىقىنى ئوبدان چۈشىنىدىكەن.

مەن ئۇنىڭغا تەكلىپ بېرىپ پاسسىپ تەپەككۇرنىڭ تۈپ يىلتىزىنى ئۈزۈپ تاشلاپ، كەلگۈسىگە يۈزلىنىڭ، شۇندىلا روھىڭىزدىكى توسالغۇلارنى يېڭىپ، گۈزەل ئارزۇيىڭىزغا يېتەلەيسىز، دېدىم.

«ئۆزىڭىزنى ئۆزگەرتىشنى باشلىغان كۈندە» قەتئىي نىيەتكە كېلىڭ

خاتا ئوي - خىيال دېگەن تۇغما بولمايدۇ، ئۇ كىيىن پەيدا بولىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئىمكان بار ئۇنىڭدىن قۇتۇلۇپ سەمەدىي ئارزۇ بىلەن ھەرىكەت قىلسىلا، يېڭى، ئاكتىپ تۇرمۇش شەكلىنى بەرپا قىلغىلى بولىدۇ. يارىتىلىۋاتقان ئاكتىپ ئۇمىدلەر ئىچىدە ئوخشىمىغان كۈچ - قۇدرەتلەر ھازىرلانغان بولىدۇ.

ھېلىقى ئەقىللىق قىز خۇددى ماڭا قالدۇرغان تەسىرىنى ئىسپاتلىماقچى بولغاندەك، مېنىڭ «پاسسىپ پەرەز» دېگەن گېپىمگە دەرھال دەققەت قىلىپ ماڭا:

— ماڭا بىر رېتسىپ يېزىپ بەرگەن بولسىڭىز، مەن ئاشۇ خىل تۇرغۇن قاراشتىن بىر قۇتۇلۇپ چىققان بولسام، سىزدىن ئالەمچە خۇشال بولغان بولاتتىم، دېدى.

— خۇددى سىزگە ئوخشاش ئۇمىدسىز كىشىلەرنىڭ ئۆزى ئۇمىدسىز بولغان بىلەن سۆزلىرىدىن ئۇمىدۋارلىق، سەمىمىيلىك ھىدى كېلىدۇ، دېدىممەن كۈلۈپ تۇرۇپ. ئاندىن ئۇنىڭغا:

تۆۋەندىكىلەرگە رىئايە قىلسىڭىز، ئۆزۈن يىللاردىن بۇيان چوڭقۇر يىلتىز تارتقان ھەر قانداق ئادەتنى تاشلىيالايسىز:

1. جان - دىل بىلەن شۇنداق ئۆزگىرىشلەرنىڭ يۈز بېرىشىنى ئۇمىد قىلىڭ. بۇ بىرىنچى شەرت، ھەرگىز دەرگۇماندا بولماسلىق.

2. ئۆزىگىزنىڭ قانداق ئۆزگىرەلەيدىغانلىقىگىزنى ئېنىق بىلىڭ. سىزنىڭ هازىرقى ۋەزىپىگىز هازىرقى مەغلۇبىيەتلىك كېسەلنى يېڭىپ، مۇۋەپپەقىيەت نىشانىنى تىكلەش.

3. قاچاندىن باشلاپ مەغلۇبىيەتچىلىك كېسىلىنى داۋالايدىغانلىقىگىزنى، قاچاندىن ئىلگىرى مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش ئۈستىنى يېتىلدۇرۇپ بولالايدىغانلىقىگىزنى ئېنىق بەلگىلەڭ.

ئۇ:

— مەن چۈشەندىم، مەن هازىردىلا باشلاي، بۈگۈندىن ياكى هازىردىلا ئۆزۈمنى ئۆزگەرتىشنى باشلاي، دېدى.

— توختاڭ، بۇ هەرگىز ئاسانلا ئەمەلگە ئاشىدىغان ئىش ئەمەس. چۈنكى خىيالغا ئوخشاش بۇ ئادەت ئۇزۇن ۋاقىتتا، مۇرەككەپ، چىگىش ئاگدا تەدرىجىي يېتىلىدۇ. ئۇنى يېشىش ئۈچۈن خېلى ئۇزۇن ۋاقىت كېتىدۇ، دېدىمەن.

ئۇ ماڭا رەددىيە بېرىپ مۇنداق دېدى:

— مەن كىتابتىن پېير ئەپەندىنىڭ ئۆزىنى كەمستىش تۇيغۇسىدىن قاتتىق قايغۇرغانلىقىنى ئوقۇغان. پېير ئەپەندى ئىلاهقا تىلاۋەت قىلىپ، ئىلاهتىن ئۆزىنى سەمىمىي ئادەمگە، ئىخلاسمەن مۇخلىسقا ئايلاندۇرۇپ قويۇشىنى تىلىگەن، شۇنداق ئەمەسمۇ؟

مەن بېشىمنى لىڭشىتىپ:

— شۇنداق، مەن ئىلاهنىڭ شۇنداق قىلالايدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن. ئەمما ئىلاه مېنى دەرهال ئۆزگەرتمىدى. مەن بۇنىڭ ئۈچۈن نۇرغۇن ۋاقىت سەرپ قىلدىم. مېنىڭ باش قېتىنچىلىقىم تولىمۇ ئېغىر ئىدى. ئەمما ئىلاه مېنى ئۆزگەرتتى، شۇڭا ئىلاه سىزنىمۇ چوقۇم ئۆزگەرتەلەيدۇ.

مەن ئۇنىڭغا يېزىپ بەرگەن رېتسېپقا تۆۋەندىكىلەرنىمۇ

قىتىپ قويدۇم:

4. ئۆزىڭىز ئۆزگىرىشنى ئويلىمىد قىلغان ئوبرازنى دەرھال كۆز ئالدىڭىزغا كەلتۈرۈڭ، مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش ئادىتىنى ھايا- تىي كۈچكە تولغان ھالدا يېتىلدۈرۈڭ.

5. «خۇددى» دېگەن قائىدىنى دەرھال يولغا قويۇڭ. ئاۋالقى ئۆزىڭىزگە تامامەن ئوخشمايدىغان ئادەم بولۇش ئۈ- چۈن، خۇددى ئۆزىڭىز ئويلىمىد قىلغان ئاشۇ خىل سىياقىڭىزنى نامايان قىلىڭ. سەۋرچانلىق بىلەن شۇنداق قىلسىڭىز، كۆڭلە- ڭىزدە ئاشۇ خىل ئادەمگە ئۆزگىرەلەيسىز. سىزنىڭ ۋەزىپىڭىز مۇۋەپپەقىيەتنى مەقسەت قىلغان ھەرىكەتنى ئورۇنلاش. ئاشۇ خىل ھەرىكەت بولسىلا ئارزۇمۇ رېئاللىققا ئايلىنالايدۇ.

6. يۇقىرىقى تىرىشچانلىقلارنى كۆرسەتكەندىن كېيىن، سىز ئېتىقاد بىلەن كىشىلىك ھاياتنى ئۆزگەرتەلەيدىغان ئاكتىپ ھە- رىكەتنى ئەمەلگە ئاشۇرالايسىز.

شەرق پەيلاسوپلىرىنىڭ «ئىشەنچ دېمەك بەخت دېمەك» دەپ ئېيتقىنىدەك چوقۇم ئۆزگەرتەلەيمەن دېگەن ئىشەنچ بولسە- لا، مۇقەررەر ھالدا ئۆزىنىڭ ئۆزگەرتكىلى ۋە بەختكە ئېرىشكىلى بولىدۇ.

بۇ ھەرگىز چۈش ياكى قۇرۇق گەپ ئەمەس، بۇ ئىشلار قەدىمدىن ھازىرغا كەلگۈچە نۇرغۇن كىشىلەردە يۈز بەرگەن. ھازىرقى جەمئىيەتتىمۇ شۇنداق. ئەگەر بۇلار بىدئەت ۋە قۇرۇق گەپ بولغان بولسا، ئاللىبۇرۇن چۆرۈپ تاشلانغان بولاتتى.

بۇ يەردە تونۇشتۇرۇپ ئۆتكەن قىزچاقنىڭ ھېكايىسى، پەقەت نېمىنى ئويلاشنى تاللاش، نېمىنى ئويلاشنى توختىتىش ئارقىلىق كىشىلىك ھاياتنى تامامەن ئۆزگەرتىشتىكى بىر ئەمەلىي مىسال. قىزچاق مۇشۇ ئۇسۇلنى قوللانسا، گەرچە قىسقا ۋاقىت

ئىچىدە ئىشقا ئاشۇرالمىسىمۇ، ئەمما قەدەممۇ قەدەم ئىلگىرىلەپ، ئەڭ ئاخىرى چوقۇم كۆزلىگەن مەنزىلىگە يېتەلەيدۇ.

ئۇ قىز خىزمەتتە مۇۋەپپەقىيەت قازاندى، ئەڭ مۇھىمى ئۇ بىر ئادەم سۈپىتىدە مۇۋەپپەقىيەت قازاندى.

خاتا ئوي ـ خىيال دېگەن تۇغما بولمايدۇ، ئۇ كېيىن پەيدا بولىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئىمكان بار ئۇنىڭدىن قۇتۇلۇپ سەمەرى ئارزۇ بىلەن ھەرىكەت قىلسىلا، يېڭى، ئاكتىپ تۇرمۇش شەكىلىنى بەرپا قىلغىلى بولىدۇ. يارىتىلىۋاتقان ئاكتىپ ئۈمىدلەر ئىچىدە، ئوخشىمىغان تۈيغۇدىكى كۈچ ـ قۇدرەتلەر ھازىرلانغان بولىدۇ.

ساختا «راھەتپەرەسلىك»نى قەتئىي ئىككىلەنمەي تاشلىۋېتىش

ئىنسان ئۆچۈن ئەڭ خەتەرلىكى، بۇرمىلانغان ئوي ـ خىياللار بىلەن كىشىلىك ھاياتنىڭ قىممىتىنى چۈشىنەلمەي ئۆتۈپ كېتىش.

كىشىلىك ھايات ئاجايىپ گۈزەل تۇسكە كىرسە، ئادەم ئۇنىڭدىن قانائەت تاپىدۇ. گەرچە كىشىلىك ھايات خىلمۇ خىل جاپا ـ مۇشەققەت ۋە تاپا ـ تەنىلەر بىلەن تولغان بولسىمۇ، ئەمما ئۇ يەنىلا گۈزەل! ھاياتنىڭ تەڭداشسىز گۈزەللىكىگە، ئۇنىڭ چەكسىز قىممەتكە ئىگە ئىكەنلىكىگە قەتئىي ئىشىنىڭ، ئاخىرقى خۇشاللىققا، راھەت ـ پاراغەتكە ۋە مۇۋاپىقىيەتكە مۇيەسسەر بولالايسىز.

ئەڭ خەتەرلىكى، بۇرمىلانغان ئوي ـ خىياللار بىلەن كىشىلىك ھاياتنىڭ قىممىتىنى چۈشىنەلمەي ئۆتۈپ كېتىش بۇ كىشىنى تولىمۇ ئەپسۇسلاندۇرىدۇ.

مەن، ئىشەنچكە ئىگە بولۇش، ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش، بارلىق مەغلۇبىيەت ۋە جاپا ـ مۇشەققەتلەرنى يېڭىش كېرەك دېگەننى تەشەببۇس قىلىمەن، چۈنكى مەن ھاياتقا ئىشىنىمەن، كىشىلىك ھاياتنى قىزغىن سۆيىمەن.

«بۇگۈنكى ئامېرىكا» ژۇرنىلىدا ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋالغان ئون نەچچە ياشلىق بىر قىزچاق توغرىسىدا مەخسۇس خەۋەر بېرىلگەن. خەۋەردە مۇنۇلار يېزىلغان:

«دەۋرىمىزدىكى خېلى كۆپ كىشىلەردە ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋېـ
لىش مۇددىئاسى پەيدا بولۇپ قالدى، سەۋەبى، جەمئىيەتتە
زەھەرلىك بۇيۇم، ھاراق، جىنسىي ئاشقۇنلۇق، ئىشسىزلىق، بالـ
لارنى خورلاش، نىكاھتىن ئايرىلىش، ئېتىقادتىن چەتنەش،
ئوقۇش نەتىجىسى تۆۋەنلەش، ئاتا ـ بالا ئوتتۇرىسىدىكى مېھرـ
سىزلىك، ۋەھىمىلىك يادرو ئۇرۇشى، تېلېۋىزور مەستانىلىقى،
قورال ـ ياراقلارغا ئىگە بولۇش، نورمال ساغلاملىقنى يوقىتىش
قاتارلىق ئىشلار ئەۋج ئېلىپ كەتتى. ئەمما بۇنى قانداق ھەل
قىلىشنى ھېچكىم بىلمەيدۇ.»

مەخسۇس سان ژۇرنالدا يەنە دوئان ۋىدمىن ئىمزاسىدا
مۇنداق بىر پارچە ماقالە ئېلان قىلىنغان بولۇپ، تۆۋەندىكى
ساغلام ئىدىيە تەشەببۇس قىلىنغان:

«نېمە ئۈچۈن بۇنداق تراگېدىيە يۈز بېرىدۇ؟ بىزنىڭ
جەمئىيىتىمىزدە ئۆتكەن 20 يىلدا خۇشاللىققا ئىنتىلىش، مادداـ
ۋە شەخسىي مەنپەئەتنى ھەممىدىن يۇكسەك ئورۇنغا قويۇش
تەكىتلىنىپ، مەنىۋى تۇرمۇشقا سەل قارالدى. تارقىتىش ۋاستىـ
لىرى، بولۇپمۇ تېلېۋىزور بالىلارنى چوڭلار دۇنياسىغا ئەكىرىپ
قويدى. بىز بالىلارنىڭ ئالاھىدە ھوقۇقىنى تارتىۋالدۇق. بالىلار
مادداـ نەرسىلەر بەخت ئېلىپ كېلىدۇ، ئۇنداق بەخت كىشىلىك
ھاياتتىكى ئەڭ چوڭ نىشان دېگەننى تەكرار ـ تەكرار ئاڭلىدى.
چوڭلار بالىلارنىڭ ئىچكى دۇنياسىنى يالغان ـ ياۋداق گەپلەر
بىلەن توشقۇزۇۋەتتى.»

كىشىلىك ھاياتتىكى ئەڭ ئالىي مەقسەت. خۇشاللىق ئىزـ
دەپ، راھەت ـ پاراغەتكە بېرىلىش، دەپ قاراش ئۇچىغا چىققان
شەرمەندىلىكتۇر.

ئەقىللىق، ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە كىشىلەر ئەنە شۇنـ

داق سەپسەتلەرنى ئېچىپ تاشلاپ، تىلنى سوغۇققانلىق، ئەپ-چىللىك بىلەن تاللاپ ئىشلىتىشنى بىلىدۇ. ئۇلار راھەتپەرەست-لىكنى چۆرۈپ تاشلاپ، كىشىلىك ھاياتتىن سەمىمىيلىك بىلەن چەكسىز قانائەت تېپىپ، بەختىيار تۇرمۇش كەچۈرىدۇ. پەقەت ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە كىشىلەرلا ھاياتنى سۆيىدۇ، ھاياتتىكى ھەر بىر كۈننى مەنىلىك ئۆتكۈزىدۇ.

ئارزۇلارنى ناھايىتى كىچىك كۆرسىتىش — «مەغلۇبىيەتچىلەرنىڭ پسىخىكىسى» دۇر

ئادەمگە بېلىق بەرگىنىڭ — بىر كۈنلۈك ئوزۇق بەرگىنىڭ، ئادەمگە بېلىقچىلىك ھۈنىرىنى بەرگىنىڭ — ئۆمۈرلۈك ئوزۇق بەرگىنىڭ.

مەن مۇشۇ بابنى يېزىۋاتقاندا، مەلۇم بىر يىغىلىشقا بېرىپ ئىككى قېتىم نۇتۇق سۆزلىدىم. ئۇ قېتىمقى يىغىلىشتا يىغىن زالى ھەر قايسى جايلاردىن كەلگەن نەچچە يۈز ئادەم بىلەن توشۇپ كەتكەنىدى. بۇ كىشىلەر ئۆتكەن بىر يىلدا مىليون دوللارلىق قىممەت پاراتقاچقا، شىركەت ئالاھىدە يىغىلىش ئۆتكۈزۈپ ئۇلارنى مۇكاپاتلىماقچى بولغانىدى.

بۇ مۇڭۇپىيەقىيەت قازانغۇچىلار پاسسىپ پوزىتسىيە ۋە تەسەۋۋۇرنى چۆرۈپ تاشلاپ، ئاكتىپ پوزىتسىيە ۋە ئوتتەك قىزغىنلىق بىلەن بۇگۈنكىدەك شانلىق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرگەن. ئۇلار مەغلۇبىيەتچىلىكتىن مانا مۇشۇنداق قۇتۇلغان.

ئۇلار ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە بولغاندىن كېيىن، ئاكتىپ تەپەككۇرنىڭ كۈچ ـ قۇدرىتىگە تەلتۆكۈس ئىشىنىپ، مۇڭۇپىيەقىيەتنى تەسەۋۋۇر قىلىپ، تىرىشىپ خىزمەت قىلىپ، غالىبىيەتچىگە ۋە مۇڭۇپىيەقىيەت قازانغۇچىغا ئايلانغان. ئۇلارنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرمۇ ئاشۇ جەريانىدا ناھايىتى زور بەختتىن بەھرىمەن بولغان.

يىغىلىشقا قاتناشقانلار ئىچىدە بىرەيلەن كەسكىنلىك بىلەن:

— مەن مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشتا تامامەن ئايالىمنىڭ يارد-
مىگە تايانىدىم. ئۇ مېنى مەغلۇبىيەتچىلىك پىسخىكىسىدىن تار-
تىپ چىقاردى، دېدى.

ئۇنىڭ يېنىدا تۇرغان ئايالى:

— مېنىڭ يولدىشىم ئەزەلدىنلا بىر مۇنەۋۋەر شەخس
بولۇپ چىقىشنى ئويلايتتى. مېنىڭ قىلغان ئىشىم ئۇنىڭغا ئۆزد-
نىڭ ھەققىي ئىقتىدارى ۋە ئوبرازىنى ھېس قىلدۇرۇش بولدى،
دېدى.

ئۇنىڭ يولدىشى ئىلگىرى ئۆزىگە، ئۆزىنىڭ ئىقتىدارىغا،
ئۆزىنىڭ كۆچ ـ قۇدرىتىگە ئىشەنچ قىلالمايتتى، ئۆزىنىڭ ئىقتى-
دارىنى بەك تۆۋەن مۆلچەرلەيتتى.

ئۇنىڭ ئادەتتىكى سۆزلىرىدە، ئۇمىدسىزلىك ۋە ئىنكار
قىلىش خاراكتېرىدىكى ئىبارىلەر كۆنسېرى كۆپەيىپ كەتكەنـ-
دى.

مەسىلەن: ئۇ «ئوكۇشلۇق بولمايدىغاندەك قىلىدۇ»، «ئۇ
قىلالىغان بىلەن، مەن ئۇنداق قىلالمايمەن»، «مەن بۇ خىزمەت-
نى ياخشى ئىشلىيەلمەيمەن» دېگەندەك ئىبارىلەرنى كۆپ تەكـ-
رارلايتتى.

كەسپىي نەتىجىلىرى ئەلا كىشىلەر مۇكاپات تاپشۇرۇپ
ئالغاندا: «مېنىڭ مۇكاپات ئېلىشىم مۇمكىن ئەمەس ئىدى»
دېگەنگە ئوخشاش تېپىك پاسسىپ پوزىتسىيىنى ئىپادىلەيدۇ. بۇ
يەردىكى تېپىك دېگەنلىك، ئۇنىڭ ئەزەلدىن مۇۋەپپەقىيەت قازد-
ىشىنى تەسەۋۋۇر قىلىپ باقمىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

بىر كۈنى، ئۇ ئەتىگەنلىك ناشتىدا ئىلگىرىكىگە ئوخشاش
ئۇمىدسىزلىك بىلەن غۇدۇرغىلى تۇردى، ئايالى ئۇنىڭغا ئەستايـ-
دىل رەددىيە بېرىپ:

— گېپىمنى ئاڭلاڭ، ھەر كۈنى سىزنىڭ غۇدۇراشلىرىڭىز-

نى تولا ئاڭلاپ چارچاپ كەتتىم. مەن سىزنى چۈشىنىمەن، سىز بىر تالانتلىق شەخس، بىراق ھەر قېتىم ئۆزىڭىزنى ئۆزىڭىز ئالدايسىز. مەن سىزنىڭ بۇنداق ئۈمىدسىزلىكىڭىزدىن تويۇپ كەتتىم. ئەگەر بۇ رېئاللىق بولسا سەۋر قىلاي، ئەمما سىز يارامسىزلاردىن ئەمەس، ئەمدى سۆزلىمەڭ، دېدى.

يولدىشى ئايالىنىڭ ئاغزىنى باسماقچى بولدىيۇ، بىراق ئايالى يەنە سۆزىنى داۋام قىلىۋەردى:

— مېنىڭ سۆزۈم تېخى تۈگىمىدى. مەن سىزنى ياخشى كۆرىمەن، سىزنى چۈشىنىمەن ھەم سىزگە ئىشىنىمەن. شۇڭا مەن سىزنىڭ ئۇ خىل ئۆز ـ ئۆزىڭىزنى پەس كۆرۈش خاھىشىڭىزغا چىداپ تۇرالمايمەن. ئەركەكتەك ئۆزىڭىزگە جەڭ ئېلان قىلىڭ! يەنە شۇنداق پاسسىپ سۆزلەرنى قىلمىڭىز، قەتئىي ئاڭلىمايمەن.

ئۇ يۇقىرىقى سۆزلەرنى دەپ بولۇپ توختاپ قالدى.

ئۇنىڭ سۆزى يولدىشىنى تەسىرلەندۈردى. ئۇ ئايالىنىڭ ئېيتقانلىرىنىڭ توغرا ئىكەنلىكىنى بىلەتتى. ئۇ يەنە پاسسىپ سۆزلەرنى قىلىپ قالماي دەپ گەپ ـ سۆزلەرگىمۇ ناھايىتى دىققەت قىلىدىغان بولدى. ئۇ بارا ـ بارا ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان، ئاكتىپ ھەرىكەت قىلىدىغان بولدى.

قايتا ـ قايتا تىرىشىش نەتىجىسىدە ئۇ ئاخىرى مۇۋەپپەقىيەت قازاندى.

شۇڭا، ئۇ بۇ قېتىمقى يىغىلىشقا ئالاھىدە تەكلىپ بىلەن قاتناشقانىدى. بىز شۇ يەردە ئۇچراشتۇق. ئۇ ئايالىنىڭ دولىسىغا ئۇرۇپ قويۇپ، تولىمۇ مەمنۇنىيەت بىلەن:

— مەن مېنى چۈشىنىدىغان، مېنىڭ يوشۇرۇن ئىقتىدارىمنى ئويغىتالايدىغان مۇشۇنداق ئايالىمنىڭ بولغانلىقىدىن تولىمۇ سۆيۈنىمەن، دېدى.

بۇزىتسىيە ھەممىنى بىلگىلەيدۇ!

توققۇزىنچى باب تەپەككۇر ۋە ساغلاملىق

— «ساغلام تەپەككۇر» ھاياتتا مۇجىزە يارىتىدۇ.

ئېتىقادنى ھازىرقى زامان تېببىي ئىلمى بىلەن بىرلەشتۈرۈڭ

ئېتىقادنى ھازىرقى زامان تېببىي ئىلمى بىلەن بىرلەشتۈرگەندە، جانلىق داۋالاش ئۇسۇللىرىغا ئېرىشكىلى ۋە ئاڭ ياخشى داۋالاش ئۇنۇمى ھاسىل قىلغىلى بولىدۇ.

سىز ساغلام، كۈچلۈك بەدەنگە ئىگىسىز؟ ياكى سالامەتلىكىڭىز تازا دېگەندەك ئەمەس، كۈچ ـ قۇۋۋىتىڭىز كەمچىلىك بولۇپ، ئاسانلا ھېرىپ ـ چارچامسىز؟ ئەگەر مۇشۇنداق بولسىڭىز، بۇ بابتىن ئوبدان ئوقۇپ پايدىلىنىڭ. بۇ يەردە دېيىلگەنلەر يېمەكلىك بىلەن كېسەل داۋالاش ياكى ھەرىكەت بىلەن كېسەل داۋالاش ئەمەس، مەن دوختۇر ئەمەس. شۇڭا مېنىڭ تونۇشتۇردىغانلىرىم تېببىي ساۋاتلارمۇ ئەمەس. مېنىڭ دېمەكچى بولغانلىرىم ھەر كۈنى ساغلام، ھاياتىي كۈچكە تولغان ھالدا ياشاشتىكى تۈرمۇش شەكلى!

بۇ ئۇسۇللار پەقەت قەغەز يۈزىدىلا دېيىلگەن گەپلەر بولماي، بەلكى ئۆز بېشىمدىن ئۆتكۈزگەن تەجرىبىلىرىم.

مەن تەنھەرىكەتچى ئەمەس، تېنىم ئۇنچىلىك بەك قاۋۇلمۇ ئەمەس، ئەمما سالامەتلىك ئەھۋالىم ئىزچىل ياخشى بولۇپ كەلدى. كۈچ ـ قۇۋۋىتىم ئۇرغۇپ تۇرىدۇ. مۇشۇ كەمگىچە جىسمانىي كۈچۈمدىن قالمىدىغان ئەھۋاللار كۆرۈلمىدى.

مېنىڭ بۇنداق ساغلام، ئۇرغۇپ تۇرغان كۈچ ـ قۇۋۋىتىمنى بولۇشۇم تۈرمۇشتىكى «روھىي قائىدە» ۋە دىنىي دەستۇر-

لاردا ئېيتىلغان «مەڭگۈ ئۆزگەرمەس قانۇنىيەت» كە ئەھمىيەت بەرگەنلىكىمدە! بۇ قانۇنىيەتلەر ماڭا يارىدەم بەردى، مەن ئوقۇر-مەنلەرنىڭمۇ بۇنىڭدىن پايدىلىنالايدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.

مەن دائىم ياخشى، ساغلام تۇرمۇشقا ئىگە بولۇش ئۈچۈن ئەڭ مۇھىمى ئېتىقادقا ئىگە بولۇش كېرەكلىكىنى تەشەببۇس قىلىمەن. بۈگۈنكى كۈندە ئالدىنقى قاتاردىكى دوختۇرلارمۇ ئېتىقاد ئاساسىي مۇھىم ئامىل دەپ قارىماقتا.

تۆۋەندە تونۇشتۇرۇلدىغىنى دوكتور خېربېرت. مىنسوننىڭ ماقالىسى:

«مەن دىن ياكى پەلسەپىنى يۈكسەلدۈرۈشكە ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ كەتمەيمەن. مېنىڭ كۆڭۈل بۆلۈدىغىنىم ئىلىم ـ پەن ئارقىلىق كۆزىتىپ ئېرىشكەن، ئېتىقاد شەكىللەندۈرگەن ئۇنۇم ۋە ھادىسە. ئۆزۈمنىڭ ۋە باشقىلارنىڭ تەكشۈرۈشىگە ئاساسلانغاندا، ئېتىقادقا پۈتۈن نىيىتى بىلەن ئىخلاس قىلغانلار تۆۋەندىكى ئۇنۇملەرگە ئېرىشىدۇ:

△ باش ئاغرىيدىغان ئەھۋال تۈگەيدۇ.

△ يۈرەك كېسىلىنىڭ ئازابى يېنىكلەيدۇ (ئادەتتە، كۈچ-لۈك ئېتىقادقا ئىگە بولسا يۈرەك كېسىلىنىڭ ئازابىنى 80% يېنىكلەتكىلى بولىدۇ دەپ قارىلىدۇ)

△ ئىجادچانلىقنى ئۆستۈرگىلى بولىدۇ. بولۇپمۇ بەزى «روھىي توسالغۇغا ئۇچراش» ئەھۋاللىرىدا تېخىمۇ كۆرۈنەرلىك ياخشىلىنىش بولىدۇ.

△ ئۈيقۇسىزلىق كېسىلىنى داۋالغىلى بولىدۇ.

△ نەپەس ئېلىش قىيىن بولۇشنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدۇ.

△ تۆۋەن قان بېسىمى ۋە يۈقىرى قان بېسىمى كېسىلىنى

داۋالىغىلى بولىدۇ.

△ راك كېسىلىنى داۋالىغىلى بولىدۇ.

△ قورقۇش روھىي ھالىتىنى تۈگەتكىلى بولىدۇ.

△ خولېستېرىننى تۆۋەنلەتكىلى بولىدۇ.

△ كۆڭلى ئاينىش، قۇسۇش، ئىچى سۇرۇش، قەۋزىيەت، قىزىققانلىق قاتارلىق كېسەللەرنى ۋە جەمئىيەتكە ماسلىشالماسلىق كېسىلىنى ئەسلىگە كەلتۈرگىلى بولىدۇ.

△ روھىي بېسىمنى ئازايتىپ، نېرۋىنى تىنچلاندۇرغىلى بولىدۇ.

ئېتىقادنى ھازىرقى زامان تېببىي ئىلمى بىلەن بىرلەشتۈرگەندە، چوقۇم شانلىق داۋالاش ئۇنۇمىنى ئېرىشكىلى بولىدۇ. ئېتىقادنى ھازىرقى زامان تېببىي ئىلمى بىلەن ئۆزئارا ماسلاشتۇرغاندا، ئەڭ ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلغىلى بولىدۇ.

«تەخرى مېنىڭ ساغلام بولۇشۇمنى ئۈمىد قىلىدۇ»

تەبىئەت دۇنياسىنىڭ ھاياتلىق كۈچى مېنى ئويغاتتى. زور ھاياتىي كۈچكە ئىگە بۇ كۆچلۈك ئېقىم مېڭەمگە، يۈرىكىمگە، تومۇر - تومۇرلىرىمغا پۈتۈن بەدىنىمگە ئېقىپ كىردى. ساغلام- لىق بىلەن زېھنىي كۈچ خۇددى دەل - دەرەخ، گۈل - گىياھلارغا ئوخشاش مېنىڭ ۋۇجۇدۇمدا ئويغىنىۋاتىدۇ.

بىز بىر ماددىي دۇنيادا ياشاۋاتىمىز. شۇڭا ماددىي دۇنيا ئەلۋەتتە ئىنتايىن مۇھىم. ئادەم ماددىي ھاياتلىققا ئىگە بولمىسا ياشىيالمايدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىرگە بىز ھېسسىي ۋە مەنىۋى دۇنيادىمۇ ياشاۋاتىمىز، بۇ ماددىي دۇنيادىنمۇ بەك مۇھىم.

بىر پىسخولوگ: «تەپەككۇر شەكلى ھەرىكەت شەكلىدىن مۇھىم» دېگەنىدى. دېمەك، مەنىۋى دۇنيا بىلەن ماددىي دۇنيا ئوخشاشلا ناھايىتى مۇھىم.

بىر ئۇلۇش يوشۇرۇن كۈچ ماددىي، ھېسسىي، ۋە مەنىۋى دۇنياغا تۇتاشقان بولىدۇ. بۇ بىر پاكىت. بۇ كۈچنىڭ مەۋجۇت ئىكەنلىكىنى بىلىش، بىلمەسلىك، ئادەمنىڭ ساغلاملىقى ۋە ئۆ- مۈرلۈك ھاياتىي كۈچى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك.

ئۆزىنىڭ كىشىلىك تۇرمۇشىدا ناھايىتى زور ئۆزگىرىش يۈز بەرگەن بىر ئايال بولۇپ، ئۇ بۇ يىل 34 ياشقا كىرگەن، دېمەك ئۇ ھاياتىنىڭ تازا ئۇرغۇپ تۇرغان مەزگىلىگە قەدەم قويغان. ئەمما ئۇ كېسەل سەۋەبى بىلەن ئۆيىنىڭ ئىش - كۈشلىرىنى قىلالمايدىكەن، دوختۇرغا كۆرۈنسە تۇغماس دەپ دىئاگنوز قو-

يۇپتۇ. ئۇ ئەتىدىن كەچكىچە دوختۇرخانىنىڭ بوسۇغىسىدىن نېرى كەتمەي، ئايلاپ ـ ئايلاپ كېسەل كارىۋىتىدىن چۈشمەيدىكەن.

بۇ خىل تۇرمۇش ئۇنىڭدا ئۈمىدسىز، پاسسىپ، تەپەككۇرنى يېتىلدۈرگەن. ئۇ ھايات خۇشاللىقلىرىدىن مەھرۇم قىلىپ، سالامەتلىكى تېخىمۇ ئاجىزلاپ كېتىپتۇ.

ئۇ كىچىكىدىن دىنىي تەربىيە ئېلىپ چوڭ بولغاچقا، تىلاۋەتنىڭ چەكسىز كۈچ ـ قۇدرىتىنى، تەڭرىگە سېغىنىش ۋە تەڭرىگە ئىبادەت قىلىش ئارقىلىق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئۇسۇللىرىنى تېپىپ چىقالايدىغانلىقىغا ئىشىنىدىكەن. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۆزىنىڭ سالامەتلىكى ئۈچۈن تىلاۋەت قىلغاندا، بەلگىلىك جاۋابقا ئېرىشەلەيدىغانلىقىغا تەدرىجىي ئىشىنىشكە باشلاپتۇ.

بىر كۈنى، ئۇنىڭ كاللىسىدىن چاقماق تېزلىكىدە بىر ئۇي كېچىپتۇ ـ دە، ئۆزىمۇ چەكسىز ھەيران بولۇپ داڭقېتىپ قاپتۇ. بۇ گەرچە بۈگۈن ئاددىي ساۋاتقا ئايلىنىپ قالغان بولسىمۇ، ئەمما ئۆز ۋاقتىدىكى ئىنقىلاب خاراكتېرلىك بۇ ئۇي يەنى ھەر خىل روھىي ھالەت كىشىلەرنىڭ ساغلاملىقىنى ئاشۇرۇش ياكى ئاجىزلىتىۋېتىش، ھەتتا كېسەلنىڭ مەنبەسى بولۇپ قېلىشتەك روللارنى ئويناپتۇ.

ئەينى ۋاقىتتا ئۇ تۇيۇقسىز، ئادەم دائىم ئۆزىنىڭ ئېڭىدا تەسەۋۋۇر قىلغان سىياقنىڭ ئوخشاپ قالىدىكەن دېگەننى ھېس قىپتۇ. بۇ خىل تۇيغۇ ئۇنىڭ پسىخىكىسىدا كىشىلىك ھاياتنى ئۆزگەرتىدىغان روھىي ئېنېرگىيىنى پەيدا قىلغان.

باھارنىڭ بىر كۈنى، ئۇ يولدىشى بىلەن تېرەكلىك يولدا كېتىۋېتىپ، تېرەكلەرنىڭ يېڭىدىن نوتا چىقىرىپ، تەبىئەتتىكى

پۈتۈن جانلىقلارنىڭ ئويغانغانلىقىنى ھېس قىلدى.

ئۇ تۈيۈقسىز چېچىلىپ توختاپ، يۈرىكى ئاۋازدا:

— مەن چۈشەندىم، بۇ ھاياتلىقنىڭ كۈچى، ئاجايىپ قۇدرەتكە ئىگە ھاياتىي كۈچ! دەپ ۋارقىرىدى.

يولدىشى غەمكىن ھالدا:

— نېمە ئۇ ھاياتىي كۈچ دېگەن؟ دەپ سورىدى.

ئايالى دەرەختىكى يېشىللىقلارنى، ئوت ـ چۆپلەرنىڭ يېشىل رەڭگە كىرگەنلىكىنى، تۈپراقنى يېرىپ چىققان سېرىق نەرگىس گۈلى، كانايچە نەرگىس گۈل ۋە ھەمەل گۈللىرىنى كۆرسىتىپ:

— ھاياتلىق دېگەن ئەنە شۇ، ئادەم بەدىنىدىمۇ خۇددى تەبىئەت دۇنياسىغا ئوخشاش يېڭى ھاياتىي كۈچنى ئويغىتىدىغان ئاجايىپ كۈچ ـ قۇدرەت بار، ئادەم دېگەن ئەڭ ئالىي دەرىجىدىكى ماددىي نەرسىلەرنى يارىتقۇچى، خۇددى ئاشۇ جانلىقلاردەك يېڭى ھاياتلىق مۆجىزىسى بىلەن دۇنياغا يېڭىۋاشتىن تۇغۇلۇشى كېرەك، دېدى.

ئۇ شۇ گەپلەرنى دېگەندە باشقىلا بىر ئادەمگە ئايلىنىپ قالغاندەك بولۇپ قالغانىدى. چىرايىغا قان يۈگۈرۈپ، كۆزلىرى چاقناپ، قەلبىدە پۈتمەس ـ تۈگىمەس ھاياتىي كۈچ تولۇپ ـ تاشقان ئىدى. ئۇ تۈيۈقسىز كەسكىن ھالدا:

— تەبىئەت دۇنياسىنىڭ ھاياتلىق كۈچى مېنى ئويغاتتى. زور ھاياتىي كۈچكە ئىگە بۇ كۈچلۈك ئېقىم مېڭەمگە، يۈرىكىمگە، تومۇر ـ تومۇرلىرىم ۋە پۈتۈن بەدىنىمگە ئېقىپ كىردى. ساغلاملىق بىلەن زېھنىي كۈچ خۇددى دەل ـ دەرەخ، گۈل ـ گىياھلارغا ئوخشاش مېنىڭ ۋۇجۇدۇمدا ئويغىنىۋاتىدۇ، دېدى.

ئۇ ئەنە شۇلارنى پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن ئويلاپ، ئىشەنچ

ۋە جاسارەت بىلەن تىرىشىش ئارقىلىق، كىسەللىك ھالىتىدىن قۇتۇلۇشقا باشلىدى. ساغلام ۋە جۇشقۇن ھاياتىي كۈچكە ئىگە بولۇش، ئوتتەك قىزغىنلىققا، چېكىنمەس مەيدانغا ئىگە كىشىگە ئايلىنىپ 96 ياشقىچە ئۆمۈر كۆردى.

ئادەم كۈچلۈك كۆزىتىش كۈچى، ئىشەنچ ۋە چوڭقۇر ئېتىقاد بىلەن ھازىرلانغاندىلا، كىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان ساغلاملىققا ئېرىشكىلى بولىدۇ.

بۇ خىل چەكسىز ھاياتىي كۈچكە ئىگە بولۇش ئۈچۈن، ھەر كۈنى تۆۋەندىكى سۆزلەرنى ئۈنلۈك ئوقۇشمىز كېرەك. بولسا ئوقۇشتىن بۇرۇن چوڭقۇر بىر نەپەس ئېلىۋېتىپ، ئاندىن ئوقۇشنى باشلىساق ئۈنۈمى تېخىمۇ ياخشى بولىدۇ:

△ مەندە قىلچە مەسىلە يوق.
△ مەن ھاياتىي كۈچكە تولۇپ تاشتىم.
△ مەن توسالغۇسىز ھاياتىي كۈچكە ئېرىشتىم.
△ مەن ناھايىتى ساغلام تەنگە ئىگە.
△ مەن تولىمۇ خۇشال.
△ مېنىڭ غەيرىتىم ئۇرغۇپ تۇرىدۇ.
△ مەن ھاياتىمنىڭ كائىنات ئىچىدە ئىگىلىكسىز بىلەمەن. ئالەمنىڭ ھاياتىي كۈچى مېنىڭ تېنىمدە رول ئوينايدۇ. تەڭرى ماڭا ساغلاملىق، ھاياتىي كۈچ ۋە كۈچ ـ قۇدرەت ئاتا قىلغىن!

ئەگەر سىز بۇلارنى ئۈنلۈك ئوقۇشنى سەممىي ساداقەت بىلەن داۋاملاشتۇرالىسىڭىز، ئىجادىي خاراكتېرلىك مەنىۋى پائالىيەتلەرگە كىرىشكەن بولىسىز، مەنىۋى دۇنيادىكى كۈچ ـ قۇدرەتنىڭ كۈچلۈك ئېقىمى سىزگە قاراپ ئاققان بولىدۇ. سىز بىر ئۆمۈر ساغلام، ھاياتىي كۈچكە تولغان ھالدا ياشىيالايدىغان

لىقىڭىزغا ئىشىنىڭ. ھەر كۈنى بۇ ئىشلار ئۈچۈن كۆڭلىڭىزدە ھەشقاللا ئېيتىڭ.

«تەڭرى ماڭا ساغلاملىق ۋە خاتىرجەملىك ئاتا قىلغىن! » دەپ ئىلتىجا قىلىڭ.

تەڭرى ئادەملەرنى بىنا قىلغاندا، ئەڭ مۇرەككەپ، ئەڭ سىرلىق «تەن»نى يارىتىپ، بۇنىڭغا ئۇزۇن يىل ئىشلىتەلەيدىغان ئىقتىدارنى، ئومۇمىيۈزلۈك تەڭشىيەلەيدىغان مۇكەممەل، مۇرەككەپ ئەزالارنى ئورۇنلاشتۇرغان. ئۇنىڭ ئۈستىگە، تەڭرى بىزگە ئىدراك، تەپەككۇر، خاتىرە ئىقتىدارىنى جارى قىلدۇرالايدىغان ئاجايىپ قۇرۇلمىلىق مېڭە ئاتا قىلغان. تېخىمۇ مۇھىمى ھەر بىر ئادەمنىڭ خاراكتېر ـ مىجەزىنىڭ مەركىزىگە روھنى جايلاشتۇرغان. بۇ كىشىنى تولىمۇ ھەيران قالدۇرىدۇ.

تەن، مەنئىيەت ۋە روھنىڭ ماسلىشىشىنى قوغلىشىڭ

ئادەمنىڭ ساغلاملىق ئەھۋالى شۇ كىشىنىڭ ئوي ـ خىياللىرىنىڭ ساغلام ياكى ساغلام ئەمەسلىكى، ئەخلاقىنىڭ ساپ ياكى ساپ ئەمەسلىكى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. ساپ قەلب ھەقىقەتەن كىشىگە ساغلام تەن ئاتا قىلىدۇ.

ھازىر بىز سەللا دىققەت قىلمىساق روھتىكى كېسەلنىڭ تەندىكى كېسەل مەنبەسىگە ئايلىنىپ قالىدىغانلىقىنى بايقايمىز. بىزدىن ئىلگىرىكى بىر، ئىككى ئەۋلاد كىشىلەر بۇنى تولۇق چۈشەنمىگەن، تۇنجى قېتىم روھ بىلەن تەننىڭ مۇناسىۋىتىنى ئېنىق ھېس قىلغاندىكى ئەھۋاللار تاكى بۈگۈنگە قەدەر ئېنىق يادىمدا.

مەن ياش ۋاقتىمدا نيۇ يوركتىكى بروكسىن دىنىي جەمئىيەتتە ۋەزىپە ئۆتىگەن. بىر قېتىم تەكلىپ بىلەن دوختۇرخانىغا بىر ئېغىر كېسەلنى كۆرگىلى باردىم، كېسەل بولغۇچى نيۇ يوركتىكى بىر مەشھۇر سىياسىيون ئىدى. مەسئۇل دوختۇرنىڭ ئېيتىشىچە، ئۇ كىشى ئائىلىسىدىكىلەرگە ناھايىتى كۆيۈنىدىكەن، شۇنداقلا دىنىي جەمئىيەتتىكى ئاساسلىق شەخسلەردىن ئىكەن.

دوختۇر داۋالاش ئۇنۇمىنىڭ تازا كۆڭۈلدىكىدەك بولمىغانلىقىدىن ناھايىتى غەلىتىلىك ھېس قىپتۇ. دوختۇر:

— داۋالاشقا خۇددى نېمىدۇر بىر نەرسە كاشىلا بولغاندەك بولۇپ قالدى، دېدى.

مەن كېسەلنىڭ بىر جۈپ نۇرسىز كۆزلىرىدىن، ئۇ ئىچىدە

بىر نېمىگە قاتتىق قايغۇرۇۋاتقان بولسا كېرەك، بۇ چوقۇم ئۇنىڭ كېسەل تارتىپ كېتىشىدىكى سەۋەب دەپ ئويلىدىم. ئۇ چاغدا مەن ياش بولغانلىقتىن، سەل ئارىسالدى بولغان ھالدا ئۇنىڭغا:

— مەن سىزنىڭ ناھايىتى داڭلىق كىشى ئىكەنلىكىڭىزنى بىلىمەن، ماڭا ئېيتىڭ، سىزنىڭ قانداق باش قېتىنچىلىقىڭىز بار؟ دېدىم.

ئۇ ئۇزۇنغىچە ماڭا تىكىلىپ تۇرۇپ كېتىپ، تىترەڭگۈ ئاۋازدا:

— شۇنداق، كۆپچىلىك مېنىڭ ئائىلەمدىكىلەرگە ناھايىتى كۆيۈنىدىغانلىقىمنى بىلىدۇ، دىنىي جەمئىيەتتە ۋە ھۆكۈمەت ئاپپاراتلىرىدا مۇھىم ۋەزىپىدە بولدۇم. ئەمما كىشىلەرگە يۈز كېلەلمەيدىغان ئىشلارنى قىلىپ قويدۇم. راستىنى ئېيتسام، مەن جىنايەت ئۆتكۈزۈپ قويغان ئاقكۆڭۈل بەندە. ئەگەر ھەقىقىي ئىشلارنى بىلسە، ھېچكىم مېنىڭ ھۆرمىتىمنى قىلمايدۇ، دېدى.

مەن ئۇنىڭغا تۆۋە قىلىش، پۈشايمان قىلىش، كەم يەرلەرنى تولۇقلاش توغرىسىدا تەكلىپ بەردىم. مۇشۇنداق قىلغاندا ئۇنى بىر ئاز كەڭچىلىككە ۋە خاتىرجەملىككە ئېرىشتۈرۈپ، ئۇنىڭ كېسىلىنى داۋالغىلى بولاتتى.

ئۇ ماڭا ئۆزىنىڭ جىنايەت ئۆتكۈزۈش جەريانىنى سۆزلەپ بەردى، كەمتەرلىك بىلەن مەندىن ئۆزى ئۇچۇن دۇئا ـ تىلاۋەت قىلىپ قويۇشۇمنى سورىدى. مەن ئۇنىڭغا تەگرىنىڭ رەھمىتى چەكسىز، سىزنىڭ گۇناھلىرىڭىزنى مەغپىرەت قىلىدۇ ۋە سىزگە خۇشاللىق ئاتا قىلىدۇ، دېدىم. ئۇ چوڭقۇر بىر نەپەس ئېلىۋېتىپ، پەس ئاۋازدا:

— مەن ئەمدى ناھايىتى راھەت ھېس قىلىۋاتىمەن، مۇشۇنداق بولسا چوقۇم ئۇخلىيالايدىغان ئوخشايمەن، دېدى.

شۇنىڭدىن باشلاپ، ئۇنىڭ كېسىلى تەدرىجىي ھالدا ياخ-

شلىنىشقا قاراپ ماڭدى. ئاخىرى سالامەتلىكى ئەسلىگە كېلىپ، جەمئىيەتكە تۆھپە قوشالايدىغان شەخسلەردىن بولۇش ئۈچۈن تۇرمۇشىنى يېڭىۋاشتىن باشلىدى. ئۇ جىسمانىي، پسىخىك ۋە روھىي جەھەتتىن پۈتۈنلەي ئەسلىگە كەلدى. دېمەك، ئۇ ئۈچ جەھەتتىن ساغلاملىققا مۇيەسسەر بولغانىدى.

ئادەمنىڭ ساغلاملىق ئەھۋالى شۇ كىشىنىڭ ئوي ـ خيال-لىنىڭ ساغلام ياكى ساغلام ئەمەسلىكى، ئەخلاقىنىڭ ساپ ياكى ساپ ئەمەسلىكى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. ساپ قەلب ھەقىقەتەن كىشىگە ساغلام تەن ئاتا قىلىدۇ.

500 نەپەر كېسەل ئۈستىدە ئېلىپ بېرىلغان كىلىنىكىلىق داۋالاشتىكى تەجرىبە نەتىجىسى شۇنى ئېنىق كۆرسەتتىكى، بۇنىڭ ئىچىدە 383 نەپەر كېسەل كۈتۈلمىگەن ۋەقە ياكى ئەزالارنىڭ ئۆزگىرىشىدىن بولغان ئەمەس. بىر دوختۇر مۇنداق دەيدۇ: «كېسەل كىشى كاللىسىدىكى كېسەل ھالىتىدىكى خيال-دىن ئىبارەت يىرىكنى بەدىنىگە تارقىتىدۇ.»

زوروۋاستىر:

«روھنى داۋالىماي تۇرۇپ، تەننى داۋالىماسلىق كېرەك» دېگەن.

ھازىرقى زامانىدىكى مۇتەپەككۇرلار قەدىمكى بۇ دانىشمەن-لىڭ ئۇلۇغ ئىدىيىسىنى ئەمدى ھېس قىلىۋاتىدۇ.

داۋاملىق يۇقىرىقى ئۈچ جەھەتتىكى ساملاملىقنى تىرىشىپ قولغا كەلتۈرۈش كېرەك. تەن، قەلب ۋە روھتىن ئىبارەت ئۈچ ئاساسىي ئاملىنى تەڭشەش ۋە ماسلاشتۇرۇش كېرەك. بۇ ئۈچ جەھەتتىكى زىددىيەتسىز ماسلاشتۇرۇشنىڭ رولىنى ئۇنتۇپ قال-مىغاندىلا، ساغلاملىقنى ئۇزۇن مەزگىل ساقلىغىلى بولىدۇ.

پەقەت تاللاشلا غالىبىيەتچى بىلەن مەغلۇبىيەتچىنى ئايرىيدۇ

ئۆز تەبىئىتىنى چۈشىنىدىغان ئەقىللىق ئىنسان، مۇقەررەر ھالدا پايدىلىق ئامىللاردىن جانلىق پايدىلىنىپ، پايدىسىز ئامىللارنى تۈگىتىپ، ئۆزىنىڭ ساغلام تېنىنى قوغدىيالايدۇ.

كىشىلىك ھاياتتا بەخت ۋە مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشىش — ئېرىشەلمەسلىك، پۈتۈنلەي توغرا تاللاشنى ئىشقا ئاشۇرغان — ئاشۇرمىغانلىققا باغلىق. ھاياتتا ئۆزىمىزگە پايدىلىق ئامىللارمۇ ۋە پايدىسىز ئامىللارمۇ تەڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ. ساغلام ھاياتىي كۆچكە ئىگە بولۇش ئۈچۈن، چوقۇم قايسىلارنىڭ پايدىلىق ئامىل، قايسىلارنىڭ پايدىسىز ئامىل ئىكەنلىكىنى تونۇپ، ئاندىن توغرا تاللاشنى ئۇتتۇرىغا قويۇش كېرەك.

ھەر كۈنى سەھەر ئورنىمىزدىن تۇرۇپلا تاللىشىمىز كېرەك. يەنى ئاكتىپ پوزىتسىيە (ئىجادچانلىق، قىزغىنلىق، مۇھەببەت، ئىشەنچ، ئۈمىد)نى ياكى پاسسىپ پوزىتسىيە (نەپرەت، قورقۇش، خاتىرجەمسىزلىك، ئاچچىقلىنىش، قايغۇرۇش)نى تاللاش ئۆزىمىزگە باغلىق.

ئازراقلا بوشاڭلىق قىلسىڭىز، پاسسىپ پوزىتسىيە سىزگە رودىپايدەك يېپىشىۋېلىپ، سىزگە پاسسىپ نەتىجە ئېلىپ كېلىدۇ، غەيرەت ـ شىجائىتىڭىزنى، ئىجادىي كۈچىڭىز ۋە ئارزۇيىڭىزنى خورىتىپ، ئاخىرى قىممەتلىك ساغلاملىقىڭىزنى ئېلىپ كېتىدۇ.

ئۆز تەبىئىتىنى چۈشىنىدىغان ئەقىللىق ئىنسان، مۇقەررەر

هالدا پايدىلىق ئامىللاردىن جانلىق پايدىلىنالايدۇ، بارلىق پايدا-
سىز ئامىللارنى توگىتىپ، ئۆزىنىڭ ساغلام تېنىنى قوغدىيالايدۇ.
مانا بۇ كىشىلەرگە پايدا ئېلىپ كېلەلەيدىغان ئەڭ ياخشى
تاللاش.

مۇشۇنداق تاللاشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئىجادىي
تەپەككۇر ۋە تەۋرەنمەس ئىشەنچنى ھازىرلاش كېرەك. ئىشەنچ
ئاجىز كەلسە، ئۇنىڭ ئورنىنى ئىككىلىنىش ئىگىلىۋالىدۇ. ئىككى-
لىنىش ئاخىرى بارلىق كىشىنى كېرەكتىن چىقىرىدۇ.

دوكتور چارلىس. مايو:

— مەن تاكى بۈگۈنگە قەدەر بىرەرسىنىڭ خىزمەتىنىڭ
ئېغىرلىقىدىن ئۆلۈپ كەتكەنلىكىنى ئاڭلىدىم. ئەمما گۇمان بە-
لەن ئۆلۈپ كەتكەنلەر ناھايىتى كۆپ، دەيدۇ.

بىر قىزنىڭ 87 ياشلىق دادىسى يولدىن ئۆتۈپ كېتىۋېتىپ
ماشىنا ھادىسىسى بىلەن ئۆلۈپ كەتكەن. جەسەتنى يېرىپ
تەكشۈرگەندە، دادىسىنىڭ تېنىدە ئېغىر كېسەلگە قاراپ تەرەققىي
قىلىپ ماڭغان يوشۇرۇن كېسەل مەنبەسى بايقالغان. ئەمما ئۇ
ھايات ۋاقتىدا، ئۇنىڭدا ئۇنداق كېسەل كۆرۈلمىگەن. دوختۇر
ئۆلگۈچىنىڭ قىزىغا مۇنداق دېگەن:

— دادىڭىزنىڭ تېنىدە ھەر خىل يامان كېسەللەرنى كەل-
تۈرۈپ چىقىرىدىغان كېسەللىك ئالامەتلىرى يوشۇرۇنغان. ئەمە-
لىيەتتە، 20 يىل بۇرۇن ئۆلۈپ كەتكەن بولسىمۇ ھېچقانداق
ئەجەللىنەرلىك ئىش ئەمەس ئىدى. ئەمما سىزنىڭ گېپىڭىزگە
قارىغاندا، ئۇ 90 ياشقا كىرىپ قالاي دېگەندىمۇ ناھايىتى تېتىك،
روھلۇق ياشىغانىكەن. بۇ كىشىنى تولىمۇ ھەيران قالدۇرىدۇ.

قىزى مۇنداق جاۋاب بېرىپتۇ:

— دادام ھەر كۈنى سەھەر ئورنىدىن تۇرغاندا: «بۈگۈن

تولمۇ گۈزەل بىر كۈن بولىدۇ» دېيىشكە ئادەتلەنگەن. ئەگەر كىشى تازا خەيرىلىك بولمىغان بىرەر ئىشنى دەپ قالسا، دادام: «مېنىڭ ئىشەنچىم بار» دەيتتى.

ناھايىتى روشەنكى، بۇ ئاتا ئۆزىنىڭ تېنىدە جانلىق ھايا-تىي كۈچنى ساقلاپ كەلگەن. گەرچە تېنىدە كېسەل بولسىمۇ، ئەمما ئۇنىڭغا بويسۇنمىغان. ئۇ ئىشەنچكە، كۈچ ـ قۇۋۋەتكە، ئارزۇغا ۋە كىشىلىك ھاياتنى قىزغىن سۆيىدىغان قەلبكە ئىگە بولغاچقا، تېنىدىكى كېسەلنىڭ قىسىر قىلىشىغا يول قويمىغان.

مەن سىزگە تەكلىپ بېرەي: ھەر كۈنى سەھەر ئورنىڭىز-دىن تۇرغاندا دېرىزىنى يوغان ئېچىۋېتىپ چوڭقۇر نەپەس ئې-لىڭ، ئۆيىڭىزنىڭ دېرىزىسىدىن كۆككە نەزەر سېلىڭ، ئاندىن:

ئى! پەرۋەردىگار، ماڭا ھاياتلىق ئاتا قىلغانلىقىڭغا رەھمەت!

ماڭا ئائىلەمدىكى كىشىلەرنى ۋە دوستلارنى ئاتا قىلغانلە-قىڭغا رەھمەت!

بۈگۈن چوقۇم ئاجايىپ بىر گۈزەل كۈن بولىدۇ.

بۈگۈن تېخىمۇ ياخشى نەرسىلەرنى ئاتا قىلىدىغانلىقىڭغا ئىشىنىمەن.

مەن ھەر بىر مىنۇتنى مەنىلىك ئۆتكۈزۈشكە تەييار.

مەن بۈگۈندىن خۇشاللىق بىلەن بەھر ئالىمەن. دەپ تىلاۋەت قىلىڭ.

ھەر كۈنى سەھەر ئورنىڭىزدىن تۇرغاندا يۈقىرىدىكى بۇ گەپلەرنى ئۆزىڭىزگە ئىلھامچى قىلۇېلىڭ. سەھەردىكى ئىلھامغا باي بۇ سۆزلەر، بۈگۈننى ئاجايىپ گۈزەل بىر كۈنگە ئايلاندۇرۇ-شىڭىزدا ئىنتايىن مۇھىم رول ئويناىدۇ.

ئالدى بىلەن كىشىلىك ھاياتتىكى جىنايەت تۈيغۇسىنى چۆرۈپ تاشلاڭ

جىنايەت تۈيغۇسى ھەقىقەتەن قەلبكە كېسەلنىڭ ئۇرۇقىنى تېرىيدۇ، ئۇندىلىق ئۇرۇق بىخ سۈرسە قەلبنى زەخمىلەندۈرۈپ، تەننى چېرىتىدۇ. ناۋادا بىرەر كىشى يوشۇرۇن ئاڭدىكى جىنايى قىلمىشلارنى ئەمەلىيەتتە سادىر قىلسا، دەرھال ئۇنىڭدىن ۋاز كېچىش كېرەك.

كىشىلىك ھاياتتىكى شەيئىلەرنى ئىنچىكە كۆزىتىشكە ما-ھىر كىشىلەرلا، كىشىلىك ھاياتنا مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇش ئۈ-چۈنلا مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇۋاتقان، ئەڭ تۆۋەن قاتلامدىكى ۋە مەنىۋى خۇشاللىقنا تولغان ئەڭ يۇقىرى قاتلامدىكى ھادىسىلەرنى چۈشىنىدۇ.

مەن كىشىلىك ھاياتنىڭ يۇقىرى پەللىسىگە يەتكەن بىر قانچە كىشىنى تونۇيمەن. دوكتور جون. رايرى شۇلارنىڭ ئىچ-ىدىكى بىرسى.

ئۇ ئىناۋەتلى ناھايىتى يۇقىرى بىر داڭلىق دوختۇر. ئىلگىرى زۇكۇتۇكنىڭ مەسئۇل دوختۇرى بولغان.

دوكتور جون. رايرىنىڭ ھەر كۈنى سەھەر ئورنىدىن تۇرۇپ تەكرارلايدىغان ئەڭ مۇھىم دەرسى — تەڭرىنىڭ ئۆزىگە ساغلام تەن ئاتا قىلغانلىقىغا تەشەككۈر ئېيتىش! تېنىدىكى ئەزالىرىنىڭ ئۆز ئىقتىدارىنى تامامەن جارى قىلدۇرالايدىغانلىقى

توغرىسىدا تىلاۋەت قىلىش. ئۇنىڭ سالامەتلىكىنى ئاسراشتەك بۇ خىل ئۇسۇلىنى تەقلىد قىلىپ باقسىڭىز ھەرگىز زىيان تارتمايسىز. دوكتور جون. رايرى مۇنداق تىلاۋەت قىلىدۇ:

ئى! پەرۋەردىگار ماڭا سەگەك كاللا، كۆچلۈك يۈرەك، ساغلام ئۆپكە، ئاجايىپ چىرايلىق قان تومۇر ۋە توقۇلما، ئىشەنچلىك ھەزىم قىلىش ئەزالىرىنى ئاتا قىلغانلىقىڭغا مىڭ مەرتىۋە شۈكرى:

ماڭا ئۆتكۈر كۆز ۋە سەزگۈر قۇلاق ئاتا قىلغانلىقىڭغا ھەشقاللا!

ئاجايىپ مۇكەممەل تېخنىكىلىق ئەزالارنى ھەدىيە قىلغانلىقىڭغا ئۈچۈن ماڭا تەشەككۈر ئېيتىمەن!

دوكتور جون بىر ئۆمۈر ساغلام ۋە چېچەن، تېتىك ۋە جۇشقۇن ياشاپ، 95 ياشقا كىرگەن يىلنىڭ بىر كۈنى چۈشتە ئۇخلاۋېتىپ ئۇدۇنياغا سەپەر قىلغان.

ئۇنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىۋاتقان سىستېرانىڭ كېيىن ماڭا دېيىشچە، ئۇ شۇ كۈنى ئۇخلاشتىن بۇرۇن: «پىير ئەپەندىگە ئېيتىپ قويۇڭ، مەن ئۇنىڭدىن مەڭگۈ خۇرسەن» دېگەن.

مەن دوكتور جون. رايىرنىڭ مۇشۇنچىلىك تەسىر قالدۇرالىغانلىقىمدىن ئىنتايىن پەخىرلىك ھېس قىلىمەن. ئۇ روھىي جەھەتتە ناھايىتى غالىب بىر شەخس، مۇنەۋۋەر دوختۇر، تەڭرى ئۇنىڭغا شاپائەت قىلغاي!

دوكتور جون دائىم ماڭا، ساغلاملىقنى ئادەتتىكى خىيال بەلگىلەيدۇ دەيدۇ. ئۇ يەنە، ساغلاملىقنى ئاسراشتىكى ئالدىنقى شەرت پۈشايمان قىلىدىغان ھەر قانداق ئىشنى ياكى جىنايەت تۇيغۇسىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ھەر قانداق ھەرىكەتنى

قىلماسلىق كېرەك، دەيدۇ.

جىنايەت تۈيغۇسى ھەقىقەتەن قەلبكە كېسەلنىڭ ئۇرۇقىنى تېرىيدۇ، ئۇنداق ئۇرۇق بىخ سۈرسە قەلبنى زەخمىلەندۈرۈپ، تەننى چىرىتىدۇ. ناۋادا بىرەر كىشى يوشۇرۇن ئاڭدىكى جىنايى قىلمىشلارنى ئەمەلىيەتتە سادىر قىلسا، دەرھال ئۇنىڭدىن ۋاز كېچىش كېرەك.

«ئېتىقاد» نىڭ كۈچى بىلەن كىسەل داۋالىغىلى بولىدۇ

ئېسىڭىزدە بولسۇنكى، تەبىئەت سىزنى يارىتىپلا قالماستىن، بەلكى سىزنى يېڭىۋاشتىن ئۆزلۈكسىز ئۆزگەرتىپ تۇرىدۇ. سىز- نىڭ ۋۇجۇدىڭىزدىكى زاپاس ئېنېرگىيە داۋاملىق يېڭى ھاياتنى كۈچ ئىشلەپچىقىرىدۇ. تېنىڭىزدىكى ھەرقايسى ئەزالار تەبىئى قانۇنىيەتنى ۋە مۇكەممەل تەڭپۇڭلۇقنى ساقلاپ، ئۆز رولىنى جا- ى قىلىدۇرۇپ ماڭىدۇ.

بىر كۈنى بىر ئايال ماڭا خەت يېزىپ: «ئەگەر بىزنىڭ بۇيۇقلارغا ئۆتۈپ قالسىڭىز، مېنىڭ يولدىشىم بىلەن بىر كۆرۈ- شۈپ كېتەرسىز». دەپتۇ.

ئۇنىڭ خېتىدە ئېيتىشىچە، ئىلگىرى ئۇنىڭ يولدىشى خىز- مەتتە زور مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشىپتۇ، شەھەر ئاھالىلىرى كول- لېكتىپىدە تولىمۇ جانلىق بولۇپ، ھەممە كىشىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشىپ، ئىجتىمائىي ئالاقىچى بولۇپ قالغان. بىر كۈنى، ئۇ تۇيۇقسىز ئولتۇرغان ئورنىدىلا خۇددىنى يوقىتىپ قويۇپتۇ.

دوختۇرلار ئۇنىڭغا روھىي كېسەل بولۇپ قاپتۇ دەپ دىئاگ- نوز قويۇپتۇ. بىراق ھېچكىم ئۇنىڭ سەۋەبىنى بىلمەيدىكەن. كۆزىتىش كۈچى ناھايىتى ئۆتكۈر بىر دوختۇر، ئۇنىڭ قانداقتۇر بىرەر ئىشقا باش قېتىنچىلىقى بولۇشى مۇمكىن، ئەگەر ئۇ كۆڭلىدىكى گەپلىرىنىڭ ھەممىنى ئېيتسا، ئېھتىمال داۋالاپ سا- قايتىش مۇمكىن، دەپتۇ.

كېيىن مەن بىمار بىلەن كۆرۈشتۇم. ئۇ تولىمۇ روھسىز بولۇپ، چىرايىدا قان دىدارى يوق ئىدى. ئۇ ھە دېگەندىلا:

— تازا مىجەزىم يوق، دېدى.

ئاخىرى مەن ئۇنىڭغا:

— قارىغاندا بىرەرسىگە دېيەلمەيۋاتقان مۇھىم يۇرەك سۆزلىرىڭىز بارمۇ نېمە؟ مەن بىر پسىخولوگ، قانداق سۆزىڭىز بولسا ئېيتىۋېرىڭ، ھەرگىز ئەجەبلەنمەيمەن، قېنى، خاتىرجەم سۆزلەڭ، دېدىم.

مەن ئۇنىڭغا، ئادەم روھىي جەھەتتە ساغلام بولمىسا، سالامەتلىكىگە يامان تەسىر يەتكۈزىدىغانلىقىنى ئېيتتىم.

ئۇزۇن ئۆتمەي، ئۇ ئاستا ـ ئاستا ئۆزى ھېس قىلغان جىنايەتلىك قىلمىشىنى، كۆڭۈلدىكى مەخپىي تۇيغۇلىرىنى بىر-شىپ سۆزلەپ بېرىپ، چارچىغان ھالدا ئورۇندۇققا كېلىپ ئولتۇردى.

مەن خۇددى بىر نەرسىنى بىر يەرگە دۆۋىلەۋاتقان قىياپەتتە تۇردۇم، ئۇ ئەجەبلىنىپ مەندىن:

— سىز نېمە قىلىۋاتىسىز؟ دەپ سورىدى.

— مەن سىزنىڭ يۈرىكىڭىزنى مۇجۇپ، يەلكىڭىزنى بىر-سىپ تۇرغان يۈكلەرنى بىر يەرگە دۆۋىلەۋاتىمەن، بۇلار سىزگە يۈك بولۇپ، قەلبىڭىز ۋە روھىڭىزنى بېسىۋالغاچقا، روھىي ھالە-تىڭىز ياخشى بولمىغان، دېدىم.

مەن يەنە ئۇنىڭغا جايىڭىزدا تىنچ ئولتۇرۇپ چوڭقۇر تەپەككۇر ۋە سەمىمىي تىلاۋەتتە بولۇڭ، مۇشۇنداق قىلسىڭىز سالامەتلىكىڭىز تېز ئەسلىگە كېلىدۇ، دەپ تەكلىپ بەردىم. ئۇ مەن دېگەندەك قىلدى. تىلاۋەتتىن كېيىن بىز ئۇن ـ تىنسىز ھالدا بىر ـ بىرىمىزگە قاراپ بىر ھازا ئولتۇردۇق. تۇيۇقسىز ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، پۈتىنىڭ ئۇچىدا دەسسەپ، ئىككى قولىنى

ئېگىز كۆتۈرۈپ، چوڭقۇر بىر نەپەس ئېلىۋېتىپ، يۇقىرى ئاۋازدا:
— پاھ، نېمىدېگەن راھەت ـ ھە! ئەپەندى، رەھمەت سىزگە، دېدى.
شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ سالامەتلىكىمۇ ئەسلىگە كېلىشكە باشلىدى.
شۇنىسى ئېسىڭىزدە بولسۇنكى، تەبىئەت سىزنى يارىتىپلا قالماستىن، بەلكى سىزنى يېڭىۋاشتىن ئۈزلۈكسىز ئۆزگەرتىپ تۇرىدۇ. سىزنىڭ ۋۇجۇدىڭىزدىكى زاپاس ئېنېرگىيە داۋاملىق يېڭى ھاياتىي كۈچ ئىشلەپچىقىرىدۇ. تېنىڭىزدىكى ھەر قايسى ئەزالار تەبىئىي قانۇنىيەتنى ۋە مۇكەممەل تەڭپۇڭلۇقنى ساقلاپ، ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرۇپ ماڭىدۇ.
بۇ خىل ئىقتىدارنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، تۆۋەندىكىلەرنى كۈندە بىر قېتىمدىن ئۈنلۈك ئوقۇشنى ئادەت قىلىڭ:
تەبىئەتتىكى ھاياتىي كۈچ مېنىڭ ۋۇجۇدۇمدا جەۋلان قىلماقتا.
مېنىڭ تېنىم ناھايىتى ساغلام.
تەبىئەتتىن ئىبارەت بۇ بۈيۈك دوختۇرنىڭ داۋالاش كۈچى ماڭا رىغبەت بەرمەكتە.
مېنىڭ ھاياتىم تەبىئەت قوينىدا، تەبىئەت مېنىڭ ۋۇجۇدۇمدا.
مەن ساغلام ھەم كۈچلۈك، تەبىئەت شەنىگە مەدھىيە ئوقۇيلى!
قەتئىي تەۋرەنمەس ئىشەنچ سىزنىڭ كېسىلىڭىزنى داۋالىيالايدۇ. ناۋادا تېنىڭىز، قەلبىڭىز ۋە روھىڭىز بىر ـ بىرى بىلەن تازا ماسلىشالمىسا، ئېتىقادىڭىز قۇدرىتى ئۇنى تەڭشەپ تۇرىدۇ.

خۇشاللىق قەلبىنىڭ زەھەر قايتۇرۇش دورىسى

ئەگەر سىز كۈنلەرنى خۇشال ـ خۇرام ئۆتكۈزسىڭىز، خاتىرجەملىككە ئېرىشىسىز. خاتىرجەم بولغان ئىكەنسىز، بەخت دېگەننىڭ ئۆزى شۇ. سىزنىڭ پىسخىكا ھالىتىڭىز، تەن ساغلامـلىقىڭىزنىڭ ئەڭ مۇھىم ئامىلى.

داۋاملىق ساغلام بولۇشنى، ساغلام ئادەتنى ساقلىماقچى بولغانلارغا، دوكتور پىير. تانىيە مۇنداق دەيدۇ:

— كۆپىنچە كىسەللەر بىز تەسەۋۋۇر قىلغاندەك ئۇنداق ئوچۇق ھاۋادا چاقماق چاققاندەك تۇيۇقسىز يۈز بەرمەيدۇ. بەلكى يىمەك ـ ئىچمەك، ھاراق ـ شارابلارنى خاتا ئىستېمال قىلىشتىن، ھەددىدىن ئارتۇق ھېرىپ ـ چارچاشتىن ۋە روھىي چىرىتىدىغان غەم ـ قايغۇنىڭ تەدرىجي داۋام ئېتىشىدىن كېلىپ چىقىدۇ.

بەختىمىزگە يارىشا بىز تەكرى ئاتا قىلغان زەھەر قايتۇرۇش دورىسىغا ئىگىمىز. يەنى ئۆزىمىزنى خۇشاللىق ئارقىلىق داۋالىيالايمىز.

ساماۋى كىتابلاردىمۇ: «خۇشاللىق ئەڭ ياخشى دورا» دېيىلگەن.

دوكتور جون. A. سىندرا ۋىسكونسىن شتاتىدىكى ئۇزۇن يىللىق مەشھۇر دوختۇر بولۇپ، ئۇ ئىنتايىن بازارلىق «بىر يىلدىكى 365 كۈننى قانداق ئۆتكۈزۈش كېرەك» دېگەن كىتابنى يېزىپ چىققان.

ئۇ ھەر قېتىم بىمارلاردىن: «تۇرمۇشىڭىز خۇشال ـ خۇ-

رام، خاتىرجەم ئۆتۈۋاتامدۇ؟» دەپ سورايتتى. ئۇ، كېسەل كىشى ھەر كۈنى ئون مىنۇت خۇشال بولالسا، ئۇلارنىڭ كېسىلىنى داۋالىغىلى بولىدۇ، سالامەتلىكىنى قوغداپ، ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرۈشكە ئېرىشتۈرگىلى بولىدۇ، دەپ قارايدۇ.

سېتۇ ئىسمىلىك بىر ئوتتۇرا ياش ئەرنىڭ ئىككى قېتىم يۈرەك كېسىلى قوزغىلىپ كەتكەن، ھەر قېتىم دوختۇرلار ئۇنىڭ ھالىدىن ياخشى خەۋەر ئالغان، ئەمما ئۇ كىشى يەنە قوزغىلىپ قالارمۇ دەپ دەككە ـ دۈككىدە يۈرگەن؛ ئۇ، ئىلگىرى ئىككى قېتىم قوزغالغاندا بەختىمگە يارىشا ھاياتىمنى ساقلاپ قالغان بولسامۇ، ئەمما ئۇچىنچى قېتىم قوزغىلىپ قالسا چوقۇم ئۆلۈپ كېتىمەن دەپ قارايدىكەن. مەن ئۇنىڭغا مۇنداق دېدىم:

— سېتۇ، سىز بۇنداق قورقمىڭ، خۇددى ئۇچىنچى قېتىم قوزغىلىشقا تەييارلىق قىلىپ قويغاندەك بولۇپ قالمامسىز، سىزدە خۇشاللىق دېگەندىن ئەسەرمۇ يوق ئىكەن، سىز شۇنداق غەمكىن، ئۈمىدسىز كۆرۈنىسىز. مەن سىزگە بىر دوختۇر ئاغىنەمـ نىڭ مۇنۇ گېپىنى ھەدىيە قىلاي. ئۇ مۇنداق دەيدۇ: «ئەگەر سىز كۈنلەرنى خۇشال ـ خۇرام ئۆتكۈزمىڭ، خاتىرجەملىككە ئېرىشمىسىز. خاتىرجەم بولغان ئىكەنسىز، بەخت دېگەننىڭ ئۆزى شۇ»، سىز مۇشۇنداقلا ئۆتۈپ كەتمەيسىز، سىز يېڭىۋاشتىن ساغلاملىققا ئېرىشمىسىز.

مۇشۇ بابنىڭ بېشىدا تونۇشتۇرۇپ ئۆتكەن دوكتور خبوت. مېنسون مۇنداق دەيدۇ: «ئاكتىپ پوزىتسىيە داۋالاش ئىشلىرىغا ناھايىتى چوڭ مۇمكىنچىلىكلەرنى ئېلىپ كېلىدۇ.» ئۇ شەرق دانىشمەنلىرىنىڭ پاراسەتلىك سۆزلىرىنى نەقىل كەلتۈرۈپ مۇنـ داق دەيدۇ: «سىزنىڭ پىسخىكا ھالىتىڭىز، تەن ساغلاملىقىڭىزـ نىڭ ئەڭ مۇھىم ئامىلى».

ئۇمىدنى ھەمىشە ئۆزىڭىزگە يار قىلىڭ

كۆڭلىڭىزدە ئۆزىڭىزنىڭ سەمىمىي سىياقىڭىزنى سۈرەتلەپ چىقىڭ، شۇنداق قىلسىڭىز، سىزنىڭ تەسەۋۋۇرىڭىز ئاستا - ئاستا سىزنى قەلبىڭىزدىكى ئۆزىڭىزگە ئايلاندۇرىدۇ.

ياشىنىڭ چوڭ - كىچىكلىكىدىن ۋە شەرت - شارائىتلار-نىڭ قانداق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ئادەملەر بىر - بىرى بىلەن ئۆزئارا مۇڭدىشىش ئارقىلىق ھاردۇقىنى چىقىرىدۇ، راھەت ھېس قىلىدۇ. ئەڭ ئىشەنچىلىكى، «شاد - خورام كىشىلەر» شاد - خورام ئۆتكەنلىكى ئۈچۈن، تېنىگە دورىدىنمۇ ئۈنۈملۈك ئۈزۈق بېرەلەيدۇ.

ئۈمىدمۇ قەلبىنىڭ شىپالىق رېتسېپى.

شېكسپىر: «ئۈمىد — بەختسىزلىكنى داۋالاشنىڭ ئەڭ ياخشى دورىسى» دېگەن. ئۈمىد ئەڭ ئېسىل دورىغا ئوخشاش ئۈنۈم بېرەلەيدۇ.

ئۈمىدكە ئىگە بولۇش ئۈچۈن، چوقۇم قەدىمىزنى تىك تۇتۇپ، يېڭى ھاۋادىن قانغۇدەك چوڭقۇر نەپەس ئالساق، قەلبىمىزمۇ ساغلام ئىدىيە بىلەن يورۇپ كېتىدۇ. ئاپتوموبىل رېمونتچىسى ماشىنامنى رېمونت قىلمىسام بولمايدۇ، «ياخشى ماتور ماشىنىنى ياخشى ھەرىكەتلەندۈرۈپ ماڭىدۇ.» كىشىلىك ھاياتىمۇ دەل مۇشۇنداق، دەيدۇ.

ھەر ۋاقىت ئۈمىد بىلەن ھازىرلانساق، يۈرەكنىڭ ھەرىكىتىمۇ كۈچلىنىپ كېتىدۇ. ئۈمىد ئىنسانغا ھاياتىي كۈچ، مۇددىئا،

مۇستەھكەم ھاياتلىق بېغىشلايدۇ. يار بوتىبو. خىت ماكا چەكسىز ئۈمىدكە تولغان مۇنداق قىممەتلىك سۆزنى قالدۇرغان:

«بىلىگىنى رۇسلاپ، قەددىگىنى تىك تۇتۇپ، يېگى ھاۋادىن نەپەس، قۇياش نۇرىدىن ھارارەت ئېلىڭ. دوستلىرىگىزغا خۇش تەبەسسۇم بىلەن باش لىگىشتىپ سالام بېرىڭ. باشقىلار بىلەن سەممىي قول ئېلىشىپ كۆرۈشۈڭ، ئۇلارنىڭ خاتا چۈشىنىپ قېلىشىدىن ھەرگىز قورقماڭ. دۈشمەنلىرىگىزنى ئويلاشقا بىكاردىن ۋاقىت ئىسراپ قىلماڭ. كۆڭلىگىزدە ئۆز مۇددىئايىگىزنى ئېنىق تەسەۋۋۇر قىلىڭ. شۇنداق قىلسىگىز نىشاندىن ئادىشىپ قالماي، مەزمۇت قەدەملەر بىلەن ئالغا قاراپ ئىلگىرىلىيەلەيسىز.»

پۈتۈن نىيىتىگىزنى، پۈتۈن دىققىتىگىزنى ئەڭ چوڭ، ئەڭ ياخشى نىشانغا مەركەزلەشتۈرۈڭ، شۇنداق قىلسىگىز بىر مەزگىل ئۆتكەندىن كېيىن، سىز ئەمەلگە ئاشۇرماقچى بولغان ئارزۇنىڭ پۇرىستىنى قاچان ئىگىلۈۋالغانلىقىگىزنى سەزمەيلا قالسىز.

كۆڭلىگىزدە ئۆزىگىزنىڭ سەممىي سىياقىگىزنى سۈرەتلەپ چىقىڭ، شۇنداق قىلسىگىز، سىزنىڭ تەسەۋۋۇرىگىز ئاستا ـ ئاستا سىزنى كۆڭلىگىزدىكى ئۆزىگىزگە ئايلاندۇرىدۇ.

نىيەت ھەر قانداق ئىشتىن غالىب كېلىدۇ. غەيرەت ـ جاسارتنى يوقىتىپ قويماسلىق، توغرا، ياخشى روھىي ھالەتنى ساقلاش كېرەك. بارلىق ئىشلار ئارزۇدىن يېتىلىدۇ، سەممىي نىيەتتە قىلغان تىلاۋەت ئادەمنى مۇرات تاپقۇزىدۇ. بىز چوقۇم ئۆزىمىز تەلپۈنگەن، ئۆز تەسەۋۋۇرىمىزدىكى كىشىگە ئايلىنىشىمىز كېرەك.

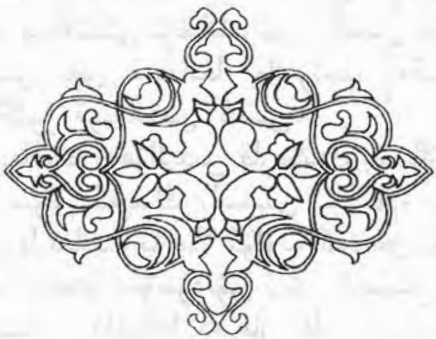
ئۆزىمىزنى ھەرگىز «قېرىدىم»، «چارچىدىم» ياكى «ئۈمىدىمنى ئۈزدۈم» دېمەسلىكىمىز، ئۆزىمىزنى ھەرگىز مەغلۇبىيەتـ

چى دەپ قارىماسلىقىمىز كېرەك.

ئۈمىد ئادەتتە تەسەۋۋۇر سىياقىدا نامايان بولىدۇ. ھەر ۋاقىت ئۈمىد بىلەن قوراللىنىپ، ئۈمىدسىز پاسسىپ خىياللارنى ئاكتىپ ئىدىيىگە ئايلاندۇرۇشىمىز كېرەك. تولۇپ ـ تاشقان ئۈمىدكە ئىگە بولغاندىلا، تەن ۋە قەلبنى روھلاندۇرغىلى بولىدۇ.

«تەڭرىگە ئۈمىد باغلاش، تەڭرىگە مەدھىيە ئوقۇش، تەڭرىنىڭ ئۆزىگە كۈچ ـ قۇدرەت ئاتا قىلىدىغانلىقىغا ئىشىنىش» .

ئۈمىدلىك كىشىنىڭ چېھرىدىن ھەر دائىم تەبەسسۇم ئۆچمەيدۇ، ئۇنداق كىشى ساغلام تەن ۋە گۈزەل قەلبكە ئىگە كېلىدۇ.

«ساغلام تەپەككۇر» بىلەن قۇتقۇزۇۋېلىنغان ئۆسمۇر

سىز مەڭگۈ ياش پېتى تۇرۇشنى ئارزۇ قىلامسىز؟ سىز ئوتـ تۇرا ياش مەزگىللىدىن ئۆتكەندىن كېيىنمۇ ياشلىق خۇشاللىقلىـ رىدىن بەھرە ئېلىشنى ئارزۇ قىلامسىز؟ ئۇنداق بولسا، سىز چوقۇم مەنىۋى تۇرمۇشىڭىزغا دىققەت قىلىڭ.

بىر دوختۇر داۋالاۋاتقان كېسەللەر ئىچىدە، هوشىدىن كېـ تىپ ئېسىگە كېلەلمىگەن 17 ياشلىق بىر قىزچاق بار ئىدى. قىزچاقنىڭ ئاتا ـ ئانىسى ئاجرىشىپ كەتكەن بولۇپ، ئۇ مۇشۇ باش قېتىنچىلىقتىن يىقىلىپ چۈشكەنىدى. دوختۇر بۇ قىزچاقـ نىڭ يېقىن ـ يېراقتىكى تۇغقانلىرىنى، ياخشى ئۆتىدىغان قولۇم ـ قوشنىلىرىنى نەق مەيدانغا چاقىرتىپ ئەكېلىدۇ. دوختۇر قىزچاققا دىئاگنوز قويغاندىن كېيىن:

— كېسەللىك ئەھۋالىدىن قارىغاندا، بۇ بالا ئەتە ئەتىگەنـ گە بارمايدۇ. بىراق گەپنىڭ راستىنى ئېيتسام، بىر دوختۇرنىڭ نەزىرى بىلەن قارىغاندا، بۇ بالا ئۆلۈپ كەتمەي ياشىشى كېرەك. هازىر بۇ بالىدا پەقەتلا مەۋجۇدلۇق ئېڭى كەمچىل. بىزنىڭ هازىر قىلىدىغان ئىشىمىز ئۇنىڭغا دەرهال قان بېرىش، دېدى.

ئۇنىڭ بېشىدا قاراپ تۇرغانلارنىڭ هەممىسى قان تەقدىم قىلىشقا رازى بولۇشتى. بىراق دوختۇرنىڭ قان بېرىش دېگىنى تومۇردىكى قانىنى ئەمەس، «ساغلام تەپەككۇر» تەقدىم قىلىشنى كۆرسىتەتتى.

«ناۋادا مۇشۇ بالىنىڭ كاللىسىغا ساغلام ئىدىيە ۋە ئېتىقادنى

قۇيۇۋەتسەم، چوقۇم مۆجىزە يۈز بېرىشى مۇمكىن» دەپ ئويلايتى دوختۇر. بۇ قىزچاقنىڭ قوشنىسى دېھقان بولۇپ، بىر ئىخلاسمەن دىن مۇرىتى ئىدى. ئۇ قولىدا قېلىن بىر پارچە «دىنىي دەستۇر»نى كۆتۈرۈۋالغانىدى. مۇنداق قارىماققا ئۇ «دىنىي دەستۇر»دىكى سۈرىلەرنى پۈتۈنلەي يادقا ئېلىۋالغاندەك كۆرۈنەتتى. ئۇ، قىزچاقنىڭ بېشىغا كېلىپ، كىتابنى ئېچىپ، ئۇنىڭغا ھايات، ئېتىقاد، سۆيگۈ، ئۈمىد ۋە مېھرىبانلىق، مەيۈسلۈك توغرىسىدا خېلى ئۇزۇن يېزىلغان بىر بابنى ئوقۇپ بەردى. قىزچاقنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرمۇ كارىۋاتنىڭ ئەتراپىدا تەلمۈرۈپ ئولتۇراتتى. شۇ تاپتا ھەممەيلەن ناھايىتى روھلىنىپ كەتكەندى. ئۇ سۆيگۈ ۋە ئىشەنچنى قىزچاقنىڭ كاللىسىغا قۇيۇۋەتكەندى.

ئەتىسى تاڭ سۈزۈلەي دېگەندە، قىزچاق كۆزىنى ئېچىپ ئەتراپىقا قاراپ بىر كۈلۈپ قويۇپ، خاتىرجەم ھالدا ئۈيقۇغا تەگدى.

دوختۇر:

— ئۇ خەتەردىن ئۆتتۇپ كەتتى، «قان بېرىش» مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، بۇ بالا قۇتقۇزۇۋېلىندى، دېدى.

قەتئىي ئىشەنچ ئىنتايىن زور داۋالاش كۈچىگە ئىگە. بىزنىڭ ئىدىيىمىزنىڭ قانداقلىقى ۋە بىزنىڭ ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرۈش ـ كۆرەلمەسلىكىمىزنى بەلگىلەيدۇ.

«بەخت سىزنىڭ نىيىتىڭىزگە باغلىق» دېگەن بازارلىق كىتابنىڭ ئاپتورى لارف. ۋوررد. تورايىن مۇنداق دەپ يازىدۇ:

«سىز مەڭگۈ ياش پېتى تۇرۇشنى ئۈمىد قىلامسىز؟ سىز ئوتتۇرا ياش مەزگىلىدىن ئۆتكەندىن كېيىنمۇ ياشلىق خۇشاللىقىلىرىدىن بەھرە ئېلىشنى ئۈمىد قىلامسىز؟ ئۇنداق بولسا، سىز چوقۇم مەنىۋى تۇرمۇشىڭىزغا دىققەت قىلىڭ.»

پۈتۈنلەي مەمنۇن بولغىنىڭىزنى بىلدۈرىمىز!

ئۇنۇنچى باب ئۆز - ئۆزىنى ئۆزگەرتىش

— قانداق قىلغاندا ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشىگە ئايلانغىلى بولىدۇ.

مېنىڭ ۋۇجۇدۇمدا يۇز بەرگەن مۆجىزە

ئادەملەر ئادەتتىن يېتىلدۇرىدىغان ئىقتىدارغا ئىگە بولۇپلا قالماي، يەنە ئادەتتىن بۇزىدىغان ئىقتىدارغىمۇ ئىگە.

بەزىلەر ئۆزىنى تۇغما «ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچى» دەپ قارىسا، ئەمما مۇتلەق كۆپ ساندىكى كىشىلەر جاپالىق كۈچ سەرپ قىلىش ئارقىلىق «ئاكتىپ تەپەككۇر» قىلىدىغان ئىقتىدارنى ھازىرلايدۇ.

ئەمەلىيەتتە، ئادەم تۇغۇلۇشى بىلەنلا ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە بولىدىغانلىقىنى نۇرغۇن تەجرىبىلەر ئىسپاتلىدى. مەن ئەزەلدىن پاسسىپ بوۋاقلارنى كۆرۈپ باقمىدىم، ئەمما نۇرغۇن بوۋاقلار پاسسىپ ئائىلىدە تۇغۇلغان.

بوۋاقلار ئەتراپتىكى مۇھىتقا ئىنتايىن سەزگۈر كېلىدۇ. ئۇلار ناھايىتى تېزلا بۇ ئائىلىنىڭ ئۇيى ـ خىيال ۋە ھېس ـ تۇيغۇلىرىنى قوبۇل قىلىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئائىلە كەيپىياتىغا پاسسىپ تەپەككۇر يېتەكچى رول ئوينىسا، بوۋاقلاردا ئاكتىپ يوسۇندا پاسسىپ تەپەككۇر شەكىللىنىپ قالىدۇ. ئۇلار كىچىكىدىنلا پاسسىپ تەپەككۇر قىلىش ئادىتىنى يېتىلدۈرۈۋالسا، كېيىن چوڭ بولۇپ 20 ـ 30 ياشلاردىن ئاشقاندىن كېيىن، «ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان» كىشىگە ئايلىنىمەن دېسە، ئۇزۇن يىللار-دىن بېرى يېتىلدۈرگەن پاسسىپ تەپەككۇر ئادىتىنى ئۆزگەرتىش بىر مەسىلە بولۇپ قالىدۇ. ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش ئادىتىنى يېتىلدۈرۈش ئۈچۈن، ناھايىتى زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىشكە

توغرا كېلىدۇ.

بەختكە يارىشا، ئادەملەر ئادەتنى يېتىلدۇرەلەيدىغان ئىقتىدارغىمۇ ئىگە كېلىدۇ. شۇڭا ھەر قانداق ئادەتنى ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ. ھەر قېتىم ئوخشاش تەپەككۇر جەريانىنى باشتىن كەچۈرگەندە، ھەمىشە ئۇنى چوڭ مېڭىدە چوڭقۇر سىزىپ چىقىپ، سەممىي ئۇمىد، كۈچلۈك ئىرادە ۋە ئۆتكۈر تەسەۋۋۇر كۈچىنىڭ ياردىمى بىلەن سىزىپ چىققان ئاشۇ سىمانى تولدۇرۇش كېرەك.

تاشقى قىياپەت بىلەن ئۆزىگە خاس خاراكتېرگە ئىگە ئىنسانلار، ياراتقۇچى تەڭرىگە ئوخشاش، ئەزەلدىن ئاكتىپ تەپەككۇرغا ئىگە كېلىدۇ. ياراتقۇچى خۇدا ئۆزى ياراتقان ئىنسانلاردىن غايەت زور ئىشەنچ كۈتكەن ھەم ئۇلارغا تاللاش ھوقۇقى ئاتا قىلغان.

ئادەملەرمۇ ھەقىقەت ئىچىدىن خاتالىقنى، ياخشىلىق ئىچىدىن قەبىھلىكنى ۋە ئادىللىق ئىچىدىن ئادەلەتسىزلىكنى تاللاش ھوقۇقىغا ئىگە، شۇنداقلا ئاكتىپ تەپەككۇر ئۇسۇلىنى تاللىماي، پاسسىپ تەپەككۇر ئۇسۇلىنى تاللاشقىمۇ رۇخسەت قىلىنىدۇ. مەلۇم خىل قىممەت قاراش بىلەن ئۇزۇن يىل تۇرمۇش كەچۈرۈپ، ئۆزىنىڭ تاللاش ھوقۇقى بويىچە، تامامەن ئۇنىڭ ئەكسىنچە قىممەت قاراشنى بېكىتىۋالىشتىن تاللىسا ياكى خالىغان چاغدا تاللىسا بولىۋېرىدۇ.

غەرب پەلسەپىسىدە بۇ خىل ئەھۋال «نىيىتىدىن يېنىش» دەپ ئاتىلىدۇ. ئاتالمىش «نىيىتىدىن يېنىش» ئۆزىنى تۈپتىن ئۆزگەرتىش دېگەنلىكتۇر.

شۇڭا مەن ئالاھىدە تەكىتلەيمەنكى، پەقەت پاسسىپ تەپەككۇرنى ئاكتىپ تەپەككۇرغا ئايلاندۇرغاندىلا، ھەر قانداق ئادەم

بەختتىن بەھرىمەن بولالايدۇ. مەيلى سىز ئىلگىرى قانچىلىك ئۇزۇن ۋاقىت پاسسىپ تەپەككۇر بىلەن ياشىغان بولۇڭ، بۇنى چوقۇم ئۆزگەرتەلەيسىز.

بۇ يەردە كىشىلەرگە قۇرۇق نەزەرىيە ساتقاندىن كۆرە، ئۇلارنى ئۆزىمىزنىڭ بېشىدىن ئۆتكەن ئەمەلىي تەجرىبىلەر ئار-قىلىق قايىل قىلغانغا يەتمەيدۇ. ئەمدى مەن بېشىمدىن ئۆتكەن كەچۈرمىشلىرىمنى سۆزلەپ بېرەي:

ئۆسمۈرلۈك دەۋرىمدە، ئىشەنچىمنىڭ تولىمۇ كەملىكىدىن ۋە ئۆزۈمنى كەمسىتىش تۇيغۇمنىڭ كۈچلۈكلۈكىدىن بېشىم قاتاتتى. باشقا بالىلارغا ئوخشاش مېنىڭمۇ ئارزۇ ۋە نىشانلىرىم بار ئىدى، ئەمما بۇلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ـ ئاشۇرالماسلىق توغرىسىدا قەتئىي ئىشەنچىم يوق ئىدى ھەم بۇ ئىش ئۈچۈن تولىمۇ ئازابلىناتتىم.

مەن مەنىۋى تۇرمۇشى بىر قەدەر جانلىق كىشىلەر توپىدا چوڭ بولغان ياكى كىشىنى مەيۇسلەندۈرىدىغان مۇھىتتا چوڭ بولغان دېسەممۇ بولىدۇ. ئائىلىمىزنىڭ ئىقتىسادى ئەھۋالى سەل ناچارراق ئىدى. بۇ خىل ئائىلە مۇھىتى مېنىڭ كەيپىياتىمغا تەبىئىي ھالدا تەسىر كۆرسەتتى. ھەممىدىن خاتىرجەم بولالماس-لىق، ۋەھىمە، خۇدۇكسىرەش، شەك ـ شۈبھە، مېنىڭ ئۆسمۈر-لۇك دەۋرىمدىكى مەنىۋى ئالاھىدىلىكلىرىمنىڭ بىرى ئىدى.

نېمىلا دېمەي، مېنىڭ ئۆز ـ ئۆزۈمنى كەمسىتىش تۇيغۇم ۋە ئىشەنچىمنىڭ كەمچىللىكى، مېنىڭ پاسسىپ پوزىتسىيەم بە-لەن مۇناسىۋەتلىك. گەرچە كەلگۈسىگە نىسبەتەن ناھايىتى زور ئارزۇ ـ ئارمانلاردا بولغان بولساممۇ، ئەمما بىر پاسسىپ تەپەك-كۇردىكى ئادەم ئىدىم. بۇ خىل بەختسىز روھىي ھالەت، تاكى ئالىي مەكتەپنىڭ ئىككىنچى يىللىقىغىچە داۋاملاشتى.

20 ياشقا توشقان يىلىم، مەن مۆجىزە خاراكتېرلىك ئۇسۇل بىلەن پاسسىپ دۇنيا قارىشىمنى پۈتۈنلەي ئۆزگەرتتىم.

ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشىگە ئايلىنىشنىڭ بىرىنچى شەرتى كۆچلۈك ئارزۇغا ئىگە بولۇش، سىز قىزغىنلىققا، ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان ئارزۇغا ئىگە بولۇش ئۈچۈن، چوقۇم دەرھال ھەرىكەتكە كېلىپ ئۆزگىرىشنى ئۆزگەرتىشنى باشلاڭ. سىزدە پاسسىپ تەپەككۇرنى ئاكتىپ تەپەككۇرغا ئايلاندۇرىدىغان كۆچلۈك ئىشەنچىلا بولىدىكەن، مۇقەررەر ھالدا مۇۋەپپەقىيەت قازىنالايسىز.

ناۋادا سىز ھازىر ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشى بولسىڭىز، ئېھتىمال ئۆزگىرىشنىڭ قاچاندىن تارتىپ بۇنداق كىشىگە ئايلىنىپ قالغانلىقىڭىزنى بىلەلمەسلىكىڭىز مۇمكىن. ئەمەلىيەتتە، بۇ خىل ئىقتىدارغا پەقەت بوشاشماي تىرىشىش جەريانىدا ئىگە بولغان. سىز داۋاملىق تىرىشىسىڭىزلا يېڭى، كۆچلۈك ئاكتىپ تەپەككۇرگە ئىگە بولالايسىز.

«ھەققانىيەتكە نىسبەتەن ئىچىرقاپ كەتكەن تۇيغۇدا» بولۇڭ

ئۆلۈم دۈشمەن ئەمەس، ئۆلۈمدىن ھە دەپ قورقۇۋېرىشلا تۇر-مۇشتىكى ھەقىقىي دۈشمەن.

قانداق قىلغاندا ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشىگە ئايلانغىلى بولىدۇ؟ ھەم بۇنى مەڭگۈ داۋاملاشتۇرغىلى بولىدۇ؟

بىز دەل يۇقىرىدا بايان قىلىپ ئۆتكەندەك، بۇ يەردىكى ئالدىنقى شەرت كۆچلۈك ئارزۇغا ئىگە بولۇش. بىراق مۇشۇنىڭ ئۆزىلا كۇپايە قىلمايدۇ. ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشىلەر-دىن بولۇش ئۈچۈن، بولسىمۇ بولىدىغان، بولمىسىمۇ بولىدىغان ئارزۇ ـ ئىستەكلەرنى ھازىرلاش ناھايىتى قىيىن. شۇڭا ئۇنى چوقۇم بارلىق قىزغىنلىقىمىز بىلەن ئۈمىد قىلىشىمىز كېرەك، بولمىسا مۇۋەپپەقىيەت قازانغىلى بولمايدۇ. ئەگەر داۋاملىق مۇ-شۇنداق روھىي ھالەتنى ساقلىيالمىساڭ، سىز ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچىلاردا بولۇشقا تېگىشلىك ئاساسىي شەرتنى ھازىرلىغان بولمىسىز.

مەن بۇ يەردە يەنە بىر قېتىم تەكىتلەپ قويىاي، بەزىلەر تۇغۇلۇپلا ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش ئىقتىدارىنى ھازىرلىغان بولىدۇ، ئۇلار تولىمۇ تەلەيلىك، چۈنكى ئۇلار ئۆسمۈرلۈك دەۋ-رىنى ھەرگىز پاسسىپ مۇھىت ئىچىدە ئۆتكۈزمىگەن. ئېھتىمال ئىرسىي ئامىل ياكى ئائىلە تەسىرىدىن بولسا كېرەك، ئۇلار

جەمئىيەتكە يامراپ كەتكەن پاسسىپ ئاڭنىڭ زەھەرلىشىگە ئۇچ-
رىمىغان.

بەزىلەر توغما ئاكتىپ تەپەككۇر ئىقتىدارىغا ئىگە كېلىدۇ، ئەمما ئۇلارنى پاسسىپ ئىدىيىدىكى كىشىلەرگە سېلىشتۇرغاندا، ئىنتايىن ئازلىق قىلىدۇ. بىراق، 1930 ـ يىللىرى چوڭ كرىزىس كۆرۈلگەندىن بۇيان، بۇ خىل ئاكتىپ تەپەككۇرغا ئىگە ئىدىيە ۋە ھەرىكەت توغرىسىدىكى ئۇقۇمغا، كىشىلەر ناھايىتى ئەھمىيەت بېرىدىغان بولدى. مۇشۇ سەۋەبلىك ئاكتىپ كىشىلىك پوزىتسىيىسىنى ھازىرلىغان كىشىلەرمۇ كۆندىن كۆنگە كۆپەيدى.

بىر كۈنى كەچتە، مەن ئاتالانتادا ئۆتكۈزۈلگەن مال ساتقۇچىلار يىغىلىشىدىكى نۇتۇقمىنى تۈگىتىپ تۇرۇشۇمغا، بىر ياش مەندىن:

— مەن بۇنىڭدىن كېيىن يەنىلا ئۆزۈمنىڭ ئاكتىپ تەپەككۇرۇمنى كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلىمەن، دېدى.

بۇنىڭدىن ئۇنىڭ بۇ گەپنى ناھايىتى سەمىمىي پوزىتسىيىدە ئىپادىلىنىۋاتقانلىقىنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇ. مەن ئۇنىڭدىن:

— قانداق تەجرىبىلىرىڭىز بار، دەپ سورىدىم.

ئۇ، ئۆزىنىڭ ئىنتايىن نامرات بىر دېھقان ئائىلىدە تۇغۇلغانلىقىنى، دادىسىنىڭ شۇنچە تىرىشچانلىق كۆرسەتسىمۇ كىچىك دېھقانچىلىق مەيدانىنى رونىق تاپقۇزالمىغانلىقىنى، دېھقانچىلىق سايمانلىرىنىڭ كونىراپ، بۇزۇلۇپ ئىشلەتكىلى بولماي قالغانلىقىنى، قولىدا پۇل بولمىغاچقا، ئۆزى رېمونت قىلىپ ياسىماقتىن باشقا ئامال قالمىغانلىقىنى سۆزلەپ بەردى. ئۇ يەنە مونۇلارنى دەپبەردى:

— بىزنىڭ ئۆيىمىزدىكىلەرنىڭ قولىدىن تازا ئىش كەلمەيدۇ، ئۇ يىلدىن بۇ يىلغا قولىمىز پۇل كۆرمەيدۇ. ئۆيىمىزدىكىلەر

ئەتىدىن كەچكىچە «پايدىسى يوق، ئازراق ئامالمۇ يوق» ، «ئەمـ
دى ئۈمىد قالمىدى» دېگەنگە ئوخشاش پاسسىپ گەپلەرنىلا
قىلىدۇ. ئۇلارنىڭ كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى غۇۋا، مەن ئەزەلـ
دىن ئۈمىدۋارلىقتا تولغان پاراڭلارنى ئاڭلاپ باقمىدىم. بىر
كۈنى، مەكتەپتە بىر مەيدان نۇتۇق سۆزلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈلـ
دى، مەن تاكى بۈگۈنگە قەدەر ھېلىقى لېكتورنىڭ ئىسمىنى
بىلمەيمەن. كېيىن ئاڭلىسام ئۇ كىشى دېدۇن خەلقئارا ماشىنـ
سازلىق شىركىتىدە ئىشلەيدىكەن. ئۇ چاغدا بىز ئۈھىنۇ شتاتـ
نىڭ شەرقىي جەنۇبىي قىسمىدىكى رايوندا تۇراتتۇق. ھېلىقى
نۇتۇق سۆزلىگۈچى لېكتور ئاكتىپ تەپەككۇر توغرىسىدا توختـ
لىپ، پەقەت ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش ئادىتىنى يېتىلدۈرگەندە
لا، ئەڭ پاسسىپ شارائىتلاردىمۇ، ئىجادىي ئىقتىدارنى جارى
قىلدۇرۇپ، ھەر قانداق پاسسىپ ھەرىكەتلەرنى تۈگەتكىلى بولـ
دۇ، دەپ سۆزلىدى. ئۇ ئىنتايىن ئەمەلىي سۆزلىدى، سۆزلىرى
ناھايىتى يۈمۇرلۇق بولۇپ، قايىل قىلىش كۈچىگە ئىگە ئىدى.
ئۇ ماڭا نېمىنىڭ ئوچۇق ـ يورۇق كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى
ئىكەنلىكىنى دەپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن مەن ئىلگىرىكى پاسـ
سىپ خىياللارنى ۋە گەپ قىلىش ئۇسۇلۇمنى ئۆزگەرتىپ، بۇـ
رۇنقىغا ئوخشىمايدىغان بىر ئادەمگە ئايلانماقچى بولدۇم. بۇلارنى
يا ھېچكىم ماڭا ئۆگەتمىدى، قانداق قىلىپ ئۆزۈمدە ئۇنداق
خىياللارنىڭ پەيدا بولۇپ قالغانلىقىنىمۇ بىلمەيمەن. ئەمما مەن
باشتا ئۆزىنىڭ ئىقتىدارىغا ئىشىنىش كېرەك، دەپ قاردىم. ئەينى
ۋاقىتتا مەن شەھەردىكى كىچىك كۈتۈپخانىدىن ئۆزۈمگە پايدـ
لىق كىتابلارنى ئىزدىدىم. ئاخىرى سىزنىڭ:«قىلالايمەن دېسـ
ىڭىز قىلالايسىز» دېگەن كىتابىڭىزنى تاپتىم. مۇشۇنداق قىلىپ
مەن، پەقەت داۋاملىق بوشاشماي تىرىشقاندىلا، نىشاندىن ئىبا ـ

رەت بۇ ھەقىقەتكە ھامىنى بىر كۈنى يەتكىلى بولىدىغانلىقىنى، ئىلگىرلەيمەنلا دېسەم، ئىلاھنىڭ ماڭا كۈچ ـ قۇۋۋەت ئاتا قىلىدىغانلىقىنى سەزدىم. شۇڭا، نۇتۇق ئاڭلىغۇچىلارنىڭ ئىچىدە، چوقۇم ماڭا ئوخشاش بۇنداق كىشىلەرنىڭ بارلىقىنىمۇ ھەرگىز ئىسكىزدىن چىقارماڭ.

ئۇ، دېگەن ھەققانىيەت «توغرا نىيەت»نى كۆرسىتەتتى. بۇ ئەستايىدىل ياش، روھىي دۇنياسىنى پۈتۈنلەي يېڭىلاپ، ئاخىرى ئارزۇسىنى ئەملگە ئاشۇردى.

كۆڭلىڭىزده ئۆزىڭىزنى مۇئەييەنلەشتۇرۇڭ

پاسسىپ تەپەككۇردىكى كىشى ئۇمىدسىز بولغاچقا، ئىجادىي كۆچىنىڭ جارى بولۇشىنى توسۇپ قويىدۇ؛ ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش كۆچى كىشى ئۆزىگە ئىشەنگەچكە، كۆزەل كەلگۈسىنى ۋە ئىجادىي كۆچكە تولغان كەلگۈسى زېمىننى يارىتالايدۇ.

ھازىر ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە كىشىلەرگە تەبىر بەرمەكچى بولساق، ئۇ كۆچلۈك روھقا، ھەر قانداق قىيىنچىلىقلارغا يۈزلىنىشكە جۈرئەت قىلالايدىغان كىشىلەرنى كۆرسىتىدۇ.

ئۇلار ھەر قانداق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئۇسۇلىنى تاپالايدۇ، قىيىنچىلىقلارنى تەلتۈكۈس تەپەككۇر ئارقىلىق يېڭىشنى بىلىدۇ. ھەر قانداق ئوڭۇشسىزلىق، بەختسىزلىك ۋە باشقا قىيىنچىلىقلارغا يولۇققاندا ئۆزىنى تاشلىۋەتمەيدۇ.

ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش ئىقتىدارىغا ئىگە كىشىلەرگە نىسبەتەن، مەيلى ئۇلار ھەر قانداق ئەھۋالغا چۈشۈپ قىلىشتىن قەتئىينەزەر ھاياتتا چىقىش يولىنى تاپالايدۇ. ئۇلار قىيىنچىلىقلارغا يولۇققاندا ئۆزىنى تۇتۇۋېلىپ:

«قىيىنچىلىق ھەقىقەتەن مەۋجۇت، ئەمما ئادەم قىلالمايدىغان ئىش يوق» دەيدۇ.

مانا بۇ ئاكتىپ ھايات، ئۇلار ئالغا مۇشۇنداق ئىلگىرلەيدۇ. نىشانىنى مۇشۇنداق ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ.

بىز شۇنداق دەپ ئېيتالايمىزكى، ئاكتىپ تەپەككۇر بىلەن مەلۇم خىل پاسسىپ ئىدىيە، خۇددى، قىزچاقنىڭ ھېكايىسىدىكى

ئايال باش قەھرىمان بوريئانانىڭ سۈس ئۈمىدۋارلىقى بىلەن ئوخشاشمايدۇ، ئۇ ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولمايدىغان ئۈمىدۋارلىقمۇ ئەمەس. ئەكسىچە، ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشىلەر كۆچ-لۈك كېلىدۇ، يەنى ئۆلار كۆچلۈك ئېتىقاد، كۆچلۈك ئىدىيە ۋە كۆچلۈك خاراكتېرگە ئىگە كېلىدۇ.

ئاجىز ئادەملەرمۇ ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىش ئۈسۈلىنى ئۆگەنسە، ئاخىرى كۆچلۈك كىشىلەرگە ئايلىنالايدۇ.

ئاكتىپ تەپەككۇرنىڭ ئەكسى پاسسىپ تەپەككۇر. ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشىلەر ئېتىقادقا ئىگە كېلىدۇ، پاسسىپ تەپەككۇردىكى كىشىلەردە ئېتىقاد بولمايدۇ. ئالدىنقىلار تولۇپ تاشقان ئىشەنچكە ئىگە كېلىدۇ، كېيىنكىلەردە ئىشەنچ كەمچىل بولىدۇ؛ئالدىنقىلار قىيىنچىلىققا يۈزلىنەلەيدۇ، كېيىنكىلەر قىيىن-چىلىقتىن ۋاز كېچىدۇ.

پاسسىپ تەپەككۇردىكى كىشى ئۈمىدسىز بولغاچقا، ئىجا-دىي كۆچنىڭ جارى بولۇشىنى توسۇپ قويىدۇ؛ ئاكتىپ تەپەك-كۇر قىلغۇچى كىشى ئۆزىگە ئىشەنگەچكە، گۈزەل كەلگۈسىنى ۋە ئىجادىي كۆچكە تولغان كەڭ زېمىننى يارىتالايدۇ.

ئاددىي قىلىپ ئېيتساق، ئوخشاش ئەھۋالغا قارىتا، پاسسىپ تەپەككۇر قىلغۇچى ئۈمىدسىزلىك سەۋەبىدىن مەغلۇپ بولىدۇ؛ ئاكتىپ تەپەككۇر قىلالايدىغان كىشى ھەر خىل مۇمكىنچىلىك-لەرگە يۈزلىنىشكە جۈرئەت قىلالىغاچقا، مۇۋەپپەقىيەت قازىنالاي-دۇ.

پاسسىپ كىشى ئاكتىپ بولمەن دەيدىكەن، ئالدى بىلەن چوقۇم ھەر قانداق كىچىك ئىشلارنى ئاكتىپ يۆنىلىشتىن تە-پەككۇر قىلىش كېرەك. «مەن قىلالايمەن»، «چوقۇم قىلالاي-مەن»، «ئىشلار ياخشى تەرەپكە قاراپ ماڭماقتا» دېگەن مۇئەي-

يەنلەشتۇرۇش خاراكتېرىدىكى تىللار بىلەن ئۇزۇن يىللاردىن بۇيان يېتىشتۇرگەن پاسسىپ ھالەتكە زەربە بېرىش كېرەك.

پەقەت كۆڭلىمىزدە بۇ خىل ئاكتىپ ئىدىيە مەۋجۇتلا بولىدىكەن، كۆڭلىمىزدە چوقۇم بۇنىڭغا يول ئاچالايمىز، ھەر كۈنى بوشاشماي تىرىشىپ، تېخىمۇ كۈچلۈك تەپەككۇر قىلىش ئۇسۇلىنى قوللانغاندا، كۆڭلىمىزدە ئېچىلغان يول تېخىمۇ كېڭىيىدۇ — دە، ئەڭ ئاخىرى پاسسىپ تەپەككۇر قەپىزىنى بۇزۇپ تاشلىغىلى بولىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئاكتىپ تەپەككۇر سىزنىڭ قەلبىڭىزدە ئۇستۇنلۇك ئورۇننى ئىگىلىسۇن.

«ئىنسان تەبىئىتى» مانا مۇشۇنداق يارىتىلىدۇ

ئادەتتە پاسسىپ تىللارنى كۆپرەك ئىشلىتىش، شۇ كىشىنىڭ پاسسىپ ئىدىيىسىنى ئىپادىلەيدۇ. ئاكتىپ تىللار كۆپەيكەن ئەـ كەن، ناھايىتى روشەنكى، بۇ ئادەم، پاسسىپ كىشىدىن ئاكتىپ كىشىگە ئايلىنىشىنى ئويلاپ، ئۆزىنى ئۆزگەرتىشتەك روھىي دۇنـ ياسىنى سىناق قىلىۋاتقان بولىدۇ.

ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشىگە ئايلىنىلىش ئۇچۇن، يەنە يېڭى تىل ئىشلىتىشنى ئۆگىنىۋېلىش كېرەك. كاللىگىزدا شەكىللەنگەن ئىدىيىنى، قۇلقىڭىز بىلەن ئاڭلىيالايدىغان تىلغا ئايلاندۇرۇڭ. مۇشۇنداق تەكرار ئېيتىلغان سۆزلەرنى تەپەككۇر تېخىمۇ چوڭقۇر قاتلامدىكى يوشۇرۇن ئاڭغا يەتكۈزۈپ بېرىپ، ئاخىرى ئۇنى مەڭگۈلۈك تەپەككۇر قىلىش ئادىتىگە ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ.

بۇ يەردىكى ئاتالمىش ئادەت دېگىنىمىز، مەلۇم ھەرىكەتنى ئاكتىپلىق بىلەن تەبىئىي، بۇاستە، ئاڭلىق ھالدا قايتا ـ قايتا تەكرارلاش دېگەنلىكتۇر. تەپەككۇر، تىل ئىشلىتىش، ھەرىكەت، پوزىتسىيەنىڭ يىغىندىسى ئادەت خاراكتېرلىك تەكرارلاش بولـ غاچقا، ئۇ يوشۇرۇن ئاڭدا يىلتىز تارتىپ، بۇ ئادەمنىڭ قىممەت قارىشىنى ۋە شەيئىلەرگە بولغان قارىشىنى شەكىللەندۈرۈپ، ئا ـ خىرى بۇ ئادەمنىڭ خاسلىقى ۋە تەقدىرىنى بەلگىلەيدۇ.

بۇ جەريان، ھەم كىشىنى پاسسىپ تەپەككۇر قىلغۇچىغا، ھەم ئاكتىپ پوزىتسىيەدىكى كىشىگە ئايلاندۇرىدۇ. روھىي ھالەت

دېگەن مانا مۇشۇنداق تەدرىجىي شەكىللىنىدۇ.

روھنى ئۆزگەرتىش جەريانىدا، ئېغىزىمىزدا دائىم دەيدىغان گەپلەر روھىي ھالىتىمىزگە بىزنىڭ مۆلچەرىمىزدىكىدىنمۇ بەك چوڭ تەسىر كۆرسىتىدۇ.

ئادەتتە پاسسىپ تىللارنى كۆپرەك ئىشلىتىش، شۇ كىشىنىڭ پاسسىپ ئىدىيىسىنى ئىپادىلەيدۇ. ئاكتىپ تىللار كۆپەيگەن ئىكەن، ناھايىتى روشەنكى، بۇ ئادەم، پاسسىپ كىشىدىن ئاكتىپ كىشىگە ئايلىنىشنى ئويلاپ، ئۆزىنى ئۆزگەرتىشتەك روھىي دۇنيا-سىنى سىناق قىلىۋاتقان بولىدۇ.

مۇئەييەنلەشتۈرۈش خاراكتېرىدىكى تىللارنى كۆڭلىدە دا-ئىم ئويلىسا، دائىم ئاڭلاپ، دائىم دەپ تۇرسا، يۇرەك، قۇلاق، ئېغىز بىرلەشسە، بۇ خىل بىرىكمە كۈچ بۇ پاسسىپ تەپەككۇر قىلغۇچىنى ئاكتىپ تەپەككۇر قىلغۇچىغا ئايلاندۇرىدۇ.

بىر قېتىم، مەن كانزاس شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلگەن مەملە-كەتلىك كەسپىي خادىملارنىڭ يىغىلىشىدا، يۇرەك، قۇلاق، ئې-غىزنىڭ ئورتاق تىرىشىش پرىنسىپىنى سۆزلەپ ئۆتتۈم.

بىر نەچچە ئايدىن كېيىن، مەن يەنە مۇشۇ شەھەرنىڭ غەربىي قىسمى ۋە غەربىي قىسمىدىكى ھەر قايسى شتاتتىكى گرافوت شىركىتىنىڭ كەسپىي خادىملىرىغا نۇتۇق سۆزلىگەندە بۇ پرىنسىپنى تىلغا ئالمىدىم.

نۇتۇق سۆزلەش مەيدانىنىڭ مۇزىكا مەركىزىدىن چىقىۋاتـ-قان بىر ئادەم چاقىردى:

— مەن گرافوت شىركىتىدىن ئەمەس، ئەمما سىزنى نۇتۇق سۆزلەيدىكەن دەپ ئاڭلاپ، كۆپچىلىككە قېتىلىپ نۇتۇ-قىڭىزنى ئاڭلىدىم. ئالدىنقى قېتىم يۇرەك، قۇلاق، ئېغىزنىڭ ئورتاق تىرىشىش پرىنسىپىنى ئاڭلىغان ئىدىم، بۈگۈنمۇ يەنە

ئاڭلايمەنمىكىن دېسەم...

بۇ كىشى پاسسىپ تەپەككۇردىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن يۈرەك، قۇلاق ۋە ئېغىزنىڭ ئورتاق تىرىشىشنى سىناق قىلىۋاتقانىكەن، ئۇ:

— مەن بۇلارنىڭ ئورتاق تىرىشىش پرىنسىپىنى تېخىمۇ مۇكەممەللەشتۈردۈم. يۈرەك، قۇلاق، ئېغىز دېگەنگە كۆزنىمۇ قوشتۇم. شۇنداق قىلىپ مەنمۇ پاسسىپ مەزمۇندىكى ئاخبارات، ژۇرنال، كىتابلارنى پۈتۈنلەي چۆرۈۋەتتىم. مېنىڭچە كۆزمۇ ئاكتىپ ئىدىيىنى قوبۇل قىلالايدىكەن، شۇڭا ئىزدەپ تاپالمىغانلىكى كىتابلارنىڭ ھەممىسىنى تېپىپ ئوقۇدۇم. شۇنداق قىلىپ ئاكتىپ ئىدىيىگە ئىگە بولدۇم، ئاكتىپ تىللارنى ئىشلىتىدىغان، ئاكتىپ مەزمۇندىكى خەۋەرلەرنى ئاڭلايدىغان، ئاكتىپ ئەسەرلەرنى ئوقويدىغان بولدۇم، دېدى.

— نەتىجىسى قانداق بولدى، دەپ سورىدىم مەن.

— ئەلۋەتتە روھىي دۇنيارىم ئاكتىپ ئىدىيە بىلەن تولۇپ تاشتى. ئۇ بىر ئازدىن كېيىن سەل شۇبھىلەنگەن ھالدا مەندىن ئۆتۈنۈپ، — بەزى چاغلاردا مەن ئۈچۈن تىلاۋەت قىلىپ قويالامسىز؟

ئۇنىڭ مېڭىسى تېخىچىلا ئىشلەۋاتقاندەك قىلاتتى. بۇ چاغدا ئۇ باشقا ئىشلارنى ئېسىگە ئالغاندەك قىلاتتى.

— يۈرەك، قۇلاق، ئېغىز ۋە كۆزدىن باشقا روھىمۇ قوشۇپ قويايمىكىن، شۇنداقمۇ؟ ئىلاھ مەدەت بەرمىسە، بۇ نىشانلارنى ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولمايدۇ. ھازىر باشقىلار بىلەن پاراڭلىشىدىغان ئازراق ئىشىم بار، مۇشۇ يەردە خوشلىشايلى، خەيرى!

ئۇ قولۇمنى تۇتۇپ مەن بىلەن خۇشلىشىپ، چەبدەس

قەدەم ئېلىپ كېتىپ قالدى.

ئۇزۇن يىل پاسسىپ، ئۈمىدسىز قاراشتا ياشاپ كەلگەنلەر، ئاكتىپ پوزىتسىيىگە ئىگە بولىمەن دەيدىكەن، ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىشتىن ئىبارەت قايتا تەربىيە ئېلىش ھەربىكتىنى ئېلىپ بېرىش كېرەك. مۇشۇنداق قايتا تەربىيە ئېلىش جەريانىدا تەپەككۇر، ئاڭلاش، سۆزلەش، يېتىلىش (بولۇپمۇ روھ) ناھايىتى مۇھىم ۋەزىپىلەرنى ئۈستىگە ئالىدۇ.

ئۆزىمىزنىڭ قانداق ئادەمگە ئايلىنىدىغانلىقىمىزنى بىلىش ئۈچۈن ئۆزىمىز ھازىرلىغان بىلىم ۋە روھنى جانلىق ئىشلىتىپ، ئۆزىمىز ئۆزگەرمەكچى بولغان ئاشۇ خىل ئادەمگە ئايلىنىشىمىز كېرەك.

«نېرۋىسى قالايمىقانلىشىپ كەتكەن» كىشى ئۈچۈن تىلاۋەت قىلىڭ

ھەقىقەت كۆپ ساندىكى كىشىلەرنىڭ ئېتىقاد قىلغان ياكى قىلمىغانلىقىغا قارىپ ئۆزگەرمەيدۇ.

مەن قاتتىق سوغۇق بولغان بىر كۈنى چۈشتىن كېيىن نيۇيوركتىكى ئىشخانامدا مەن بىلەن كۆرۈشۈشنى تەلەپ قىلىپ تۇرۇۋالغان ھېلىقى ئاچچىقى يامان كىشىنى ئۆمۈر بويى ئۇنتۇپ كېتەلمەسلىكىم مۇمكىن.

— سىز ئالدىن كېلىشىپ قويغانمۇ؟ دەپ سوردى كاتىپىم ئۇنىڭدىن ناھايىتى ئەدەپ بىلەن.

— ياق، كېلىشىپ قويمىغان، ئەمما مەن دەرھال دوكتور پېيىر بىلەن كۆرۈشۈشۈم كېرەك. مەيلى قانداقلا بولمىسۇن كۆرۈشمىسەم بولمايدۇ.

— تۇرۇپ تۇرۇڭ، دېدى كاتىپ. كاتىپ دەرھال يېنىمغا كىرىپ، — غەرەز ئۇقمايدىغان بىر غەلىتە كىشى سىز بىلەن چوقۇم كۆرۈشمىسەم بولمايدۇ دەيدۇ، دېدى.

— بولىدۇ، ئۇ كىرسۇن، دېدىم.

بۇ كىشىنىڭ غەزەپلىك پوزىتسىيىسى، ئۇنىڭ نېرۋىسىنىڭ تازا قالايمىقانلىشىپ كەتكەنلىكىدىن دېرەك بېرەتتى. مەن نۇر-غۇن غەلىتە ئىشلارنى ئاڭلىغان، بىراق بۇ ئادەم دېگەن ئۇنداق غەلىتە گەپلەرنى ئاڭلاپ باقماپتىكەنمەن.

ئۇ كىشى قارىماققا خېلى تەربىيە كۆرگەندەك، ناھايىتى زېرەك كۆرۈنەتتى. يېشىمۇ 30دىن ئاشقانىدى. ئۇ:

— مېنىڭ ئەھۋالىم ئۇنچە ئېغىر بولمىسا، بۇ يەرگە سىزنى ئالاھىدە ئىزدەپ كەلمەيتتىم. مەن چوقۇم ھالىمغا يېتىدىغان، دەردىمنى ئاڭلايدىغان بىرەر كىشىنى تاپمسام بولمايدۇ، سىز مېنى تونۇمايسىز. مەن كۆچمەس مۈلۈك كەسپىدىكىلەر يىغىلىشىدا بىر قېتىم سىزنىڭ نۇتۇقىڭىزنى ئاڭلىغان، مېنىڭ دەرد ـ ھەسرىتىمنى ئاڭلاشقا ۋاقتىڭىز چىقارمۇ؟ دېدى.

— ئەسلىدە باشقىلار بىلەن كېلىشىپ قويغانىدىم، سىز دەپ قالدىڭىز، بىر سائەت ۋاقتىمنى بېرەي، ئەگەر ھالقىلىق مۇھىم يەرنى تۇتۇپ پاراڭلاشساق، بۇ بىر سائەتمۇ يېتىپ ئاشىدۇ، قېنى، سۆزلەڭ! دېدىم، مەن.

ئۇ دەرھال ئۆزىدىن ئىنتايىن نەپرەتلىنىدىغانلىقىنى سۆزلەپ كەتتى.

ئۇ قارىماققا ئۆزىدىن ئىنتايىن بىزارىدەك كۆرۈنەتتى.

ئۇنىڭ دېيىشچە، ئۇ قورقۇنچاق ۋە ئىشەنچسىز كەمچىل بولغاچقا، ناھايىتى كۆپ زىيان تارتقان، ھەممە نەرسە كۆڭۈلسىز تۈيۇلۇپ، كاللىسىغا مەن تۇغما مەغلۇبىيەتچى دېگەن خىيال ئورناپ كەتكەن. ئەگەر ئاز ـ تولا مىراسقا ئىگە بولمىغان بولسا، قىيىالىڭاچ قالاتتىكەن.

ئۇ ئەلۋەتتە تېگى ـ تەكتىدىن بىر پاسسىپ مەغلۇبىيەتچى، ئۇ ئۆزىنىڭ ئىسپىرت بىلەن زەھەرلەنگەنلىكىنى ئېتىراپ قىلدى. ئەمما ئۇنىڭدا يەنە ئاز ـ تولا يېڭىۋاشتىن ساغلام بىر ئادەم بولسام دەيدىغان ئۈمىدمۇ بار ئىكەن.

— مەن سىزنىڭ ئاكتىپ تەپەككۇرىنى تەشەببۇس قىلىدىغانلىقىڭىزنى بىلىمەن. قېنى دەپ بېقىڭا، مېنىڭ نەرىم بولماي-

دۇ؟ مەندە نېمە كەمچىل؟ دەپ سوردى.
مەن:
— ناھايىتى روشەنكى، سىز ئەمدى كۆپرەك تىلاۋەت قىلسىڭىز بولىدۇ. پەقەت تىلاۋەتلا سىزنىڭ مۇرەككەپ، قالايمىقانلىشىپ كەتكەن روھىي ھالىتىڭىزنى ئوڭشىيالايدۇ، دەپ جاۋاب بەردىم.
ئۇ مېنىڭ گېپىمنى ئاڭلاپ شەلپەردەك قىزىرىپ كەتتى.
— شۇمىدى؟ مەن تېخى تەربىيە كۆرگەن ئەپەندى بولغاندىكىن، ماڭا تېخىمۇ ياخشى ئۇسۇللارنى ئېيتىپ بېرىدىغان چېغى دەپتىمەن. سىزمۇ باشقىلارغا ئوخشاش كونا مۇقامغا توۋلىغلى تۇردىڭىزغۇ؟ ھەممىلا ئادەم مۇشۇنداق دەپلا ئويلايدۇ، بۇنداق گەپلەرنى تولا ئاڭلاپ كەتتىم.
ئۇ غاچچىدە ئورنىدىن تۇرۇپ، غەزەپ بىلەن گۈلدۈر — غالاپ قىلىپ چىقىپ كەتتى. ئۇ ھەتتا مېنىڭ ۋاقتىمنى ئالغانلىقى ئۈچۈن بىر ئېغىز رەھمەت ئېيتايمۇ دېمىدى. شۇنداق بولسىمۇ مەن تەكرىدىن نېرۋىسى چېچىلىپ كەتكەن بۇ كىشىنىڭ مەلۇم خىل ئۇسۇللار بىلەن خاتىرجەملىكىگە ئېرىشىشىنى تىلىدىم.

بىر نەچچە مىنۇتتىن كېيىن «ئىنسان تەبىئىتىنىڭ» ئاجايىپ ئۆزگىرىشى

بارلىقۇچىنىڭ قولىدىن چىققان بارلىق شەيئىي مۇكەممەللىدۇر، ئەمما ئىنسانلارنىڭ قولىغا ئۆتۈشى بىلەن ھەممە نەرسە بۇزۇلۇپ كېتىدۇ.

30 مىنۇتتىن كېيىن، كاتىپ ماڭا سىمسىز تېلېفون ئارقىلىق:

— ھېلىقى ئادەم يەنە قايتىپ كەپتۇ، مېنىڭچە ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشۈپ قويسىڭىز بىر ئاز ياخشى بولارمىكىن، ئۇ ئىنتايىن قايغۇرۇۋاتقاندەك قىلىدۇ، دېدى. ھېلىقى كىشى ئىشكىتىن كىرىپلا ئۆينىڭ ئىچىنى ئۇياقتىن ـ بۇياققا چامداپ، ئېغىزى بىسقماي:

— مەن زادى نېمە بولدۇم؟ دەيتتى.

— قېنى ئولتۇرۇڭ، ئېيتىڭە، نېمە ئىش بولدى؟ دەپ سورىدىم.

ئەسلىدە ئۇ مېنىڭ يېنىمدىن كېتىپ كوچىغا چىقىپ: «تىلاۋەت، مەن راستىنلا تىلاۋەت قىلامدىمەن! ئۇنداق بولسا قېنى بىر سىناپ باقاي» دەپ سۆزلەپ ماڭغان. ئۇ تىلاۋىتىنى باشلاپ، ئۆزىنىڭ ئادەتتىكى سۆز ـ ھەرىكىتىگە پۇشايمان قىلغان، بۇ چاغدا ئۇنىڭغا ھەممە يەردە نۇر چاقناۋاتقاندەك، گۈگۈم پەردىسى تەبىئەتكە قارا لىباسىنى ئارتقان بولسىمۇ، ئەمما ھەممە نېمە يورۇپ كەتكەندەك بىلىنگەن، ئۇنىڭغا كىشىلەر

تولىمۇ ئوچۇق ـ يورۇق بولۇپ كەتكەندەك، ئىمارەتلەر ۋالىلداپ چاقناۋاتقاندەك، ئادەتتىكى مەينەت مانخاتون كوچىسىمۇ ئىنتايىن پاكىز، گۈزەل بولۇپ كەتكەندەك تۇيغۇ بەرگەن.

يولدىن ئۆتكەن ـ كەچكەنلەرمۇ ئۇنىڭغا شۇنچە يېقىملىق تۇيۇلۇپ كەتكەن. ئۇ كوچىدىكى نۇرغۇن ئادەملەرگە دىققەت قىلغان بولسىمۇ، ئەمما ھېچكىم ئۇنىڭغا دىققەت قىلمىغان.

— پىيادىلەر يولىمۇ نۇر چاقناپ كېتىپ بارىدىغۇ، مېنىڭ چوقۇم كاللامدا مەسىلە بار، مەن ساراڭ بولۇپ قالاي دېدىم، دەپ ۋارقىراپ كەتكەن.

ئۇ ئۆزى قىلالايدىغان بىردىنبىر ئىشنى قىلغان، يەنى ئۈدۈل مېنىڭ قېشىمغا كەلگەن.

ئۇ ئىنتايىن ئازابلانغان ھالدا:

— مېنىڭدە نېمە ئىشلار يۈز بېرىۋاتىدۇ؟ مەن ساراڭ بولۇپ قالمىغاندىمەن؟ دەپ سورىدى.

— ياق، ھېچقىسى يوق، سىز ناھايىتى سەگەك، ئېھتىمال سىز ئەزەلدىن كۆرۈلۈپ باقمىغان روھىي ھالەتتە تۇرۇۋاتقان بولۇشىڭىز مۇمكىن ياكى سىرلىق كەچۈرمىشلەرنى ئۆز تەسىرا-تىڭىزدىن ئۆتكۈزۈۋاتقان بولۇشىڭىز مۇمكىن.

تىلاۋەت سىزنىڭ ۋۇجۇدىڭىزغا تىنىپ كەتكەن كۈچ ـ قۇدرەتنى ئويغاتتى. سىز ساقايدىڭىز، سىز يېڭىۋاشتىن دۇنياغا كەلدىڭىز. بەزى ئىشلارنى سىزمۇ سورىماڭ، مەنمۇ ئېنىق چۈ-شەندۈرەلمەيمەن. مەن دۇنيادا سىز قىلىشنى كۈتۈپ تۇرۇۋاتقان يەنە نۇرغۇن ئالاھىدە ئىشلار بار دەپ ئويلايمەن.

شۇنىڭدىن كېيىن، ئۇ تامامەن باشقىچە بىر، مۇلايىم، بەختىيار، نورمال، ئوچۇق ـ يورۇق ۋە ئاكتىپ كىشىگە ئايلان-دى. كېيىن ئۇ ھەر خىل ئۇسۇللار بىلەن نۇرغۇن ئادەملەرنىڭ

ئۆز ـ ئۆزىنى بايقىشىغا ياردەم بەردى.

ئۇزۇن يىللاردىن بېرى، ماڭا دەرد ئېيتىپ كەلگەنلەر ناھايىتى كۆپ بولسىمۇ، ئەمما ھېچكىم ئۇنىڭغا ئوخشمايتتى. ھايات پاسسىپ تەپەككۇرنى ئاكتىپ تەپەككۇرغا، ناچار ئادەملەر-نى ياخشى ئادەملەرگە ئايلاندۇرۇشتا «ئىنسان تەبىئىتىنىڭ ئۆز-سۈپ يېتىلىشى» دىن ئىبارەت تەبىئىي قانۇنىيەتنى قوللانغان.

ھەققانىيەتكە خۇددى ئېچىرقاپ كەتكەندەك ئىنتىلەيلى!

چۇنكى، بۇ قىممەتكە ئىگە تۇرمۇش كەچۈرۈشنىڭ ئاساسى.

پۈتكىلىمىز ھەممىنى بىلگىلايدۇ!

ئون بىرىنچى باب ئۆزلۈكنى ئىشقا ئاشۇرۇش

— مۇۋەپپەقىيەت ۋە بەخت يارىتىدىغان كىشىلىك ھايات

40 مىڭ دوللارلىق ئوقۇش پۇلى

ھەرقانداق ئەقىللىق ئادەممۇ بەزىدە ھاماقەتلەرچە ئىش قىلىپ قويىدۇ، مۇھىمى ئۆزىنىڭ خاتالىقىنى تونۇپ يېتىش ۋە قايتا سادىر قىلماسلىق.

تازا قاراڭغۇ زۇلمەت باسقان 2-ئاينىڭ بىر ئەتىگەنلىكى، كىن. بادافىد كوچىدا ھارغىن قەدەملىرىنى سۆرەپ كېتىپ باراتتى. ئۇ ھەممىدىن ئۇمىد ئۈزۈپ، قاتتىق چۈشكۈنلىشىپ كەتكەنىدى، شۇ تاپتا دۇنيادا ئۇنىڭدىنمۇ ئارتۇق چۈشكۈنلىشىپ كەتكەن ئادەم يوق دېسەكمۇ بولاتتى.

ئۇ بايا بىر دوكانغا كىرىپ قەھۋە بىلەن ئاددىيلا ناشتا قىلىۋالغان بولۇپ، يانچۇقىدا كىرلىشىپ كەتكەن بىر يۈەنلىك پۇلدىن يەتتىسى قالغانىدى. ئۇ تۇنۇگۈن كېچىنى سەرگەردانلار-نى يېغىۋېلىش ئورنىدا ئۆتكۈزدى.

ئەمما ئۇنىڭدا مۇنداق بىر ئىش زور رول ئويناندى، ئىقتىسادىي ئەھۋالى خېلى ياخشى چاغدا سېتىۋالغان بىر يۈرۈش كاستوم ـ بۇرۇلكسى شۇ تاپتا ئۇنى خېلىلا رەتلىك كۆرسىتىپ تۇراتتى.

ئۇ ناھايىتى تېز چۈشكۈنلىشىپ كەتتى. دادىسى ئۇنىڭغا 40 مىڭ دوللارلىق مىراس قالدۇرۇپ قويغان ئىدى. ئۇ ئۆمرىدە بۇنداق غايەت زور پۇلغا ئېرىشىپ باقمىغاچقا، كۈندە دېگۈدەك ھەشەمەتلىك ئىشرەتخانىلارغا قاتراپ، پۇلنىڭ ھەممىسىنى سورۇۋەتتى.

— مەن ھەممىدىن ئۈمىد ئۈزدۈم، دەيتتى ئۇ كىشىلەرگە.

— سىز رومان .W پىيىر بىلەن كۆرۈشۈڭ، دەپ تەكلىپ بەردى بىرەيلەن.

— ئۇ نېمە قىلىدىغان ئادەم؟ ئۇ ئادەم ماڭا نېمە قىلىپ بېرىدۇ؟

— ئۇ كىشى سىزدە بۇرۇنقىغا ئوخشىمايدىغان ئويلارنى پەيدا قىلىدۇ، ئىشقىلىپ، ئەڭ ياخشىسى سىز شۇ كىشى بىلەن بىر كۆرۈشۈڭ.

شۇنداق قىلىپ، ئۇ ھېلىقى قارا قىشنىڭ بىر ئەتىگەنلىكى ئىشخانامدا پەيدا بولدى.

— ھېچنېمىنى يوشۇرماي ھەممىنى ئېيتىڭ، دېدىم مەن. ئۇ ئۆزىنىڭ كەچۈرمىشلىرىنى قىسقىلا بايان قىلىپ ئاخىرىدا:

— مەن بىر سەپتىن چۈشۈپ قالغان يارىماس، پۈتۈنلەي مەغلۇپ بولغان مەغلۇبىيەتچى دېدى. ئۇ ئۆزىنى ئەنە شۇنداق پەس كۆرەتتى.

ئۇ گەرچە ئۆزىنى ھېچنىمگە كېرەك كەلمەس دېسىمۇ، ئەمما گەپ قىلغاندا سۈكۈتكە چۈمەيتتى ياكى ئالدىدا قىلغان گېپىنى تەكرارلىمايتتى.

گەپنى ناھايىتى ئىخچام، مېغىزلىق سۆزلەيتتى. بۇ ئۇنىڭ سىستېمىلىق تەپەككۇر قىلالايدىغانلىقىنى ھەم ئويلىغانلىرىنى مۇڭلۇق يوسۇندا ئىپادىلەيدىغانلىقىنى چۈشەندۈرەتتى.

— سىز ناھايىتى ئەقىللىق، دېدىم مەن گەپ قىستۇرۇپ.

— مېنى ئەقىللىق دېگىنىڭىز نېمىسى؟

مەن ئۇنىڭغا، ئۇنىڭ تولىمۇ سىستېمىلىق پاراڭ قىلىش ئۇسۇلىغا زوقلىنىدىغانلىقىمنى چۈشەندۈردۈم.

— سىز ھەقىقەتەن ئەقىللىق، ئەقىللىق ئادەملەر مۇشكۈلىچىلىك ئىچىدىن قۇتۇلۇپ چىقاي دەپ ئويلىسا، كەمتەرلىك

بىلەن باشقىلارنىڭ تەكلىپىنى قوبۇل قىلسا، چوقۇم ھەر قانداق قىيىن شارائىتلار ئىچىدىن قۇتۇلۇپ چىقالايدۇ.

— مېنى بىرەرسىمۇ ئەقىللىق دەپ باقمىغان، دېدى ئۇ.

— مانا مەن سىزنى ئەقىللىق دېدىمغۇ؟

ئۇ يانچۇقىدىن كىرلىشىپ كەتكەن بىر دوللارلىق تەڭگە-لەردىن يەتتىنى ئېلىپ شىرەگە قويۇپ، سالماقلىق بىلەن:

— بۇ مېنىڭ بارلىق مال مۈلكىم، دېدى.

— سىز مېنى يىغلۇۋېتىدۇ، دەپ ئويلاپ قاپسىز- دە؟ مەن بۇنىڭدىن ھەرگىز ھەيران قالمايمەن. سىز بۇ يەتتە دوللاردىنمۇ كۆپ بايلىقلارغا ئىگىسىز. مەسىلەن: مەن بىلەن بىمالال پاراڭ-لىشىۋاتقان كاللىكىزمۇ شۇنىڭ ئىچىدىكى بايلىق. ئۇنىڭ ئۈس-تىگە سىز تېخى ياش. سىز قەددىكىزنى تىك تۇتۇپ يۈرسىكىز تولىمۇ سالاپەتلىك بولۇپ كېتىدىكەنسىز. ئاڭلىسام سىز ئالىي مەكتەپنى ئەلا نەتىجە بىلەن پۈتتۈرۈپسىز، قانداق بولۇپ بۇ يەتتە دوللار سىزنىڭ بارلىق مال مۈلكىڭىز بولۇپ قالدى؟

بىزنىڭ پارىكمىزنىڭ تېمىسى ئۇنىڭ بولمىغۇر، ئاجىز تەرەپلىرىگىلا مەركەزلىشىپ قالغاچقا، مەن دەرھال گەپنى باشقا ياققا بۇراپ:

— ئەمدى سىزنىڭ ئارتۇقچىلىقلىرىڭىز ئۈستىدە توختـ-لايلى، دېدىم.ئۇزۇن ئۆتمەي، ئۇنىڭدا ئۆز - ئۆزىگە نىسبەتەن ياخشى تەسىرات پەيدا بولدى. چۈنكى ئۇ بۇرۇنقى كەچۈرمىش-لەرنى سۆزلەشكە چۈشۈپ كەتكەنىدى.

ئۇ تېخى ھازىرغا كەلگىچە توي قىلمىغانىدى. ئۇ ھاراق-كەش بولۇپ كېتىشتىن ئىلگىرى مەلۇم بىر شىركەتنىڭ مۇئاۋىن دىرېكتورلۇق ۋەزىپىسىنى ئۆتەيتتى. ھاراققا بېرىلىپلا ئىستىقبال-لىق خىزمەتتىنمۇ ئايرىلدى، شۇنىڭ بىلەن ناھايىتى تېزلا

چۇشكۇنلىشىپ كەتتى. ئەمدى ئۇ ھەر خىل ئاماللار بىلەن ئۆزىنىڭ بۇرۇنقى ھالىتىدىن يېنىش نىيىتىنىڭ بارلىقىنى ھەقىقىي ھېس قىلدى.

ئۇ ئالدى بىلەن پاسسىپ ئىدىيىدىن ۋاز كەچكەندىلا، ئۇمىدسىز پوزىتسىيىدىن قۇتۇلالايدىغانلىقىنى، بولمىسا بۇ خىل پوزىتسىيىنىڭ ئۆزىنى نابۇت قىلىۋېتىدىغانلىقىنى، ئەمدى ئۆزىگە پايدىلىق ئامىلدىن ئىش باشلاش كېرەكلىكىنى تونۇپ يەتتى.

— مەن نېمە ئۈچۈن ھاماقەتلىك قىلىپ دادام مىڭبىر جاپادا تېجەپ قالدۇرۇپ قويغان 40 مىڭ دوللارنى بۇزۇپ چېچىۋەتتىم، دېدى ئۇ.

— ھەر قانداق ئەقىللىق ئادەملەرمۇ بەزىدە ھاماقەتلىك ئىشلارنى قىلىپ قويىدۇ. سىزنىڭ بىر ئارتۇقچىلىقىڭىز، ئۆزىڭىز- نىڭ بۇرۇنقى دۆتلۈكىڭىزنى زېرەكلىك بىلەن ھېس قىلالىغانلىقىڭىزدا. سىز قىممەتلىك ئوقۇش پۇلىنى بۇزۇپ-چېچىۋەتكەن بىلەن ئەمما پۇل ئىشلىتىش ئۇسۇلىنى ئۆگىنىۋالدىڭىز. كەلگۈسىدە سىز بۇنىڭدىنمۇ قىممەتلىك، بۇنىڭدىنمۇ كۆپ بايلىقلارغا ئېرىشكەندە، چوقۇم ناھايىتى زېرەكلىك بىلەن، ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىدىغان بولىسىز.سىزبۇنى ئىنتايىن ياخشى بىر ئۆگىنىش پۇرسىتى دەپ بىلىڭ، دېدىم.

— شۇنداق، مەنمۇ شۇنداق ئويلاۋاتىمەن، ئەمما يەنىلا ئۇنداق ھاماقەتلىك ئىشلارنى قىلمىسام بوپتىكەن دەپ پۇشايمان قىلىۋاتىمەن، دېدى ئۇ.

ئۇنىڭ ۋۇجۇدىدا يۇز بەرگەن مۆجىزە خاراكتېرلىك ئۆزگىرىش

ئۇنىڭ مۇۋەپپەقىيىتى ھەركۈنى تەكرارلايدىغان مونۇ سۆزدىن كەلگەن:
مەن ئەمدى ھاياتقا يېڭىۋاشتىن كۆز ئاچىمەن.
مەن ھەر كۈنى يۈقىرى ئۆرلەيمەن.
مەن ھەققەتەن مۇۋەپپەقىيەت يولىغا قاراپ ماڭىدىم.
مەن ھازىر ئۆزۈم ئېرىشمەكچى بولغان نەرسىلەرگە ئېرىشىۋاتىمەن.
تەڭرى ھەر كۈنى مېنى يېتەكلەپ ماڭماقتا ۋە ماڭا مەدەت بەرمەكتە.

مېنىڭچە دۇنيا بويىچە ئەڭ تاينى يوق گەپ «قانداق قىلىش كېرەك» . مەن دوكتور سىمەيرى. بوراندىنىڭ ماڭا ئېيتىپ بەرگەن ھېكايىسىنى ئۇنىڭغا سۆزلەپ بەردىم.

دوكتور بوراند نۇرغۇن بىمارلارنىڭ تېنىدە ناھايىتى نۇرغۇن كېسەللىكلەر بولىدۇ. چۈنكى ئۇلار دائىم دېگۈدەك: «ئەگەر ئۇ ئىشنى قىلمىغان بولسام» ياكى «ئەگەر ئۇنداق قىلغان بولسام» دېگەن پۇشايمان قىلىدىغان گەپلەرنى قىلىدۇ، دەيدۇ.

ناۋادا بىمارلار پۇشايمان قىلماي «شۇنداق بولغان بولسا» ، «كېيىنكى قېتىم شۇنداق قىلىش كېرەك» دېگەن ئويلاردا بولغان بولسا ئىدى سالامەتلىكى تېزلا ئەسلىگە كەلگەن بولاتتى.

ئۇنىڭدا گەرچە پاسسىپ ئوي بولسىمۇ، ئەمما ئۇ ئەڭ ئاخىرقى ئۈمىدىنى ئاكتىپ تەپەككۇرغا باغلىغان ئىدى. ئۇنىڭدىكى تۇغما ئوچۇق-يورۇق خاراكتېر ئۇنى «مۇۋەپپەقىيەتلىك

تۇرمۇش شەكلىنى، ھازىردىن تارتىپ باشلىسىمۇ كېچىكمەيدۇ» دېگەن تەكلىپنى ئاڭلاش ئىمكانىيەتكە ئېرىشتۇرۇپ، ھېلىقى كىرلىشىپ كەتكەن، ھېچنېمىگە ئەرزىمەيدىغان بىر دوللارلىق يارماقنا دىققەت قىلمايدىغان قىلغان.

مەن ناھايىتى نۇرغۇن ئاق كۆڭۈل ئادەملەرنىڭ ماڭا بىر مۇنچە پۇل بېرىپ، نامراتلارنى يۆلەپ قويىسىڭ، دېگىنىنى تاكى ھازىرغا كەلگىچە ئۇنتۇپ قالمىدىم.

مەن ئۇنىڭغا:

— كىن، ئەمدى بۇنىڭدىن كېيىن مەغلۇبىيەتلىك ئىشلار-نى ئويلىماڭ، دەرھال ئۆزىڭىزنى ئوڭشاپ رۇسلىنىڭ ئىلك. ئالدى بىلەن ھەر كۈنى تۆۋەندىكى بەش تۈرلۈك مۇئەييەنلەشتۇرۇش خاراكتېرىدىكى سۆزلەرنى كەم دېگەندە 30 قېتىمدىن ئوقۇپ، ھاياتقا يېڭىۋاشتىن قەدەم ئىلىڭ. ھازىر سىزگە ئەڭ كېرەكى «ئاكتىپ تەپەككۇر»نى كۈچەيتىش. ئۇنۇم كۆرۈلگەندىن كېيىن ئوقۇش قېتىم سانىنى ئازايتىڭ. ھازىر ئالدى بىلەن ھەر كۈنى بۇ بەش سۆزنى 30 قېتىمدىن ئوقۇڭ:

مەن ئەمدى ھاياتقا يېڭىۋاشتىن كۆز ئاچىمەن.

مەن ھەر كۈنى يۇقىرى ئۆرلەيمەن.

مەن ھەقىقەتەن مۇۋەپپەقىيەت يولىغا قاراپ ماڭدىم.

مەن ھازىر ئۆزۈم ئىگە بولماقچى بولغان نەرسىلەرگە ئېرىشۋاتىمەن.

تەڭرى ھەر كۈنى مېنى يېتەكلەپ ماڭماقتا ۋە ماڭا مەدەت بەرمەكتە.

كىن، مەن سىزگە ئازراق مەبلەغ سېلىپ بېرەي دەيمەن، سىز YMCA دىن بىر ئېغىز ئۆي ئارىيەت ئىلىڭ. ئىشنى بۇگۈن مۇشۇ يەردىن باشلاڭ، ماڭغاچ ئۆز-ئۆزىڭىزگە مەن بۇ شەھەر-نىڭ مەلۇم جايىدا خىزمەت قىلىمەن، دەڭ. ئادەمدە مانا مۇشۇن-

داق ئىشەنچ بولۇش كېرەك. ئاشۇ مەنزىرىلەرنى ئېنىق كۆز ئالدىڭىزغا كەلتۈرۈڭ، ئاندىن ئاشۇ خىزمەتكە ئېرىشىپ قالسىڭىز ھەر قانداق چاغدا، ھەر قانداق ئادەمنى بېسىپ چۈشسىز،دېدىم.

ئۇ دېگەندەك، ناھايىتى تېزلا شەھەرنىڭ غەربىدىكى بىر كىچىك تېز تاماقخانىدىن پوكەيدە تۇرۇپ مۇلازىمەت قىلىدىغان خىزمەتنى تاپتى. ئۇ بۇ خىزمەتنى جان ـ دىل بىلەن ناھايىتى ئەستايىدىل ئىشلىدى .

ھېلىقى چاغدا ئۇ مېنىڭ يېنىمغا كەلگەندە ھەممىدىن قەتئىي ئۈمىد ئۈزگەن بولۇپ، روھىي ھالىتى تولىمۇ ئوسال ئىدى. ئەمما ئۇ كېيىن ئۆزىنگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، ئۆزىنى رۇسلاپ، كۈنسېرى يۇقىرى ئۆرلەشنى ئىشقا ئاشۇرىدى.

ئۇ ھەتتا 180 گرادۇس ئۆزگەردى. ئېغىزىدىن ھەرگىز ئۈمىدسىز، چۈشكۈن سۆزلەرنى چىقارمىدى. ئۈمىدۋار، كۈچلۈك ئېتىقادقا ئىگە، ئاكتىپ تەپەككۇردىكى گەپلەرنى قىلدى.

نەتىجىدە ئۇ ئىسپرتتىن زەھەرلىنىش كېسىلىنى يېڭىپ، پوكەيدىكى ئادەتتىكى مۇلازىمەت ئورنىدىن تەدرىجىي دىرېكتور-لۇققا كۆتۈرۈلۈپ، بەختلىك بىر مۇڭەپپەقىيەت قازانغۇچىغا ئايلاندى.

ئۇ، كىشىگە قىلچە مەنپەئەت بەرمەيدىغان «ئەگەر ئۇنداق بولغان بولسا» دەيدىغان پاسسىپ گەپلەردىن قەتئىي ۋاز كېچىپ، «كېيىنكى قېتىمدا شۇنداق قىلمەن» دېگەنگە ئوخشاش ئاكتىپ تىللارنى ئىشلىتىدىغان بولدى.

ياخشى ئوي، ياخشى نىيەت ھەرقانداق ئادەمنى كىن-بادافىدقا ئوخشاش بەختلىك قىلالايدۇ. ئەلۋەتتە، كىن بوينىدە-كى قەرزلىرىنى ناھايىتى تېزلا قايتۇرۇۋەتتى. ھېلىقى يەتتە دانە بىر دوللارلىق پۇللارنىڭ بىرىنى ئەينەك رامكىغا ئېلىپ، ئىشخانا-سىنىڭ تېمىغا ئېسىپ قويدى.

سىزنى ئالغا باستۇردىغان ئىككى مۇھىم قائىدە

كىشىلىك ھاياتنى مەغلۇبىيەت بىلەن ئوتكۈزۈۋاتقان ياكى ئۆزىنىڭ نىشانىنى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇپ بولامىغان كىشى، قانداق قىلغاندا تېخىمۇ زېرەك، ئوتكۇر بولالايدۇ؟

ئالغا باسماقچى ۋە يۇقىرى ئۆرلىمەكچى بولسىڭىز، مۇنداق مۇھىم ئىككى قائىدىگە دىققەت قىلىڭ.

ئۇنىڭ ئىچىدىكى بىر تۇرىنى دوستۇم جىموس.R ناپ بىر كۇنى كەچتە بىر يەردە تاماق يەۋېتىپ دەپ بەرگەن . ئۇ چاغدا بىز قانداق قىلغاندا خىزمەتلەرنى ئادەتتىكىدىن ياخشى ئىشلىگىلى، قانداق قىلغاندا ئادەم ئۆزىدىكى يوشۇرۇن ئىقتىدارنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرغىلى بولىدۇ، دېگەن مەسىلىلەر ئۈستىدە پاراڭلاشتۇق.

جىم :

ـ ئىشلار ئوڭۇشلۇق بولمىغاندا، ئالدى بىلەن ئۆزىمىزنىڭ ھەرىكىتىنى ئۆزگەرتىشىمىز كېرەك، دېدى.

بۇ گەپ ناھايىتى توغرا ئېيتىلغان ئىدى. قەتئىي نىيەتكە كېلىپ ئۆزىمىزنىڭ قىلىۋاتقان خاتا ھەرىكىتىمىزنى توختىتىپ، دەرھال تۇرتىشىمىز كېرەك. مۇشۇنداق قىلساق، تېخىمۇ يۇقىرى ئۆلچەمدىكى خىزمەتلەرنى ئىشلىيەلەيمىز

ئۇ ئارقىدىنلا مېنىڭ يېقىن دوستۇم مەشھۇر ساخاۋەتچى، قوشۇمچە نەشرىيات سودىگىرى .W كرىمىند. شىدۇننىڭ دائىم ئېغىزىدىن چۈشۈرمەيدىغان «دەرھال ھەرىكەتكە كېلىش» دې-

گەننى ئوتتۇرىغا قويدى.

ناۋادا بۇ ئىككى تۈرلۈك قائىدىنى بىرلا ۋاقىتتا يولغا قويغاندا، ئۆزىمىزنى تېخىمۇ ياخشى ئۆزگەرتەلەيمىز.

مەن ھەمىشە پۇرسەتنى تەكتلەيمەن. پۇرسەت ــ بارلىق شەرت ــ شارائىتلار ئۈيغۇن كەلگەن ياكى تۇيۇقسىز «ھەرىكەتـ نى تۈزىتىش» كېرەك ئىكەنلىكىنى ھېس قىلغان ھېلىقى سىرـ لىق پەيتنى كۆرسىتىدۇ.

بىراق كىشىلىك ھاياتنى مەغلۇبىيەت بىلەن ئۆتكۈزۈۋاتقان ياكى ئۆزىنىڭ نىشانىنى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇپ بولالمىغان كىشى، قانداق قىلغاندا تېخىمۇ زېرەك، ئۆتكۈر بولالايدۇ، قانداق قىلغاندا تۇيۇقسىز «تۈزىتىش ھەرىكتى»نى قوللىنىش پەيتىنىڭ يېتىپ كەلگەنلىكىنى ھېس قىلالايدۇ؟

زۆرۈر تېپىلغاندا، ئۆزىمىزمۇ توغرا پەيتلەرنى تېپىپ چىقاـ لايمىز، ئەگەر ئۆزىمىزنى دەيدىكەنمىز، چوقۇم مۇمكىنچىلىك دائىرىسىدە توغرا تەپەككۇر قىلىشىمىز كېرەك. بۇنى پەقەت تەپەككۇر قىلىش، تەسەۋۋۇر قىلىش، تىلاۋەت قىلىش دېگەن تەرتىپلەر بىلەنلا ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ. پەقەت ھەممە شەرتـ لەر ئۈيغۇن كېلىپ، ئۆزىمىز ئاساسىي يېتەكچى ھوقۇقنى ئىگىلىگەندىلا، كۆز ئالدىمىزدىكى دەقىقىلەرنى ئەڭ ئېسىل پۇرـ سەت دەپ بىلەلەيمىز.

ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدىكى ئارزۇسىغا قايتىش

مۇكەممەل كىشىلىك ھايات دېمەكلىك — كۆڭلىمىزنىڭ قېتىدا زەررىچە پۇشايمان قالمىغان كىشىلىك ھايات دېگەنلىكتۇر. سىز چوقۇم قەلبىڭىزدە ئۆچۈدقا كەلگەن ئەنە شۇنداق ئارزۇلارنى قەدىرلەڭ!

نۇرغۇن ئادەملەر ناھايىتى ياخشى خىزمەتلەرگە ئىگە بولغان تۇرۇقلۇق كۆڭلىدە يەنە باشقا ئىشلارنى قىلسام دەپ ئويلايدۇ. ئەمما مۇۋەپپەقىيەت قازانغان بەزى زاتلار كىشىلىك ھاياتتىكى يېرىم يولدا تۇيۇقسىز كەسپىنى ئۆزگەرتىپ، يەنىلا ئىلگىرىكىدەك نەتىجە قازىنالايدۇ، بۇنداق ئىشلار ئادەمنى تولمۇ ھەيران قالدۇرىدۇ.

ۋىليام. خۇاد بۇنىڭ ئەڭ ياخشى مىسالى. بىز بۇ يەردە ئۇنىڭ يالغان ئىسمىنى ئىشلەتتۇق. چۈنكى ئۇ ناھايىتى مەشھۇر شەخس. مەن ئۇنىڭ ئىش ـ پائالىيەتلىرىنى خەلققە جاكارلاپ سالاھىيىتىنى ئاشكارىلاي دېسەم، شارائىت بۇنىڭغا يول قويمايدۇ.

ئۇ ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدە ئوتتۇرا غەربىي قىسمىدىكى كىچىك شەھەردە تۇرغان. ئۇ كىچىكىدە باسما زاۋۇتى بىلەن گىزىتنى تولمۇ ياخشى كۆرەتتى. مەكتەپتىن يېنىپلا باسما زاۋۇتىغا ئىشچىلارنىڭ گىزىت باسقىنىنى كۆرۈشكە باراتتى. ئۇ قوشۇمچە گىزىت توشۇش خىزمىتىنى ئىشلىدى. ھەر كۈنى ئەمدىلا باسمىدىن چىققان كەچلىك گىزىتنى كۆتۈرۈپ زاۋۇتتىن

چىققاندا، يۈرەكلىرى خۇشاللىقتىن تېپىچەكلەپ كېتەتتى. ئۇ ئۆزىگە پىششىق ھەربىكەتلەر بىلەن كەچلىك گېزىتنى مۇشتەرد-لەرنىڭ ئىشىكىدىن كىرگۈزۈۋېتىپ، كۆڭلىدە كەلگۈسىدە چوڭ گېزىتلەرنىڭ مۇخبىرى ياكى يەرلىك گېزىتنىڭ باش مۇھەررىرى بولسام دېگەن تاتلىق خىياللار بىلەن قايتىپ كېلەتتى.

ئۇ قولىغا يۇقۇپ قالغان گېزىتنىڭ باسمىدىكى مېيىنى ھەر قانچە قىلىپمۇ چىقىرىۋېتەلمىدى.

ئۇنىڭ دادىسى ئۇنىڭدىن تولىمۇ چوڭ ئارزۇلارنى كۈتەتتى، ئۇنىڭ باشقا كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللىنىشىنى ئۈمىد قىلاتتى. گەرچە دادىسى ئۇنى زورلىمىسىمۇ، ئەمما ئۇ دادىسىنىڭ ئۆزىدىن نېمىلەرنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلەتتى. شۇڭا ئۇ ئۆزىنى گېزىت چىقىرىش بىلەن تامامەن ئوخشىمايدىغان باشقا ساھەگە ئاتتى.

ۋىليام. خۇادىنىڭ خىزمەتتە ئىپادىسى ئىنتايىن ياخشى بولۇپ، ئۇ ئاشۇ ساھەدە مەشھۇر زاتقا ئايلىنىپ، ئاتا ـ ئانىسىنىڭ ئارزۇسىنى ئەملىگە ئاشۇردى. كىشىلەرنىڭ ھەممىسى ئۇنى شۇ ساھەنىڭ ئەھلى ئىكەن دەپ قاراشتى، كۆپ يىللاردىن بېرى ئۇ ئاشۇ ساھەدە ئالدىنقى ئورۇننى بەرمەي كەلدى.

ئۇ يېشىنىڭ ئۇلغىيىشىغا ئەگىشىپ، گەرچە زور شان ـ شەرەپلەرگە ئېرىشكەن بولسىمۇ، ئەمما يەنىلا گېزىتتىن ئىبارەت شېرىن ئارزۇسىدىن ۋاز كېچەلمىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ قەلبىدە ھەر نېمە قىلىپمۇ ئۆچۈرۈۋەتكىلى بولمايدىغان قىپقىزىل چوغنىڭ يوشۇرۇنۇپ ياتقانلىقىنى ئوبدان بىلەتتى.

دېمەك، ئۇنىڭ قەلبىدە نەشرىياتچىلىق ئىشلىرىغا نىسبەتەن توسۇۋالغىلى بولمايدىغان بىر مۇھەببەت يالقۇنجايتتى. ئارىدىن خېلى يىللار ئۆتكەن بولسىمۇ، باسمىدىكى ھېلىقى گېزىتنىڭ

دېغى ئۇنىڭ ئالقىنىدىن تېخىچىلا ئۆچمىگەنىدى.

ئاردىدىن ئۇزۇن يىللار ئۆتتۇپ كەتتى. ئۇ ئۆزى داۋاملىق ئويلاپ كېلىۋاتقان ئىشلىرىدا يەنە نېمە ئەھمىيەت بولسۇن؟ ئۆزى تىرىشىپ بەرپا قىلغان، پارلاق نەتىجىلەرنى ياراتقان ساھەدىن ۋاز كېچىپ، ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدىكى شېرىن ئارزۇ قوينىغا قايتىپ ئۇنى ئىشقا ئاشۇرسۇنمۇ؟

ئۇ قولىدىكى داغدىن كۆزىنى ئۇزمەيتتى، قوللىرىمۇ ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدىكى قوللارغا ئوخشمايتتى، قولىنىڭ بوغۇملىرى مۇ ئاز ــ تولا كۆپۈشۈپ قالغاندەك بىلىنەتتى. ئەمما باسمىدىكى ھېلىقى گېزىت دېغى يوقالمىغانىدى. دېمەك، ئۇنىڭغا دەسلەپتە تۇتاشقان ئوت تاكى بۇگۈنگە قەدەر ئۇنىڭ يۈرىكىدىن ئۆچمەگەنىدى.

ئۇ مۇشۇ ئىش ئۈچۈن بىرنەچچە ئاي ئارىسالدى بولۇپ يۈردى.

ئۇ ئاتا ــ ئانىسىنىڭ ئارزۇسىنى قانائەت تاپقۇزغانىدى. ئاتا ــ ئانىسىنىڭ ئالەمدىن ئۆتكىنىگىمۇ خېلى يىللار بولۇپ كەتكەنىدى. يەنە نېمە ئارىسالدى بولۇپ يۈرسۇن؟ بىر كۈنى كەچتە، ئۇ ئۆزىنىڭ دېھقانچىلىق مەيدانىدىكى قەدىمكى دەرەخلىكتە كېتىۋېتىپ، ئەڭ ئاخىرقى قارارىنى چىقاردى.

ئۇ ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدىكى ئارزۇسىغا قايتتى. ئۇ كەسپىنى ئۆزگەرتتى. غايىبانە ئاۋاز ئۇنىڭغا ئاستا پىچىرلاپ: «دەرھال ھەرىكەت قىل!» دەپ، ئۇنى ھازىرقى كەسپىنى تاشلاپ، يېڭى نىشانغا قاراپ ئىلگىرىلەشكە دەۋەت قىلدى.

ۋىليام. خۇاد گېزىتچىلىك ساھەسىگە قەدەم بېسىپ بەختىكە مۇيەسسەر بولدى. بۇ ئۇنىڭ ئۆسمۈرلۈك دەۋرىدىلا ئارزۇ قىلغان بەختى ئىدى.

ئادەملەر بۇ دۇنيادا ھەقىقىي ئۆزىنى بايقاش ھوقۇقىنى ھازىرلىشى كېرەك.

مەسىلەن: سىز كۆپ يىللاردىن بېرى مىلچمال دۇكىنىدا تىجارەت قىلىۋاتىسىز، ئەمما سىزنىڭ ھەقىقىي شۇغۇللانماقچى بولغان كەسپىڭىز مۇزىكا. نىشانىنى ئۆزگەرتىشنى سىناق قىلىپ باقسىڭىز قانداق بولار؟

ياكى سىز ھازىر مۇزىكا كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىۋېتىپمۇ كۆڭلىڭىزدە مىلچمال دۇكىنىدا تىجارەت قىلغان بولسام دەپ ئويلامسىز. ئېسىڭىزدە بولسۇن، سىز ئارزۇيىڭىزنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ۋە ئۆزىڭىزنى بايقاش ھوقۇقىغا ئىگىسىز!

مۇكەممەل كىشىلىك ھايات دېگەنلىك ـ كۆڭلىمىزنىڭ قېتىدا. زەررىچە پۇشايمان قالمىغان كىشىلىك ھايات دېگەنلىك. تۇر. سىز چوقۇم قەلبىڭىزدە ۋۇجۇدقا كەلگەن ئەنە شۇنداق ئارزۇلارنى قەدىرلەڭ! ھەم ئەنە شۇنداق ئارزۇلارغا مەسئۇل بولۇڭ!

باشقىلارنى سۆيۈش — ناتىقلارنىڭ مەخپىيىتى

ئەڭ مۇھىمى ئۆزىنى بايقاش، ئۆزىنى چۈشىنىش، ئۆزىگە ئىشىنىش، خىزمەتكە پۈتۈن نىيەت، پۈتۈن مەقسەت بىلەن كىرىشى. شۇندىلا كىشىلىك ھايات خۇددى سىز ئويلىغاندەك پارلاق نۇر چاچىدۇ.

مېنىڭ بىر نەۋرە ئىنىم فىلىپ. ھىنداسىن بىر مائارىپچى بولۇش سۈپىتىدە مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. ئۇ مونتى. خرىيوكدا ئۇزۇن يىل مۇئاۋىن مۇدىرلىق ۋەزىپىسىنى ئۆتەپ، بۇ يەردىن ئوھىئو شتاتىدىكى غەربىي قىسىم قىزلار ئۇنىۋېرسىتېتىدا مۇدىرلىق ۋەزىپىسىنى ئۆتەشكە ئالماشتى.

ئۇنىڭ دادىسى خىشىر. ھىنداسىن مېنىڭ چوڭ دادام بولىدۇ، ئۇ بىناكارلىق كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىپلا قالماي، پۈل مۇئامىلە كەسپى بىلەنمۇ شۇغۇللىنىدۇ ھەم بانكىر، ھەم دېھقان-چىلىق مەيدانىنىڭ خوجايىنى، ئۇ ئىنتايىن باي بولۇپ، ئوھىئو شتاتىدا رەھبەرلىك ئورنىغا ئىگە كارخانىچى، ئۇ چوڭ ئوغلى فىلىپنىڭ ئۆزىنىڭ ئىشلىرىغا ۋارىسلىق قىلىشىنى ناھايىتى ئۈمىد قىلاتتى. ئەمما فىلىپ دادىسىغا ئوخشىمايدىغان باشقىلا بىر ئادەم بولۇپ چىقتى.

ئۇ ئالىم، مۇتەپەككۇر، قوشۇمچە ئوقۇتقۇچى، ئۇ مۇشۇ خىزمەتتىن خاتىرجەملىككە ۋە بەختكە، شۇنداقلا مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى. ئۇنىڭ ئىنىسى خۇاد دادىسىنىڭ ئىشلىرىغا ۋارىسلىق قىلىپ ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. بۇ ئاكا ـ ئىنىنىڭ بىرى

مائارىپ جەھەتتە، يەنە بىر سودا ئىشلىرىدا، ئوخشىمىغان ساھە-
دە ئۆزىنى بايقىدى.

بىر كۈنى كەچتە، فىلىپ مېنىڭ شىشىنات زالىدا ئۆتكۈ-
زۈلگەن نۇتۇقۇمنى ئاڭلاشقا كەلدى. نۇتۇق تۈگىگەندىن كېيىن
بىز بىر تەز تاماقخانىغا كىرىپ، بىردەم گوگۇر ـ موگۇر پاراڭلاش-
تۇق. مەن تاكى ھازىرغا كەلگىچە ئەينى ۋاقىتتىكى ئاشۇ پاراڭ-
لارنى ئۇنتۇمىدىم.

فىلىپ:

— رومان، سىز چوقۇم ناھايىتى مەمنۇن بولدىڭىز، چۈن-
كى سىز نۇتۇق سۆزلەشنىڭ ئالدى ـ كەينىدە بەك كۆپ
كىشىلەر چاۋاك چېلىپ سىزنى قىزغىن ئالقىشلىدى. ھەممە
كىشى سىزنى ناھايىتى ياخشى كۆرىدۇ. سىزنى قالتىس ئادەم
دەپ قارايدۇ. ئەمما سىز تۇغۇلۇپلا تونۇشقان مېنى بىلىشنى
خالامسىز؟ مېنىڭ سىزنىڭ بۇگۈن كەچتىكى نۇتۇقىڭىزغا قانداق
قارايدىغانلىقىمنى بىلگىڭىز بارمۇ؟ دېدى.

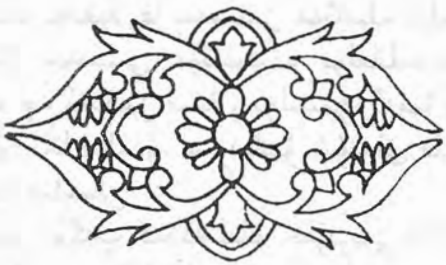
ئۇ تۇز، سەممىي ئىدى. مەن چوقۇم ئېغىر تەنقىد ئاڭلاي-
دىغانلىقىمنى بىلەتتىم.

— مېنىڭچە سىز بۇگۈنكى نۇتۇقىڭىزدا ئۆزىڭىزنىڭ ھەم-
مە تەرەپلىرىنى ئىپادىيەلمىدىڭىز. سىز ئادەملەردىكى ھۇرۇنلۇقنى
سۆزلىگەندەك قىلدىڭىز ـ يۇ، ئەمما ئەمەلىيەتتە نۇتۇقىڭىزنى
تۈگىتىشكە ئالدىراپ كەتتىڭىز. سىز راستىنلا نۇتۇق سۆزلەشنى
ياخشى كۆرەمسىز؟ مەن سىزنىڭ نۇتۇقىنى چىن دىلىڭىز بىلەن
سۆزلىگەنلىكىڭىزنى بىلىمەن ھەم سىزنىڭ گېپىڭىزگە ئىشىنى-
مەن. ئەمما سەممىي، چىن، ئادەمنىڭ يۈرىكىنى تىترىتىدىغان
گەپلەر ئېچ ـ ئىچىڭىزدىن ئۇرغۇپ چىقمىسا، قىزغىنلىقىنى ئىپا-
دىلەشكە ئامالسىز قالسىز.

ئۇ ناھايىتى توغرا كۆزەتكەنىدى. مەن ھەر قېتىم ئۆزۈمدە-
كى كۈچلۈك ئىشەنچ، ئاكتىپ تەپەككۇرنى كىشىلەرگە تولۇق
بىر يەتكۈزەي دەپ، نۇتۇق سۆزلىگەندە شۇنچىلىك كۈچەپ
قىينىلىپ كېتىمەن. ماقالە يازغان بولساممۇ بۇنچىلىك كۆپ
كۈچ سەرپ قىلماي، بۇنىڭدىن ئېسىلراق يېزىۋەتكەن بولاتتىم.
مېنىڭچە، نۇتۇق سۆزلەشكە ھەقىقەتەن ناھايىتى كۆپ
كۈچ سەرپ قىلىشقا توغرا كېلىدۇ. بۇنى فىلىپ سەزگەن.
مەن مېنى مۇشۇنداق ھەقىقىي ياخشى كۆرىدىغان، مېنى
ياخشى بولسۇن دەپ ماڭا شۇنچىلىك قاتتىق تەلەپ قويىدىغان
تۇغقىنىمنىڭ بارلىقىدىن تولىمۇ خۇشال. مەن قېرىنداش بىر
نەۋرە ئىنىمنىڭ شۇ چاغدا دېگەن گېپىنى ئۆمۈر بويى ئۇنتىمايـ
مەن.
ئۇ ماڭا، بىر مۇنەۋۋەر ناتىق بولۇش ئۈچۈن چوقۇم
باشقىلارنى سۆيۈڭ، چوقۇم نۇتۇق سۆزلەشنى ئانچە قىزغىن
سۆيمەيدىغان روھىي ھالىتىڭزنى داۋالاڭ، دېدى. شۇنىڭدىن
كېيىن مەن نۇتۇق سۆزلەشتە تېخىمۇ ئاكتىپ پوزىتسىيە قوللانـ
دىم، مەن شۇنىڭدىن كېيىن تېخىمۇ بەختلىك بولۇپ كەتتىم.
سىز ھازىر شۇغۇللىنىۋاتقان خىزمىتىڭزنى ئىنتايىن مۇھىم
دەپ سۆيەمسىز. خىزمەتكە نىسبەتەن مۇھەببەت بولسىلا قىزغىنـ
لىقىڭز ئاشىدۇ، بۇلارنى ئىشقا ئاشۇرالىسىڭز، چوقۇم ياخشى
جاۋابقا ئېرىشەلەيسىز.
«ھاياتنى سۆيۈڭ، ئۈمىد سىزنى قۇرۇق قايتۇرمايدۇ» دېـ
گەن گەپ بار ئەمەسمۇ.
مەن سىزنىڭ دوستىڭز بولۇش سۈپىتىم بىلەن، سىزگە
مۇنداق بىر مەسلىھەت بېرەي : ئەگەر سىزنىڭ خىزمەتكە قىزغىنـ
لىقىڭز بولمىسا، دەرھال پۈتۈن كۈچىڭز بىلەن خىزمەتكە

ئاتلىنىڭ. خىزمەتنى قانچە بېرىلىپ ئىشلىسىڭىز، ۋۇجۇدىڭىزدا يوشۇرۇنۇپ ياتقان بەخت تۇيغۇسى قېنىڭىزدىن كەلكۈندەك شۇنچە تېشىپ تۇرىدۇ.

يىغىپ ئېيتقاندا، ئەڭ مۇھىمى ئۆزىنى بايقاش، ئۆزىنى چۈشىنىش، ئۆزىگە ئىشىنىش، خىزمەتكە پۈتۈن نىيەت، پۈتۈن مەقسەت بىلەن كىرىشىش . شۇنداق قىلسىڭىزلا كىشىلىك ھايات خۇددى سىز ئويلىغاندەك پارلاق نۇر چاچىدۇ.

هاياتتا بەختنى ئەڭ كۆچلۈك ھېس قىلغان ۋاقىتلار

ئۇ ئەل ئاغىنىلىرىغە جان - دىل بىلەن كۆيەتتى، باشقا ئاغىنىلەرمۇ ئۇنى ئارىسىدىكى ئەڭ سەمىمىي كىشى دەپ قارايتتى. ئۇ ئۆلۈپ كەتتى، ئەمما مەن ئۇنى ھەرگىز ئۇنۇتمايمەن.

مەن بەختنى ئەڭ كۆچلۈك ھېس قىلغان ۋاقىتلىرىمنى ئەسلەپ باقسام، باشقىلار ماڭا سەمىمىي مۇئامىلىدە بولغان ۋە ئۆزۈمنىڭمۇ باشقىلارغا بېقىملىق مۇئامىلە قىلغان ۋاقىتلىرىم ئېسىمگە كەلدى. بۇ مېنىڭ ھاياتتىن يەكۈنلەپ چىققان خۇلاسەم.

ئۆزۈمنىڭ باشقىلارغا سەمىمىي مۇئامىلە قىلغان ۋە باشقىلارنىڭمۇ ماڭا سەمىمىي مۇئامىلىدە بولغانلىقىدەك ئىشلارنى ئەسلىسەم، گەرچە ئۆتكەن ئىشلار بولسىمۇ، ئەمما كىشىگە چەكسىز ئىللىقلىق ئاتا قىلىدۇ. سىزنىڭمۇ شۇنداق قاراشتا بولۇشىڭىزنى ئۈمىد قىلىمەن .

مەن ئاپام تۇغۇپ كەتكەنلىك خەۋىرىنى ئاڭلىغان چاغدىكى ئاشۇ ئىشلارنى مەڭگۈ ئۇنتۇپ كېتەلمەيمەن. بۇ خەۋەرنى ئاڭلاپلا روھىم سۇلۇپ، دېمىم ئىچىمگە چۈشۈپ كەتتى. ئاشۇ كۈنى كەچتە يېڭى دېڭىز يېقىسىدىكى بىر شەھەردە ئۆتكۈزۈلىدىغان نۇتۇق سۆزلەش پائالىيىتىمنى بىكار قىلماقچىمۇ بولدۇم. بىراق ئاپامنىڭ بىزگە تەربىيە بېرىپ ھەرقانداق ۋاقىتتا چوقۇم ئۆز مەجبۇرىيىتىڭنى ئادا قىل، دېگەن جاراڭلىق خىتابىنى يادىمغا ئېلىپ، ئۇن ـ تىنسىز پويىزغا چىقىپ، شۇ شەھەرگە يۈرۈپ

كەتتىم . مەن پويىز دېرىزىسىدىن سىرتتىكى مەنزىرىلەرگە ئۆز-مەي قارايتتىم، ئىچىمدە ئاپام بىلەن بىرگە تۇرمۇش كەچۈرگەن چاغلارنى بىرمۇبىر كۆز ئالدىمغا كەلتۈرەتتىم. تۇيۇقسىز بىرەيلەن دولامغا ئۇردى، ئۇ كونا ئاغىنەم مەيرۇن.روبسون پولكاۋنىك ئىكەن.

— نەگە ماڭدىڭىز؟ دەپ سورىدىممەن ئۇنىڭدىن.

— دوستلار بىلەن ئۆتكۈزۈلدىغان كاۋاپ يېيىش يىغلىشىغا، دەپ جاۋاب بەردى ئۇ يېنىمغا كېلىپ ئولتۇرۇپ. ئۇ چاغدا ئۇ شىتات باشلىقىنىڭ يېنىدا خىزمەت قىلىۋاتاتتى.

ئۇ مېنىڭ روھىي ھالىتىمنىڭ تازا جايىدا ئەمەسلىكىنى سېزىپ، ماڭا كۆڭۈل بۆلۈپ:

— نېمە بولدىڭىز ؟ مىجەزىڭىز يوقمۇ؟ دەپ سورىدى.

مەن ئاپامنىڭ تۇغقىپ كەتكەنلىكىنى چۈشەندۈردۈم. ئۇ قولىنى تىزىمغا قويۇپ، بىر ھازا شۈككىدە ئولتۇرۇپ كەتتى. پويىز مەن بارماقچى بولغان شەھەرگە يېتىپ كەلگەندە ئۇمۇ مەن بىلەن بىرگە چۈشۈپ قالدى. بۇنىڭدىن مەن ناھايىتى ئەجەبلەندىم .

— راست گەپنى قىلسام مەن كاۋاپنى تازا ياخشى كۆرمەيمەن. مۇمكىن بولسا سىزنىڭ نۇتۇقىڭىزنى ئاڭلاي دەپ چۈشەندۈردى ئۇ.

مەيرون ماڭا بىر كۈن ھەمراھ بولدى.

بىز نيۇيوركقا قايتىدىغان بوئىن ماشىنا بېكىتىگە كەلگەندە ئۇ:

— مەن سىزگە مۇشۇ يەردە خوش دەي، ئىلگىرى مەن كۆپ قېتىم باش قېتىنچىلىقىغا ئۇچرىغاندا جىق ياردەم قىلغان ئىدىڭىز. مەن سىزنى ناھايىتى ياخشى كۆرىمەن. مەن سىزنىڭ

هازىرقى هالىتىكىزنىمۇ چۈشىنىمەن، ــ دېدى ئۇ ئاستا دولامغا ئۇرۇپ قويۇپ. ئۇ كەتتى، بۇ چاغدا مەن ئۇنىڭ كۆزىگە لىققىدە ياش ئالغانلىقىنى سەزدىم .

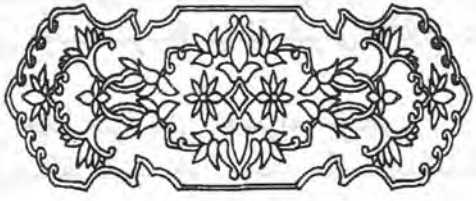
يەنە بىرنەچچە يىل ئۆتكەندىن كېيىن ، مەيرون.روبسون:

— گەپنىڭ راستىنى ئېيتسام، ھەر قېتىم سىز بىلەن بىرگە ئۆتكۈزگەن ئاشۇ كۈنلەرنى ئويلىسام ئۆزۈمنى تولىمۇ بەختلىك ھېس قىلىمەن، دېدى.

ئۇ ئەل ــ ئاغىنىلىرىگە جان ــ دىل بىلەن كۆيەتتى. باشقا ئاغىنىلەرمۇ ئۇنى ئارىمىزدىكى ئەڭ سەمىمىي كىشى دەپ قارايتىتى. بۇنىڭدىن ئۇ تولىمۇ خۇشاللىق ھېس قىلاتتى.

ئۇ ئۆلۈپ كەتتى، ئەمما مەن ئۇنى ھەرگىز ئۇنتۇمايمەن. ئۇ غەمخورلۇق ھېسىبىغا دوستلارغا خاتىرجەملىك ۋە تەسەللى ئاتا قىلغان ئىدى.

قايغۇ ئىچىدىمۇ ئەلۋەتتە بەختىنىڭ تەمىنى تېتىغىلى بولىدۇ.

ئېرىق ئىچىدىن تېرىۋالغان بەخت

ناۋادا باشقىلارغا ياردەم بېرىش بەخت ئېلىپ كېلىدۇ دېيىلسە، ئۇنداقتا باشقىلارغا قىلىنغان سەمىمىي مۇئامىلە سىزنى تېخىمۇ زور بەختكە نائىل قىلىدۇ. ھەر ۋاقىت سەمىمىي مۇئامىلە بولۇش، بەختنى تۇتۇپ تۇرالايدۇ، بۇ نۇقتىنى سەزگەن كىشى تولىمۇ تەلەيلىك كىشىدۇر.

مەن مۇشۇ بابنى يېزىۋاتقاندا، ئايالىم لوس بىلەن شاڭگائغا كەلگەن ئىدىم. بىرنەچچە كۈننىڭ ئالدىدا، بىز قىستاڭ تىك، تار يولدا كېتىۋېتىپ، تۇيۇقسىز مۇدۇرۇپ كەتتۇق. مەن مېنىڭ بىلەن مۇدىرىشىپ كېتىپ بارغان لوسنىمۇ تارتىپ يېقىتىۋەتتىم، كىشىلەر يۈگۈرۈپ كېلىپ بىزنى ئورىۋېلىشتى. ئەمما بىرەرسىمۇ قولىنى سۇنۇپ يۆلەپ قويايلى دېمىدى.

بۇ چاغدا مەن بىر جۈڭگولۇق قىزچاقنىڭ ئىنتايىن راۋان ئىنگلىز تىلىدا:

— مەن ياردەملىشەي دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم. ئۇ ئورۇق، ۋۇجۇك كەلگەن بولۇپ، يېقىملىق سۆزلەيتتى. ئۇ بىزنى يۆلەپ تۇرغۇزۇپ، تىك پەلەمپەيدىن چۈشۈرۈپ قويايلى، دېدى.

بىز ئۇنىڭغا، بولدى ئۆزىمىز چۈشىمىز، رەھمەت، دېدۇق. ئۇنىڭ كۆڭلى ئەمىن تاپقانىدىن كېيىنلا بوپتۇ ئەمسە، دېدى. مەن:

— كۆڭلىڭىزگە رەھمەت، دەپ ھەشقاللا ئېيتتىم. ئۇ:

— ياردەم قىلغا ن بولسام ياخشى بولاتتى، دېدى. ئۇنىڭ

شۇ تاپتا گەپ قىلىۋاتقاندىكى چىراي ئىپادىسىدىن راستىنلا بەخت تۇيغۇسىغا چۆمگەنلىكى چىقىپ تۇراتتى.

ناۋادا باشقىلارغا يارىدەم بېرىش بەخت ئېلىپ كېلىدۇ دېيىلسە، ئۇنداقتا باشقىلارغا قىلىنغان سەمىمىي مۇئامىلە سىزنى تېخىمۇ زور بەختكە نائىل قىلىدۇ. ھەممە ۋاقىت سەمىمىي مۇئامىلىدە بولۇش، بەختنى تۇتۇپ تۇرالايدۇ، بۇ نۇقتىنى سەزگەن كىشى تولىمۇ تەلەيلىك.

ناھايىتى قىزىق، مەن بىر ناتونۇش كىشىگە كىشىلىك ھاياتىنىڭ بەخت يولىنى ئېچىپ بېرىپ، ئاز بولسىمۇ بىر ساۋاپقا ئېرىشتىم. بۇ قېتىم نيۇيورك كوچىسىدا كېتىۋېتىپمۇ يەنىلا چۈشتۈم. ئۇدا بىرنەچچە كۈندىكى سوغۇقنىڭ تەسىرىدىن، يوللار بىر قەۋەت قېلىن ئەينەكتەك مۇز تۇتۇپ كەتكەن ئىدى.

مەن ھەر كۈنى 4، 5 كىلومېتر پىيادە يول ماڭىمەن، بۇگۈن بەشىنچى كوچىدىكى ئىشخانامغا كېتىۋېتىپ، ئەينەكتەك مۇز تۇتۇپ كەتكەن تۆت كوچا ئېغىزىدىن تېز ئۆتىمەن دەپ، ئېرىنمەي چۈشۈپ كېتىپ ھاۋا تاپان بولۇپ قالدىم. بۇ چاغدىكى ھالىم تولىمۇ ئېچىنىشلىق ئىدى.

بۇ چاغدا، بېشىغا مويلۇق قۇلاقچا، ئۇچىسىغا خۇرۇم پەلتو كىيگەن بىر ياش قولۇمدىن تارتىپ، مېنى پىيادىلەر يولىغا چىقىرىپ قويدى. ئۇ ئەنسىرىگەن ھالدا مەندىن، بىر يېرىڭىز قايرىلىپ كەتمىگەندۇ؟ دەپ سورىدى. ئۇ مېنىڭ ھېچنېمە بولمىغانلىقىمنى بىلىپ، ئاندىن مەن بىلەن بىرگە ماڭدى.

يەنە بىر تۆت كوچا ئېغىزىغا كەلسەك، ئۇ يەرمۇ قېلىن مۇز تۇتۇپ پاقىراپ كېتىپتۇ، ھېلىقى ياش مېنىڭ بىلىكىمدىن تۇتۇپ تىنچ ـ ئامان ئۆتكۈزۈپ قويدى.

ئۇ ماڭا:

— سىز بەك تونۇشلىغۇ، ئىسمىڭىزنى سورىسام بولامدۇ؟ ، دېدى.

مەن ئىسمىمنى دەپ بەرسەم، ئۇ كۈلۈپ كېتىپ :

— مەن ئەل ـ ئاغىنىلىرىمگە ئىرىق ئىچىدىن رومان. پىيىرنى تېپىۋالدىم، دەپ بېرىمەن، دېدى.

كېيىن بۇ ئىشلار ماڭا نىسبەتەن ئۇنتۇلماس ئەسلىمە بولۇپ قالدى.

«بەختلىك ئىشلارنى ئويلىغان ئادەم ئەڭ بەختلىكتۇر»

ئەگەر ئۆزىمىزنىڭ تىرناق ئاستىدىن كىر ئىزدىشىگە، كەلسە ـ كەلمەس ئاچچىقلىنىشىغا يول قويساق، ئاق كۆڭۈللۈك ۋە كەڭ قورساقلىققا پەرۋازى مۇئامىلىدە بولساق، بەختسىز بولۇپ قالىمىز.

مەشھۇر ئىنگلىز تىلى ئالىمى، يالىي ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ پروفېسسورى ۋىليام. رەن. فىرپوس دائىم مۇنداق دەيدۇ:

«بەختلىك ئىشلارنى ئويلىغان ئادەم ئەڭ بەختلىكتۇر.»

ئادەمنىڭ بەختلىك ياكى بەختسىز بولۇپ قېلىشى شۇ كىشىنىڭ نىيىتىگە باغلىق. بۇ بىر پاكىت. بىز ئۆزىمىزنىڭ تەپەككۇر شەكلى بويىچە تەپەككۇر قىلىمىز، شۇنداقلا ئۆزىمىزنىڭ تەپەككۇر دۇنياسىدا ياشايمىز. شۇنىڭ ئۈچۈن، مەڭگۈ بەختكە ئېرىشمەن دەيدىكەنمىز، چوقۇم تىرىشىپ بەختلىك تەپەككۇرنى ساقلاپ قېلىشىمىز كېرەك.

ئەگەر ئۆزىمىزنىڭ تىرناق ئاستىدىن كىر ئىزدىشىگە، كەلسە ـ كەلمەس ئاچچىقلىنىشىغا يول قويساق، ئاق كۆڭۈللۈك ۋە كەڭ قورساقلىققا پەرۋاسىز مۇئامىلىدە بولساق، بەختسىز بولۇپ قالىمىز.

بىرنەچچە يىلنىڭ ئالدىدا، شاڭگاڭ مېھمانخانىسىدىكى لېفتتە بىرەيلەن مېنى چاقىرىپ:

— سىز رومان.پىيىر ئەپەندى بولامسىز؟ دېدى. مەن

ھەئە، دەپ جاۋاب بېرىشىمگە ،ئۇ ئۆزىنىڭ شەخسىي مەسىلىلىرى توغرىسىدا مەسلىھەت سورىماقچى ئىكەنلىكىنى، مەلۇم بىر ۋاقىت- نى كېلىشىپ مەن بىلەن كۆرۈشۈشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

ئىككى كۈندىن كېيىن كۆرۈشكەندە، ئۇ ئۆزىنىڭ ئامېرىكا باش شىركىتىنىڭ يېراق شەرق شۆبە شىركىتىگە ئەۋەتكەن دىرېكتورى ئىكەنلىكىنى ئېيتتى. ئۇنىڭ كەسپىي ئورنى ئىنتايىن ياخشى بولغاچقا، بەختلىك بولۇشى كېرەك ئىدى . ئەمەلىيەتتە بەختسىز ئىكەن، ئۇ ئۆزىنى ئىنتايىن بىتەلەي دەپ قارايدىكەن، شۇڭا مەندىن ئۆزىگە ئاز ـ تولا ياردەم بېرىشىمنى ئۆتۈندى. ئۇ ئاكتىپ تەپەككۇر قىلىدىغان كىشىگە ئايلىنىپ، بەختلىك ياشاشنى ئويلايدىكەن.

مەن ئۇنىڭ نېمىلەرنى ئويلايدىغانلىقىنى بىلمەكچى بو- لۇپ، ئۇنى كۆپرەك پاراڭ قىلغۇزماقچى بولدۇم. مەن بەخت بىلەن بەختسىزلىكنى شۇ كىشىنىڭ نىيىتە ئېقبالى بەلگىلەيدە- غانلىقىنى ئوبدان بىلەتتىم. سۆھبەت جەريانىدا، مەن ئۇنىڭ نۇرغۇن ئادەملەردىن بىزار ئىكەنلىكىنى، گۇرۇھ ۋە شىركەتتىنمۇ بىزار ئىكەنلىكىنى سەزدىم. ئەمما ئۇنىڭ بىزار بولغان ئادەملەر بىلەن ھېچقانداق شەخسىي ئالاقىسى يوق ئىكەن، ئۇ بىزار بولغان شىركەت بىلەنمۇ باردى ـ كەلدى قىلمايدىكەن، بۇ ئاساسلىقى ئۇنىڭ شەخسىي تۇيغۇسى ئىكەن.

مەسىلەن: ئۇ بىرنەچچە دوكاننىڭ خوجايىنىنى «كېبىرى بار ئادەم» دەپ ئىنتايىن ئۆچلۈك قىلىدىكەن. مەن ئۇنىڭدىن ئۇ ئادەملەرنى تونۇيدىغان ـ تونۇمايدىغانلىقىنى سورىسام، ئۇ نىڭ ھەتتا ئىسمىنمۇ بىلمەيدىغانلىقىنى ئېيتتى.

ئۇ يەنە «نيۇيورك ۋاقىت گېزىتى»نى قەتئىي كۆرمەيدە-

غانلىقىنى، بۇ گېزىتته دائىم ئۆز قاراشلىرىنى ئېلان قىلىپ تۇرىدىغان كىشىلەرنىمۇ ناھايىتى ياماق كۆرىدىغانلىقىنى ئېيتتى. ئەپسۇسكى ئۇ ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسىنى تونۇمايدىكەن. ئۇ مانا مۇشۇنداق تەپرەتلىنىش، بىزار بولۇش تۇيغۇسى بىلەنلا بەختسىز بولۇپ قاپتۇ. مەيلى نېمىلا دېمەيلى، بۇلارنىڭ ھەممىسى ناموۋاپىق ھېسسىياتلار.

ئادەم ئۆزىنى بەختلىك قىلىشى كېرەك

ئىلاھنىڭ ئىرادىسى بويىچە ئىنسانىيەت بەختكە ئېھتىياجلىق بولۇپلا قالماي، بەلكى ئۆزىنى ئۆزى بەختلىك قىلىشنى بىلىشى كېرەك. بۇمۇ ئوخشاشلا ئىلاھنىڭ ئىرادىسى.

ئۇ ئاشۇ خىل پاسسىپ پوزىتسىيىنى ئىپادىلىگەنده، قارىماققا ئۆزىدىنمۇ بىزار بولغاندەك كۆرۈنەتتى. مەن شۇنى سەزدىمكى، ئۇ ئاشۇ خاراكتېرى بىلەن باشقىلار بىلەن ئۆز باش قېتىنچىلىقى توغرىسىدا پاراڭلاشقاندا ئۇلارغا ھەتتا مېنىڭمۇ يامان گېپىمنى قىلىپ بېرىشتىن يانمايدىكەن.

ئۇنىڭ ھېسسىياتى قالايمىقانلىشىپ، ئىنتايىن ھەسەتخور، تىرناق ئاستىدىن كىر ئىزدەيدىغان بولۇپ كېتىپتۇ. ئۇنىڭدا كىشىلەرنى چۈشىنەي، ئۇلارغا كۆيۈنەي ۋە ئۇلارنى ئىززەت قىلاي دېگەن نىيەت يوق ئىكەن. مەن ئۇنىڭغا تەكلىپ بېرىپ، ئۆزىنىڭ يامان ئويلىرىدىن ۋاز كېچىپ، باشقىلارنى مۇئەييەنلەشتۈرۈشنى ۋە باشقىلارنى ھۆرمەت قىلىشنى، دائىم باشقىلارنىڭ ئارتۇقچىلىقىنى كۆرۈشنى، ئۆزىنى تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىشنى، كىشىلىك مۇناسىۋەتتىكى پوزىتسىيىسىنى ئۆزگە[illegible]شنى ئېيتتىم. شۇنداق قىلغاندىلا، باشقىلارغا ھۆرمەت [illegible]ەلبەتە بەخت تۇيغۇسىنى ئويغاتقىلى بولاتتى.

ئۇ ئۆزىنىڭ ھەقىقەتەن ناھايىت [illegible]لىكىنى سەزدى، شۇنداق بولغاچقا ئۇنىڭ[illegible]ئۇسۇللار بىلەن تەكلىپ بەرسەك، ئۇ [illegible]ىدۇ. مەن ئۇنىڭغا، تۆۋەندىكى شەكىللەر [illegible] قارىشىنى

ئۆزگەرتسىڭىز، ھەقىقەتەن ئۇنۇمىنى كۆرىسىز، دەپ تەكلىپ بەردىم:

1. كىچىك دوكاننىڭ خوجايىنىنىڭ ۋە «نيۇيورك ۋاقىت گېزىتى»نىڭ ئارتۇقچىلىقلىرىنى تېپىپ چىقىڭ. ئەڭ بىزار بولغان شىركەتنىڭمۇ ئارتۇقچىلىقىنى تېپىپ چىقىڭ، ئارتۇقچىلىقلىرىدىن باشقا ھېچنېمىنى تىلىغا ئالماڭ.

2. بەزى كىشىلەردىن سەۋەبسىزلا بىزار بولۇپ قالغاندا، ئاشۇ كىشىلەرنىڭ ئارتۇقچىلىقىنى كۆرۈڭ، چۈنكى ھەرقانداق ئادەمنىڭ ئارتۇقچىلىقى بولىدۇ.

3. خەيرلىك ئىشلارنى ئىمكان بار كۆپرەك تەپەككۇر قىلىڭ، بۇرۇنقىدەك ھە دېگەندىلا ئېغىزدىن نەپرەتلىك گەپلەرنى چىقىرىۋەتمەڭ ئادەتنى تۈگىتىڭ.

4. كۆڭلىڭىزدە ھەرقانداق ئادەمنىڭ ئىزىزىت ـ ھۆرمىتىنى قىلىڭ، ئۇلارغا كۆيۈنۈڭ ۋە خەيرخاھلىق قىلىڭ.

5. ئۆزىڭىزنىڭ تەپەككۇر شەكلىنى ئۆزگەرتىش ئارقىلىق روھىڭىزنى داۋالىيالايدىغانلىقىڭىزغا ئىشىنىڭ، كۆكسى ـ قارنى كەڭ، مۇلايىم، كىشىلەرگە كۆيۈنىدىغان بولۇڭ.

كېيىنكى بىرنەچچە يىل ئىچىدە، ئۇ ماڭا ئۆزى ئېيتقان «خاراكتېرنى ئۆزگەرتىش»نىڭ ئېلىپ بېرىلىش ئەھۋالىنى ئۈزۈلدۈرمەي دوكلات قىلىپ تۇردى. ئۇ ئۆزىنى ئۆزگەرتىشنى ناھايىتى سەمىمىي ساداقەت بىلەن ئېلىپ بېرىۋاتاتتى.

ئۇ ماڭا يېقىندا يازغان بىر پارچە خېتىدە مۇنداق دەپتۇ:

«مەن ھازىر شىياڭگاڭدا، سىز بىلەن كۆرۈشكەن چاغدىكىدەك تامامەن ئوخشىمايمەن. مەن ئاخىرى ھەقىقىي بەختنى بايقاشقا باشلىدىم.»

مېنىڭچە ، ئۇنىڭ ئاخىرقى بىر ئېغىز گېپى ھەقىقەتەن كىشىنى خۇشال قىلىدىغان خۇشخەۋەر ئىدى!

بۇ كىتابنىڭ خاتىمىسى سۈپىتىدە سىلەرگە گېرمانىيە پەي-
لاسوپى كانتنىڭ مۇنداق بىر ئېغىز مەشھۇر سۆزىنى ھەدىيە
قىلايلى:

«ئىلاھنىڭ ئىرادىسى بويىچە ئىنسانىيەت بەختكە ئېھتى-
ياجلىق بولۇپلا قالماي، بەلكى ئۆزىنى ئۆزى بەختلىك قىلىشنى
بىلىشى كېرەك. بۇمۇ ئوخشاشلا ئىلاھنىڭ ئىرادىسىدۇر.»

بۇ كىتابتىكى يادرولۇق ئىدىيىلەر

△ مۇۋەپپەقىيەت ئاكتىپ تەپپەككۇردىن ۋۇجۇدقا كېلىدۇ.
△ ئىشەنچىگە ئىگە بولۇش ئىقتىدارغا ئىگە بولۇشتىنمۇ مۇھىم.
△ پۇرسەت ھامان «قىينىچىلىق» قىياپىتىگە كىرىۋالىدۇ.
△ «مەن قىلالايمەن!» دېگەن سۆز مۇۋەپپەقىيەتنىڭ ئەڭ چوڭ
ئالتۇن كېنى.
△ «قىياس قانۇنىيىتى» ئاددىي كىشىلەرنى مۇۋەپپەقىيەت قازانغۇچى-
غا ئايلاندۇرىدۇ.
△ ئۆزىڭىزنى قانداق باھالىسىڭىز باشقىلارمۇ سىزنى شۇنداق باھالاي-
دۇ.
△ خەيىرلىك بولمىغان گەپلەر شۇنچە تېز رېئاللىققا ئايلىنىپ قالى-
دۇ.
△ «تەقدىم قىلىپ ئېرىشكەن قانۇنىيەت» - مۇۋەپپەقىيەت قازىنىش-
تىكى ئەڭ چوڭ سىر.
△ سىزگە ھەقىقىي مەنسۇپ بولىدىغىنى پەقەت «بۇگۈن» بىر سې-
كۇنتىنىڭ ئالدىدىكى ئۆزىڭىزگە يەتمەيسىز.
△ ساغلاملىق بىر خىل پوزىتسىيە، خۇشاللىق قەلبىنىڭ زەھەر قايتۇ-
رۇش دورىسى.
△ ئارزۇنى رېئاللىققا ئايلاندۇرۇش سىزنىڭ بىر خىل كىشىلىك
ھوقۇقىڭىز.
△ ئەڭ بەختلىك ئىشلارنى ئويلايدىغان كىشى ئەڭ بەختلىكتۇر.

مەسئۇل مۇھەررىرى: ئابلىكىم نۇرمۇھەممەت ھاجى
ئابلىز ماموت
مەسئۇل كوررېكتورى: رەيھان نۇر

پوزىتسىيە ھەممىنى بەلگىلەيدۇ!

ئاپتورى: رومان. W. پېيىر (ئامېرىكا)
تەرجىمە قىلغۇچى: شۆھرەت مۇھەممەدى

*

شىنجاڭ خەلق سەھىيە نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى بولاق بېشى كوچىسى 66 ـ قورۇ، پوچتا نومۇرى 830001)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى تارقىتىدۇ
ئۈرۈمچى رېنشياڭ باسمىچىلىق چەكلىك شىركىتىدە بېسىلدى
850×1168 مىللىمېتىر، 32 فورمات، 10 باسما تاۋاق
2004 ـ يىل 11 ـ ئاي 1 ـ نەشرى
2004 ـ يىل 11 ـ ئاي 1 ـ بېسىلىشى
تىراژى: 3000 — 1

*

ISBN 7—5372—3872—3
باھاسى: 14.80 يۈەن